

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทยของผู้ประกอบการชาวจีน
ในนิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน จังหวัดระยอง
Relational Factors toward Chinese Entrepreneurs Investment in
Thai-China Industrial Real Estate in Rayong Province

ชุตีระ ระบอบ
อัญชลี สมบูรณ์
สุชาติ วัฒนานนท์
พิชญ์ วรรณกุล

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
ปีการศึกษา 2556

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทยของผู้ประกอบการชาวจีนในนิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน จังหวัดระยอง
ผู้วิจัย	ชุตีระ ระบอบ อัญชลี สมบูรณ์ สุชาติ วัฒนานนท์ พิชณู วรรณกุล
สถาบัน	มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
ปีที่พิมพ์	2557
สถานที่พิมพ์	มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
แหล่งที่เก็บรายงานฉบับสมบูรณ์	มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
จำนวนหน้างานวิจัย	128 หน้า
คำสำคัญ	การลงทุนในไทย ผู้ประกอบการชาวจีน นิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน
ลิขสิทธิ์	มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

บทคัดย่อ

รายงานวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการณ์ทั่วไปเกี่ยวกับการลงทุนของผู้ประกอบการชาวจีนในนิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน จังหวัดระยอง วิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทยของผู้ประกอบการชาวจีนในนิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน จังหวัดระยอง โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานทั้งในเชิงปริมาณ สำหรับข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม และเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บริษัทข้ามชาติชาวจีนที่เข้ามาลงทุนจดทะเบียนในไทยจำนวน 47 บริษัท และจากการสัมภาษณ์จำนวน 15 บริษัท ที่อยู่ในนิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบและการบริหารจัดการของบริษัท โดยใช้ค่าร้อยละและการแจกแจงความถี่ นำเสนอในรูปแบบตารางและพรรณนาลักษณะของข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทย โดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปแบบตารางและแปดผล

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า สถานประกอบการชาวจีนส่วนใหญ่ลงทุนเอง และ 1 ใน 3 ได้รับการส่งเสริมจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนของไทย สิ่งที่คาดหวังจากภาครัฐคือ ความยืดหยุ่นในกฎระเบียบ รองลงมาคือ การผ่อนปรนด้านภาษี และแนวโน้มในอนาคต 5 ปีข้างหน้าคือ ขยายการลงทุนเพิ่มขึ้นในไทย สำหรับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทย ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์มากที่สุดจำนวน 3 ปัจจัยจาก 7 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านสาธารณูปโภค ($\bar{x}=3.64$) ปัจจัยด้านโลจิสติกส์และการขนส่ง ($\bar{x}=3.60$) และปัจจัยด้านกฎระเบียบ/กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ($\bar{x}=3.59$) สำหรับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ สถานประกอบการชาวจีนส่วนใหญ่บริหารในลักษณะทีมงาน มีการนำวิธีการบริหารจัดการสมัยใหม่และการสร้างเครือข่ายธุรกิจ สาเหตุสำคัญที่เข้ามาลงทุนในไทยเนื่องจากการได้รับการส่งเสริมจากบีโอไอ และขยายฐานการผลิตมายังแหล่งงานที่มีทักษะและค่าจ้างแรงงานไม่แพง อุปสรรคที่สำคัญคือ พนักงานขาดความกระตือรือร้นและความมุ่งมั่นในการทำงาน ซึ่งควรได้รับการส่งเสริมทักษะให้ก้าวสู่มาตรฐานการปฏิบัติงานให้สูงขึ้น รวมทั้งการฝึกฝนด้านการวิเคราะห์และคำนวณ

Research Title	Relational Factors toward Chinese Entrepreneurs Investment in Thai-China Industrial Real Estate in Rayong Province
Researcher(s)	Chutira Rabob Anchali Soomboon Suchart Wattaganon Pitsanu Wannakul
Institution	Huachiew Chalermprakiet University
Year of Publication	2014
Publisher	Huachiew Chalermprakiet University
Sources	Huachiew Chalermprakiet University
No. of Pages	One Hundred and Twenty-Eight pages
Keywords	Investment in Thailand, Chinese Entrepreneurs, Thai-China Industrial Real Estate
Copyright	Huachiew Chalermprakiet University

Abstract

This research aimed to overview and analyze relational factors of Chinese entrepreneurs investment in Industrial Real Estate of Thailand. Research methodology were qualitative and quantitative. The data was collected by using questionnaires and interviews 47 samples and 15 managers from foreign direct investment from Chinese companies. Quantitative analyzes from general data were conduct using descriptive statistics, frequency, percentage, mean and standard deviation. The relational factors were conduct using mean, standard deviation.

The results of the research finding were showed that almost company was self investment and 1 of 3 were in BOI's promotion investment program. The flexible in regulation and taxation reduce are the company's expectation and they hope to increasing investment in the next 5 years. The most relational factors are 3 in 7 factors were infrastructure factor ($\bar{x}=3.64$), logistics and transportation factor ($\bar{x}=3.60$) and regulation/related law ($\bar{x}=3.59$). From interview almost company managed by teamwork and have modern management and network. The important result to investment in Thailand because of BOI promotion investment program and to extend production-base to Thailand because of skill labor and low wage. The problems were employee lack of enthusiastic lead to the government sector must to have training program for high standard of work including analytical thinking and calculation skills.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทยของผู้ประกอบการชาวจีนในนิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน จังหวัดระยอง มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพการณ์ทั่วไปเกี่ยวกับการลงทุนของผู้ประกอบการชาวจีนในนิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน จังหวัดระยอง วิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทยของผู้ประกอบการชาวจีนในนิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน จังหวัดระยอง ผลการวิจัยทำให้ทราบถึงสภาพการณ์ทั่วไปและรูปแบบการบริหารจัดการของบริษัทหรือสถานประกอบการชาวจีนที่เข้ามาลงทุนในไทยที่บริเวณพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน จังหวัดระยอง ตลอดจนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทยของผู้ประกอบการชาวจีน สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นข้อมูลเพื่อกำหนดแนวทางการให้ความสนับสนุนและส่งเสริมบริษัทชาวจีนเข้ามาลงทุนในไทย

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ประจักษ์ พุ่มวิเศษ อธิการบดีมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณราย แสงวิเชียร คณบดีคณะบริหารธุรกิจ อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย และอีกหลายท่านที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ประกอบด้วยผู้บริหารของสถานประกอบการชาวจีนในไทยที่ได้ให้ข้อมูลที่เป็ประโยชน์ รวมทั้งบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีได้เอื้อนามซึ่งมีส่วนสนับสนุนช่วยเหลือทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยดี หวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลงานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับบุคคลที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจทั่วไป

คณะผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.4 นิยามตัวแปร.....	4
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 แนวคิดและทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศ.....	6
2.2 แนวคิดและทฤษฎีการค้าเสรี.....	10
2.3 ทฤษฎีการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ.....	17
2.4 นโยบายการค้าและการลงทุนต่างประเทศของจีน.....	25
2.5 นโยบายส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศของไทย.....	48
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	55
2.7 นิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน.....	59
2.8 กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	60
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	
3.1 ขั้นตอนการวิจัย.....	61
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	61
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	62
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	63
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
3.6 การแปลความหมายและสรุปผล.....	66
บทที่ 4 ผลการวิจัย	
4.1 ส่วนที่หนึ่ง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม.....	67
4.2 ส่วนที่สอง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์.....	80

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	84
5.2 อภิปรายผล.....	88
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	89
บรรณานุกรม.....	91
ภาคผนวก	
ก หนังสือรับรองจริยธรรมการวิจัย.....	95
ข หนังสือขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย.....	96
ค หนังสือขอความอนุเคราะห์ขอข้อมูลประกอบการทำวิจัย.....	99
ค แบบสอบถาม.....	101
ง แบบสัมภาษณ์.....	107
จ แบบสอบถาม/สัมภาษณ์ (ภาษาจีน).....	109
ฉ รายชื่อสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน.....	123
ช ประวัติย่อผู้วิจัย.....	128

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

1-1	เงินลงทุนโดยตรงสุทธิจากต่างประเทศในประเทศไทย ปีพ.ศ. 2554-2555.....	2
	จำแนกตามแหล่งที่มา	
1-2	โครงการลงทุนของจีนที่ขอรับการส่งเสริมจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI).....	3
1-3	โครงการลงทุนของจีนที่ได้รับการอนุมัติการส่งเสริมจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) แยกตามรายอุตสาหกรรม ปีพ.ศ. 2551-2555	3
2-1	อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของจีน ระหว่างปี 2546-2556.....	26
2-2	มูลค่าการออกไปลงทุนโดยตรงในต่างประเทศของจีน (Outward FDI).....	36
	ในอาเซียนปีค.ศ. 2010	
2-3	แหล่งที่มาและจำนวนโครงการของนักลงทุนต่างชาติในไทย.....	44
2-4	เปรียบเทียบโครงการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่ได้รับอนุมัติในปีพ.ศ. 2552-2553....	45
4-1	การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละจำแนกตามเพศ.....	68
4-2	การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละจำแนกตามอายุ.....	68
4-3	การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละจำแนกตามสัญชาติ.....	69
4-4	การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละจำแนกตามระยะเวลาเริ่มเปิดดำเนินงานในไทย.....	69
4-5	การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละจำแนกตามระยะเวลาที่ทำงานพักอยู่ในไทย.....	69
	ติดต่อกันนานที่สุด	
4-6	การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละจำแนกตามระยะเวลาที่ทำงานปฏิบัติงาน.....	70
	ในบริษัทปัจจุบัน	
4-7	การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละจำแนกตามตำแหน่งงานปัจจุบัน.....	70
4-8	การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละจำแนกตามประเภทของธุรกิจที่บริษัท.....	71
	ประกอบกิจการ	
4-9	การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละจำแนกตามลักษณะของธุรกิจ.....	71
4-10	การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละจำแนกตามรูปแบบการจดทะเบียนธุรกิจ.....	72
	ของสถานประกอบการ	
4-11	การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละจำแนกตามเงินทุนจดทะเบียนของบริษัทปัจจุบัน.....	72
4-12	การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละจำแนกตามลักษณะของการลงทุน.....	73
4-13	การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละจำแนกตามการได้รับส่งเสริมจากบีโอไอ.....	73
4-14	การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละจำแนกตามหลักสำคัญในการบริหารงานภายใน.....	74
	องค์กร	
4-15	การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละจำแนกตามเหตุผลสำคัญด้านใดที่บริษัทของท่าน.....	74
	เลือกเข้ามาลงทุนในไทย	

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-16 การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละจำแนกตามสิ่งที่คาดหวังว่าจะได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐของไทย.....	75
4-17 การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละจำแนกตามปัญหาที่สถานประกอบการประสบมากที่สุดจากการเข้ามาลงทุนในไทย.....	75
4-18 การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละจำแนกตามแนวโน้มในอนาคต.....	76
4-19 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทย.....	76

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การลงทุนของบริษัทชาวจีนในไทยนับว่ามีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จะเห็นได้จากระหว่างปีพ.ศ. 2548-2554 จีนขอรับการส่งเสริมลงทุนในไทยเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 41.9 ต่อปี (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. 2555) และเมื่อไทยเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) อย่างสมบูรณ์ในปี พ.ศ. 2558 การเปิดเสรีทางการค้าส่งผลทำให้เกิดแรงดึงดูดใจให้บริษัทต่างชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งจากจีนเข้ามาลงทุนในอาเซียนเพิ่มขึ้น จากการศึกษาที่มีลักษณะทางภูมิศาสตร์เป็นประเทศศูนย์กลางของคาบสมุทรอินโดจีนและเป็นประตูออกสู่ทะเลบริเวณภูมิภาคตะวันออก อีกทั้งมีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคทำให้เอื้ออำนวยต่อการขนส่งและโลจิสติกส์ ทั้งทางถนน ทางอากาศ และทางน้ำ นอกจากนี้รัฐบาลจีนยังกำหนดนโยบายมุ่งตะวันตก เพื่อกระจายความเจริญจากตะวันออกของประเทศสู่พื้นที่ทางตะวันตกที่ยังแห้งแล้งและกันดาร อีกทั้งมีโครงการเชื่อมโยงเส้นทางโลจิสติกส์ทางการค้าสู่ทางตอนใต้ของภูมิภาคอินโดจีนผ่านลาว เวียดนาม และไทย โดยกำหนดให้นครฉงชิ่งเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา (ชุดิระระบอบ. 2557 : 8-9) รวมทั้งมีโครงการสร้างเส้นทางรถไฟสายคุนหมิงผ่านไทยและมาเลเซียไปยังสิงคโปร์ เป็นสิ่งที่คาดการณ์ได้ว่าในอนาคตอันใกล้จีนจะเข้ามามีบทบาททางการค้าและการลงทุนในไทยมากยิ่งขึ้น จากข้อมูลศูนย์วิจัยกสิกรไทย (2555) ระบุว่า ในระยะเวลาที่ผ่านมามูลค่าการขอรับส่งเสริมลงทุนในไทยของนักลงทุนเอกชนจีนจะต่ำกว่าในปีพ.ศ. 2554 ซึ่งอยู่ที่ 28.5 พันล้านบาท เนื่องจากขนาดของโครงการเฉลี่ยเล็กลง แต่อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาแนวโน้มในระยะเวลา 3 ปีข้างหน้า (2556-2558) มูลค่าการขอรับการส่งเสริมการลงทุนจะยังเติบโตได้ใกล้เคียงร้อยละ 40 ต่อปี โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมกลุ่มเกษตรและเกษตรแปรรูป เช่น เอทานอล ไบโอฟอสฟอริก ยางแปรรูป และกลุ่มเครื่องจักร ยานยนต์และชิ้นส่วน รวมไปถึงศูนย์กระจายสินค้าและอสังหาริมทรัพย์ นอกจากนี้ ยังมีโครงการลงทุนขนาดใหญ่โดยรัฐบาลจีนในโครงสร้างพื้นฐาน โดยเฉพาะรถไฟความเร็วสูง และนับถึงหลายปีพ.ศ. 2556 จีนนับเป็นอันดับ 2 ที่เข้ามาลงทุนในไทย โดยมีจำนวนโครงการทั้งสิ้น 28 โครงการ มูลค่าเงินลงทุน 25,998 ล้านบาท รองจากญี่ปุ่นซึ่งมีโครงการลงทุนในไทยจำนวน 441 โครงการ และมีมูลค่าเงินลงทุน 145,807 ล้านบาท (อักษรศรี พานิชสาส์น. 2556 : 15)

ข้อมูลจากสภาธุรกิจจีน-อาเซียน เผยแพร่ในปีพ.ศ. 2555 มูลค่าสินค้าที่จีนส่งออกไปยังอาเซียนเติบโตร้อยละ 20.1 ขณะที่มูลค่าสินค้าที่จีนนำเข้าจากอาเซียนเติบโตแค่ร้อยละ 1.6 โดยในปีพ.ศ. 2555 จีนเป็นฝ่ายเกินดุลการค้าจำนวน 8,451 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขณะที่ในปีพ.ศ. 2554 จีนเป็นฝ่ายขาดดุลการค้าถึง 22,688 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (สภาธุรกิจจีน-อาเซียน, 2555) ขณะเดียวกัน กรมศุลกากรจีนระบุว่า ในปีพ.ศ. 2555 มูลค่าการค้าระหว่างจีนกับอาเซียนสูงถึงจำนวน 400,090 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เติบโตร้อยละ 10.2 เมื่อเปรียบเทียบกับปีพ.ศ. 2554 ซึ่งสูงกว่าอัตราการเติบโตทางการค้าระหว่างประเทศของจีนในปีพ.ศ. 2555 อยู่ที่ร้อยละ 6.2 (กรมศุลกากรจีน. 2555) อนึ่ง อาเซียนนับเป็นคู่ค้าอันดับที่ 3 ของจีนรองจากสหภาพยุโรป และสหรัฐอเมริกา โดยมีสัดส่วนร้อยละ 10.35 ของมูลค่าการค้าระหว่างประเทศของจีน ในบรรดาประเทศสมาชิกอาเซียน ประเทศคู่ค้าสำคัญ 3 อันดับแรกของจีน ได้แก่ มาเลเซีย (มูลค่าการค้าเท่ากับ 94,813 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยเติบโตร้อยละ 5.3) ไทย (มูลค่าการค้าเท่ากับ 69,745 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เติบโตร้อยละ 7.7) และ

สิงคโปร์ (มูลค่าการค้าเท่ากับ 69,276 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เติบโตร้อยละ 8.7) (สภาธุรกิจจีน-อาเซียน, 2555) การที่มูลค่าการค้าระหว่างจีนกับอาเซียนมีความเติบโตอย่างรวดเร็วเนื่องจากผลการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนกับจีนที่ช่วยส่งเสริมการค้าระหว่างทั้งสองฝ่าย และจากการที่ภาวะเศรษฐกิจในยุโรปและสหรัฐอเมริกา ประสบกับภาวะชะงักงันจึงเป็นแรงขับเคลื่อนให้จีนหันมาทำการค้ากับอาเซียนแทน โดยในปีพ.ศ. 2555 บริษัทจีนเข้าไปลงทุนในประเทศอาเซียนคิดเป็นมูลค่า 4,400 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 52 เมื่อเปรียบเทียบกับปีพ.ศ. 2554 ทำให้อาเซียนกลายเป็นตลาดเป้าหมายที่สำคัญแห่งหนึ่งของจีน โดยคาดกันว่าในปีพ.ศ. 2558 ยอดการค้าระหว่างจีนกับอาเซียนจะมีมูลค่าเกินกว่า 500,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (สภาธุรกิจอาเซียน-จีน. 2555 : 2)

จากตารางที่ 1-1 ข้อมูลการจัดอันดับบริษัทต่างประเทศที่เข้ามาลงทุนในไทยปีพ.ศ. 2555 ของธนาคารแห่งประเทศไทย พบว่าประเทศที่เข้ามาลงทุนในไทยมากที่สุดคือ ญี่ปุ่น มีเงินลงทุน 110,735.6 ล้านบาท เช่นเดียวกับปีพ.ศ. 2554 รองลงมาคือ สหรัฐอเมริกา มีเงินลงทุน 27,646.4 ล้านบาท และสหราชอาณาจักร มีเงินลงทุน 22,404.4 ล้านบาท ตามลำดับ สำหรับเงินเลื่อนจากอันดับที่ 7 ลงมาเป็นอันดับที่ 8 มีเงินลงทุนเพิ่มขึ้นเป็น 10,329.1 ล้านบาท (ปีพ.ศ. 2554 อยู่ในอันดับที่ 7 มีเงินลงทุน 9,886.7 ล้านบาท) ทั้งนี้อาจเนื่องจากขนาดของโครงการเล็กกลงจึงทำให้เงินลงทุนในไทยลดลง

ตารางที่ 1-1 เงินลงทุนโดยตรงสุทธิจากต่างประเทศในไทย ปีพ.ศ. 2554-2555 จำแนกตามแหล่งที่มา

(มูลค่า : ล้านบาท)

	ปีพ.ศ. 2555		ปีพ.ศ. 2554	
	แหล่งที่มา	เงินลงทุน	แหล่งที่มา	เงินลงทุน
อันดับที่ 1	ญี่ปุ่น	110,735.6	ญี่ปุ่น	135,082.4
อันดับที่ 2	สหรัฐอเมริกา	27,646.4	หมู่เกาะเคย์แมน	14,652.8
อันดับที่ 3	สหราชอาณาจักร	22,404.4	สวิสเซอร์แลนด์	14,413.9
อันดับที่ 4	ฮ่องกง	16,643.9	สหรัฐอเมริกา	13,720.6
อันดับที่ 5	เนเธอร์แลนด์	13,801.5	ฮ่องกง	13,584.4
อันดับที่ 6	ฝรั่งเศส	12,336.2	เดนมาร์ก	10,253.4
อันดับที่ 7	หมู่เกาะเคย์แมน	10,651.0	จีน	9,866.7
อันดับที่ 8	จีน	10,329.1	ฝรั่งเศส	8,398.5
อันดับที่ 9	เดนมาร์ก	9,891.0	สิงคโปร์	6,931.7
อันดับที่ 10	สวิสเซอร์แลนด์	8,218.5	มอริเชียส	6,106.6
	รวม	276,353.9	รวม	237,185.2

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย (2555 : ออนไลน์)

เมื่อย้อนกลับไปในช่วงระหว่างปีพ.ศ. 2551-2554 จำนวนโครงการที่ผู้ประกอบการจีนขอรับการส่งเสริมการลงทุนมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง กล่าวคือ มีจำนวนโครงการที่ขอรับการส่งเสริมเพิ่มขึ้นกว่าเท่าตัว จากข้อมูลของสำนักความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

(บีไอโอ) รายงานว่า มีโครงการขอรับการส่งเสริมการลงทุนจากจีนเพิ่มจากปีพ.ศ. 2551 นับถึงปีพ.ศ. 2555 จากจำนวน 21 โครงการ เพิ่มเป็นจำนวน 44 โครงการ จากมูลค่าการลงทุนจำนวน 1,505.0 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเป็น 12,829.0 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นประมาณ 12 เท่าตัว และมีโครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากจีนเพิ่มจากปีพ.ศ. 2551 นับถึงปีพ.ศ. 2555 จากจำนวน 27 โครงการ เพิ่มเป็นจำนวน 38 โครงการ หรือร้อยละ 40 จากมูลค่าการลงทุนจำนวน 3,473.8 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเป็น 7,901.1 ล้านบาท (ตารางที่ 1-2)

ตารางที่ 1-2 โครงการลงทุนของจีนที่ขอรับการส่งเสริมจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI)

การขอรับการส่งเสริมสุทธิ	2551	2552	2553	2554	2555
จำนวนโครงการ	21	25	31	36	44
มูลค่าการลงทุน	1,505.0	43,189.2	10,698.4	28,495.0	12,829.0
มูลค่าทุนจดทะเบียนรวม	286.8	4,365.3	3,293.8	24,164.2	2,247.7
ทุนจดทะเบียนของฝ่ายจีน	248.9	2,886.2	2,465.2	24,009.2	1,671.2
ทุนจดทะเบียนของฝ่ายไทย	23.5	443.8	823.5	69.2	459.2
การอนุมัติให้การส่งเสริม					
จำนวนโครงการ	27	15	28	36	38
มูลค่าการลงทุน	3,473.8	7,008.7	17,311.5	16,922.1	7,901.1
มูลค่าทุนจดทะเบียนรวม	630.1	2,136.3	3,850.0	5,582.4	1,408.7
ทุนจดทะเบียนของฝ่ายจีน	494.2	2,025.8	3,529.0	5,443.4	1,114.3
ทุนจดทะเบียนของฝ่ายไทย	124.0	110.4	316.1	53.2	216.4

หมายเหตุ : โครงการลงทุนของจีน หมายถึง โครงการลงทุนที่ประกอบด้วยเงินทุนของฝ่ายจีนอย่างน้อย 10%

ที่มา : สำนักความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ. (2555 : 3)

จากข้อมูลของสำนักความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (2556) รายงานว่า โครงการลงทุนของจีนที่ได้รับการอนุมัติการส่งเสริมจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ในปีพ.ศ. 2551 และปีพ.ศ. 2555 มีโครงการประเภทเดียวกันที่ได้รับการส่งเสริมมากที่สุดคือ โครงการผลิตภัณฑ์โลหะ จำนวน 8 โครงการ และจำนวน 14 โครงการ ตามลำดับ ในขณะที่มูลค่าการลงทุนของจีนมากที่สุดช่วงระยะเวลาดังกล่าว คือ โครงการทางด้านบริการ มีมูลค่าการลงทุนเท่ากับ 3,473.8 ล้านบาท และเพิ่มเป็นจำนวน 16,922.1 ล้านบาทในโครงการทางด้านบริการเช่นกัน (ตารางที่ 1-2)

ตารางที่ 1-3 โครงการลงทุนของจีนที่ได้รับการอนุมัติการส่งเสริมจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI)
แยกตามรายอุตสาหกรรม ปีพ.ศ. 2551-2555

	2551		2552		2553		2554		2555	
	จำนวนโครงการ	มูลค่าการลงทุน	จำนวนโครงการ	มูลค่าการลงทุน	จำนวนโครงการ	มูลค่าการลงทุน	จำนวนโครงการ	มูลค่าการลงทุน	จำนวนโครงการ	มูลค่าการลงทุน
สินค้าเกษตรกรรม	4	312.0	2	321.5	6	1,685.9	10	3,688.4	5	1,844.7
สินแร่และเซรามิก	2	351.2	-	-	2	1,810.0	2	6,745.6	1	1,369.6
อุตสาหกรรมเบา/สิ่งทอ	4	143.4	2	94.0	4	912.3	8	1,190.3	1	768.7
ผลิตภัณฑ์โลหะ	8	627.9	2	87.0	7	5,990.9	6	4,233.1	14	1,794.0
เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์	4	553.3	-	-	2	40.3	6	982.7	7	337.5
เคมีภัณฑ์และกระดาษ	3	202.5	6	6,402.5	4	191.1	3	79.0	8	334.2
บริการ	2	1,283.5	3	103.1	3	6,681.0	1	3.0	2	1,452.4
รวม	27	3,473.8	15	7,008.1	28	17,311.5	36	16,922.1	38	7,901.1

หมายเหตุ : โครงการลงทุนของจีน หมายถึง โครงการลงทุนที่ประกอบด้วยเงินทุนของฝ่ายจีนอย่างน้อย 10%

ที่มา : สำนักความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ. (2555 : 4)

จากการที่ไทยมีความพร้อมในหลายด้านและมีปัจจัยเกื้อหนุนสำหรับการเข้ามาลงทุนของนักลงทุนจากต่างประเทศในไทย รวมทั้งการที่ไทยและจีนมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดและแนบแน่นมาเป็นระยะเวลาช้านาน ซึ่งน่าที่จะเป็นสิ่งที่จูงใจนักลงทุนจากจีนให้เข้ามาลงทุนในไทย แต่จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่าจีนยังให้ความสำคัญกับการลงทุนเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นยังคงมีสัดส่วนที่ไม่มาก การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเข้ามาลงทุนของธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดย่อมของจีนในไทยจะทำให้สามารถเข้าใจและมองเห็นปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่จะต้องพิจารณาร่วมกันเพื่อหาแนวทางส่งเสริมและสนับสนุนให้มีขยายจำนวนเงินลงทุนจากจีนให้มากขึ้นเพื่อที่จะเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจของประเทศและเป็นการสร้างกำลังคนเข้าสู่ตลาดแรงงานยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ศึกษาสภาพการณ์ทั่วไปเกี่ยวกับการลงทุนของผู้ประกอบการชาวจีนในนิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน จังหวัดระยอง
2. วิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทยของผู้ประกอบการชาวจีนในนิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน จังหวัดระยอง

3. ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านพื้นที่วิจัย เป็นการวิจัยเฉพาะสถานประกอบการของนักลงทุนชาวจีนที่เข้ามาลงทุนในนิคมอุตสาหกรรมระยอง ไทย-จีน จังหวัดระยอง
2. ขอบเขตด้านระยะเวลา ศึกษาสถานประกอบการชาวจีนที่เข้ามาลงทุนในไทยภายในระยะเวลา 5 ปี นับตั้งแต่ปีพ.ศ. 2552-2556

4. นิยามตัวแปร

สถานประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมของนักลงทุนชาวจีน หมายถึง บริษัทของชาวจีนจากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ที่เข้ามาลงทุนในไทยปรากฏในทำเนียบสถานประกอบการโรงงานในเขตนิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน จังหวัดระยอง จำนวน 47 บริษัท

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทยของผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมชาวจีน หมายถึง ปัจจัยที่ส่งเสริมหรือมีความเกี่ยวข้องกับการเข้ามาลงทุนในไทยของผู้ประกอบการชาวจีน โดยใช้กรอบแนวทางการสนับสนุนของภาครัฐที่มีต่อธุรกิจอุตสาหกรรมของไทย ในมิติต่าง ๆ จำนวน 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการจูงใจ ด้านสิทธิประโยชน์ ด้านความร่วมมือกับภาครัฐและเอกชนในระดับท้องถิ่น ด้านประสิทธิภาพของแรงงาน ด้านระบบสาธารณูปโภค ด้านโลจิสติกส์และการขนส่ง และด้านกฎระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

นิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน หมายถึง นิคมอุตสาหกรรมที่เป็นที่ตั้งสถานประกอบการหรือโรงงานที่บริษัทชาวจีนซึ่งเข้ามาลงทุนในไทยตั้งอยู่ และมีการบริหารจัดการโดยบริษัท Thai-Chinese Industrial Realty Development หรือ ชื่อภาษาไทยว่า บริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์เพื่อการอุตสาหกรรม (ไทย-จีน) จำกัด จดทะเบียนเมื่อปีพ.ศ. 2550 ตั้งอยู่ภายในนิคมอมตะ จังหวัดระยอง ด้วยพื้นที่ประมาณ 500 ไร่ มีบริษัทชาวจีนจำนวน 47 บริษัท

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ในการวิจัยครั้งนี้ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ดังนี้

1. ทราบถึงสภาพการณ์ทั่วไปและรูปแบบการบริหารจัดการของบริษัทหรือสถานประกอบการชาวจีนที่เข้ามาลงทุนในไทยที่บริเวณพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน จังหวัดระยอง
2. ทราบถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทยของผู้ประกอบการชาวจีน สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นข้อมูลเพื่อกำหนดแนวทางการให้ความสนับสนุนและส่งเสริมบริษัทชาวจีนเข้ามาลงทุนในไทย

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทยของผู้ประกอบการชาวจีนในนิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน จังหวัดระยอง มีแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศ
2. แนวคิดและทฤษฎีการค้าเสรี
3. ทฤษฎีการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ
4. นโยบายการค้าและการลงทุนต่างประเทศของจีน
5. นโยบายส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศของไทย
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. นิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน
8. กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 แนวคิดและทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศ

ในระบบเศรษฐกิจแบบเปิดการค้าระหว่างประเทศเป็นกิจกรรมสำคัญที่ส่งผลต่อรายได้ประชาชาติโดยตรงและทำรายได้ให้กับประเทศจำนวนมาก เป็นการเคลื่อนย้ายสินค้าและบริการในลักษณะของการส่งวัตถุดิบ เครื่องมือเครื่องจักร เสื้อผ้า หรือสินค้าทั้งทางด้านเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมไปยังอีกประเทศหนึ่งหรือหลายประเทศ โดยได้รับเงินตราหรือสินค้าจากต่างประเทศเป็นการตอบแทน แนวคิดหลักสำคัญของการค้าระหว่างประเทศมีที่มาจากความแตกต่างกันทั้งด้านสภาพทางภูมิศาสตร์ ลักษณะภูมิอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติ ทำให้แต่ละประเทศต้องมีการแลกเปลี่ยนหรือค้าขายระหว่างกัน โดยเฉพาะในสิ่งที่ไม่สามารถผลิตได้เองจึงต้องพึ่งพาประเทศอื่น เพื่อตอบสนองความต้องการของประเทศตนและสร้างมาตรฐานชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายของเงินทุน แรงงาน วัตถุดิบหรือสินค้าในการค้าระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นประเทศพัฒนาแล้วหรือประเทศกำลังพัฒนา ประเทศที่มีและประเทศที่ไม่มี ประเทศร่ำรวยและประเทศยากจน ซึ่งเป็นที่มาของแนวคิดหรือทฤษฎีสำหรับใช้ในการอธิบายหรือทำความเข้าใจปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในทางการค้าระหว่างประเทศเพื่อนำมาประยุกต์ใช้และส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศต่อไป แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ ที่สำคัญได้แก่

ลัทธิพาณิชย์นิยม (Mercantilism)

มีแนวคิดว่า ความมั่งคั่งของประเทศเกิดจากมีดุลการค้าเกินดุล ทั้งนี้เพราะถ้าประเทศเกินดุลการค้าก็จะมีทองคำไหลเข้าประเทศ เมื่อประเทศสะสมทองคำมากขึ้นก็จะทำให้ประเทศมีความมั่งคั่งยิ่งขึ้นด้วยเช่นกัน และเพื่อให้ประเทศมีดุลการค้าเกินดุลรัฐบาลต้องเข้ามาช่วยเหลือเอกชนของประเทศตนในการทำการค้ากับประเทศต่าง ๆ โดยจะต้องพยายามหามาตรการและนโยบายเพื่อช่วยเหลือนักลงทุนของตนให้มีความได้เปรียบทางการค้า (Roll, 1973 : 58) มาตรการที่ใช้เช่น กีดกันการนำเข้า ให้ความช่วยเหลือผู้ส่งออก ใช้อำนาจทางการทหารเป็นเครื่องช่วยในการต่อรอง การค้าระหว่างประเทศภายใต้ลัทธินี้ไม่ขยายตัวเนื่องจากจะ

ก่อให้เกิดการกีดกันการค้าซึ่งกันและกัน วิธีเดียวที่ประเทศชาติจะมีความร่ำรวยและมีอำนาจยิ่งใหญ่คือ การส่งออกมากกว่าการนำเข้า จะทำให้มีโลหะที่มีค่า ได้แก่ ทองคำ เข้ามาภายในประเทศ ยิ่งประเทศใดมีทองคำมากขึ้นเท่าไร ก็จะร่ำรวยและมีอำนาจมากขึ้นเท่านั้น (ประพันธ์ เศรษฐนันท์. 2537 : 122) รัฐบาลจึงให้ความสำคัญสนับสนุนภาครัฐเร่งการส่งออกและควบคุมการนำเข้า อย่างไรก็ตาม เนื่องจากปริมาณทองคำที่มีอยู่ค่อนข้างจำกัด เมื่อประเทศหนึ่งได้รับประโยชน์ก็ย่อมหมายความว่าอีกประเทศหนึ่งเสียประโยชน์นั้นไป แนวคิดนี้เป็นที่รู้จักแพร่หลายของประเทศต่างๆ เช่น อังกฤษ สเปน ฝรั่งเศส และเนเธอร์แลนด์ ระหว่างช่วงศตวรรษที่ 16 ถึงศตวรรษที่ 18

ทฤษฎีความได้เปรียบโดยสมบูรณ์ (Absolute Advantage Theory)

อดัม สมิท (Adam Smith : 1723-1790) ได้อธิบายลักษณะของการค้าระหว่างประเทศไว้ในหนังสือ The Wealth of Nations ว่า ก่อให้เกิดการแข่งขันกันทำระหว่างประเทศ โดยทำให้ประเทศต่าง ๆ มุ่งเน้นเฉพาะการผลิตสินค้าที่ใช้ต้นทุนต่ำที่สุด สำหรับประสิทธิภาพการผลิต (Productivities) ที่เกิดจากปัจจัยการผลิตเป็นสิ่งสำคัญในการกำหนดต้นทุนการผลิตสินค้าแต่ละชนิด ประสิทธิภาพดังกล่าวอยู่บนพื้นฐานของความได้เปรียบทางธรรมชาติ เช่น สภาพภูมิประเทศ อากาศ น้ำ ดิน และความได้เปรียบที่สร้างขึ้นเอง เช่น ความชำนาญและประสบการณ์ในการผลิต เทคนิคและวิธีการผลิต สำหรับสิ่งที่กำหนดความได้เปรียบหรือเสียเปรียบในเชิงของการแข่งขันเกิดจากความสามารถในการผลิตหรืออุปทาน (Supply) ของตลาด ปรากฏอยู่ในทฤษฎีว่าด้วยมูลค่าแรงงาน (Labor Theory of Value) โดยมีข้อสมมติที่ว่า ประการแรก แต่ละประเทศต้องมีปัจจัยแรงงานเพียงอย่างเดียว และมีลักษณะหรือคุณภาพเหมือนกันทุกประการ ประการที่สอง ต้นทุนหรือราคาของสินค้าขึ้นอยู่กับปริมาณของแรงงานที่ต้องนำมาใช้ในการผลิต ทฤษฎีของอดัม สมิท ได้กล่าวถึงทฤษฎีความได้เปรียบอย่างสมบูรณ์ที่ว่า เมื่อประกอบไปด้วยสองประเทศในโลก มีสินค้าอยู่สองชนิด การค้าและความชำนาญจะเป็นประโยชน์ก็ต่อเมื่อประเทศหนึ่งมีความได้เปรียบโดยสมบูรณ์ (การใช้แรงงานจำนวนน้อยกว่าในการผลิตสินค้า) กล่าวโดยสรุปก็คือ การค้าระหว่างประเทศก่อให้เกิดประโยชน์แก่ทุกฝ่ายและต่างฝ่ายต่างได้เปรียบโดยสมบูรณ์จากการแลกเปลี่ยนหรือค้าขายสินค้าระหว่างกัน โดยมูลค่าของสินค้าเท่ากับค่าจ้างแรงงานที่ใช้ในการผลิต (สมพงษ์ เกษมสิน. 2520 : 35)

ทฤษฎีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ (Comparative Advantage Theory)

David Ricardo (1772-1823) มีผลงานชิ้นสำคัญคือหนังสือชื่อว่า Principles of Political Economy and Taxation ได้ตีพิมพ์เผยแพร่ในปี.ศ. 1817 เขาเป็นผู้ดำเนินรอยตามแนวความคิดของอดัม สมิท โดยกล่าวว่า ประเทศที่ไม่มีมีความได้เปรียบโดยสมบูรณ์ในการผลิตสินค้าทุกอย่างกับประเทศอื่นยังคงสามารถทำการค้าที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ทุกฝ่ายได้ ประเทศที่ด้อยประสิทธิภาพควรผลิตและส่งออกเฉพาะสินค้าที่ประเทศตนมีความเสียเปรียบโดยสมบูรณ์น้อยกว่า ถือได้ว่าสินค้านี้เป็นสินค้าที่ผลิตด้วยความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ ทฤษฎีนี้เป็นที่รู้จักแพร่หลายและถูกนำมาใช้อธิบายสาเหตุของธุรกิจการค้าระหว่างประเทศจนปัจจุบัน (Burns. 1984 : 177)

ริคาร์โดได้เน้นประเด็นเรื่องการกระจายรายได้ (Distribution) ว่าเป็นหัวใจของทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ สิ่งที่เขาสนใจในการพิจารณาคือ อะไรเป็นเครื่องกำหนดสัดส่วนผลประโยชน์ของชาติ (National Dividend) หรืออีกนัยหนึ่ง รายได้ที่เจ้าของปัจจัยการผลิตประเภทต่าง ๆ คือ ผู้ใช้แรงงาน เจ้าของที่ดิน และนายทุนควรจะได้รับ (Taylor. 1960 : 14) ปัญหาเกี่ยวกับการกระจายรายได้นี้มีใช่เป็นปัญหาทางเศรษฐศาสตร์อย่างแท้จริงแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่เป็นปัญหาการเมืองอันสืบเนื่องมาจากภาวะทางเศรษฐกิจและการเมืองของอังกฤษในขณะนั้นด้วย ซึ่งอังกฤษกำลังอยู่ในระหว่างการบูรณะฟื้นฟูประเทศหลังจากผ่านพ้นสงครามไปเสียใหม่ ๆ ระดับราคาสินค้าสูงขึ้นมาก อัตราภาษีก็สูงขึ้นและประเทศมีหนี้สาธารณะที่ท่วมท้น ใน

ขณะเดียวกันการเพิ่มของประชากรที่รวดเร็วได้ก่อให้เกิดปัญหาการขาดแคลนอาหาร ซึ่งทำให้อังกฤษต้องสั่งสินค้าประเภทธัญญาหารเข้ามาจากต่างประเทศ ฝ่ายเจ้าของที่ดินเกรงว่าธัญญาหารจากต่างประเทศจะเข้ามาตีตลาดผลผลิตภายในประเทศ ทำให้ราคาผลผลิตของตนเองต่ำ จึงเรียกร้องให้มีการเก็บภาษีนำเข้าธัญญาหารจากต่างประเทศในอัตราสูง แต่ฝ่ายประชาชนโดยทั่วไปและคนงานก็ไม่พอใจต่อมาตรการของรัฐบาลที่มีผลทำให้ค่าครองชีพสูงขึ้น โดยมีเหตุผลว่าราคาอาหารที่สูงขึ้นจะมีผลทำให้ค่าแรงสูงขึ้น ทำให้ราคาสินค้าสูงขึ้น การผลิตน้อยลง กำไรน้อยลง และส่งผลกระทบต่อ การขยายตัวของการลงทุน ในที่สุดก็กลับไปมีผลเสียต่อการว่าจ้างงาน (Ekelund. 1990 : 22) ปัญหาดังกล่าวจึงก่อให้เกิดความขัดแย้งในผลประโยชน์ระหว่างชนชั้นใหญ่ ๆ 2 กลุ่มคือ เจ้าของที่ดินและนายทุน เป็นแรงจูงใจให้ริคาร์โดหยิบยกปัญหาการกระจายสินค้าขึ้นมาพิจารณา หนังสือของเขาจึงใช้ชื่อว่า “เศรษฐศาสตร์การเมือง” โดยให้เหตุผลว่า เศรษฐศาสตร์การเมืองไม่ใช่ศาสตร์ที่พิจารณาถึงธรรมชาติและสาเหตุของความมั่งคั่ง แต่เป็นศาสตร์ที่พิจารณาถึงกฎที่กำหนดการแบ่งสรรผลผลิตของอุตสาหกรรมระหว่างชนชั้นต่าง ๆ ซึ่งมีส่วนในการก่อให้เกิดผลผลิตขึ้น นอกจากนี้ริคาร์โดจะให้ความสนใจต่อการกระจายสินค้าเป็นอย่างมาก โดยมุ่งประเด็นการพิจารณาเกี่ยวกับทฤษฎีค่าเช่า (Rent Theory) ทฤษฎีค่าแรง (Wage Theory) และทฤษฎีกำไร (Profit Theory) แล้วในเรื่องเกี่ยวกับการผลิตนั้นริคาร์โดชี้ให้เห็นว่า ผู้ที่ทำการผลิตนั้นมีวัตถุประสงค์ที่จะผลิตเอาไว้บริโภคหรือขาย และการที่ผู้ผลิตขายผลผลิตออกไปนั้นก็มิวัตถุประสงค์เพื่อซื้อสินค้าอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อเขา หรือช่วยให้เขาสามารถทำการผลิตต่อไปในอนาคต ดังนั้น ในการที่ผู้ผลิตทำการผลิตเขาก็ได้ทำหน้าที่เป็นผู้บริโภคผลผลิตของเขาเองหรือไม่ก็ซื้อได้ด้วยบริการ ส่วนเงินนั้นเป็นเพียงสื่อกลางที่ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเกิดขึ้นได้เท่านั้น ในเรื่องเกี่ยวกับภาษีนั้น ริคาร์โดเป็นผู้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างภาษีกับการสะสมทุน โดยชี้ให้เห็นว่าถ้าประเทศหนึ่งประเทศใดมีการผลิตที่สูงกว่าการบริโภคที่เกิดขึ้นในแต่ละปี ประเทศนั้นก็จะมีทุนเพิ่มขึ้น (Roll. 1973 : 34) ดังนั้น ทุนของประเทศจะเพิ่มขึ้นโดยการเพิ่มขึ้นในการผลิต และจะลดลงโดยการบริโภคที่ไม่ก่อให้เกิดผลผลิต (Unproductive Consumption) ด้วยเหตุนี้จึงมีความสำคัญในการที่จะต้องไม่กระทำการใดให้เป็นผลกระทบในทางที่เสียหายต่อทุนของประเทศ ริคาร์โดเสนอแนะว่า นโยบายภาษีของรัฐบาลนั้นไม่ควรที่จะเรียกเก็บภาษีที่มีผลกระทบต่อทุน เพราะมิฉะนั้นแล้วจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อเงินทุนที่จะต้องใช้จ่ายไปในการว่าจ้างคนงานอันจะนำมาซึ่งการลดลงในการผลิตของประเทศในอนาคต (Burns. 1984 : 11) สำหรับทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศ ริคาร์โดกล่าวว่า การค้าระหว่างประเทศมีความสำคัญต่อประสิทธิภาพของการใช้ทรัพยากรและการเจริญเติบโตของประเทศ ผลประโยชน์ที่แต่ละประเทศได้รับโดยการผลิตสินค้าที่ตนมีความถนัดมากที่สุด และในขณะเดียวกัน การสั่งสินค้าเข้าประเภทอาหารราคาถูกเข้ามา มีส่วนช่วยชะลอภาวการณ์ชะงักงันของระบบเศรษฐกิจ เนื่องจากไปชะลอไม่ให้ค่าจ้างสูงเกินไป (Roll. 1973 : 23)

ทฤษฎีต้นทุนค่าเสียโอกาส (Opportunity Cost)

ค่าเสียโอกาส หมายถึง ค่าของผลตอบแทนจากกิจกรรมที่สูญเสียโอกาสไปในการเลือกทำกิจกรรมอย่างหนึ่ง ต้นทุนค่าเสียโอกาสเป็นต้นทุนที่ถูกอ้างถึง โดยพิจารณาเลือกตัวเลือกที่ต้องการทั้งหมดแต่ไม่สามารถเลือกพร้อมกันได้ และเป็นแนวคิดสำคัญในการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ต้นทุนค่าเสียโอกาสไม่ได้หมายถึง มูลค่ารวม แต่หมายถึงเฉพาะมูลค่าซึ่งให้ผลตอบแทนดีที่สุดในบรรดาตัวเลือกอื่นที่เสียโอกาสไปเท่านั้น การคำนึงถึงต้นทุนค่าเสียโอกาสเป็นความแตกต่างที่สำคัญของต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์และต้นทุนทางบัญชี นับเป็นต้นทุนที่แท้จริงในการทำกิจกรรม เพราะทำให้เห็นถึงโอกาสซึ่งเป็นต้นทุนที่ถูกซ่อนอยู่ และไม่สามารถมองเห็นหากคำนวณทางบัญชี อีกทั้งต้นทุนค่าเสียโอกาสนั้นทำได้ยากเพราะเป็นการคำนวณจากการคาดคะเนเหตุการณ์ที่ไม่ได้เกิดขึ้นจริง (Burns. 1984 : 29)

กล่าวโดยสรุปก็คือ ทฤษฎีนี้มีแนวคิดที่ว่า ต้นทุนของสินค้าหนึ่งเท่ากับจำนวนของสินค้าชนิดที่สองที่ต้องเสียไปเพื่อให้ได้รับปัจจัยการผลิตหรือทรัพยากรที่เพียงพอที่จะผลิตสินค้าชนิดแรกเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งหน่วย ทั้งนี้แรงงานไม่ใช่ปัจจัยการผลิตเพียงอย่างเดียวที่นำมาใช้ในการผลิต ดังนั้น ต้นทุนของสินค้าจึงเกิดขึ้นจากจำนวนปัจจัยการผลิตทั้งหมดที่ใช้ไปในการผลิตสินค้านั้น ประเทศที่มีต้นทุนค่าเสียโอกาสสำหรับสินค้าหนึ่งต่ำกว่าถือว่ามีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในสินค้านั้น และความเสียเปรียบโดยเปรียบเทียบในสินค้าอื่น ต้นทุนค่าเสียโอกาสสามารถอธิบายได้โดยเส้นความเป็นไปได้ในการผลิต (Transformation Curve) ที่แสดงส่วนผสมต่าง ๆ ของทางเลือกอื่นทั้งหมด สำหรับสินค้าสองชนิดที่ประเทศหนึ่งสามารถผลิตโดยการใช้ปัจจัยการผลิตที่มีเต็มที่ ด้วยเทคโนโลยีที่ดีที่สุดที่มีอยู่ในขณะนั้น ดังนั้น ความชันของเส้นความเป็นไปได้ในการผลิต จึงหมายถึงอัตราเปลี่ยนแปลงของการแปรรูป (Marginal Rate of Transformation) ถ้าประเทศนั้นเผชิญกับต้นทุนคงที่ เส้นความเป็นไปได้ในการผลิตก็จะเป็นเส้นตรงที่มีความชันเท่ากับต้นทุนค่าเสียโอกาสคงที่ และต่อราคาสินค้าเปรียบเทียบในประเทศนั้น (สมพงษ์ เกษมสิน. 2520 : 122)

ทฤษฎีวิวัฏจักรสินค้า (Product Life Cycle)

เป็นทฤษฎีที่ไม่นำปัจจัยการผลิตมาประกอบการพิจารณา ทฤษฎีนี้มีข้อสมมติฐาน 3 ข้อคือ ประการแรก ความต้องการสินค้าภายในประเทศที่นำเข้ามีมากพอที่จะกระตุ้นให้เกิดการผลิตได้ ประการที่สอง ในการผลิตสินค้าใหม่มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีในราคาต่ำพอที่จะทำให้ประเทศผู้ซื้อผลิตสินค้าแข่งขันในตลาดได้ และประการที่สาม การผลิตมีการประหยัดต่อขนาดโดยไม่ต้องพิจารณาว่าจะใช้แรงงานไร้ฝีมือหรือแรงงานฝีมือเพียงใด อาร์ เอ เวอร์นอน (R.A. Vernon. 1979 : 24) อธิบายว่าในแต่ละช่วงชีวิตของสินค้าจะเกิดการเคลื่อนย้ายจากประเทศไปยังอีกประเทศหนึ่งโดยวิธีถ่ายทอดวิทยาการตามลำดับขั้นการพัฒนา หรือโดยวิธีถ่ายทอดวิทยาการอย่างทัดเทียมกันดังนี้ วิธีแรก การเคลื่อนย้ายสินค้าจากประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศหนึ่งโดยวิธีการถ่ายทอดวิทยาการตามลำดับขั้นการพัฒนา กล่าวคือ สินค้าจะผลิตขึ้นครั้งแรกในประเทศที่พัฒนาแล้ว หลังจากนั้น ประเทศกำลังพัฒนาก็จะเป็นผู้ผลิตและส่งออก และในที่สุดสินค้าประเภทเดียวกันนั้นประเทศด้อยพัฒนาก็จะเป็นผู้ผลิตโดยเรียนรู้จากประเทศกำลังพัฒนาซึ่งเข้าไปลงทุน เช่น สินค้าอิเล็กทรอนิกส์ สินค้าแฟชั่น เป็นต้น วิธีที่สอง การเคลื่อนย้ายสินค้าจากประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศหนึ่งโดยวิธีถ่ายทอดวิทยาการให้อย่างทัดเทียมกัน วิธีนี้ทุกประเทศในตลาดโลกมีความสามารถในการพัฒนาศักยภาพในการผลิตสินค้าได้อย่างทัดเทียมกัน หากได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เหมือนกัน แตกต่างจากวิธีแรกอยู่บนสมมติฐานว่า ตลาดจะพัฒนาไปตามลำดับขั้นการพัฒนาของประเทศ และไปตามกาลเวลา ในขณะที่วิธีถ่ายทอดวิทยาการให้อย่างทัดเทียมกันพิจารณาว่ายุคปัจจุบันก้าวสู่โลกยุคไร้พรมแดน ดังนั้น การพัฒนาจะเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาอย่างทัดเทียมกันทั่วโลก เช่น ระบบอินเทอร์เน็ต เวอร์นอนได้ศึกษาทิศทางการค้าของโลกหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 พบว่า ประเทศที่ใช้เทคโนโลยีใหม่ในการผลิตสินค้าหรือค้นพบสินค้าใหม่จะเป็นผู้ผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการภายในประเทศ และยังเป็นผู้ส่งออกส่วนที่เหลือเพื่อให้การผลิตเกิดการประหยัดต่อขนาด และเมื่อการผลิตผ่านเข้าสู่จุดอิ่มตัว เทคโนโลยีการผลิตและการจัดการในการผลิตสินค้านั้นจะถูกถ่ายทอดไปสู่ประเทศที่เคยทำการนำเข้า ประเทศที่เคยนำเข้าก็จะเริ่มมีการผลิตเป็นลักษณะของการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า เมื่อถึงจุดหนึ่งการผลิตจากประเทศที่เคยนำเข้าเกิดการเรียนรู้และมีประสบการณ์ในการผลิตมากขึ้น ก็จะมีการส่งออกสินค้านั้นดังกล่าว และเปลี่ยนนโยบายจากการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้ามาเป็นการส่งเสริมการผลิตเพื่อส่งออก ดังนั้น ประเทศที่เคยส่งออกเดิมอาจจะกลับมาเป็นประเทศผู้นำเข้าสินค้านั้นดังกล่าวแทน เพราะสูญเสียความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบไป

การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ

เป็นการที่ประเทศต่าง ๆ เข้ามาร่วมกิจกรรมในทางเศรษฐกิจเป็นการเฉพาะภายในกลุ่ม โดยมีข้อตกลงหรือกำหนดกติกาที่เกี่ยวข้องกับการค้าระหว่างประเทศร่วมกัน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งหมายถึง การสร้างเขตการค้าเสรี (Free Trade Area) สหภาพศุลกากร (Customs Union) ตลาดร่วม (Common Market) หรือสหภาพทางเศรษฐกิจ (Economic Union) ระหว่างประเทศต่าง ๆ ในเขตการค้าเสรี พิกัดอัตราภาษีศุลกากรทั้งหมดถูกละเว้นในการค้าระหว่างประเทศสมาชิก แต่ละประเทศยังคงรักษาอัตราภาษีศุลกากรของตนเองต่อประเทศที่ไม่ใช่สมาชิก สหภาพศุลกากรก็เช่นเดียวกับเขตการค้าเสรี เว้นแต่ใช้อัตราภาษีศุลกากรเดียวกันกับประเทศที่ไม่ใช่สมาชิก (กองอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ. 2554 : 33) ตลาดร่วมนั้น นอกเหนือจากมีลักษณะเช่นเดียวกับสหภาพศุลกากรแล้วยังอนุญาตให้มีการเคลื่อนย้ายปัจจัยแรงงานและปัจจัยทุนโดยเสรีระหว่างประเทศสมาชิก สหภาพทางเศรษฐกิจมีพัฒนาการไกลกว่าโดยการประสานการเงิน การคลัง และนโยบายภาษีของประเทศสมาชิก เมื่อพิจารณาผลกระทบของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในลักษณะของสหภาพศุลกากรต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมให้เกิดการค้าระหว่างกัน และส่งผลต่อการสร้างการค้าเมื่อการผลิตภายในประเทศถูกแทนที่โดยการนำเข้าจากผู้ผลิตที่มีต้นทุนต่ำกว่าและมีประสิทธิภาพมากกว่าภายในกลุ่มพิกัดอัตราภาษีศุลกากร ในอีกด้านหนึ่ง เมื่อการนำเข้าจากผู้จำหน่ายที่มีต้นทุนต่ำกว่าจากภายนอกกลุ่มถูกทดแทนโดยผู้จำหน่ายที่มีต้นทุนสูงกว่าจากภายในกลุ่ม นอกจากนั้น การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจยังส่งผลกระทบถึงการแข่งขันที่อาจสูงขึ้น การประหยัดต่อขนาดและระดับการลงทุนที่มีสูงขึ้น (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. 2555 : 28)

นโยบายการค้าในปัจจุบันพยายามที่จะเชื่อมโยงประเทศในกลุ่มต่าง ๆ ให้ทำการค้าซึ่งกันและกัน มีวัตถุประสงค์ที่จะขยายขอบเขตและปริมาณการค้าระหว่างประเทศ ทำให้การจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติของโลกมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเพื่อให้มาตรฐานการครองชีพของคนในสังคมโลกดีขึ้น นอกจากนี้ นโยบายการค้าในปัจจุบันยังพยายามที่จะเชื่อมโยงประเทศให้เข้าร่วมมือกันเป็นกลุ่มทางเศรษฐกิจเดียวกัน โดยมีนโยบายในแนวทางเดียวกัน การรวมกลุ่มดังกล่าวอาจอยู่ในรูปของการรวมกลุ่มระดับภูมิภาคดังกล่าวข้างต้น เช่น กลุ่ม EU, NAFTA, AFTA หรือกลุ่มความร่วมมือในระดับโลก เช่น องค์การการค้าโลก (WTO) อันเป็นเป้าหมายของนโยบายการค้าเสรีซึ่งสนับสนุนให้มีเสรีภาพทางการค้ามากขึ้น (สถาบันการจัดการเพื่อชนบทและสังคม. 2548 : 45)

2.2 แนวคิดและทฤษฎีการค้าเสรี

นโยบายการเปิดเสรีทางการค้าเป็นแนวคิดที่เชื่อว่าจะเป็นการเปิดโอกาสให้ประเทศต่าง ๆ ได้รับผลประโยชน์ โดยเกี่ยวข้องกับต้นทุนและประโยชน์ทางด้านภาษีศุลกากรและกลุ่มผู้ผลิตดั้งเดิม รวมทั้งโอกาสและความเป็นไปได้ในด้านต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม ผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อแต่ละประเทศมีการปรับตัวทางเศรษฐกิจภายในประเทศ มีระบบและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อรองรับกับการแข่งขันจากต่างประเทศ (กองอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ. 2554 : 12) การเปิดเสรีทางการค้าเป็นกระบวนการลดหรือผ่อนคลายข้อจำกัดทางการค้าระหว่างประเทศเพื่อนำไปสู่การปรับตัวและเชื่อมโยงที่แน่นแฟ้นยิ่งขึ้นระหว่างเศรษฐกิจภายในประเทศกับเศรษฐกิจระหว่างประเทศหรือเศรษฐกิจโลก รวมถึงเพื่อลดแรงกดดันจากประเทศผู้ส่งออกที่มีต่อผู้กำหนดนโยบาย เช่น การตั้งกำแพงภาษีเพื่อปกป้องผู้ผลิตภายในประเทศที่อ่อนแอ เนื่องจากอาศัยแรงจูงใจทางภาษีในการแสวงหาผลกำไรมากกว่าการเร่งพัฒนาคุณภาพของสินค้าและพัฒนาประสิทธิภาพของการผลิต เพื่อให้สินค้าเป็นที่ต้องการและยอมรับของผู้บริโภคภายในประเทศ ดังนั้น การเปิด

เสรีทางการค้าจึงเป็นการลดภาระภาษีที่ตกแก่ผู้บริโภค และลดแรงกดดันที่ประเทศผู้ส่งออกมีต่อการกำหนด
กำแพงภาษี และเพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการแข่งขันในระบบเศรษฐกิจโลกโดยรวม

ระดับของการค้าเสรี

ในการจัดระดับการค้าเสรีระหว่างประเทศโดยทั่วไปจำแนกออกได้ดังนี้

1. ระดับฝ่ายเดียว (Unilateral Trade Liberalization)

เป็นนโยบายของรัฐที่ดำเนินการโดยไม่มีเงื่อนไขต่อรองใด ๆ กับประเทศอื่น โดยรัฐอาจเปิดเสรี
การค้ากับสินค้าประเภทต่าง ๆ ตามสถานการณ์ของประเทศ เพื่อปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจและเพิ่มขีด
ความสามารถให้แก่ผู้ผลิตภายในประเทศในการแข่งขันกับต่างประเทศ รวมถึงการใช้ทรัพยากรการผลิตที่
เหมาะสมมากกว่าการพึ่งพำกำแพงภาษีหรือสิทธิประโยชน์ที่ได้รับจากภาครัฐเป็นการเฉพาะ

2. ระดับทวิภาคี (Bilateral Trade Liberalization)

เป็นข้อตกลงร่วมกันระหว่างคู่สัญญาสองประเทศที่จะผ่อนคลายนโยบายกีดกันการค้าระหว่างกัน
ทั้งในรูปของภาษีศุลกากร และมีใช้ภาษีศุลกากรภายใต้กรอบเดียวกัน โดยประเทศอื่นจะไม่ได้รับสิทธิ
ประโยชน์ดังกล่าวด้วย

3. ระดับภูมิภาค (Regional Trade Liberalization)

เป็นการเปิดเสรีทางการค้าของกลุ่มประเทศที่มักจะอยู่ในภูมิภาคเดียวกันหากแต่อาจไม่มีบริเวณ
ติดต่อกัน และได้ถูกกำหนดให้เป็นข้อยกเว้นของบทบัญญัติ GATT ในมาตราที่ 24 อย่างไรก็ตาม การเปิดเสรี
ทางการเฉพาะกลุ่มประเทศอาจส่งผลเสียต่อประเทศนอกกลุ่ม หรืออาจถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการกีดกัน
ทางการค้าประเทศคู่แข่งนอกกลุ่มไม่ให้เข้าสู่ตลาดได้โดยง่าย

3. ระดับพหุภาคี (Multilateral Trade Liberalization)

เป็นการเปิดเสรีทางการค้าให้แก่ประเทศต่าง ๆ ทั่วไปที่ต้องการเข้าสู่ข้อตกลงหรือรอบการค้า
เสรีเช่นเดียวกัน เป็นการเปิดเสรีตามบทบัญญัติของ GATT ที่พัฒนามาเป็นองค์การการค้าโลก เป็นแนวทางที่
เหมาะสมและดีที่สุด เนื่องจากทำให้ทุกประเทศได้รับประโยชน์จากการเปิดเสรีทางการค้าอย่างเท่าเทียมกัน
โดยไม่มีกีดกันประเทศที่อยู่นอกข้อตกลง เป็นการสอดคล้องกับหลักการของประชาธิปไตย และทำให้มีการ
ดำเนินการบนพื้นฐานของระเบียบกติกาสัจและเป็นรูปธรรมมากกว่าการเจรจาต่อรองทางการค้าตาม
ลำพังหรือเพียงฝ่ายเดียว อย่างไรก็ตาม แนวทางนี้ยังคงต้องเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ เนื่องจากผลประโยชน์จาก
ข้อตกลงบางส่วนสำหรับประเทศที่ด้อยพัฒนาหรือยากจนที่ยังไม่ชัดเจน รวมทั้งยังมีบางประเทศที่ยังไม่เห็น
ความสำคัญและไม่ได้ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง

รูปแบบการค้าระหว่างประเทศมีลักษณะของการส่งสินค้าที่ประเทศตนผลิตได้ด้วยต้นทุนที่ต่ำหรือ
ผลิตได้มากเกินความต้องการของผู้บริโภคภายในประเทศ ส่งออกไปจำหน่ายยังประเทศอื่น และแลกกับการ
นำเข้าสินค้าจากประเทศอื่นที่ตนไม่สามารถผลิตได้ หรือผลิตได้ด้วยต้นทุนที่สูง การค้าเช่นนี้จะไปตาม
หลักนโยบายการค้าระหว่างประเทศ โดยแต่ละประเทศจะเลือกผลิตสินค้าเฉพาะที่ตนถนัดและมีทรัพยากรที่
เหมาะสม เพื่อให้ได้ราคาต้นทุนต่ำที่สุด และเพื่อให้การค้าเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุดจึงต้องออก
มาตรการด้านการค้าเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการส่งออกและนำเข้า ที่เรียกว่า นโยบายการค้าระหว่างประเทศ
จำแนกออกเป็น 2 ลักษณะดังนี้

1. นโยบายการค้าเสรี (Free Trade Policy)
2. นโยบายการค้าคุ้มกัน (Protective Trade Policy)

นโยบายการค้าเสรี

นโยบายการค้าเสรี (Free Trade Policy) เป็นนโยบายการค้าที่ปราศจากการแทรกแซงใด ๆ จากรัฐบาลในกิจการค้าระหว่างประเทศ และปราศจากการกีดกันทางการค้าจากประเทศคู่ค้าที่มีอำนาจในการวางกฎเกณฑ์ เป็นการปล่อยให้เอกชนดำเนินการค้าระหว่างประเทศโดยปราศจากสิ่งกีดขวางและข้อจำกัดทางการค้า เช่น การตั้งกำแพงภาษี (Customs Tariff) การกำหนดโควตาสินค้าเข้า (Import Quotas) การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (Foreign Exchange Control) โดยรัฐไม่เข้ามาควบคุมหรือทำการใด ๆ ในลักษณะที่จะเป็นอุปสรรคกีดขวางทางการค้าระหว่างประเทศ ประเทศที่ดำเนินนโยบายการค้าเสรีรัฐบาลจะปล่อยให้เอกชนประกอบการทางธุรกิจเป็นส่วนใหญ่ รัฐจะเข้าไปดำเนินการในกิจการที่มีความจำเป็นเท่านั้น เช่น กิจการที่เอกชนมีทุนไม่เพียงพอ กิจการที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม กิจการที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศ

วัตถุประสงค์สำคัญของการดำเนินนโยบายการค้าเสรีเพื่อให้การค้าระหว่างประเทศดำเนินและขยายตัวไปอย่างกว้างขวาง ทำให้ประสิทธิภาพในการผลิตของประเทศต่าง ๆ ในโลกสูงขึ้น ส่งผลให้การแข่งขันในตลาดเป็นการแข่งขันแบบสมบูรณ์ และราคาสินค้าเป็นไปตามกลไกของตลาด อันจะเป็นผลดีต่อสวัสดิการทางเศรษฐกิจและเกิดประโยชน์ต่อผู้ผลิตและผู้บริโภคโดยรวม โดยประเทศที่ยึดถือนโยบายการค้าเสรีจะมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. ดำเนินการผลิตสินค้าโดยยึดหลักการแบ่งงานกันทำ โดยจะไม่พยายามผลิตสินค้าทุกชนิดที่ต้องการเอง แต่จะมุ่งผลิตสินค้าที่ตนมีความชำนาญ มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ หรือมีประสิทธิภาพในการผลิตสูงเท่านั้น และจะส่งสินค้าที่ตนผลิตได้ออกไปขายต่างประเทศ แลกเปลี่ยนกับสินค้าที่ประเทศผลิตไม่ได้ เพราะต้องเสียต้นทุนสูงกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับการผลิตของต่างประเทศ นั่นคือ การปฏิบัติตามทฤษฎีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ

2. ไม่มีการให้สิทธิพิเศษหรือใจเลือกปฏิบัติ ประเทศที่ใช้นโยบายการค้าเสรีจะต้องให้ความสำคัญยุติธรรมในการดำเนินการค้ากับทุกประเทศเท่าเทียมกัน ไม่มีการให้สิทธิพิเศษแก่สินค้าหรือประเทศหนึ่งประเทศใดเป็นพิเศษ การจัดเก็บภาษีจากสินค้าเข้าชนิดใดก็ตาม จะเก็บภาษีอัตราเดียวกันหมด (Single Tariff System) โดยไม่คำนึงว่าสินค้านั้นจะถูกผลิตมาจากประเทศใด

3. ไม่มีการจัดเก็บภาษีศุลกากรเพื่อคุ้มกัน ปกป้อง ตลอดจนช่วยเหลืออุตสาหกรรมภายในประเทศ แต่อย่างไรก็ตาม ประเทศที่ถือนโยบายการค้าเสรีอาจจัดเก็บภาษีอากรขาเข้าโดยมีวัตถุประสงค์อื่น ๆ เช่น การเก็บภาษีอากรจะเก็บในอัตราที่ต่ำเพื่อช่วยเหลือผู้ผลิต และจัดเก็บเพื่อหารายได้เข้าภาครัฐ

4. ไม่มีข้อจำกัดทางการค้า หรือมาตรการกีดกันทางการค้าใด ๆ อันจะเป็นอุปสรรคต่อการค้าระหว่างประเทศ ประเทศที่มีนโยบายการค้าเสรีจะต้องไม่มีการควบคุมการนำเข้า หรือการส่งออก ไม่มีการตั้งกำแพงภาษีขาเข้าเพื่อกีดกันสินค้าจากต่างประเทศ เว้นแต่การควบคุมนั้นจะทำไปโดยมีเหตุผลเกี่ยวกับสุขอนามัยของประชาชน ศีลธรรม ประเพณีและความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ แต่อาจมีการควบคุมในบางกรณี เช่น ควบคุมเพื่อสุขภาพอนามัยของประชาชน หรือเพื่อความมั่นคงของประเทศ

ประเทศใดดำเนินตามลักษณะทั้ง 4 ประการของนโยบายการค้าเสรีข้างต้น จัดได้ว่าประเทศนั้นได้บริหารทรัพยากรของประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะจะมีการแบ่งงานกันทำระหว่างประเทศ ทำให้ประชากรในโลกได้บริโภคสินค้าในราคาต่ำและมีคุณภาพสูง จะส่งผลให้มาตรฐานการครองชีพของประชาชนสูงขึ้นด้วย โดยการดำเนินนโยบายการค้าเสรี เป็นการส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ทำให้ประเทศได้รับประโยชน์ต่าง ๆ โดยไม่กีดกันการส่งออกและการนำเข้า

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าการดำเนินนโยบายการค้าเสรีจะมีประโยชน์มากมายดังที่กล่าวข้างต้น แต่ในความเป็นจริง การที่แต่ละประเทศมุ่งจะผลิตสินค้าชนิดที่ตนมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบแต่เพียงอย่างเดียว ทั้ง ๆ ที่ประเทศมีทรัพยากรที่สามารถผลิตสินค้าได้หลายชนิด ก็จะทำให้ประเทศต้องผลิตสินค้าส่งออกจำกัดชนิด หรือบางประเทศอาจผลิตสินค้าส่งออกเพียงชนิดเดียว ส่งผลให้ประเทศได้รับรายได้จากการส่งออกไม่มากเท่ากับที่ประเทศนั้นควรจะได้ อีกทั้งการผลิตสินค้าเพียงไม่กี่ชนิดจะทำให้เศรษฐกิจของประเทศไม่มีเสถียรภาพเท่าที่ควร เพราะถ้ามีสถานการณ์ฉุกเฉินใด ๆ เกิดขึ้น ประเทศนั้นก็จะต้องขาดการผลิตที่ก่อให้เกิดรายได้ไป ทำให้ถึงแม้ว่าหลายประเทศจะดำเนินการตามการค้าเสรี แต่ในทางปฏิบัติก็ไม่ใช่ว่าการค้าเสรีอย่างสมบูรณ์แต่ใช้นโยบายการค้าแบบคุ้มครองควบคู่ไปด้วย เนื่องมาจากสาเหตุหลายประการ ได้แก่

1. เพื่อปกป้องอุตสาหกรรมภายในประเทศ นโยบายคุ้มครองเป็นมาตรการในการปกป้องอุตสาหกรรมภายในประเทศ ทั้งที่เป็นอุตสาหกรรมเกิดใหม่ หรืออุตสาหกรรมที่มีอยู่แล้ว เครื่องมือที่รัฐบาลมักนำมาใช้ในการคุ้มครองส่วนใหญ่ ได้แก่ การจัดเก็บภาษี การกำหนดโควตา โดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมผู้ผลิตตลอดจนอุตสาหกรรมภายในประเทศ และเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับนานาประเทศ

2. การเห็นแก่ประโยชน์ของประเทศตนเป็นหลัก แม้ว่าตามหลักการค้าระหว่างประเทศเพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุด แต่ละประเทศควรทำการผลิตสินค้าที่ตนมีความได้เปรียบโดยการเปรียบเทียบเท่านั้น แต่ในความเป็นจริง ประเทศต่าง ๆ ก็ไม่สามารถผลิตเฉพาะสินค้าที่ตนมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบแต่เพียงอย่างเดียว แต่ละประเทศต่างพยายามหารายได้เข้าสู่ประเทศของตน ดังนั้น เมื่อเห็นลู่ทางการผลิตสินค้าอันจะนำมาซึ่งรายได้ ทำให้แต่ละประเทศพยายามผลิตสิ่งที่เป็นภายในประเทศแม้จะเสียเปรียบโดยเปรียบเทียบก็ตาม

3. ปัญหาทางเศรษฐกิจภายในประเทศ โดยเฉพาะปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการค้าระหว่างประเทศ เช่น ปัญหาการขาดดุลทางการค้า ปัญหาการขาดแคลนเงินตราต่างประเทศ ปัญหาการว่างงาน ทำให้รัฐบาลต้องเข้ามารักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ โดยการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เช่น การควบคุมปริวรรตเงินตราต่างประเทศเพื่อควบคุมการใช้เงินตราต่างประเทศ การกำหนดโควตาการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ หรือการกำหนดโควตาการส่งออก เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนหรือผ่อนคลายนโยบายทางเศรษฐกิจภายในประเทศให้เบาบางลง

นโยบายการค้าคุ้มกัน

นโยบายการค้าคุ้มกัน (Protectionism or Protective Trade Policy) เป็นนโยบายที่มีหลักการตรงข้ามกับนโยบายการค้าเสรี กล่าวคือ นโยบายการค้าที่รัฐบาลส่งเสริม สนับสนุนการผลิตของอุตสาหกรรมภายในประเทศเป็นสำคัญ กำหนดนโยบายในการปกป้องตลาดสินค้าภายในประเทศ โดยกีดกันมิให้สินค้าจากต่างประเทศเข้ามาขายแข่งขันกับสินค้าชนิดเดียวกันที่ผลิตขึ้นได้ภายในประเทศ ที่เป็นเช่นนี้เพื่อคุ้มครองเศรษฐกิจของประเทศ เพราะถ้ารัฐไม่ให้ความคุ้มครองทางเศรษฐกิจแล้ว ประเทศเหล่านั้นอาจประสบกับความเสียหายทางเศรษฐกิจได้ จึงมีนโยบายคุ้มกันการค้า โดยวัตถุประสงค์ของการดำเนินนโยบายการค้าคุ้มกัน ได้แก่

1. เพื่อความมั่นคงของประเทศ (National Security) เช่น อุตสาหกรรมเกี่ยวกับการผลิตสินค้าอาวุธ ยุทโธปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับกองทัพ ประเทศจำเป็นต้องผลิตสินค้าเหล่านี้ขึ้นเอง เพื่อให้มีความมั่นใจว่าจะมีสินค้าเหล่านี้เพียงพอต่อความต้องการ โดยเฉพาะในยามจำเป็น เช่น ในช่วงสงคราม

2. เพื่อคุ้มครองอุตสาหกรรมเกิดใหม่ในประเทศ (Infant-industry) เป็นอุตสาหกรรมหรือสินค้าที่เพิ่งเริ่มก่อตั้งขึ้น ซึ่งจะต้องเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ในระยะแรกของการดำเนินงาน ไม่ว่าจะเป็นด้านต้นทุนการผลิตที่สูงในระยะแรกของการผลิต ปัญหาด้านการแข่งขัน เนื่องจากไม่สามารถแข่งขันกับสินค้าประเภท

เดียวกันที่นำเข้ามาจากต่างประเทศได้ รัฐบาลจึงมีความจำเป็นที่จะต้องเข้ามาปกป้องเพื่อให้อุตสาหกรรมเหล่านี้มีเวลาเพื่อพัฒนา ปรับปรุงการผลิต รวมถึงการส่งเสริมการตลาด การส่งเสริมให้เกิดประสิทธิภาพในการผลิต จนกระทั่งสามารถแข่งขันกับสินค้าต่างประเทศได้แล้วจึงหยุดการปกป้องอุตสาหกรรมเหล่านี้ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามกลไกของตลาด (Market Mechanism) และสภาวะการแข่งขันที่แท้จริงในอุตสาหกรรม

3. เพื่อป้องกันการทุ่มตลาด (Dumping) ของผู้ผลิตต่างประเทศ การเข้ามาทุ่มตลาดของผู้ผลิตต่างประเทศเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดอันตรายสำหรับธุรกิจภายในประเทศ โดยเฉพาะกับประเทศกำลังพัฒนา เพราะการทุ่มตลาด คือ การที่ผู้ผลิตจากต่างประเทศส่งสินค้าเข้ามาจำหน่ายภายในประเทศด้วยราคาที่ต่ำกว่าต้นทุนการผลิตของธุรกิจในประเทศนั้น ราคาสินค้าที่ต่ำกว่าสินค้าภายในประเทศส่งผลทำให้ผู้บริโภคภายในประเทศหันมาซื้อสินค้าของผู้ผลิตจากต่างประเทศแทน ทำให้ผู้ผลิตภายในประเทศไม่สามารถขายแข่งขันได้ และล้มเลิกกิจการไปในที่สุด หลังจากนั้นผู้ผลิตต่างประเทศจะเห็นช่องทางเข้ามาครอบครองตลาดในประเทศ และตั้งราคาสูงขึ้นเพื่อให้ได้มาซึ่งกำไรในภายหลัง

4. เพื่อส่งเสริมการลงทุนและการจ้างงานในประเทศ (Investment Promotion and Employment) การส่งเสริมอุตสาหกรรมภายในประเทศให้ขยายตัวมากขึ้น สามารถทำได้โดยรัฐบาลต้องนำมาตรการกีดกันสินค้านำเข้าจากต่างประเทศมาบังคับใช้ ทั้งนี้เพราะการกีดกันสินค้าจากต่างประเทศไม่ให้เข้ามาขายแข่งขันกับสินค้าภายในประเทศได้นั้น เป็นการลดการเสี่ยงภัยที่ผู้ผลิตในประเทศต้องเผชิญต่อการแข่งขันที่นับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้น นอกเหนือจากนี้ ประโยชน์ที่ประเทศจะได้ออกจากการส่งเสริมการลงทุนภายในประเทศก็คือ จะทำให้การจ้างงานในประเทศเพิ่มขึ้น ลดปัญหาการว่างงานภายในประเทศและปัญหาทางสังคมให้น้อยลง

ประเภทของนโยบายการค้าคุ้มกัน

ปัจจุบันมาตรการที่ประเทศต่าง ๆ นำมาใช้ในการดำเนินนโยบายการค้าคุ้มกันมีอยู่หลายรูปแบบ ซึ่งจะทำให้สินค้านำเข้ามาจากต่างประเทศกระทำใดยากลำบากยิ่งขึ้น มาตรการเหล่านี้มีส่วนลดปริมาณการนำเข้าและขจัดคู่แข่งในอุตสาหกรรมผลิตภายในประเทศได้ ทำให้ดุลการค้ามีแนวโน้มดีขึ้นและอุตสาหกรรมภายในประเทศมีโอกาสขยายตัวมากขึ้น ในที่นี้จะแบ่งนโยบายการค้าระหว่างประเทศแบบคุ้มกันออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ นโยบายการค้าแบบคุ้มกันโดยใช้ภาษีศุลกากร นโยบายการค้าแบบคุ้มกันที่มีใช้ภาษีศุลกากร และนโยบายการค้าแบบคุ้มกันโดยการควบคุมทางการเงิน

1. นโยบายการค้าแบบคุ้มกันโดยใช้ภาษีศุลกากร

สามารถกระทำใด้โดยที่รัฐบาลจะเข้าไปแทรกแซงการค้าระหว่างประเทศ ในลักษณะเข้าควบคุมปริมาณและมูลค่าการซื้อขายสินค้า ตลอดจนควบคุมการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศ ระดับการคุ้มครองที่ผู้ผลิตภายในประเทศได้รับจะขึ้นอยู่กับอัตราของภาษีที่จัดเก็บ กล่าวคือ ถ้ารัฐบาลเก็บภาษีศุลกากรในอัตราสูง ผู้ผลิตภายในประเทศก็จะได้รับความคุ้มครองระดับที่สูงขึ้นไปด้วย ในทางกลับกัน ถ้ารัฐบาลเก็บภาษีศุลกากรในอัตราที่ต่ำ ผู้ผลิตภายในประเทศก็จะได้รับความคุ้มครองระดับต่ำไปด้วย

ประเภทของภาษีศุลกากร

การจัดเก็บภาษีเป็นมาตรการทางการคลังชนิดหนึ่งที่รัฐบาลนำมาใช้ในการควบคุมการค้าระหว่างประเทศ ภาษีศุลกากร หมายถึง อัตราภาษีที่จัดเก็บจากสินค้านำเข้ามาจากต่างประเทศ เรียกว่า ภาษีขาเข้า หรืออากรขาเข้า (Import Duties) การจัดเก็บภาษีศุลกากรสามารถจำแนกตามลักษณะของการจัดเก็บได้เป็น 3 ลักษณะคือ

1) เก็บตามราคา (Ad Valorem Tariff) หมายถึง การจัดเก็บภาษีโดยคิดเป็นร้อยละของมูลค่าสินค้านำเข้ามาจากต่างประเทศ

2) เกือบตามสภาพ (Specific Tariff) หมายถึง การจัดเก็บภาษีที่คิดเป็นจำนวนเงินแน่นอนต่อหน่วยของสินค้าที่นำเข้า โดยมีได้ค่านิ่งว่าราคาสินค้าจะเป็นเท่าไร

3) เกือบแบบผสม (Compound Duty) หมายถึง การจัดเก็บภาษีแบบผสม คือการเก็บภาษีผสมกันระหว่างเก็บภาษีตามราคา และเก็บภาษีตามสภาพ

2. นโยบายการค้าแบบคุ้มกันที่มีใช้ภาษีศุลกากร

เป็นนโยบายการค้าแบบคุ้มกันเป็นการควบคุมทางการค้าโดยภาครัฐเพื่อทำการควบคุมปริมาณการนำเข้าและส่งออกของประเทศ มี 4 ลักษณะ ดังนี้

วิธีที่ 1 การกำหนดโควตา

การกำหนดโควตา (Quota) หมายถึง การจำกัดปริมาณสินค้าสูงสุดที่อนุญาตให้นำเข้าประเทศหรือส่งออกไปยังต่างประเทศในระยะเวลาหนึ่ง โดยรัฐบาลจะกำหนดขึ้นมาเพื่อรักษาเสถียรภาพทางการของประเทศตนให้ได้มากที่สุด การกำหนดโควตาสามารถกระทำได้ ดังนี้

1) โควตานำเข้า (Import Quotas)

การจำกัดประเภทสินค้าเข้าเรียกว่า โควตาสินค้าเข้า โควตาที่ใช้กันอยู่ทั่วไปมีอยู่ 3 ชนิด คือ

(1) โควตาแบบทั่วไป (Global Quota) เป็นการกำหนดปริมาณสูงสุดที่จะนำเข้าได้ในระยะเวลาหนึ่ง โดยไม่ได้คำนึงว่าสินค้านั้นจะมีแหล่งกำเนิด (Country of Origin) มาจากที่ใด การกำหนดโควตาแบบนี้ในปัจจุบันนิยมใช้น้อยลง เพราะอาจทำให้เกิดผลเสียหลายประการด้วยกัน เช่น ทำให้เกิดการแข่งขันกันสั่งซื้อ เพราะเกรงว่าถ้าไม่รีบดำเนินการโดยเร็วแล้ว หากครบโควตาก็ไม่สามารถนำเข้าได้อีก ต้องขนสินค้ากลับไปทำให้เสียค่าใช้จ่ายโดยเปล่าประโยชน์ เมื่อมีการแข่งขันกันนำเข้า ทำให้ไม่สามารถสั่งซื้อสินค้าที่มีคุณภาพหรือมีราคาถูกจากประเทศที่อยู่ห่างไกลออกไปได้ อีกทั้งการสั่งซื้อสินค้าจำนวนมาก ทำให้สินค้าล้นตลาดได้ในระยะเวลาหนึ่ง และถ้าเป็นสินค้าที่เก็บรักษาไว้ได้ไม่นาน ทำให้ราคาสินค้าในตลาดผันแปรได้ง่าย

(2) โควตาแบบเลือกหรือแบบจงใจปฏิบัติ (Selective or Discriminatory Quota)

เป็นลักษณะที่นอกจากจะกำหนดปริมาณสูงสุดที่จะนำเข้าได้แล้ว ยังกำหนดด้วยว่าสินค้านั้นจะต้องส่งมาจากประเทศใดบ้างเป็นจำนวนเท่าใด แต่ในทางปฏิบัติการใช้โควตาแบบนี้มักประสบปัญหาเรื่องการปันส่วนโควตาว่าจะแบ่งอย่างไรจึงจะยุติธรรมแก่ผู้ส่งออก การจัดสรรโควตาในบางครั้งประเทศผู้นำเข้าอาจให้สิทธิพิเศษแก่บางประเทศเป็นกรณีพิเศษได้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการต่อรองในการเจรจาหรือทำข้อตกลงทางการค้าในอนาคตต่อไป

(3) โควตาภาษีศุลกากร (Tariff Quota) เป็นการจำกัดปริมาณการนำเข้าของสินค้าจำนวนหนึ่งที่สามารถจะนำเข้ามาภายในประเทศได้ โดยเสียภาษีในอัตราต่ำ หรือไม่ต้องเสียภาษีนำเข้าเลย ส่วนปริมาณการนำเข้าที่เกินกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ว่าจะนำเข้าได้โดยเสียภาษีในอัตราที่สูงขึ้น ดังนั้น โควตาภาษีศุลกากรจึงเป็นการรวมเอาลักษณะที่สำคัญของภาษีและโควตาเข้าด้วยกัน

2) โควตาการส่งออก (Export Quotas)

การกำหนดปริมาณการส่งออกถูกกำหนดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

(1) เพื่อควบคุมสินค้าส่วนเกินไม่ให้มีปริมาณมากหรือน้อยเกินไปซึ่งอาจจะมีผลต่อเสถียรภาพของการผลิตและราคา

(2) เพื่อป้องกันสินค้าจำเป็นทางการทหารไม่ให้ตกไปถึงมือประเทศที่ไม่เป็นพันธมิตร

(3) เพื่อเป็นหลักประกันไม่ให้สินค้าในประเทศขาดแคลน

การจำกัดการส่งออกมักจะเกิดจากความตกลงระหว่างประเทศผู้นำเข้าและประเทศผู้ส่งออกที่จะเรียกว่า การจำกัดการส่งออกโดยสมัครใจ (Voluntary Export Restraints : VERs) ทั้งนี้เนื่องจากประเทศผู้นำเข้าถ้ามีการนำเข้าสินค้าจากประเทศอื่นปริมาณมาก ก็จะถูกผู้ผลิตภายในประเทศหักท้วงได้ เพราะผู้ผลิตภายในประเทศเสียประโยชน์ ดังนั้น ประเทศผู้นำเข้ามักถูกกดดันจากผู้ผลิตภายในประเทศให้ดำเนินนโยบายต่าง ๆ เพื่อเป็นการคุ้มครองอุตสาหกรรมภายในประเทศ ในขณะที่ประเทศผู้ส่งออกยินยอมจำกัดปริมาณส่งออกโดยสมัครใจ เพื่อสร้างอำนาจในการต่อรอง และความสะดวกในการบริหารจัดการ เนื่องจากรู้จำนวนแน่นอนที่จะส่งออกจะได้นำไปจัดสรรกันในบริษัทผู้ส่งออก เพื่อหลีกเลี่ยงการแข่งขันกันเอง

วิธีที่ 2 กำหนดสัดส่วนการใช้วัตถุดิบภายในประเทศ

การกำหนดสัดส่วนการใช้วัตถุดิบภายในประเทศ (Local Content Requirements : LCR) เป็นการกำหนดให้ผู้ผลิตสินค้าขั้นสุดท้าย ซื้อวัตถุดิบที่ผลิตขึ้นภายในประเทศในสัดส่วนที่ภาครัฐกำหนดขึ้น โดยสัดส่วนการใช้วัตถุดิบภายในประเทศ สามารถกำหนดเป็นปริมาณหรือมูลค่าก็ได้ขึ้นอยู่กับลักษณะของสินค้า กล่าวคือ ถ้าวัตถุดิบมีลักษณะหลายหลายและสามารถใช้ทดแทนกันได้ จะกำหนดในรูปมูลค่า และถ้าวัตถุดิบมีลักษณะคล้ายคลึงกัน จะกำหนดในรูปปริมาณ

วิธีที่ 3 การขยายปริมาณการนำเข้าโดยสมัครใจ

การขยายปริมาณการนำเข้าโดยสมัครใจ (Voluntary Import Expansions : VIEs) เป็นการตกลงกันระหว่างประเทศผู้นำเข้าและประเทศผู้ส่งออก ที่จะขยายปริมาณการนำเข้าสินค้าเพิ่มขึ้น ในบางครั้งก็อาจเกิดจากประเทศที่มีขนาดใหญ่กว่าตกลงกับประเทศที่มีขนาดเล็กกว่า เพื่อขอเข้ามาเจาะตลาดให้มากขึ้น หรือใช้กรณีที่มีการเจาะตลาดหรือการเข้าถึงผู้บริโภคภายในประเทศนั้น ๆ เป็นไปอย่างยากลำบาก เนื่องจากโครงสร้างทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ทำให้การยอมรับในสินค้าของต่างชาติเป็นไปได้ยาก จึงได้มีการตกลงกันเพื่อเพิ่มปริมาณการนำเข้าสินค้า จะทำโดยความตกลงร่วมกันระหว่างประเทศผู้นำเข้ากับประเทศผู้ส่งออก

วิธีที่ 4 การจัดซื้อโดยรัฐ

การจัดซื้อโดยรัฐ (Government Procurement Policy) ค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้าและบริการของรัฐบาลถือเป็นการอัดฉีดเงินเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อรัฐบาลได้ใช้จ่ายวัตถุดิบตลอดจนสินค้าสำเร็จรูปจากผู้ผลิตภายในประเทศ ก็จะเป็นการส่งเสริมการลงทุน การจ้างงาน และนำไปสู่รายได้ประชาชาติของประเทศที่สูงขึ้นได้ ดังนั้น รัฐบาลส่วนใหญ่จะกำหนดให้หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจซื้อสินค้าหรือปัจจัยการผลิตจากภายในประเทศก่อน อีกทั้งโครงการขนาดใหญ่ เช่น โครงการก่อสร้าง หรือกิจการโทรคมนาคมที่ต้องใช้เงินลงทุนจำนวนมาก ภาครัฐจะไม่เปิดโอกาสให้ต่างชาติเข้ามาประมูลหรือให้โอกาสบริษัทภายในประเทศชนะประมูลแม้ว่าจะเสนอราคาที่สูงกว่า ถือว่าเป็นการควบคุมทางการค้าประเภทหนึ่งเช่นเดียวกัน

3. นโยบายการค้าแบบคุ้มกันโดยการควบคุมทางการเงิน

การดำเนินนโยบายทางการค้าแบบคุ้มกันทางการเงินสามารถกระทำได้โดยใช้การควบคุมที่เรียกว่า การควบคุมปริวรรตเงินตราต่างประเทศ (Foreign Exchange Control) เป็นมาตรการหนึ่งที่รัฐบาลกำหนดขึ้นเพื่อควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่ใช้เงินตราต่างประเทศที่มีจำกัด เพื่อรักษาระดับเงินตราต่างประเทศเป็นเงินสำรองของประเทศ โดยการควบคุมการนำเข้าและส่งออกเงินตราต่างประเทศ การห้ามเคลื่อนย้ายเงินทุนออกนอกประเทศ และการกำหนดให้ผู้ที่มีเงินตราต่างประเทศไว้ในครอบครอง นำเงินนั้นมาแลกเปลี่ยนเป็นเงินตราภายในประเทศตามอัตราแลกเปลี่ยนที่รัฐกำหนด และในขณะเดียวกันรัฐก็จะจัดสรรเงินตราต่างประเทศที่มีอยู่ให้กับผู้ที่มีความต้องการตามความจำเป็น เพื่อนำไปใช้ในการซื้อสินค้าหรือบริการ

จากต่างประเทศ การที่รัฐบาลเข้าควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศก็เท่ากับเป็นการควบคุมการซื้อสินค้าจากต่างประเทศ สำหรับวัตถุประสงค์ของการควบคุมปริวรรตเงินตราต่างประเทศ ได้แก่ เพื่อปกป้องอุตสาหกรรมภายในประเทศ เพื่อเพิ่มพูนรายได้ของรัฐบาล และเพื่อป้องกันไม่ให้เงินตราต่างประเทศเคลื่อนย้ายออกนอกประเทศ

2.3 ทฤษฎีการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจของโลกได้ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการลงทุน แหล่งทุนและตลาด อุตสาหกรรม เทคโนโลยี ทำให้มีการปรับปรุงกฎเกณฑ์และระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งโครงสร้างและอัตราภาษี ในด้านกฎระเบียบระหว่างประเทศระดับสากลหรือพหุภาคี เช่น กฎระเบียบขององค์การการค้าโลก (World Trade Organization) มีความตกลงภายใต้กรอบหลายฉบับที่มีผลกระทบต่อกฎหมายและมาตรการส่งเสริมการลงทุนของไทยในปัจจุบัน รวมทั้งความตกลงว่าด้วยมาตรการการลงทุนเกี่ยวข้องกับการค้า ไม่ว่าจะเป็นการลงทุนโดยตรง (Foreign Direct Investment : FDI) หรือการลงทุนในหลักทรัพย์ (Portfolio Investment)

คำว่า การลงทุน มีความหมายหลายประการขึ้นอยู่กับความมุ่งหมายและขอบเขตที่เกี่ยวข้อง ในทางเศรษฐศาสตร์อธิบายว่า การลงทุนเกิดขึ้นเมื่อมีการซื้อทรัพย์สินซึ่งจะเป็นทรัพย์สินที่มีตัวตนหรือไม่ก็ตาม ผู้ลงทุนจะได้รับการตอบแทนในรูปของรายได้ หรือกำไร หรือทั้งสองอย่าง (ที่มา : <http://www.bot.or.th>) การลงทุนอาจจำแนกออกเป็น การลงทุนทางบริโภค (Consumer Investment) การลงทุนทางธุรกิจ (Business of Economic Investment) และการลงทุนทางการเงิน (Financial or Security Investment) ในทางกฎหมาย การลงทุนหมายถึง การนำเอาเงินทุนหรือมาจัดการเพื่อจะให้เกิดรายได้หรือผลกำไร การลงทุนอาจเป็นการลงทุนโดยเอกชน (Private Investment) หรือโดยรัฐ (Public Investment) ก็ได้ การลงทุนโดยเอกชนอาจเป็นการลงทุนโดยบุคคลภายในประเทศ (Domestic Investment) ได้แก่ การที่เจ้าของทุนหรือผู้ลงทุนได้ลงทุนหรือประกอบธุรกิจในประเทศของตนเอง หรือการลงทุนจากต่างประเทศ (Foreign Investment) ได้แก่ การที่เจ้าของทุนหรือผู้ลงทุนอยู่ในประเทศหนึ่งได้เข้าไปลงทุนหรือประกอบธุรกิจในอีกประเทศหนึ่ง การลงทุนจากต่างประเทศยังแบ่งออกเป็นการลงทุนโดยตรง (Direct Investment) ได้แก่ การลงทุนในกิจการใด ๆ ที่ผู้ลงทุนซึ่งอาจเป็นเป็นบุคคลหรือบริษัทต่างประเทศที่ยังคงความเป็นเจ้าของและควบคุมจัดการอยู่ การลงทุนในหลักทรัพย์ (Portfolio Investment) ได้แก่ การลงทุนในหุ้นหรือหลักทรัพย์ในบริษัท โดยปกติจะดำเนินการผ่านตลาดหุ้นของประเทศที่ไปลงทุนอยู่ และการกู้ยืมเงินระหว่างประเทศ (International Loan) ถือเป็นการลงทุนในแง่ที่ได้มีการกู้ยืมเงินจากประเทศหนึ่งไปใช้ในโครงการหรือเพื่อการลงทุนในอีกประเทศหนึ่ง

กฎหมายการลงทุนเป็นกลไกที่สะท้อนให้เห็นถึงนโยบายและเป้าหมายของการส่งเสริมการลงทุนของประเทศ เป็นสิ่งที่เอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก ต้องมีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมเพื่อสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐกับผู้ลงทุนว่าจะมีส่วนสำคัญในการส่งเสริม สนับสนุน ให้ความคุ้มครองหรือการกำกับควบคุมการลงทุนจากต่างประเทศ สำหรับไทยที่ต้องการให้มีการลงทุนเพื่อพัฒนาประเทศได้ให้มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับกฎหมายที่จะมีผลกระทบหรือเกี่ยวข้องกับการลงทุน หรือสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่นักลงทุนพึงจะได้รับ ทั้งในลักษณะการลงทุนภายในและการลงทุนจากต่างประเทศ การลงทุนในด้านอุตสาหกรรม พาณิชยกรรมและการบริการ

กฎเกณฑ์หลักเกี่ยวกับการลงทุนข้ามชาติ

ในการลงทุนข้ามชาติโดยทั่วไปมีกฎเกณฑ์ของการลงทุนจำแนกออกเป็น 3 ประเภทหลักตามวัตถุประสงค์ของกฎเกณฑ์นั้น ได้แก่ (สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา, 2554)

1. การเปิดเสรีการลงทุน (Investment Liberalization)

เป็นกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการเปิดให้มีเสรีในการลงทุน มีการกำหนดหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เป็นข้อผูกพันในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเข้ามาลงทุน เช่น การเคลื่อนย้ายของเงินทุน เงื่อนไขเกี่ยวกับการลงทุน ข้อผูกพันของการเปิดเสรีการลงทุนบางส่วนอาจปรากฏในหลักเกณฑ์การปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (National Treatment : NT) และการปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง (Most Favoured Nation : MFN)

2. การคุ้มครองการลงทุน (Investment Protection)

กฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองการลงทุนเป็นข้อผูกพันเกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการของผู้ลงทุนต่างชาติที่ได้เข้ามาจัดตั้งในประเทศแล้ว เป็นการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสิทธิทางกฎหมายและการได้รับการปฏิบัติภายหลังการจัดตั้ง โดยอาจมีข้อผูกพันปรากฏอยู่ใน หลักเกณฑ์การปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ การปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง หลักเกณฑ์ความยุติธรรมและความเท่าเทียมกัน ทรัพย์สินทางปัญญา และการระงับข้อขัดแย้ง

3. การส่งเสริมการลงทุน (Investment Promotion)

สำหรับหลักเกณฑ์เพื่อการส่งเสริมการลงทุนนั้นมักอยู่ในรูปของการสร้างความร่วมมือต่าง ๆ (Cooperation) เพื่อส่งเสริมการลงทุน อีกทั้งอาจรวมถึงการสร้างแนวทางในการเจรจาในอนาคต (Framework for Future Negotiation)

สาเหตุที่ทำให้ต่างประเทศเข้าไปลงทุนในอีกประเทศหนึ่งนั้น มีสาเหตุที่มาจากประเทศเจ้าของทุน (Income Country) และประเทศผู้รับทุน (Host Country) ดังนี้

1) ปัจจัยที่เกิดจากประเทศเจ้าของทุน

1. ต้องการสร้างอำนาจผูกขาดทางการตลาด เพราะถ้าผู้ผลิตเข้าไปลงทุนในต่างประเทศ จะทำให้ทราบความต้องการของผู้บริโภคและสามารถลดหรือขจัดคู่แข่งชั้นทางธุรกิจรายอื่น

2. ต้องการลดต้นทุนการผลิต ทั้งในด้านค่าจ้างแรงงานในประเทศผู้ผลิตมีอัตราค่าจ้างค่อนข้างสูง ทำให้ผู้ผลิตต้องการเคลื่อนย้ายเงินลงทุนไปตั้งฐานการผลิตในต่างประเทศ อีกทั้งสามารถใช้วัตถุดิบภายในประเทศที่เข้าไปลงทุน รวมทั้งประหยัดค่าขนส่งและโลจิสติกส์ในการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบที่ต้องส่งไปยังประเทศ

2) ปัจจัยที่เกิดจากประเทศผู้รับทุน

1. เป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและวัตถุดิบที่จูงใจให้นักลงทุนจากต่างประเทศเข้ามาลงทุน เช่น แร่ธาตุ น้ำมันดิบ และก๊าซธรรมชาติ โดยทรัพยากรเหล่านี้ยังไม่ได้นำมาใช้ประโยชน์ เนื่องจากประเทศที่เป็นผู้รับทุนยังขาดแคลนเงินทุน และเทคโนโลยี จำเป็นต้องพึ่งพานักลงทุนจากต่างประเทศ

2. เป็นแหล่งแรงงานราคาถูก เนื่องจากประเทศผู้รับทุนจะมีจำนวนประชากรมาก ทำให้อัตราค่าจ้างค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับประเทศเจ้าของทุน ลักษณะแตกต่างที่เห็นอย่างเด่นชัดคือ ในประเทศเจ้าของทุนจะคิดอัตราค่าจ้างเป็นรายชั่วโมง ในขณะที่ในประเทศผู้รับทุนคิดเป็นรายวัน ในบางประเทศอัตราค่าจ้างที่เป็นรายชั่วโมงในประเทศเจ้าของทุนสูงกว่าอัตราค่าจ้างที่เป็นรายวันในประเทศผู้รับทุน

3. เป็นแหล่งตลาดที่จะระบายสินค้าให้แก่ประเทศเจ้าของทุน โดยเฉพาะในประเทศที่มีจำนวนประชากรจำนวนมาก เช่น ในจีนพบว่าในช่วงระยะเวลา 20 ปีที่ผ่านมาเงินทุนจากต่างประเทศไหลเข้าไปลงทุนจำนวนมาก ขณะเดียวกัน ในจีนเองก็มีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจค่อนข้างสูง จึงเป็นแรงเสริมให้ต่างชาติเข้าไปลงทุนมากยิ่งขึ้น

4. นโยบายของประเทศผู้รับทุนสนับสนุนให้ต่างชาติเข้าไปลงทุน เช่น การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลในช่วงระยะเวลาหนึ่ง การลดอากรขาเข้าแก่เครื่องมือ เครื่องจักร การกีดกันสินค้านำเข้าที่จะแข่งขันกับสินค้าที่ทำการผลิต การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาและการนำผลกำไรกลับคืนประเทศ

5. การต่อต้านสินค้าที่ผลิตจากต่างประเทศ ในบางประเทศจะมีความเป็นชาตินิยมสูง อาจต่อต้านสินค้าที่มาจากต่างประเทศ

ผลกระทบของการลงทุนระหว่างประเทศ

ในการลงทุนจากต่างประเทศไม่ว่าจะเป็นการลงทุนโดยตรงหรือการลงทุนโดยอ้อม สิ่งที่ทำให้เกิดผลดีต่อประเทศผู้รับทุนคือ ทำให้ประเทศผู้รับทุนที่ขาดแคลนเงินทุนมีเงินที่ได้จากการลงทุนจากต่างประเทศได้ แต่อย่างไรก็ตาม ยังมีประเด็นที่เป็นข้อพิจารณาว่าการลงทุนจากต่างประเทศโดยเฉพาะการลงทุนทางตรงจะก่อให้เกิดผลดีต่อประเทศผู้รับทุนจริงหรือไม่ สำหรับประเด็นที่เป็นข้อพิจารณามีดังนี้

1. การจ้างงาน ในทางทฤษฎีเมื่อมีเงินทุนจากต่างประเทศไหลเข้าไปควรจะมีการจ้างงานเพิ่มขึ้น แต่เมื่อพิจารณาจากสภาพความเป็นไปในปัจจุบันจะมีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้แทนกำลังแรงงานส่งผลทำให้การจ้างงานเพิ่มขึ้นไม่มาก

2. การแข่งขันในการแย่งเงินทุนจากนักลงทุนภายในประเทศ ในบางครั้งบริษัทธุรกิจจากต่างประเทศได้ยืมเงินบางส่วนจากประเทศที่เข้าไปลงทุน ทำให้ส่วนแบ่งเงินทุนภายในประเทศลดลง

3. การเข้ามาถือสิทธิพลเหนือลูก้าภายในประเทศ เนื่องจากบริษัทที่เข้าไปลงทุนในอีกประเทศหนึ่ง มักจะเป็นบริษัทขนาดใหญ่มีทั้งเงินทุนและเทคโนโลยีที่เหนือกว่า เช่น การจัดตั้งห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่

4. การถ่ายทอดเทคโนโลยียังอยู่ในขอบเขตจำกัด ประเทศที่เข้าไปลงทุนมักจะได้รับถ่ายทอดเทคโนโลยีในระดับหนึ่งหรือเทคโนโลยีขั้นต่ำเท่านั้น เช่น การควบคุมเครื่องจักรในกระบวนการผลิต การใช้เทคโนโลยีพื้นฐาน การใช้เทคโนโลยีระดับสูงยังต้องใช้คนจากประเทศของบริษัทที่เข้าไปลงทุน

5. ปัญหาดุลการค้าและดุลการชำระเงิน ประเทศที่รับการลงทุนคาดหวังว่าผลจากการลงทุนของนักลงทุนต่างประเทศจะช่วยบรรเทาหรือลดปัญหาการขาดดุลการค้าหรือดุลการชำระเงิน เนื่องจากจะลดการนำเข้าสินค้าจากบริษัทแม่ลง แต่เมื่อพิจารณาสภาพความเป็นจริงแล้วเป็นแต่เพียงการเปลี่ยนรูปแบบจากการนำเข้าในรูปสินค้าสำเร็จรูปมาเป็นเครื่องมือ เครื่องจักรและสินค้าชิ้นกลางแทน ทำให้ไม่ได้ช่วยลดปัญหาดังกล่าวอย่างแท้จริง

6. การเกิดสภาพความผันผวนทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นทำให้เกิดการถอนเงินลงทุนออกไปอย่างกระตือรือร้นส่งผลกระทบต่อการทำงานภายในประเทศ หรือทำให้เกิดภาวะเงินเฟ้อขึ้นเนื่องจากการขาดแคลนสินค้าที่ผลิตจากบริษัทที่เข้าไปลงทุน

ขอบเขตกฎหมายเกี่ยวกับการลงทุน

กฎหมายเกี่ยวกับการลงทุนโดยทั่วไป พิจารณาได้ 2 แนวทางสำคัญดังนี้

แนวทางที่หนึ่ง ประเภทของกฎหมาย

1. กฎหมายเอกชน ได้แก่ กฎหมายที่กำหนดความสัมพันธ์ระหว่างเอกชนต่อเอกชนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน ได้แก่ กฎหมายที่มีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างผู้ลงทุนด้วยกัน เช่น สัญญาการร่วมทุน สัญญาผู้ถือ

ทุน รูปแบบและองค์การในการลงทุน กฎหมายที่มีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างผู้ลงทุนกับเอกชนอื่น เช่น การกักขัง การซื้อขายสินค้า วัตถุดิบ การซื้อขายเทคโนโลยีและการจัดการ

2. กฎหมายมหาชน ได้แก่ กฎหมายที่กำหนดความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับเอกชนในส่วนที่เกี่ยวกับการลงทุน แบ่งออกเป็น

1) กฎหมายที่มีลักษณะเป็นการควบคุมหรือกำกับ หรือจัดระเบียบธุรกิจ เช่น กฎหมายเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว กฎหมายเกี่ยวกับโรงงาน กฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา

2) กฎหมายที่มีลักษณะเป็นการให้ประโยชน์หรือส่งเสริมการลงทุน โดยให้ประโยชน์หรือคุ้มครองการลงทุน เช่น กฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมการลงทุน กฎหมายเกี่ยวกับการนิคมอุตสาหกรรม กฎหมายเกี่ยวกับการชดเชยค่าภาษีอากร

3) กฎหมายที่มีลักษณะหรือวัตถุประสงค์เฉพาะอย่าง แต่มีผลกระทบเกี่ยวกับการลงทุน เช่น กฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากร กฎหมายเกี่ยวกับการผลิตสินค้าเฉพาะอย่าง เช่น แร่ปิโตรเลียม ยาง อาหาร ยา กฎหมายที่เกี่ยวกับสิทธิบัตร หรือเครื่องหมายการค้า กฎหมายเกี่ยวกับการจดทะเบียนเครื่องจักร

แนวทางที่สอง ขั้นตอนการลงทุน

การที่นักลงทุนจะพิจารณาตัดสินใจลงทุน ณ ที่ใด จะมีข้อพิจารณาเกี่ยวกับปัจจัยที่สำคัญ เช่น ด้านการเงิน (Financial Consideration) ด้านต้นทุนการผลิต (Cost Consideration) ด้านการผลิต (Production Consideration) ด้านการตลาด (Marketing Consideration) ด้านกฎหมายและนโยบายของรัฐ (Legal and Government Policy Consideration) โดยนักลงทุนจะพิจารณาในแต่ละขั้นตอนของการลงทุน เริ่มตั้งแต่ขั้นเตรียมการหรือวางแผน ขั้นตอนการลงทุน ขั้นขยายหรือลดการลงทุน จนถึงขั้นเลิกกิจการดังนี้

1) ขั้นเตรียมการหรือวางแผนการลงทุน ในกิจการลงทุนขนาดใหญ่และใช้เงินลงทุนจำนวนมาก มีอัตราความเสี่ยงสูง ผู้ลงทุนจะเตรียมการและวางแผนการลงทุนอย่างรอบคอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อพิจารณาในประเด็นที่เกี่ยวกับกฎหมายและนโยบายของรัฐบาล ได้แก่ ข้อห้ามหรือข้อจำกัดเกี่ยวกับการลงทุน กฎหมายพิเศษกำหนดให้ต้องมีการขออนุญาต เช่น การผลิตอาวุธยุทธโธปกรณ์ ที่มีเงื่อนไขหรือข้อกำหนดให้ต้องมีผู้ลงทุนคนไทยในสัดส่วนที่มากกว่า เช่น การทำเหมืองแร่ปิโตรเลียม ธุรกิจการให้บริการบางประเภท การพิจารณาถึงสิทธิและประโยชน์ที่พึงจะได้รับจากรัฐ เช่น การยกเว้นภาษีอากรจากการส่งเสริมการลงทุน การลงทุนในเขตนิคมอุตสาหกรรม การพิจารณาภาระและความรับผิดชอบทางภาษี รวมถึงการจัดรูปแบบการลงทุน เช่น การจัดตั้งบริษัท ตัวแทน หรือสาขา สำนักงานภูมิภาคและสำนักงานผู้แทน การกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมทุน โดยเฉพาะในกรณีที่เป็นการลงทุนจากต่างประเทศที่ต้องการร่วมลงทุนกับนักลงทุนภายในประเทศ เมื่อได้มีการพิจารณาความเกี่ยวข้องและผลกระทบในแต่ละประเด็นแล้วผู้ลงทุนก็จะสามารถตัดสินใจเกี่ยวกับการลงทุนนั้นได้

2) ในระหว่างดำเนินการลงทุน นักลงทุนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน เช่น สิทธิและหน้าที่ รวมทั้งภาระผูกพันที่มีต่อหน่วยงานของรัฐของผู้ที่ลงทุน หลักเกณฑ์และวิธีการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านแรงงาน ความยืดหยุ่นในการปรับตัวให้เข้ากับบริบทหรือสภาพแวดล้อมในประเทศที่เข้าไปลงทุน ขอบเขตความรับผิดชอบในกรณีที่เกิดปัญหาในขณะที่ดำเนินการลงทุน

3) ขันขยายหรือลดการลงทุน เมื่อได้มีการดำเนินการลงทุนไประยะเวลาหนึ่งแล้ว นักลงทุน อาจจะต้องมีการเตรียมการในส่วนที่เกี่ยวกับการขยายหรือลดการลงทุน อาจจะต้องเกี่ยวข้องกับกฎระเบียบ และ แนวทางปฏิบัติต่าง ๆ ที่นักลงทุนจะต้องทำการศึกษาล่วงหน้า เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย หรือไม่เกิดปัญหาอุปสรรคในอนาคต

4) ขันเลิกการลงทุน ในกรณีที่ผู้ลงทุนมีความจำเป็นต้องเลิกกิจการมีภาระในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการชำระบัญชี หรือหนี้สินต่าง ๆ ในกรณีที่ผู้ลงทุนจากต่างประเทศจะพิจารณาว่าจะนำเงินทุนหรือ รายได้จากการเลิกกิจการหรือขายกิจการนั้นกลับคืนไปยังประเทศของผู้ลงทุนได้หรือไม่ โดยเฉพาะในประเด็น เกี่ยวกับอัตราการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

กฎหมายเกี่ยวกับการลงทุนจากต่างประเทศ

การลงทุนจากต่างประเทศ (Foreign Investment) หมายถึง การลงทุนที่ผู้ลงทุนหรือเจ้าของทุนในประเทศหนึ่งไปลงทุนหรือประกอบกิจการลงทุนในอีกประเทศหนึ่ง หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า การลงทุนระหว่างประเทศ (International Investment) เนื่องจากการลงทุนดังกล่าวมีผลทำให้เกิดการเคลื่อนย้าย เงินทุน บุคลากร วัตถุดิบ สินค้า ข้อมูล หรือเทคโนโลยีจากประเทศหนึ่งไปสู่อีกประเทศหนึ่ง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนระหว่างประเทศมาจากหลายที่มา ได้แก่ กฎหมายของประเทศผู้ลงทุนนั้น (Home Country) กฎหมายของประเทศที่มีการลงทุน (Host Country) และความตกลงระหว่างประเทศ (International Agreement)

1. กฎหมายของประเทศผู้ลงทุน

ผู้ลงทุนไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลย่อมจะต้องอยู่ภายใต้ข้อบังคับของกฎหมายภายในประเทศของตน หรือของประเทศที่นิติบุคคลนั้นได้จัดตั้งขึ้น นอกจากนี้ บางประเทศยังมีการบัญญัติกฎหมายที่มีผลตามไปควบคุมบุคคลหรือบริษัทของคนในประเทศตนเองในต่างประเทศอีกด้วย (Extraterritorial Laws) ที่สำคัญได้แก่ กฎหมายป้องกันการผูกขาด กฎหมายห้ามค้ากับประเทศคู่สงคราม หรือประเทศที่ไม่เป็นมิตร กฎหมายเกี่ยวกับการห้ามให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือในกรณีของผู้ลงทุนของไทยไปลงทุนในต่างประเทศ ผู้ลงทุนหรือบริษัทไทยนั้นก็ยังคงอยู่ใต้บังคับกฎหมายไทยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ ภาษีอากร กฎหมายควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตรา โดยได้มีการออกพระราชกฤษฎีกาตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 442) พ.ศ. 2548 กำหนดให้ยกเว้นภาษีเงินได้ให้แก่บริษัท หรือบริษัท มหาชน จำกัด ที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย สำหรับเงินได้พึงประเมินที่เป็นเงินปันผล ซึ่งได้รับจากบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายระหว่างประเทศ

2. กฎหมายของประเทศผู้รับการลงทุน

กฎหมายของประเทศผู้รับการลงทุนเป็นกฎหมายหลักที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนจากต่างประเทศ เนื่องจากประเทศผู้รับการลงทุนมุ่งหมายที่จะให้การลงทุนจากต่างประเทศมีประโยชน์ต่อประเทศของตนให้มากที่สุด เช่น เป็นประโยชน์ทางด้านการพัฒนาอุตสาหกรรม เกษตรกรรม เทคโนโลยี การเพิ่มการจ้างแรงงาน การแสวงหาหรือประหยัดเงินตราต่างประเทศ กฎหมายของประเทศผู้รับการลงทุนจึงอาจมีได้ทั้งในลักษณะของกฎหมายที่มุ่งกำกับ ควบคุมการลงทุน หรือกฎหมายที่มุ่งส่งเสริมการลงทุน โดยทั่วไปแล้วผู้ลงทุนก่อนที่จะตัดสินใจเข้าไปลงทุนในประเทศใดจะต้องพิจารณากฎหมาย นโยบาย ระเบียบและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของประเทศที่จะเข้าไปลงทุน โดยเฉพาะกฎหมายที่เกี่ยวข้องหรือมีผลกระทบต่อสิทธิในการเข้าไปลงทุน ข้อจำกัด หรือการเข้าไปควบคุมการลงทุนจากต่างประเทศของรัฐบาล การควบคุมหรือจัดระเบียบธุรกิจ โดยทั่วไปในประเทศนั้น สิทธิและประโยชน์รวมถึงหลักประกันที่พึงจะได้รับจากรัฐบาล ภาระในการเสียภาษีอากร รูปแบบการลงทุน และการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ในกรณีที่เป็นการลงทุนในไทย

3. ความตกลงระหว่างประเทศ

ในการลงทุนระหว่างประเทศจะมีความซับซ้อนและมีหลายฝ่ายเข้ามาเกี่ยวข้อง ได้แก่ บริษัทที่ลงทุนในต่างประเทศ ประเทศที่รับการลงทุน โดยประเทศของผู้ลงทุนยังคงมีบทบาทและหน้าที่ในการให้ความคุ้มครองพลเมืองของประเทศตนในต่างประเทศ ในขณะที่ประเทศที่รับการลงทุนย่อมมีบทบาทหน้าที่ในการยกระดับความเป็นอยู่ทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในประเทศตน และทำหน้าที่ดูแลให้การลงทุนนั้นเป็นประโยชน์แก่ประเทศและประชาชน เช่น การเพิ่มการจ้างงาน การมีรายได้จากการภาษีอากร การนำผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้ในประเทศไปจำหน่ายยังตลาดต่างประเทศเพื่อนำรายได้เข้าประเทศ เป็นต้นที่แต่ละประเทศอาจจะต้องมีการทำความตกลงในด้านที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนระหว่างประเทศ ทั้งในลักษณะทำข้อตกลงระหว่างประเทศหนึ่งกับอีกประเทศหนึ่งโดยตรงที่เรียกว่า ทวิภาคี เช่น ความตกลงว่าด้วยการประกันการลงทุนระหว่างกัน สนธิสัญญาทางไมตรีและความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าระหว่างกัน หรือการตกลงร่วมกันระหว่างหลายประเทศที่เรียกว่า พหุภาคี เช่น อนุสัญญาฉบับข้อพิพาททางการลงทุนระหว่างรัฐกับเอกชน

ลักษณะของการส่งเสริมการลงทุน

การลงทุนจากต่างประเทศเป็นปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศ รัฐบาลจึงให้ความสำคัญและพยายามผลักดันให้เกิดการลงทุนขึ้นภายในประเทศ โดยเฉพาะประเทศที่กำลังพัฒนาที่ต้องการรายได้หรือเงินตราต่างประเทศเพื่อนำมาพัฒนาประเทศ การส่งเสริมการลงทุน หมายถึง การชักจูงหรือโน้มน้าวให้ประเทศอื่นเกิดความสนใจเลือกที่จะเข้ามาลงทุนประกอบกิจการ จึงเกิดรูปแบบของการส่งเสริมการลงทุนในลักษณะต่าง ๆ เช่น การให้สิทธิและประโยชน์ การอำนวยความสะดวกด้านสาธารณูปโภค การให้ความคุ้มครองแก่นักลงทุนและเงินที่เข้ามาลงทุน วิธีการส่งเสริมการลงทุนอาจประกอบด้วยมาตรการทางด้านกฎหมายและที่มีใช้กฎหมาย มาตรการทางกฎหมาย ได้แก่ การออกกฎระเบียบปฏิบัติที่เอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการเข้ามาลงทุน การลดมาตรการกีดกันทางการค้าทางด้านภาษีอากร สำหรับมาตรการที่มีใช้กฎหมาย ได้แก่ การสร้างความมั่นใจในเสถียรภาพทางการเมืองและเศรษฐกิจ การสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านสาธารณูปโภคพื้นฐาน เช่น การขนส่งและโลจิสติกส์ ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์และการสื่อสาร การสร้างท่าเรือ หรือท่าอากาศยานที่ทันสมัยรองรับการขนส่งทางอากาศ มาตรการส่งเสริมการลงทุนอาจกระทำได้ทั้งประเทศที่รับการลงทุน และประเทศที่ส่งเสริมให้นักลงทุนของตนเข้าไปลงทุนในต่างประเทศ

วิธีการส่งเสริมการลงทุนโดยกฎหมาย

มาตรการทางกฎหมายในการส่งเสริมการลงทุน หมายถึง การที่ภาครัฐออกกฎหมายพิเศษเพื่อให้สิทธิประโยชน์แก่ผู้ลงทุนทั้งภายในประเทศและจากต่างประเทศ สำหรับการลงทุนจากต่างประเทศกฎหมายที่กำหนดสิทธิประโยชน์ดังกล่าวอาจเป็นกฎหมายฉบับเดียว เช่น กฎหมายการลงทุนจากต่างประเทศ (Foreign Investment Law) หรือกฎหมายการลงทุนทั่วไป (Investment Law) ที่ระบุถึงสิทธิประโยชน์ทั้งการลงทุนจากต่างประเทศและการลงทุนภายในประเทศโดยเท่าเทียมกัน เช่น กฎหมายส่งเสริมการลงทุน กฎหมายภาษีอากร และกฎหมายอื่น ๆ ที่ระบุถึงการให้สิทธิประโยชน์แก่นักลงทุนจากต่างประเทศ

สำหรับไทยกฎหมายที่เกี่ยวกับการลงทุนที่สำคัญ ได้แก่ พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 กำหนดสิทธิประโยชน์ หลักประกัน และการคุ้มครองการลงทุนไว้อย่างละเอียด นอกจากนี้ยังมีกฎหมายเกี่ยวข้อง เช่น พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522 เป็นกฎหมายที่ระบุสิทธิประโยชน์แก่นักลงทุนจากต่างประเทศที่เข้ามาตั้งสถานประกอบการในเขตนิคมอุตสาหกรรมของไทย และพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. 2514 ให้สิทธิพิเศษบางประการแก่นักลงทุนที่ได้รับสัมประทานในธุรกิจปิโตรเลียม สำหรับด้านภาษีอากร มีพระราชบัญญัติเงินชดเชยภาษีอากร การขอคืนภาษีอากรตามกฎหมาย

ภาษีอากร และพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามประมวลรัษฎากรยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีอากรบางประเภท เพื่อประโยชน์แก่การส่งเสริมการลงทุน

แนวความคิดเกี่ยวกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศแต่เดิม หมายถึง การเคลื่อนย้ายเงินทุนจากประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศหนึ่ง ถูกกำหนดโดยอัตราดอกเบี้ยระหว่างประเทศ (นิตินันท์ ขาวงาม, 2547) ประเทศที่มีอัตราดอกเบี้ยต่ำจะมีการเคลื่อนย้ายเงินทุนไปลงทุนในประเทศที่มีอัตราดอกเบี้ยที่สูงกว่า การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นลักษณะนักลงทุนจากประเทศที่พัฒนาแล้วเข้าไปลงทุนในประเทศที่กำลังพัฒนาหรือที่ยังไม่พัฒนา นักลงทุนจากประเทศกำลังพัฒนาที่เข้าไปลงทุนในประเทศพัฒนาแล้วจะมีส่วนน้อย (Sodersten 1999, อ้างถึงในวรารักษ์ โภคภิรมย์ 2547 : 26)

ปัจจัยที่กำหนดให้มีการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ มีดังนี้

1. ปัจจัยด้านความได้เปรียบในการเป็นเจ้าของทรัพย์สินบางประการ (Ownership Specific Advantage) เกิดจากความไม่สมบูรณ์ของโครงสร้างตลาด ทำให้นักลงทุนในประเทศที่พัฒนาแล้วมีอำนาจในทรัพย์สินบางประการเหนือกว่านักลงทุนในประเทศที่ได้รับทุน ความได้เปรียบในการเป็นเจ้าของทรัพย์สินบางประการนี้ เป็นมูลเหตุจูงใจหรือเป็นปัจจัยที่กำหนดการลงทุนจากต่างประเทศ เช่น ความได้เปรียบด้านการมีเทคโนโลยีที่พัฒนาดีกว่า การมีความรู้ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านการตลาดและการจัดการที่ดี รวมถึงความสามารถในการเป็นเจ้าของแหล่งวัตถุดิบเอง ความได้เปรียบด้านเงินทุน ส่วนใหญ่จะมีแหล่งเงินทุนสนับสนุนจากบริษัทแม่ที่อยู่ต่างประเทศ (Dunning 1981 : 54-55)

2. ปัจจัยด้านความได้เปรียบที่เกิดจากสิ่งจูงใจในองค์การเอง (Internalization Incentive Advantage) องค์การธุรกิจจะต้องหาประโยชน์จากความได้เปรียบของตนเองในการขยายการประกอบการธุรกิจไปยังต่างประเทศ โดยเฉพาะในประเทศที่ด้อยพัฒนาว่าประเทศผู้ลงทุน เพื่อเป็นการลดต้นทุนในการทำธุรกรรมต่าง ๆ นักลงทุนต่างประเทศจะแสวงหาผลประโยชน์จากกลไกทางการตลาดที่เชื่อมโยงกันอย่างมีประสิทธิภาพ นำมาซึ่งการได้รับประโยชน์บางประการแก่องค์การของตน เช่น การลดต้นทุนทางการตลาด หลีกเลี่ยงมาตรการแทรกแซงของรัฐบาล รวมไปถึงการควบคุมแหล่งผลิตวัตถุดิบที่ต้องใช้ ทำให้สามารถกำหนดราคาขายในแต่ละประเทศให้แตกต่างกัน สร้างตลาดที่มีความแน่นอนในอนาคตให้กับบริษัท (Dunning 1981 : 54-55)

3. ปัจจัยด้านความได้เปรียบที่เกิดจากแหล่งที่ตั้ง (Location Specific Advantage) หมายถึง การที่นักลงทุนจะเลือกลงทุนในประเทศหนึ่งประเทศใดนั้น จะมีการเลือกที่ตั้งที่ดีกว่าประเทศเจ้าของทุน เลือกทำเลที่ตั้งที่สามารถทำให้ต้นทุนการผลิตต่ำกว่าในประเทศที่เป็นเจ้าของทุน ต้นทุนการผลิตจะมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับปริมาณทรัพยากรในประเทศที่ได้รับทุน คุณภาพของทรัพยากร ต้นทุนการจัดหาทรัพยากร ค่าใช้จ่ายในการขนส่ง การสื่อสาร รวมไปถึงระดับการแทรกแซงของรัฐบาลในการเข้ามาควบคุมด้านต่าง ๆ อาทิ การควบคุมปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ขนาดและอัตราการเติบโตของประเทศที่ได้รับทุน (Dunning 1981 : 54-55)

จากการศึกษาของ Dunning (2003) พบว่า ปัจจัยที่ดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศเพื่อลงทุนในประเทศผู้รับทุนสามารถจำแนกได้ 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านนโยบายการส่งเสริมการลงทุนสำหรับการลงทุนจากต่างประเทศ ปัจจัยด้านเศรษฐศาสตร์ และปัจจัยด้านการรองรับและสนับสนุนทางธุรกิจ

การเข้ามาลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ จะเกิดขึ้นเมื่อมีเงื่อนไขครบ 2 ประการ ดังนี้

1. เงื่อนไขจำเป็น (Necessary Condition) การลงทุนในต่างประเทศ ประเทศเจ้าของทุนจะเสียเปรียบประเทศที่รับทุนในด้านภาษา ประเพณี การปฏิบัติต่าง ๆ เครือข่ายการตลาด รวมไปถึงความคุ้นเคยกับผู้มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น นักลงทุนจากต่างประเทศจะต้องมีความเป็นเจ้าของสินทรัพย์บางประการเพื่อชดเชยความเสียเปรียบในด้านอื่น ๆ ในฐานะนักลงทุนชาวต่างประเทศ ความได้เปรียบนี้มากเกินไป

พอกับการเสียเปรียบในด้านอื่น ๆ จะทำให้นักลงทุนชาวต่างประเทศมีอำนาจในด้านต่าง ๆ สามารถเอาชนะคู่แข่งของนักลงทุนในประเทศที่ได้รับทุนและคู่แข่งจากประเทศอื่น ๆ ที่เข้ามาลงทุนได้ ทั้งนี้ ความได้เปรียบอาจอยู่ในรูปของ สูตรลับ เทคโนโลยี ความสามารถในระบบการจัดการ เครือข่าย การตลาดระหว่างประเทศ แหล่งเงินทุน ตลอดจนเครื่องหมายการค้า (Dunning 1981 : 54-55)

2. เงื่อนไขเพียงพอ (Sufficiency Condition) ได้แก่

2.1 การเก็บความได้เปรียบเฉพาะตัวไว้ใช้กับองค์การ จะให้ผลตอบแทนมากกว่าการให้ผู้อื่นเอาไปใช้ เช่น ลิขสิทธิ์ของบริษัท เครื่องหมายการค้า สูตรลับ นับเป็นความได้เปรียบจากภายในขององค์การเอง

2.2 การใช้ความได้เปรียบเฉพาะตัวในการลงทุน ความได้เปรียบดังกล่าวอาจอยู่ในรูปของความสามารถในการลดต้นทุนการทำธุรกรรม ถือเป็นความได้เปรียบของนักลงทุนจากต่างประเทศจากแหล่งที่ตั้งของประเทศที่ได้รับทุน

นอกจากนี้ ยังมีปัจจัยอื่น ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องอีกด้วย เช่น สถานการณ์ทางการเมือง ภาษีศุลกากร อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ อัตราการเจริญเติบโตของทรัพย์สินที่ทั้งสองประเทศถืออยู่ (Johnson and Grubel 1992, อ้างถึงใน ฤดี พันธุ์ทิพย์แพทย์ 2544 : 11) สอดคล้องกับแนวคิดดั้งเดิม (Classical Theory) ที่ว่า การเคลื่อนย้ายเงินทุนไปลงทุนระหว่างประเทศ จะเกิดขึ้นเมื่อผลตอบแทนที่ได้จากการลงทุนในต่างประเทศมากกว่าอัตราดอกเบี้ยในตลาดภายในประเทศ (รัตนา สายคณิต, 2544 อ้างถึงใน ชวพงษ์ สุขสมัย 2552 : 7-8) สอดคล้องกับทฤษฎีคลาสสิกสมัยใหม่ (Neoclassical Theory) ที่ว่า การลงทุนโดยตรงระหว่างประเทศถูกกำหนดโดยผลตอบแทนจากการลงทุน สถานการณ์ตลาดและการเมือง ภาษีศุลกากร มูลค่าสินค้าส่งออก อัตราความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ความสามารถใช้ศักยภาพในการผลิตสินค้า ความแตกต่างของอัตราเงินเฟ้อ อุปทานเงินทุนที่ต่างประเทศนำมาลงทุนที่ทำให้เกิดรายได้ (ประพันธ์ เสวตนันท์ 2537 อ้างถึงใน ชวพงษ์ สุขสมัย 2552 : 7-8)

1.3 ปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ มีดังนี้

1.3.1 สภาพคล่อง (Liquidity) ของประเทศที่รับการลงทุน เป็นตัวกำหนดการตัดสินใจในการลงทุนระหว่างประเทศ ปกติระดับการลงทุนจากต่างประเทศขึ้นอยู่กับสภาพคล่องของประเทศที่รับการลงทุน โดยดูจากระดับของกำไร อัตราการเก็บภาษีจากรัฐบาลที่เก็บจากกำไร ข้อบังคับในการอนุญาตให้หักค่าเสื่อมนโยบาย การนำรายได้มาลงทุนตามกฎหมาย เงินสดภายในกิจการ

1.3.2 อัตราผลตอบแทน (Rate of Return) คือ ผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับจากการลงทุนในโครงการต่างๆ หรือกำไรที่คาดว่าจะได้รับ

1.3.3 นโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาล เช่น การเก็บภาษีนำเข้าเครื่องจักร ออกรักษาเข้าวัตถุดิบ ออกรักษาออกสินค้า กำแพงภาษี นโยบายในการส่งเสริมการลงทุน หากเป็นไปในทิศทางสร้างบรรยากาศของการลงทุนจะกระตุ้นให้หน่วยธุรกิจทำการขยายการลงทุน

1.3.4 ความสัมพันธ์ระหว่างผลผลิตและความสามารถในการผลิต เป็นตัวกำหนดการลงทุนว่าการลงทุนเปลี่ยนแปลงเป็นอัตราเร็วเมื่อรายได้เปลี่ยนแปลง การลงทุนจะมีการเปลี่ยนแปลงเมื่อความสัมพันธ์ระหว่างผลผลิตและยอดขายเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้ นักลงทุนแต่ละคนอาจมีวัตถุประสงค์ในการเข้ามาลงทุนที่แตกต่างกันออกไป

ดังนั้น นักลงทุนจึงต้องพิจารณาปัจจัยหลาย ๆ ประการประกอบกัน เพื่อหาประเทศที่เหมาะสมตรงกับวัตถุประสงค์มากที่สุด โดยสรุปแล้วปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดการตัดสินใจในการเข้ามาลงทุนของชาวต่างประเทศคือ

1. ความมีเสถียรภาพของนโยบายเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ทั้งในอดีตและปัจจุบัน และแนวโน้มอนาคตของประเทศที่จะเข้าไปลงทุน
2. นโยบายและกฎเกณฑ์ว่าด้วยการเข้ามาลงทุนของชาวต่างประเทศ ซึ่งแต่ละประเทศเสนอสิทธิประโยชน์เพื่อดึงดูดการลงทุนจากชาวต่างประเทศแตกต่างกัน
3. ปริมาณและคุณภาพบริการขั้นพื้นฐานเพื่อรองรับและอำนวยความสะดวกแก่การลงทุนจากต่างประเทศ
4. สถานการณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านการเงินระหว่างประเทศ อาทิ ภาวะเงินเฟ้อ อัตราดอกเบี้ย จำนวนธนาคารท้องถิ่น สาขาของธนาคารต่างประเทศ การปริวรรตเงินตราต่างประเทศ และเสถียรภาพของค่าเงินท้องถิ่น
5. ปริมาณและคุณภาพของวัตถุดิบที่จำเป็นในการผลิต เป็นปัจจัยสำคัญสำหรับกำหนดต้นทุนการผลิตทั้งทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรมนุษย์
6. สถานการณ์และความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างประเทศ
7. ระดับการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีของประเทศผู้รับการลงทุน

2.4 นโยบายการค้าและการลงทุนต่างประเทศของจีน

2.4.1 กล่าวนำ

จีนหรือสาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นประเทศที่มีประวัติศาสตร์รุ่งเรืองเก่าแก่ที่สุดในโลก มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและการปกครองมาโดยตลอด สำหรับจีนปัจจุบันถือได้ว่าเป็นจีนยุคใหม่ที่เติบโตขึ้นภายใต้การนำของพรรคคอมมิวนิสต์จีน ภายหลังจากที่ได้มีการปฏิวัติล้มล้างราชวงศ์แมนจูและระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ และสร้างสรรค์การปกครองในระบบคอมมิวนิสต์ เป็นจุดเริ่มต้นของสาธารณรัฐประชาชนจีนในปีค.ศ. 1949 ภายใต้อำนาจของผู้นำจีนที่ทรงอิทธิพลที่สุดคือ เหมาเจ๋อตุง ถือได้ว่าเป็นผู้วางพื้นฐานการปกครองและการพัฒนาประเทศ ที่มีส่วนทำให้จีนกลายมาเป็นมหาอำนาจทั้งทางเศรษฐกิจและการเมืองในทุกวันนี้

จีนเป็นประเทศที่มีศักยภาพความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและมีบทบาทสูงในประชาคมโลกปัจจุบัน กล่าวคือ นอกจากจะมีประชากรมากที่สุดในโลก คือจำนวนเกือบ 1,400 ล้านคน แล้วยังเป็นประเทศที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจจนก้าวเป็นผู้นำทางเศรษฐกิจประเทศหนึ่งของโลกมีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง รายงานของกองทุนการเงินระหว่างประเทศเมื่อปีพ.ศ. 2556 ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (Cross Demestic Product : GDP) ของจีนในช่วงครึ่งแรกของปีมีจำนวน 24.8 ล้านล้านหยวน หรือจำนวน 4 ล้านล้านเหรียญสหรัฐ ขยายตัวร้อยละ 7.6 เมื่อเทียบกับช่วงระยะเวลาเดียวกันของปีพ.ศ. 2555 โดยเป็นทั้งผู้ผลิตและตลาดใหญ่ที่สุดของโลก ทำให้จีนเป็นทั้งต้นน้ำและปลายน้ำในห่วงโซ่อุปทานในระบบเศรษฐกิจโลก (สำนักงานพาณิชย์ในต่างประเทศ ณ กรุงปักกิ่ง, 2556 : 4)

ตารางที่ 2-1 อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของจีน ระหว่างปี 2546-2556

ช่วงเวลา	อัตรา (ร้อยละ)
ปี 2546	10.0
ปี 2547	10.1
ปี 2548	9.9
ปี 2549	10.4
ปี 2550	13.0
ปี 2551	9.0
ปี 2552	8.7
ปี 2553	10.4
ปี 2554	9.2
ปี 2555	7.8
ปี 2556 (ครั้งแรก)	7.6

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์ในต่างประเทศ ณ กรุงปักกิ่ง (2556 : ออนไลน์)

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติระยะ 5 ปี (Five-Year Plan for National Economic and Social Development) เป็นแผนแม่บทในการดำเนินนโยบายของจีนที่ทุกภาคส่วนต้องปฏิบัติตาม และทุกมณฑลยึดถือเป็นแนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้สอดคล้องกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการลงทุนของจีน ในแผนฉบับนี้ยังคงมีแนวทางในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๑ คือ เน้นยุทธศาสตร์ “เดินออกไป” (Going Global Policy) ซึ่งก็คือการออกไปลงทุนในต่างประเทศ นโยบายการลงทุนในต่างประเทศของจีนดังกล่าว จากข้อมูลของกระทรวงพาณิชย์จีน (MOFCOM) เมื่อเดือนมกราคม ปีพ.ศ. 2554 ระบุว่าการลงทุนของจีนในต่างประเทศจะเป็นรูปแบบการ “ซื้อกิจการในต่างประเทศ” โดยในปี พ.ศ. 2553 มูลค่าการซื้อกิจการในต่างประเทศสูงถึง 23.8 พันล้านเหรียญสหรัฐ เป็นสัดส่วนร้อยละ 40.3 ของมูลค่าการลงทุนในต่างประเทศของจีน มูลค่าการซื้อกิจการในต่างประเทศของจีนใน ปีพ.ศ. 2553 เพิ่มขึ้นจากปีพ.ศ. 2552 มีมูลค่า 19.2 พันล้านเหรียญสหรัฐ ประเภทธุรกิจที่จีนนิยมซื้อกิจการในต่างประเทศ อาทิ กิจการเหมืองแร่ ธุรกิจแปรรูป (เช่น ธุรกิจแปรรูปสินค้าเกษตรและธุรกิจอาหารแปรรูป) การผลิต การแสวงหาพลังงาน และบริการก่อสร้าง เป็นต้น ประเทศเป้าหมายของการลงทุนจากจีนในปีพ.ศ. 2553 ได้แก่ ฮองกง ออสเตรเลีย อาเซียน สหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น ตามลำดับ โดยปัจจัยที่ผลักดันให้ออกไปลงทุนในต่างประเทศมีหลายประการด้วยกัน อาทิ เพื่อเข้าสู่ตลาดในต่างประเทศ เข้าถึงแหล่งทรัพยากร/แหล่งพลังงาน เรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ๆ และเพื่อใช้ประโยชน์จากความเชื่อมโยงทางด้านโลจิสติกส์สู่ประเทศภายนอก เพื่อหลีกเลี่ยงมาตรการกีดกันสินค้าจีน รวมทั้งการหาแหล่งค่าจ้างแรงงานที่ถูกกว่าในจีน เป็นต้น ทำให้จีนต้องหันมาให้ความสำคัญสนับสนุนภาคเอกชนออกไปลงทุนดำเนินธุรกิจหรือจัดตั้งโรงงานอุตสาหกรรมในต่างประเทศมากขึ้น เพื่อชะลอความร้อนแรงทางเศรษฐกิจภายในประเทศให้อยู่ในสถานะที่สมดุล เป็นเหตุผลที่สำคัญประการหนึ่งที่ทำให้จีนสนใจในความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประชาคมอาเซียน กล่าวคือ จีนเห็นว่าเป็นตลาดและเป็นประตูทางออกที่สำคัญสำหรับดินแดนทางด้านตะวันตกและทางใต้ที่ไม่มีทางออกทะเล ผลกระทบที่ติดตามมากก็คือ การขยายตัวทางการค้าระหว่างไทยและจีนที่จะต้องมีการลงทุนระหว่างกันเพิ่มขึ้น ทำให้ไทย

ต้องเร่งผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินธุรกิจกับจีนเพื่อรองรับการขยายตัวจากการเข้ามาลงทุนของจีนในไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียน ที่จีนพิจารณาว่าจะเป็ตลาดที่สำคัญในอนาคต (จิตติกานต์ วงษ์กำภู. 2555 : 34)

จีนได้นำนโยบายปฏิรูปเศรษฐกิจและเปิดประเทศมาตั้งแต่ปีพ.ศ. 2522 ส่งผลให้เศรษฐกิจจีนเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็วในระยะเวลาภายในสองทศวรรษ จีนได้ก้าวขึ้นเป็นประเทศที่มีเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับ 3 ของโลกตั้งแต่ปีพ.ศ. 2550 และมีเงินทุนสำรองเงินตราต่างประเทศเป็นอันดับที่ 2 ของโลกรองจากญี่ปุ่น อันเป็นผลมาจากการเติบโตทางเศรษฐกิจกว่าร้อยละ 9 กอปรกับเงินหยวนที่แข็งค่าขึ้นและพลังทางเศรษฐกิจของตลาดภายในขนาดใหญ่ของจีนที่มีประชากรมากเป็นอันดับที่ 1 ของโลก สำหรับภาพรวมของสถานะด้านการค้าระหว่างประเทศ ภายในสองทศวรรษสถานะของจีนได้เลื่อนจากประเทศที่มีปริมาณการค้าจากอันดับที่ 32 ในปีพ.ศ. 2522 เลื่อนสูงขึ้นเป็นอันดับ 5 ของโลก ภายหลังจากที่จีนได้เข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก (World Trade Organization : WTO) ตั้งแต่ปลายปีพ.ศ. 2534 และด้านการส่งออกของจีนได้ก้าวขึ้นเป็นผู้นำการส่งออกที่สำคัญเป็นอันดับ 4 ของโลก จีนกลายเป็นประเทศผู้ผลิตรายใหญ่ของโลกที่มีสินค้าที่สำคัญหลายรายการ ประกอบกับในขณะนี้ประเทศต่าง ๆ ได้ให้ความสนใจที่จะร่วมธุรกิจกับจีน โดยเฉพาะหลังจากที่จีนเข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก ต่างชาติย้ายฐานการผลิตเข้ามาในจีนเพิ่มมากขึ้นจนทำให้ภาพลักษณ์ของจีนในตลาดโลกเริ่มแปรเปลี่ยนจากเป็น “ผู้บริโภคนสินค้ารายใหญ่ของโลก” มาเป็น “แหล่งผลิตสินค้าส่งออกไปขายทั่วโลก” จนทำให้เกิดคำกล่าวที่ว่า จีนได้กลายเป็นโรงงานของโลก (World Factory) และกลายเป็นประเทศที่มีการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไหลเข้ามากที่สุดในโลก

2.4.2 จีนกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนกำหนดเป้าหมายในการเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกันอันเป็นผลมาจากการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน และแรงงานฝีมือที่เสรี รวมทั้งการเคลื่อนย้ายเงินทุนที่เสรีมากขึ้น ส่งผลให้เกิดการจัดระบบและขยายตัวทางเศรษฐกิจภายในภูมิภาคอาเซียนเป็นอย่างมาก เนื่องจากการกำหนดระเบียบ และแนวทางปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน การขจัดภาษี และมาตรการที่ไม่ใช่ภาษี การบังคับใช้กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rule of Origin-ROO) การรวมกลุ่มทางศุลกากร รวมถึงการอำนวยความสะดวกทางการค้าและศุลกากรจะก่อให้เกิดการจัดระบบด้านการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศที่มีมาตรฐานเดียว และเป็นสากล เมื่อผนวกกับการขยายขนาดของตลาดที่กว้างขวาง การเป็นฐานการผลิตร่วมกัน ทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ภายในภูมิภาค จะทำให้เกิดประเทศสมาชิกได้รับประโยชน์จากการขยายตัวทางเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น ในด้านการค้า ประเทศอาเซียนจะได้ประโยชน์จากการลดต้นทุนการผลิตสินค้าและบริการเนื่องจากนำเข้าวัตถุดิบราคาถูกจากประเทศเพื่อนบ้าน การขยายตัวของตลาดแรงงาน การจ้างแรงงานฝีมือที่มีทักษะความสามารถตรงตามความต้องการของภาคการผลิตนั้นๆ ตลอดจนการประหยัดค่าใช้จ่ายและ/หรือการลดระยะเวลาการทำธุรกรรม พิธีการศุลกากร และระเบียบกฎเกณฑ์ทางการค้า ดังนั้น การผลิตสินค้าชนิดเดียวอาจพึ่งพาแรงงาน วัตถุดิบในการผลิตแต่ละขั้นตอนจากประเทศหลายประเทศขึ้นอยู่กับความคุ้มค่าภายใต้ห่วงโซ่การผลิตนั้น เช่น การผลิตเสื้อผ้าที่พึ่งพาการออกแบบจากไทย วัตถุดิบจากอินโดนีเซีย การตัดเย็บจากแรงงานกัมพูชา กระดุมจากเวียดนาม เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ประเทศที่ผลิตสินค้าประเภทเดียวกันแต่มีต้นทุนสินค้าสูงกว่าก็จะต้องปรับตัวเพื่อรักษาความสามารถในการแข่งขันในภาคการผลิตนั้นๆ ด้วย

นอกจากนี้ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนยังจะเป็นการสร้างแรงดึงดูดประเทศคู่ค้านอกภูมิภาคอาเซียน เช่น จีน ญี่ปุ่น อินเดีย และเกาหลีใต้ ให้เข้ามาลงทุนหรือทำธุรกิจ เนื่องจาก นักลงทุนจากต่างประเทศจะ

ได้รับสิทธิประโยชน์ต่างๆ เช่น การยกเว้นภาษีเมื่อใช้วัตถุดิบในภูมิภาคร้อยละ 40 เป็นต้น จะทำให้เกิดการย้ายฐานการผลิตมายังอาเซียนซึ่งเป็นทั้งแหล่งวัตถุดิบ และตลาดสินค้าขนาดใหญ่ เช่น การลงทุนด้านการท่องเที่ยวทั้งโรงแรม ที่พัก ร้านอาหาร บริการรถ ร้านขายสินค้าที่ระลึก หรือบริษัทบริการนำเที่ยวจากประเทศจีน เป็นต้น อนึ่ง ภูมิภาคอาเซียนมีความโดดเด่นด้านการท่องเที่ยว ทั้งในเชิงธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม รวมทั้งสถานที่พักผ่อนหย่อนใจอื่นๆ และความได้เปรียบด้านราคา ทำให้อาเซียนเป็นเป้าหมายด้านการท่องเที่ยวของผู้คนในประเทศอื่นๆ ในปีค.ศ. 2010 (พ.ศ. 2553) มีจำนวนนักท่องเที่ยวในอาเซียนรวม 72.2 ล้านคน ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 10.1 ประกอบด้วย นักท่องเที่ยวจากประเทศในอาเซียนร้อยละ 47.4 และนักท่องเที่ยวจากภายนอก ได้แก่ อาเซียน+3 (จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้) ร้อยละ 16.4 สหภาพยุโรป ร้อยละ 9.5 และสหรัฐอเมริกา ร้อยละ 3.7 ดังนั้น การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปีค.ศ. 2015 (พ.ศ. 2558) จะทำให้มีการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน การค้า การลงทุนจะช่วยผลักดันให้การท่องเที่ยวของอาเซียนขยายตัวมากขึ้นด้วย

ประชาคมอาเซียนจะก่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายคน (People Mobilization) กลุ่มต่างๆ ภายในภูมิภาคมากขึ้น ได้แก่ กลุ่มแรงงานวิชาชีพ อาทิ แพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาล วิศวกรรม สถาปัตยกรรมที่มีคุณสมบัติวิชาชีพและได้รับใบอนุญาตให้ประกอบวิชาชีพตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด เช่น สถาปนิกและวิศวกรที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดต้องจดทะเบียนเป็นสถาปนิกอาเซียน (ASEAN Architect) และวิศวกรวิชาชีพอาเซียน (ASEAN Chartered Professional Engineer: ACPE) โดยสถาปนิกและวิศวกรที่ต้องการจดทะเบียนดังกล่าวต้องผ่านการประเมินจากคณะกรรมการกำกับดูแล (Monitoring Committee) ในแต่ละประเทศ ในส่วนของไทย วิชาชีพสถาปนิกจะดำเนินการโดยสภาสถาปนิกขณะที่ในส่วนของอาเซียนจะอยู่ภายใต้การดูแลของสภาสถาปนิกอาเซียน (ASEAN Architect Council) ส่วนวิชาชีพวิศวกรจะดำเนินการโดยสภาวิศวกร และในส่วนของอาเซียนจะอยู่ภายใต้การดูแลของคณะกรรมการประสานงานด้านวิศวกรวิชาชีพอาเซียน (ASEAN Chartered Professional Engineer Coordinating Committee) ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจาก Monitoring Committee ของประเทศสมาชิก เป็นต้น การเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีจะทำให้กำลังคนของประเทศสมาชิกหนึ่งสามารถจะเข้าไปทำงานในประเทศใดก็ได้ในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนอื่นๆ นอกจากนี้ยังจะมีการเคลื่อนย้าย/เดินทางของคนกลุ่มอื่นๆ ได้แก่ กลุ่มนักธุรกิจ นักลงทุนหรือผู้ประกอบการต่างชาติที่เข้ามาติดต่อค้าขายภายในประเทศ กลุ่มนักท่องเที่ยว รวมไปถึงกลุ่มผู้ติดตามกับที่เดินทางมาพร้อมกลุ่มดังกล่าว เช่น สมาชิกในครอบครัว เป็นต้น

สำหรับไทยการเคลื่อนย้ายแรงงานได้อย่างเสรีอันเนื่องมาจากการเปิดตลาดงาน/ตลาดการค้าที่กว้างขวางมากขึ้นมีแนวโน้มจะทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายของแรงงานวิชาชีพของไทยไปประเทศที่ให้ค่าตอบแทนสูงกว่า เช่น สิงคโปร์ มาเลเซีย และบรูไน หรือในทางกลับกันหากแรงงานวิชาชีพของไทยมีความสามารถในด้านดังกล่าวไม่เพียงพอ เช่น ทักษะด้านภาษา การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ก็อาจทำให้ผู้ประกอบการเลือกจ้างแรงงานวิชาชีพจากประเทศอื่นได้เช่นเดียวกัน นอกจากนี้ ผลพวงสำคัญประการหนึ่งจากการเคลื่อนย้ายคน ได้แก่ การเข้ามาของแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายเพื่อลดต้นทุนด้านแรงงานของสถานประกอบการด้วยอัตราค่าจ้างที่ต่ำกว่าการจ้างแรงงานไทย หรือชดเชยแรงงานในประเทศที่อาจไม่เพียงพอ การย้ายถิ่นฐานเข้ามาทำงานของแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายสามารถส่งผลกระทบต่อทางสังคม อาทิ อาชญากรรม การบริการทางการแพทย์ และการศึกษาที่รัฐบาลไทยจะต้องรองรับ เป็นต้น

ผลกระทบต่อสถานการณ์ภายนอกที่เกิดจากการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนดังกล่าว สถาบันการศึกษาในแต่ละระดับจะต้องเตรียมความพร้อมรองรับปริมาณความต้องการด้านกำลังคน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในการพัฒนาหลักสูตรของสถาบันการศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาหลักสูตรในเชิงรุกที่รองรับยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้าง

ทางเศรษฐกิจให้สมดุลและยั่งยืนระหว่างภาคเศรษฐกิจภายในประเทศ และภาคการค้าระหว่างประเทศ รวมทั้งการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรมที่ไทยมีความสัมพันธ์ทางการค้ากับจีนมาอย่างยาวนานและต่อเนื่อง โดยการผลิตบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และทักษะทางด้านบริหารธุรกิจ ในการทำธุรกิจกับจีนที่สามารถประยุกต์ทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และประสบการณ์ มาใช้ประกอบการตัดสินใจ เรียนรู้และปรับตัวเพื่อการพัฒนาตนเอง สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นในองค์กรภายใต้วัฒนธรรมการทำธุรกิจจีนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคม สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและประเทศ ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียนจึงส่งผลกระทบต่อในวงกว้างติดตามมาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่สำคัญก็คือผลกระทบต่อการพัฒนากำลังคนที่จะเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และเทคโนโลยีของประเทศรองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น เนื่องจากจะมีการเคลื่อนย้ายแรงงาน การลงทุน ตลาด ฐานการผลิต แหล่งวัตถุดิบ เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง เพื่อให้เป็นตลาดและฐานการผลิตเดียว ภายใต้วิสัยทัศน์ของประชาคมอาเซียนที่ว่า “หนึ่งวิสัยทัศน์ หนึ่งเอกลักษณ์ และหนึ่งประชาคม” การที่ประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียนแต่ละประเทศมีความแตกต่างกันมากทั้งในด้านฐานะของประเทศ ประเทศที่ร่ำรวยติดอันดับโลก ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม และสิงคโปร์ กับประเทศที่ค่อนข้างยากจน เช่น สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เมียนมาร์ ความแตกต่างทางด้านลัทธิการเมืองการปกครอง เช่น ประเทศที่ปกครองโดยพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ประเทศที่มีประธานาธิบดีเป็นประมุข ประเทศที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้นำประเทศ ความแตกต่างทางด้านความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ความแตกต่างทางด้านระบบการศึกษา เป็นต้น ทำให้ประชาชนของประเทศสมาชิกมีระดับของการพัฒนาที่แตกต่างกัน

2.4.3 นโยบายส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศของจีน

จีนได้ให้ความสำคัญกับนโยบายการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศโดยเป็นไปในลักษณะส่งเสริมเฉพาะเรื่องที่เน้นด้านที่จีนกำลังต้องการพัฒนาเป็นพิเศษ ปัจจุบันจีนเน้นส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมเกษตรสมัยใหม่ อุตสาหกรรมที่รักษาสิ่งแวดล้อม และการลงทุนที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีทันสมัย นอกจากนี้ จีนประกาศให้ความสำคัญกับการพัฒนาและใช้ประโยชน์ผ่าน “Soft Power ด้านวัฒนธรรม” ของจีนเป็นอย่างมาก จะได้รับอุปสรรคด้านกฎระเบียบในแผนพัฒนาฉบับปัจจุบันเป็นครั้งแรก

การลงทุนโดยตรงของต่างประเทศสู่จีนในครั้งแรกของปีพ.ศ. 2556 มีมูลค่ารวมประมาณ 61,980 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.9 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงระยะเวลาเดียวกันของปีพ.ศ. 2555 โดยธุรกิจหรือสถานประกอบการของต่างประเทศจดทะเบียนเพิ่มขึ้นจำนวน 10,630 ราย ลดลงร้อยละ -9.2 ทั้งนี้ การลงทุนในภาคบริการมีมูลค่า 30,630 ราย โดยมีมูลค่า 30,600 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.4 โดยเฉพาะอย่างยิ่งในธุรกิจวัฒนธรรมและงานศิลป์เพิ่มขึ้น 1.5 เท่า และธุรกิจวิทยุ ภาพยนตร์ และโทรทัศน์ขยายตัว 1.2 เท่า ขณะที่ภาคอุตสาหกรรมชะลอตัวโดยมีมูลค่า 26,400 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

นโยบายพื้นฐานในการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ แบ่งเป็นนโยบายหลัก ดังนี้

1. นโยบายทางด้านอุตสาหกรรม

ได้มีการขยายกรอบของการลงทุนจากต่างประเทศในภาคอุตสาหกรรมให้กว้างขึ้นเพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการที่ปรับเปลี่ยนไปตามการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางภาคอุตสาหกรรมและการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีและเพื่อสนับสนุนการลงทุนของชาวต่างประเทศในภาคกลางและภาคตะวันตก มีการสนับสนุนให้แก่บริษัทส่งออกผลิตภัณฑ์ให้ถึงร้อยละ 100 โดยสินค้าของนักลงทุนจากต่างประเทศที่ได้รับ

การสนับสนุน ได้แก่ เทคโนโลยีและการพัฒนาทางด้านเกษตรกรรม พลังงาน การขนส่ง อุตสาหกรรมวัตถุดิบ กิ่งสำเร็จรูป ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีขั้นสูง ผลิตภัณฑ์เพื่อการส่งออก ผลิตภัณฑ์ที่ปกป้องสิ่งแวดล้อม และผลิตภัณฑ์ที่ได้จากภาคกลางและตะวันตก ขณะที่ภาคการบริการที่ได้รับการสนับสนุน แต่จะต้องมีการทดลอง ก่อนให้บริการจริงเสมอ ได้แก่ การค้าต่างประเทศ การประกัน การขนส่ง ตัวแทนการค้าระหว่างประเทศ บริการทางด้านกฎหมาย การท่องเที่ยว การโฆษณา สุขภาพ การบัญชี การประเมินสินทรัพย์ การศึกษา การเช่าซื้อ วิศวกรรมออกแบบ ที่ปรึกษา และอสังหาริมทรัพย์

2. นโยบายทางด้านภูมิภาค

ภายหลังประสบความสำเร็จในการแนะนำและสนับสนุนการลงทุนทางภาคตะวันออกให้นักลงทุนทั่วโลกแล้ว จีนกำลังมีแผนการในการแนะนำให้นักลงทุนได้รู้จักกับแหล่งทุนแห่งใหม่ทางภาคกลางและภาคตะวันตก โดยหวังว่าจะดึงดูดนักลงทุนต่างชาติได้เหมือนทางภาคตะวันออก ซึ่งนโยบายการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ ได้แก่

1) ในบางอุตสาหกรรมหรือสินค้าบางประเภทที่สามารถลงทุนได้ดีเป็นพิเศษทางภาคกลางและตะวันตก อาจจะมีการสร้างเงื่อนไขใหม่ ๆ ขึ้นมา โดยเฉพาะสำหรับนักลงทุนที่ต้องการมาลงทุนในอุตสาหกรรมนั้น ๆ ทางภาคกลางและตะวันตกซึ่งจะทำให้มีกฎเกณฑ์และข้อบังคับที่น้อยกว่าพื้นที่อื่น ๆ โดยเฉพาะทางด้านตะวันออก

2) การสนับสนุนทางด้านเงิน โดยการกู้ยืมจะมีมากขึ้นถ้าเป็นการลงทุนทางภาคกลางและตะวันตก

3) ภายหลังการงดเว้นภาษีใน 2 ปีแรกแล้ว หลังจากนั้นจะได้สิทธิในการเสียภาษีเพียงร้อยละ 15 เท่านั้น หากเป็นการลงทุนทางภาคกลางและตะวันตก

4) นักลงทุนต่างชาติที่ลงทุนอยู่ทางภาคตะวันออกแต่ต้องการนำเงินมาลงทุนใหม่หรือลงทุนเพิ่มทางภาคกลางและตะวันตก ถ้ากิจการที่จะมาลงทุนที่ภาคกลางและตะวันตกนั้นมีหุ้นเป็นชาวต่างชาติเพียงร้อยละ 25 ก็ให้ได้รับสิทธิในการลงทุนเช่นเดียวกับบริษัทต่างชาติ

5) อนุญาตให้บริษัทที่ลงทุนอยู่ในพื้นที่ชายฝั่งสามารถนำกิจการเข้ามาลงทุนทางภาคกลางและตะวันตกได้

6) อนุญาตให้พันธมิตรหรือเขตปกครองตนเองในภาคกลางและตะวันตกสามารถสร้างเขตสำหรับการสนับสนุนการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีเพื่อประยุกต์ใช้กับเขตสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีและเศรษฐกิจแห่งชาติ

3. นโยบายทางด้านภาษี

จีนมีการนำนโยบายการลดหย่อนภาษีมาใช้กับการลงทุนจากต่างประเทศในอุตสาหกรรมหรือพื้นที่ที่ได้รับการส่งเสริม

1) ภาษีเงินได้ (Income Tax)

รัฐบาลกำหนดภาษีเงินได้ของบริษัทต่างชาติที่ร้อยละ 33 ยกเว้น

- คิดเพียงร้อยละ 15 ในเขตเศรษฐกิจพิเศษ เขตอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีขั้นสูง และเขตพัฒนาเทคโนโลยีและเศรษฐกิจแห่งชาติ และคิดเพียงร้อยละ 24 สำหรับบริษัทที่ตั้งอยู่แถบพื้นที่ชายฝั่ง

- สำหรับนักลงทุนต่างชาติทั่วไปจะได้รับการงดเว้นภาษีใน 2 ปีแรกที่บริษัทมีกำไร และหลังจากนั้น 3 ปี จะเสียภาษีเพียงแค่ครึ่งหนึ่ง แต่สำหรับนักลงทุนในภาคกลางและตะวันตก ภายหลัง 5 ปีนี้แล้วรัฐบาลสามารถอนุญาตให้เก็บภาษีเพียงครึ่งเดียวต่อไปได้อีก 3 ปี และสำหรับบริษัททางด้านเทคโนโลยีจะได้รับการยกเว้นภาษีใน 2 ปีแรกที่บริษัทมีกำไร และ 6 ปี หลังจากนั้นจะเสียภาษีเพียงครึ่งเดียว และถ้าบริษัทต่างชาติ

สิ่งซื้ออุปกรณ์ภายในประเทศที่ถือรวมเป็นเงินลงทุนหรือนำเข้าสินค้าที่อยู่ในรายชื่อที่สามารถดเว้นภาษี บริษัทก็จะได้รับการยกเว้นภาษีในส่วนนั้น

2) ภาษีรับคืน (Turnover Tax)

ถ้าบริษัทต่างชาติซื้ออุปกรณ์ภายในประเทศที่ถือรวมเป็นเงินลงทุนหรือนำเข้าอุปกรณ์ที่อยู่ในข่ายได้รับการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว ภาษีในส่วนนั้นบริษัทจะได้รับคืนทั้งหมด

3) ภาษีนำเข้า (Import Tax)

รัฐบาลจีนมีการลดภาษีนำเข้าถึง 8 ครั้งตั้งแต่ปีค.ศ. 1991 ปัจจุบันอยู่ที่อัตราร้อยละ 16.5 ถ้าการนำเข้าอุปกรณ์จากต่างประเทศของบริษัทเพื่อการลงทุนนั้นอยู่ในข่ายที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐนั้น ภาษีด้านต่าง ๆ ก็จะได้รับยกเว้น และเพื่อที่จะดึงดูดเงินลงทุนและเทคโนโลยีหรืออุปกรณ์ที่ทันสมัยให้เข้ามาในจีนมากกว่านี้ จีนได้กำหนดนโยบายเพิ่มเติมออกมาดังนี้

(1) สนับสนุนการลงทุนของชาวต่างชาติในการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ

- ศูนย์พัฒนาและวิจัยที่บริษัทต่างชาติเป็นผู้ลงทุนจะได้รับการยกเว้นภาษีนำเข้าอุปกรณ์ที่ไม่สามารถซื้อในจีนได้
- บริษัทที่มีการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีที่โดดเด่นเหนือกว่าบริษัทอื่น (โดยได้รับการรับรองจากภาครัฐ) จะได้รับการยกเว้นภาษีธุรกิจ
- บริษัทที่มีต้นทุนทางด้านการพัฒนาเทคโนโลยีเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 10 (โดยได้รับการรับรองจากภาครัฐ) จะได้รับการลดหย่อนภาษีย่อยละ 50 ของต้นทุนทางด้านการพัฒนาเทคโนโลยีในปีนั้น ๆ
- และเพื่อเป็นการส่งเสริมการส่งออก บริษัทต่างชาติที่ก่อตั้งก่อนปีค.ศ. 1993 สามารถส่งออกสินค้าได้ ขณะที่บริษัทที่ก่อตั้งก่อนปีค.ศ. 2000 จะสามารถส่งออกได้แต่เป็นไปตามนโยบาย “No Collection, No Return or No Balance”

(2) สนับสนุนทางการเงินให้แก่ชาวต่างชาติ

- ธนาคารแห่งชาติของจีนอาจจะมีการรับประกันในการกู้เงินจากผู้ถือหุ้นที่เป็นชาวต่างชาติ หรืออาจจะให้มีการใช้เงินตราต่างประเทศมาเป็นตัวค้ำประกันเพื่อการกู้เงิน RMB ได้
- มีการอนุญาตให้บริษัทต่างชาติที่มาลงทุนในประเทศสามารถทำการจ้างงานเพื่อการขยายสาขาไปต่างประเทศได้ผ่านสาขาย่อยของธนาคารพาณิชย์จีนในประเทศนั้น ๆ
- อนุญาตให้บริษัทต่างชาติสามารถเข้าตลาดหุ้นได้
- บริษัทต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมพลังงานหรือการขนส่งที่ได้รับการส่งเสริมจากภาครัฐจะได้รับการทำประกันภัยต่าง ๆ จากภาครัฐ

(3) สนับสนุนให้นักลงทุนต่างชาติลงทุนในภาคกลางและภาคตะวันตกมากยิ่งขึ้น

(4) จัดให้มีการบริการที่สมบูรณ์แบบสำหรับบริษัทต่างชาติที่จะเข้ามาลงทุน

การแบ่งประเภทอุตสาหกรรมตามการลงทุนของอุตสาหกรรมจากต่างประเทศ การมีโครงสร้างด้านเศรษฐกิจและสังคมที่ชัดเจนส่งผลให้จีนมีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว สำหรับการลงทุนจากนักลงทุนต่างประเทศนโยบายของรัฐบาลมีแนวโน้มในการกระจายการลงทุนไปยังภูมิภาคและกลุ่มอุตสาหกรรมต่าง ๆ ให้มากขึ้น รวมถึงการกระตุ้นด้านการลงทุนในเทคโนโลยีใหม่และลดการลงทุนในอุตสาหกรรมที่ไม่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ในระเบียบคำแนะนำสำหรับการลงทุนของอุตสาหกรรมต่างชาติ (Catalogue for the Guidance of Foreign Investment Industries) ฉบับแก้ไขปีค.ศ. 2007 ได้แบ่งประเภทอุตสาหกรรมออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. อุตสาหกรรมประเภทส่งเสริม

ได้แก่ อุตสาหกรรมประเภทการเกษตร ป่าไม้ เลี้ยงสัตว์และประมงบางประเภท อุตสาหกรรมเหมืองแร่บางประเภท อุตสาหกรรมการผลิต เช่น อุตสาหกรรมผลิตสินค้าทางการเกษตร อุตสาหกรรมผลิตอาหาร อุตสาหกรรมสิ่งทอ อุตสาหกรรมกระดาษและผลิตภัณฑ์จากกระดาษ อุตสาหกรรมผลิตอุปกรณ์สื่อสาร และการขนส่ง อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมด้านการสื่อสารและการขนส่ง เช่น บริษัทผู้ให้บริการขนส่งทางถนน นักลงทุนต่างประเทศที่ประสงค์จะได้สิทธิพิเศษด้านการลงทุนในอุตสาหกรรมที่ส่งเสริมนี้ จะต้องยื่นโครงการเสนอต่อหน่วยงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการค้าตั้งแต่ระดับอำเภอขึ้นไป ซึ่งแล้วแต่จำนวนทุนทรัพย์ที่ลงทุนเพื่อขออนุมัติการส่งเสริม เมื่อได้รับอนุมัติโครงการแล้วจึงจะสามารถจดทะเบียนจัดตั้งเป็นองค์การธุรกิจทุนต่างประเทศเพื่อดำเนินกิจการและรับสิทธิพิเศษได้

2. อุตสาหกรรมประเภทจำกัด

ได้แก่ อุตสาหกรรมประเภทการเกษตร ป่าไม้ เลี้ยงสัตว์และประมงบางประเภท อุตสาหกรรมเหมืองแร่บางประเภท อุตสาหกรรมการผลิต เช่น อุตสาหกรรมผลิตปิโตรเลียมและถ่านโค้ก อุตสาหกรรมการพิมพ์ อุตสาหกรรมผลิตวัตถุระเบิดทางเคมี อุตสาหกรรมผลิตยา อุตสาหกรรมธนาคารและประกันภัยประเภทประกันชีวิต อุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์ อุตสาหกรรมด้านสุขภาพและกีฬา นักลงทุนจากต่างประเทศประสงค์ที่จะประกอบกิจการในภาคธุรกิจอุตสาหกรรมประเภทจำกัดนั้น ต้องยื่นคำร้องต่อหน่วยงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการค้าตั้งแต่ระดับอำเภอขึ้นไป และยื่นขออนุญาตต่อหน่วยงานภายใต้สังกัดของกระทรวงที่กำกับดูแลภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมนั้น ๆ สำหรับกรณีการอนุญาตให้นักลงทุนต่างประเทศประกอบกิจการในภาคธุรกิจอุตสาหกรรมประเภทจำกัดนี้ หน่วยงานระดับท้องถิ่นที่รับคำขออนุญาตไม่สามารถอนุมัติได้ด้วยตนเอง จะต้องส่งคำขอยไปยังกระทรวงต้นสังกัดเพื่อพิจารณาอนุมัติ เมื่อนักลงทุนต่างชาติได้รับการอนุมัติโครงการและอนุญาตให้ประกอบกิจการแล้ว จึงจะทำการจดทะเบียนจัดตั้งองค์การธุรกิจทุนต่างประเทศเพื่อดำเนินการได้

3. อุตสาหกรรมประเภทต้องห้าม

ได้แก่ อุตสาหกรรมบริการขนส่งทางไปรษณีย์ การจัดการด้านชลประทานและสิ่งแวดล้อม การศึกษา อุตสาหกรรมด้านศิลปะ กีฬาและบันเทิง นักลงทุนต่างประเทศไม่สามารถที่จะยื่นโครงการหรือขออนุญาตประกอบกิจการในภาคธุรกิจอุตสาหกรรมประเภทต้องห้ามนี้ได้

4. อุตสาหกรรมประเภททั่วไป

ได้แก่ อุตสาหกรรมที่ไม่อยู่ในรายการอุตสาหกรรมประเภทส่งเสริมจำกัดและต้องห้าม นักลงทุนจากต่างประเทศที่ประสงค์จะดำเนินกิจการในอุตสาหกรรมประเภททั่วไปนี้ สามารถยื่นจดทะเบียนจัดตั้งองค์การธุรกิจทุนต่างประเทศเพื่อดำเนินกิจการดังกล่าวได้โดยไม่ต้องขออนุมัติส่งเสริมหรือขออนุญาตประกอบกิจการแต่อย่างใด

2.4.4 ด้านนโยบายส่งเสริมการลงทุนในต่างประเทศของจีน

ในระยะแรกภายหลังการเปิดประเทศสู่ภายนอกยุคใหม่ (ปีพ.ศ. 2522-2526) จีนมีนโยบายจำกัดการลงทุนในต่างประเทศ ผ่านมาตรการคุมเข้มการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ โครงการลงทุนในต่างประเทศต้องผ่านการพิจารณาเป็นกรณี ๆ ไป ดังนั้น มูลค่าการลงทุนจึงค่อนข้างน้อย อย่างไรก็ตาม ระหว่างปีพ.ศ. 2527-2535 รัฐบาลจีนได้ทบทวนนโยบายการลงทุนในต่างประเทศ โดยเริ่มผ่อนคลายมาตรการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ และจัดตั้งกองทุนสนับสนุนการลงทุนขึ้น โดยมีการจัดระบบการพิจารณา

อนุมัติโครงการลงทุนให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน การลงทุนในต่างประเทศของจีนจึงเริ่มขยายตัวอย่างต่อเนื่อง เป็นจำนวน 1,000 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ในปีพ.ศ. 2534 หลังจากนั้น จีนยังคงผ่อนคลายกฎระเบียบเกี่ยวกับการลงทุน โดยเฉพาะระหว่างปีพ.ศ. 2542-2545 ที่เข้าสู่ช่วงของการเปิดเสรีด้านเศรษฐกิจ

ในปีพ.ศ. 2546 รัฐบาลจีนได้เริ่มกำหนดนโยบาย “ก้าวออกไป” (Going Global Policy) หรือที่เรียกเป็นภาษาจีนว่า Zou Chu Qu นำไปสู่มาตรการสนับสนุนส่งเสริมการลงทุนอย่างกว้างขวาง เช่น การจัดตั้งคณะกรรมการดูแลและจัดการทรัพย์สินของรัฐ (State-owned Assets Supervision and Administration Commission : SASAC) และมอบหมายให้สถาบันการเงิน เช่น Bank of China และ Chinese Bank of Development ปลดปล่อยสินเชื่อปลอดดอกเบี้ยเป็นระยะเวลา 10 ปี แก่กิจการชั้นนำของจีน (National Champions) ซึ่งมีจำนวนกว่า 160 รายที่ประสงค์จะออกไปลงทุนในต่างประเทศ ส่งผลให้การลงทุนก้าวกระโดดอย่างรวดเร็ว โดยเพิ่มขึ้นจาก 2,850 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ในปีพ.ศ. 2546 เป็นจำนวน 16,100 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ในปีพ.ศ. 2549 หรือเพิ่มขึ้นกว่า 5.5 เท่าในช่วงระยะเวลาดังกล่าว และมีมูลค่าเงินลงทุนสะสมรวมจำนวน 73,000 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ทำให้จีนจัดเป็นประเทศที่ออกไปลงทุนในต่างประเทศมากเป็นอันดับที่ 13 ของโลก ทั้งนี้ การลงทุนในช่วงระยะเวลาดังกล่าวยังคงเน้นหนักไปที่ประเทศในภูมิภาคเอเชีย คิดเป็นร้อยละ 60 ของจำนวนเงินลงทุนทั้งหมด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มประเทศอาเซียน และส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในธุรกิจด้านการผลิต พลังงาน แร่ธรรมชาติ และเทคโนโลยีสารสนเทศ ขณะที่การลงทุนในโรงงานขนาดเล็กที่ใช้แรงงานเข้มข้นมีจำนวนค่อนข้างน้อย ในช่วงระยะเวลา 3 ปีต่อมา (พ.ศ. 2552) การลงทุนของจีนขยายตัวกว่า 3.5 เท่า โดยเพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 56,530 ล้านเหรียญสหรัฐฯ และทำให้จีนก้าวขึ้นเป็นประเทศกำลังพัฒนาที่ออกไปลงทุนในต่างประเทศอันดับที่ 1 ของโลก โดยรัฐบาลจีนได้กำหนดนโยบายและมีมาตรการผ่อนคลายการควบคุมเม็ดเงินและการไหลเข้าออกของเม็ดเงินลงทุนในอีกระดับหนึ่ง เพื่อสนับสนุนการออกไปลงทุนในต่างประเทศอย่างชัดเจน อันส่งผลให้การลงทุนของจีนมีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและครอบคลุมในหลายประเทศ ในรายงานการลงทุนโลก (World Investment Report) ระบุว่าในปีพ.ศ. 2553 การลงทุนของจีนที่ไม่เน้นบริวารภาคการเงิน (Non-Financial Sector) มีมูลค่าจำนวน 59,000 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ขยายตัวร้อยละ 36.3 เมื่อเปรียบเทียบกับปีพ.ศ. 2551 และมีมูลค่ามากกว่าญี่ปุ่นและอังกฤษขึ้นเป็นประเทศที่มีการลงทุนในต่างประเทศมากเป็นอันดับ 5 ของโลกรองจากสหรัฐอเมริกา เยอรมัน ฝรั่งเศส และฮ่องกง การลงทุนในระยะเวลาดังกล่าวได้กระจายตัวไปในหลายประเทศทั่วโลก โดยเฉพาะฮ่องกง ละตินอเมริกา ออสเตรเลีย และประเทศในกลุ่มอาเซียน ขณะที่ในช่วง 11 เดือนแรกของปีพ.ศ. 2554 การลงทุนขยายตัวในอัตราที่ลดลง โดยเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 5.2 และมีมูลค่าประมาณ 50,000 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ส่งผลให้การลงทุนสะสมมีมูลค่า 312,000 ล้านเหรียญสหรัฐฯ

จุดมุ่งหมายของนโยบาย “ก้าวออกไป” ของจีนมีดังนี้ (พาสนา พุทธิกำพล. 2552 : 2)

1. เพื่อลดปัญหาความขัดแย้งกับประเทศคู่ค้า และเพื่อขยายตลาดสินค้าจีนในต่างประเทศ เนื่องจากการผลิตที่ล้นตลาด ทำให้เกิดการแข่งขันกันเองของตลาดภายใน จนต้องส่งสินค้าไปยังประเทศคู่ค้าในราคาถูกเป็นปริมาณมาก ทำให้เกิดกระแสต่อต้านว่ามีการทุ่มตลาด และต้องประสบกับอุปสรรคทางการค้า การกีดกันทางการค้าของประเทศผู้นำเข้า ทั้งในรูปของมาตรการด้านภาษีและมาตรการที่ไม่ใช่ภาษี
2. ความจำเป็นในการโยกย้ายฐานการผลิตในอุตสาหกรรมที่มีความอึดตัวสูง ซึ่งมักจะเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเข้มข้น ไปยังประเทศอื่นๆ ที่มีค่าจ้างแรงงานต่ำกว่า

3. เพื่อแสวงหาแหล่งวัตถุดิบ ทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อหาแหล่งสำรองทางพลังงานและกระจายความเสี่ยงจากการพึ่งพาน้ำมันจากภูมิภาคตะวันออกกลาง ด้วยการนำเข้าน้ำมันและก๊าซธรรมชาติจากหลายภูมิภาค โดยในปีพ.ศ. 2548 การลงทุนในต่างประเทศในสาขาพลังงานและเหมืองแร่มีมูลค่ามากกว่าร้อยละ 20 ของการลงทุนของจีน

4. เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับภาคธุรกิจเพื่อเป็นช่องทางให้ภาคอุตสาหกรรมของจีนได้เรียนรู้นวัตกรรมและเทคโนโลยีขั้นสูง เป็นการยกระดับและพัฒนาอุตสาหกรรมของจีนให้ได้มาตรฐานระดับสากล เข้าถึงเทคโนโลยีระดับสูง โดยผ่านการควบรวมกิจการ (Merger and Acquisition : M&A) รวมถึงการสร้างศูนย์วิจัยและพัฒนาในประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น เยอรมนี ญี่ปุ่น สวีเดน และสหรัฐอเมริกา และการเป็นคู่ค้าเชิงกลยุทธ์ (Strategic Alliance)

5. เพื่อเพิ่มทักษะด้านบริหารจัดการภาคธุรกิจ การบริหารจัดการด้านการตลาด การสร้างเครือข่าย การกระจายสินค้าที่ทันสมัยในท้องถิ่น (Local Distribution Networks) การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการ การสร้างตราสินค้าในระดับโลก

จากแนวนโยบาย “ก้าวออกไป” ของจีนดังกล่าวที่ได้ดำเนินการมาแล้วในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 และยังคงดำเนินไปอย่างต่อเนื่องในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ทำให้ยืนยันได้ว่าจะเกิดปรากฏการณ์ที่นักลงทุนจีนยังคงออกไปลงทุนในต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง ภายใต้การส่งเสริมอย่างเป็นทางการของรัฐบาลจีน จากข้อมูลกระทรวงพาณิชย์จีน (MOFCOM) ณ เดือนมกราคม ปีพ.ศ. 2554 (ค.ศ. 2011) การลงทุนของจีนในต่างประเทศจะเป็นรูปแบบการ “ซื้อกิจการในต่างประเทศสูงถึง 23.8 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ เป็นสัดส่วนร้อยละ 40.3 ของมูลค่าการลงทุนในต่างประเทศของจีน มูลค่าการซื้อกิจการในต่างประเทศของจีนในปีพ.ศ. 2554 เพิ่มขึ้นจากปีพ.ศ. 2553 มีมูลค่า 19.2 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ประเภทธุรกิจที่จีนนิยมซื้อกิจการในต่างประเทศ เช่น กิจการเหมืองแร่ ธุรกิจแปรรูป (เช่น ธุรกิจแปรรูปสินค้าเกษตรและธุรกิจอาหารแปรรูป) การผลิต การแสวงหาพลังงานและบริการก่อสร้าง เป็นต้น ประเทศเป้าหมายของกลุ่มทุนจีนในปีพ.ศ. 2553 ได้แก่ ฮองกง ออสเตรเลีย อาเซียน สหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น ตามลำดับ ในปีพ.ศ. 2555 ทางการเงินได้มีการจัดสัมมนาเรื่อง การส่งเสริมความสะดวกของการลงทุนในต่างประเทศ และเพิ่มศักยภาพการลงทุนต่อต่างประเทศ ครั้งที่ 7 ที่กรุงปักกิ่ง โดยมีผู้เข้าร่วมสัมมนาจำนวนประมาณ 1,500 คน โดยมีประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการลงทุนของวิสาหกิจจีนในต่างประเทศ ปรากฏข้อมูลว่า ยอดการลงทุนของวิสาหกิจจีนทั้งขนาดกลางและขนาดย่อมในต่างประเทศเมื่อปีพ.ศ. 2555 เป็นสถิติสูงที่สุดเป็นจำนวนรวมทั้งสิ้น 83,000 ล้านดอลลาร์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 30 เมื่อเปรียบเทียบกับปีพ.ศ. 2554 โดยกระจายลงทุนอยู่ใน 141 ประเทศ และเมื่อเดือนกันยายน 2555 กระทรวงพาณิชย์จีนได้ประกาศข้อมูลอย่างเป็นทางการว่า มูลค่าการลงทุนของจีนในต่างประเทศในระยะเวลา 8 เดือนที่ผ่านมาขยายตัวร้อยละ 18.5 โดยมีมูลค่าการลงทุนทั้งสิ้น 87,800 ล้านดอลลาร์ ในขณะที่ช่วงเดียวกันมีต่างชาติเข้ามาลงทุนในจีนเป็นจำนวน 8,377 ล้านดอลลาร์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.62 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงระยะเวลาเดียวกันของปีพ.ศ. 2554 สำหรับปัจจัยสนับสนุนหลักที่ทำให้ยอดการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศของจีนมีแนวโน้มขยายตัวก็คือ ประการแรก การลงทุนในต่างประเทศของจีนเกิดจากแรงขับเคลื่อนของตลาดโลก ประการที่สอง รัฐบาลจีนสนับสนุนและส่งเสริมวิสาหกิจจีนในการพัฒนาประเทศต่าง ๆ

ทิศทางและแนวโน้มการลงทุนในต่างประเทศของจีน ข้อมูลจากกระทรวงพาณิชย์ของจีน (2555) เปิดเผยว่าในทศวรรษต้นปีพ.ศ. 2555 การลงทุนในต่างประเทศของจีนระหว่างปีพ.ศ. 2554-2558 คาดว่าจะขยายตัวในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 17 ต่อปี ถึงแม้ว่าจะเผชิญกับปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจ โดยมีมูลค่าสะสมรวมจำนวน 560,000 ล้านดอลลาร์ ซึ่งก็เป็นระดับที่ใกล้เคียงกับการลงทุนของต่างประเทศในจีน นอกจากนี้

รัฐบาลจีนจะเร่งสนับสนุนการลงทุนในต่างประเทศในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2554-2558) โดยการแนะนำและกระตุ้นให้กิจการท้องถิ่นขยายความร่วมมือและการลงทุนในต่างประเทศในด้านการผลิต พลังงาน วัฒนธรรม และวิศวกรรม เพื่อนำประโยชน์จากศักยภาพทางการตลาด และทรัพยากรธรรมชาติของโลก อันจะเป็นการสร้างเสถียรภาพการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งการส่งเสริมการลงทุนในภาคธุรกิจ ซึ่งครอบคลุมถึงด้านการเงิน สถาปัตยกรรม การท่องเที่ยว การศึกษา และโทรคมนาคม ในเชิงยุทธศาสตร์รัฐบาลจีนให้ความสำคัญกับการเข้าสู่แหล่งอาหาร พลังงาน และแร่ธรรมชาติอย่างชัดเจนโดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนาที่มีทรัพยากรและตลาดที่ใหญ่ การสนับสนุนส่งเสริมให้กิจการของจีนออกไปลงทุนในต่างประเทศจึงมีลักษณะที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ดังกล่าว ดังที่ปรากฏในโครงการลงทุนจำนวนมาก เช่น การเพาะปลูกสินค้าเกษตรในลาว กัมพูชา และหลายประเทศในแอฟริกา ธุรกิจน้ำมันและก๊าซธรรมชาติในแอฟริกา รัสเซีย เอเชียกลาง และตะวันออกกลาง เหมือนทองแดงในแอฟริกา และธุรกิจเหมืองแร่ในออสเตรเลีย บราซิล และเมียนมาร์

โดยสรุป การลงทุนในต่างประเทศของจีนมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงอย่างต่อเนื่องในระยะเวลา 4-5 ปีข้างหน้า โดยมุ่งเน้นไปยังธุรกิจและอุตสาหกรรมเป้าหมาย ได้แก่ อาหาร พลังงานและแร่ธรรมชาติ ในภูมิภาคเอเชีย แอฟริกา และละตินอเมริกา ทั้งนี้หากเงินหยวนยังคงเพิ่มค่าขึ้นอย่างต่อเนื่องในอนาคต การย้ายฐานการผลิตในอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเข้มข้นของจีนไปยังประเทศที่มีค่าจ้างแรงงานที่ต่ำกว่า คาดว่าจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เพื่อรักษาความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศในหลายอุตสาหกรรม เช่น เสื้อผ้าสำเร็จรูป ของเด็กเล่น และของขวัญของแต่งบ้าน

ข้อมูลสถิติปีพ.ศ. 2553 พบว่ามูลค่าการลงทุนในต่างประเทศของจีน (ประมาณ 59,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) คิดเป็นเพียงร้อยละ 55 ของการลงทุนโดยตรงของต่างประเทศในจีน (ประมาณ 106,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) ขณะที่มูลค่าเงินลงทุนสะสมอยู่ที่ประมาณ 258,800 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ต่ำกว่ามูลค่าเม็ดเงินลงทุนโดยตรงของต่างประเทศในจีน มีจำนวนสูงถึง 1.05 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ อยู่มาก ดังนั้น การเดินทางนโยบาย “บุกโลก” ของรัฐบาลจีน และกำหนดเป้าหมายที่จะเพิ่มการลงทุนในต่างประเทศในอัตราร้อยละ 17 ต่อปีในช่วงระยะเวลาหลายปีข้างหน้า อันจะส่งผลให้มูลค่าการลงทุนในต่างประเทศของจีนทัดเทียมหรือล้ำหน้าการลงทุนโดยตรงของต่างประเทศในจีน และจะนำไปสู่การปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจครั้งใหญ่อีกครั้งของจีน ซึ่งช่วยผ่อนคลายแรงกดดันต่อการเพิ่มค่าของเงินหยวน และส่งผลให้มูลค่าและทิศทางการค้าของโลกเปลี่ยนแปลงไป

ตารางที่ 2-2 มูลค่าการออกไปลงทุนโดยตรงในต่างประเทศของจีน (Outward FDI) ในอาเซียนปีค.ศ. 2010

อันดับ	ประเทศ	มูลค่าการลงทุนของจีน (ล้านเหรียญสหรัฐ)
1	สิงคโปร์	1,119
2	พม่า	876
3	ไทย	700
4	ลาว	314
5	เวียดนาม	305
6	ฟิลิปปินส์	244
7	อินโดนีเซีย	201
8	มาเลเซีย	167
9	บรูไน	17
10	กัมพูชา	NA
	รวม	3,938

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์ในต่างประเทศ ณ กรุงปักกิ่ง (2556 : ออนไลน์)

ไพจิตร วิบูลย์ธนสาร (2555 : 46) รายงานว่า จากนโยบายการลงทุนในต่างประเทศของจีนเป็นที่คาดว่าไทยจะได้รับประโยชน์อย่างแน่นอน แต่จะมีจำนวนมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายประการ ไทยจะต้องดำเนินนโยบายเชิงยุทธศาสตร์ที่สร้างความสมดุลของฐานอำนาจทางเศรษฐกิจระหว่างกลุ่มมหาอำนาจเดิม ได้แก่ สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป และญี่ปุ่น กับประเทศใหม่อย่างจีนให้เหมาะสม และในมุมมองของจีนแล้วไทยอาจมีหลายปัจจัยที่เหนือกว่าประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน เช่น ในการเป็นศูนย์กลางการผลิตเพื่อกระจายสู่ตลาดในภูมิภาค ทักษะฝีมือแรงงาน กฎหมาย กฎระเบียบด้านเศรษฐกิจที่เป็นระบบ ความเป็นไทย และสภาพการใช้ชีวิตความเป็นอยู่ที่เปิดรับสำหรับชาวต่างชาติ ในทางกลับกัน ไทยอาจเสียเปรียบประเทศอื่นในด้านค่าจ้างแรงงานสูง การขาดแคลนแรงงานไร้ฝีมือ และการมีแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่จำกัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจัยทางด้านการเมืองอาจเป็นอุปสรรคต้องการตัดสินใจเข้ามาลงทุนของหลายประเทศในระยะเวลาที่ผ่านมา นอกจากนี้ หากไทยสามารถพิจารณาคัดสรรและจูงใจให้จีนเดินทางมาในทางที่ใช้ไทยเป็นฐานการผลิตเพื่อการส่งออกในภูมิภาคและสู่ตลาดจีน เช่นเดียวกับญี่ปุ่นในระยะเวลาที่ผ่านมา ไทยก็จะได้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจในระยะยาว ทั้งนี้ไม่เพียงแต่เม็ดเงินลงทุนและการจ้างแรงงานเท่านั้น แต่ยังหมายถึงความรวมถึงความคล่องตัวในการเข้าสู่ตลาดจีน และการขยายตัวของมูลค่าการส่งออกของไทยไปยังประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียนและจีน

จากข้อมูลของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Board of Investment) ของไทยรายงานไว้ ในช่วง 8 เดือนแรกของปีพ.ศ. 2556 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้อนุมัติโครงการลงทุนของจีนในไทยมีทั้งสิ้น 28 โครงการ มีมูลค่าการลงทุนจำนวน 18,000 ล้านบาท ซึ่งมากกว่ามูลค่าการลงทุนของจีนในไทยในปีพ.ศ. 2555 เมื่อเปรียบเทียบกับญี่ปุ่นลงทุนในไทยจำนวน 374,000 ล้านบาท นับว่ายังมีสัดส่วนที่น้อยอยู่ แต่สะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มที่นักลงทุนจีนจะก้าวเข้ามาเป็นผู้ลงทุนที่สำคัญในตลาดลงทุนของไทยในอนาคต และจีนกำลังจะเปลี่ยนจากประเทศผู้ส่งออกสินค้าราคาถูก มาเป็นประเทศผู้ส่งออกเงินทุนรายใหญ่ของโลกที่กำลัง

เป็นที่ต้องการของประเทศต่าง ๆ รวมทั้งไทย โดยรัฐบาลไทยได้ตั้งเป้าหมายมูลค่าการค้าและการลงทุนระหว่างไทย-จีนจะมีมูลค่าเกินกว่า 100,000 ล้านบาท ภายในปีพ.ศ. 2560 สำหรับมูลค่าสูงใจสำหรับนักลงทุนชาวจีนที่ลงทุนในต่างประเทศ ได้แก่ การลงทุนภายในจีนมีการแข่งขันกันอย่างรุนแรงทำให้มีความเสี่ยงสูง และมองหาโอกาสดีสำหรับการลงทุนได้ยาก เช่น ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ นอกจากนี้ เศรษฐกิจจีนได้รับผลกระทบจากวิกฤติการณ์ทางการเงินน้อยมาก ทำให้นักลงทุนจีนมีความมั่นใจในการลงทุนในต่างประเทศ และจากการที่ค่าเงินหยวนแข็งขึ้นทำให้วิสาหกิจจีนได้เปรียบในการออกไปลงทุนในต่างประเทศ

สำนักข่าวไคซินของจีน (CaiXin) รายงานเมื่อกรกฎาคม 2556 ว่า การลงทุนต่างประเทศของจีนเพิ่มขึ้นมาในช่วงระยะเวลา 4-5 ปีที่ผ่านมา ปัจจุบันจีนเข้าสู่ช่วงที่สามของการลงทุนต่างประเทศ โดยในช่วงแรกระหว่างปีพ.ศ. 2523-2543 เป็นช่วงที่จีนได้ประโยชน์จากการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเข้ามาในจีน ขณะที่การลงทุนของบริษัทจีนในต่างประเทศมีน้อย กล่าวคือ มีเงินโดยรวมไม่ถึง 30,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ภายในช่วงระยะเวลาประมาณ 20 ปีดังกล่าว ช่วงที่สอง ระหว่างปีพ.ศ. 2543-2551 ซึ่งเป็นช่วงที่จีนเข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าระหว่างประเทศ และเริ่มมีการออกไปลงทุนในต่างประเทศของบริษัทจีน ทั้งเพื่อการสร้างตลาดและเพื่อเสาะหาแหล่งวัตถุดิบ ซึ่งได้ถูกจัดให้เป็นยุทธศาสตร์ของจีน ช่วงที่สาม คือช่วงหลังปีพ.ศ. 2551-2557 (ปัจจุบัน) บริษัทชาวจีนมีความสนใจที่จะลงทุนในต่างประเทศเหตุผลเนื่องจากมีต้นทุนการเงินที่ต่ำ และผลของวิกฤติเศรษฐกิจการเงินของโลกทำให้ราคาสินทรัพย์ในต่างประเทศถูกลง เฉพาะในปีพ.ศ. 2551 เพียงปีเดียว การลงทุนในต่างประเทศของจีนมีมูลค่าสูงกว่าจำนวนตัวเลขระหว่างปีพ.ศ. 2523-2548 รวมกันและนับถึงสิ้นปีพ.ศ. 2554 การลงทุนในต่างประเทศของจีนมีมูลค่ารวมกว่า 365,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ กระจายอยู่ใน 178 ประเทศทั่วโลก สำหรับคำแนะนำของรองผู้ว่าการธนาคารกลางของจีนเกี่ยวกับการลงทุนในต่างประเทศของบริษัทชาวจีนมีดังนี้ (บัณฑิต นิจถาวร. 2555 : 3)

1. การตัดสินใจที่จะออกไปลงทุนต่างประเทศควรเป็นการตัดสินใจที่มาจากเหตุผลและความจำเป็นทางธุรกิจเท่านั้น
2. ขนาดของการลงทุนและการกู้เงินเพื่อลงทุนควรอยู่ในขอบเขตของความเป็นไปได้ทางธุรกิจ และเหมาะสมกับความสามารถของบริษัทที่จะชำระคืน โดยเฉพาะเรื่องกระแสเงินสดเพื่อไม่ให้เกิดการก่อหนี้ที่สูงเกินตัว
3. การพิจารณาความเป็นไปได้ของโครงการลงทุนและผลตอบแทนที่จะได้ ควรพิจารณาตามข้อเท็จจริงของการดำเนินธุรกิจตามกลไกตลาด ไม่ควรคาดหวังความช่วยเหลือจากภาครัฐ เพื่อไม่ให้เกิดคำถาม “ต้นทุนทางการเงิน” บิดเบือนจากความเป็นจริง
4. บริษัทจีนที่ไปลงทุนต่างประเทศควรปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อกำหนดในต่างประเทศอย่างเคร่งครัด
5. การลงทุนควรคำนึงถึงผลกระทบที่จะมีต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในประเทศที่จะไปลงทุน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องพนักงาน สิ่งแวดล้อม ประชากรท้องถิ่น และภาพลักษณ์การทำธุรกิจของบริษัทจีนในต่างประเทศ
6. บริษัทที่จะไปลงทุนควรให้ความสำคัญประเด็นเรื่องความมั่นคง ทั้งความมั่นคงระหว่างประเทศ การเมืองของประเทศที่ไปลงทุน ความปลอดภัยของชีวิตและทรัพย์สิน ที่อาจมาจากการก่อการร้าย ปัญหาโจรสลัด และการลักพาตัว

การลงทุนโดยตรงระหว่างประเทศ (Foreign Direct Investment) หมายถึง ผู้ลงทุนจะเข้ามาบริหารกิจการ และเป็นการลงทุนระยะยาว โดยผู้ลงทุนซึ่งมิใช่ผู้อยู่อาศัยอยู่ในประเทศของผู้รับการลงทุน มีการโอนสินทรัพย์จากประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศหนึ่ง เพื่อใช้ในประเทศผู้รับการลงทุน ผู้ลงทุนมักเป็นบริษัทข้ามชาติ การลงทุนของบริษัทข้ามชาติมีสินทรัพย์ที่เป็นอุปกรณ์ โรงงาน ที่แปรสภาพเป็นเงินสดได้ยาก

จึงไม่อาจถอนหรือเลิกกิจการได้โดยง่าย ซึ่งต่างจากกรณีของการลงทุนของกลุ่มหลักทรัพย์ (Foreign Portfolio Investment : FPI) ที่เป็นการลงทุนของกลุ่มหลักทรัพย์ นักลงทุนมีบทบาทเพียงเป็นแหล่งสถาบันการเงิน แต่จะไม่มีบทบาทในการบริหารกิจการและมักเป็นการลงทุนระยะสั้น การลงทุนในหลักทรัพย์สามารถแปรเป็นเงินสดได้ง่าย ผู้ลงทุนจึงสามารถโยกย้ายการลงทุนได้รวดเร็วและง่ายกว่า เมื่อพบกับความเสี่ยง เช่น การซื้อขายพันธบัตร หรือหุ้นกู้ (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2555)

ความสำคัญ

1. เป็นการลงทุนระยะยาว เพื่อสร้างโรงงาน ซื้อเครื่องจักรการผลิต เป็นการสร้างกำลังการผลิตในสาขาต่าง ๆ ของอุตสาหกรรม
2. เกิดการจ้างแรงงานทั้งแรงงานที่มีฝีมือและแรงงานที่ไม่มีฝีมือ ทำให้แรงงานเหล่านั้นมีรายได้และเกิดการขยายตัวด้านอุปโภค และบริโภคสินค้าต่าง ๆ
3. เป็นการลงทุนที่มีคุณภาพ เพราะมักจะนำเข้าเทคโนโลยี และวิธีการบริหารแบบใหม่ที่ประสบความสำเร็จจากประเทศอื่นมาแล้ว
4. เป็นการลงทุนที่มีผลในการจัดโครงสร้างเศรษฐกิจของไทย

2.4.5 การลงทุนในไทยของจีน

จากข้อมูลสภาพทั่วไปของการค้าระหว่างประเทศไทยและจีนในปีพ.ศ. 2551 มีมูลค่า 36,486.34 ล้านดอลลาร์สหรัฐ แบ่งเป็นการส่งออก 16,215.78 ล้านดอลลาร์สหรัฐ การนำเข้า 20,270.56 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ไทยเสียเปรียบดุลการค้ากับจีนเป็นมูลค่า 4,054.78 ล้านดอลลาร์สหรัฐ จีนเป็นตลาดส่งออกสำคัญอันดับที่ 3 ของไทยรองจากสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น โดยมีสัดส่วนร้อยละ 9.12 ของมูลค่าการส่งออกในปีพ.ศ. 2551 มีมูลค่า 16,215.78 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.87 ส่วนด้านการนำเข้า จีนได้ก้าวขึ้นเป็นแหล่งนำเข้าลำดับที่ 2 ของไทยรองจากญี่ปุ่นในปีพ.ศ. 2551 มีมูลค่า 20,270.56 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขยายตัวร้อยละ 15.24 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 11.23 ของการนำเข้ารวมของไทย (180,583 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) สำหรับโครงสร้างสินค้านำเข้าจากจีนแบ่งเป็นสินค้าทุน ร้อยละ 39.21 รองลงมาเป็นสินค้าวัตถุดิบและกึ่งสำเร็จรูป ร้อยละ 38.94 สินค้าบริโภค ร้อยละ 19.11 สินค้าเชื้อเพลิง สินค้ายานพาหนะ สินค้าอุปกรณ์การขนส่ง และสินค้าอื่น ๆ รวมกันอีกร้อยละ 2.7 สินค้าส่งออกไปจีน 10 อันดับแรก ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์/อุปกรณ์และส่วนประกอบ ยางพารา แผงวงจรไฟฟ้า น้ำมันดิบ เม็ดพลาสติก เคมีภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง เลนส์ ข้าวสินค้านำเข้าจากจีน 10 อันดับแรก ได้แก่ เครื่องโทรศัพท์ เครื่องคอมพิวเตอร์ เหล็กและเหล็กกล้า ผลิตภัณฑ์เหล็กโลหะ พลาสติก เคมีภัณฑ์ ปุ๋ย เครื่องเพชรพลอย อะลูมิเนียม และเส้นใยนำแสง

ด้านการลงทุนของจีนในไทย แม้ว่าไทยอาจจะยังไม่ใช่เป้าหมายหลักของการก้าวออกไปลงทุนในต่างประเทศของจีน และเป็นประเทศที่จีนเข้ามาลงทุนเป็นอันดับ 5 ในอาเซียน เมื่อปีพ.ศ. 2551 ยังตามหลังมาเลเซีย อินโดนีเซีย เวียดนาม และพม่าอยู่ แต่สถิติการลงทุนของจีนในไทยก็เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากสถิติของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) พบว่า ในปีพ.ศ. 2552 มีทั้งหมด 15 โครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจาก BOI คิดเป็นมูลค่าการลงทุนประมาณ 7,009 ล้านบาท และเพิ่มเป็น 28 โครงการ ในปีพ.ศ. 2553 โดยมีมูลค่าการลงทุนทั้งหมดประมาณ 17,312 ล้านบาท ทำให้ในปีพ.ศ. 2553 มูลค่าการลงทุนจากจีนในไทยมากเป็นอันดับที่ 4 รองจากญี่ปุ่น สิงคโปร์ และฮ่องกง ทั้งนี้ สาขาบริการเป็นสาขาที่จีนมีมูลค่าการลงทุนในไทยสูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ ผลิตภัณฑ์โลหะ สินแร่และเซรามิกส์ สินค้าเกษตร อุตสาหกรรมเบา/สิ่งทอ เคมีภัณฑ์ และกระดาษ และเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ สำหรับไทยนั้นมีความ

เชี่ยวชาญและมีการพัฒนาการแปรรูปทรัพยากรหมุนเวียนและพืชผลทางการเกษตรหลายประเภทไปเป็นพลังงานทางเลือก เช่น ในกรณีของน้ำมัน แก๊สโซฮอลล์ และไบโอดีเซล มาอย่างต่อเนื่องไม่แพ้กัน พลังงานทางเลือกประเภทนี้เป็นที่สนใจและได้รับการส่งเสริมจากรัฐบาลจีนเป็นอย่างมาก มณฑลซานตง มณฑลเสฉวน และเขตปกครองตนเองชนชาติกวางสีจ้วง เป็นตัวอย่างพื้นที่ที่มีการพัฒนาพลังงานทางเลือกแก๊สโซฮอลล์เป็นพิเศษ ดังนั้น น่าจะมีโอกาสในการขยายความร่วมมือกันทั้งด้านวิชาการ เทคโนโลยี การผลิตบุคลากร หรือการร่วมกันผลิตทางตลาด อย่างไรก็ตาม นอกจากการออกไปลงทุนในต่างประเทศในอุตสาหกรรมยุทธศาสตร์ ที่จีนส่งเสริมเป็นพิเศษแล้ว จีนยังคงเปิดโอกาสสำหรับนักลงทุนจากต่างประเทศ สำหรับไทยนั้นหากพิจารณาจากอุตสาหกรรมที่จีนกำลังส่งเสริมนอกจากอุตสาหกรรมยุทธศาสตร์ 7 ประเภทแล้ว อุตสาหกรรมที่น่าจะเป็นโอกาสทองของไทย คือ อุตสาหกรรมเกษตรสมัยใหม่ และอุตสาหกรรมภาคบริการ จีนกำลังเน้นพัฒนาด้านนี้เป็นพิเศษภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ในกรณีของอุตสาหกรรมเกษตรสมัยใหม่ จีนต้องการส่งเสริมการเกษตรที่เน้นการใช้เทคโนโลยีขั้นสูง และการบริหารจัดการที่ทันสมัยเป็นสำคัญ จึงต้องการรับถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องซึ่งผู้ประกอบการไทยมีความเชี่ยวชาญและมีการพัฒนาทางด้านเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรมาเป็นเวลานาน อีกทั้งเป็นผู้ส่งออกสินค้าเกษตรรายสำคัญของโลก ใน แต่ละปีมีการส่งออกผลผลิตทางการเกษตรของไทยไปยังจีนจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นผลไม้และพืชเศรษฐกิจ เช่น ยางพารา มันสำปะหลัง ตลอดจนสินค้าเกษตรแปรรูปต่าง ๆ โดยมูลค่าการนำเข้าสินค้าประเภทยางพารา ผลิตภัณฑ์ยาง และผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังของจีนจากไทยเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับมีศูนย์กระจายสินค้าไทยในเมืองต่าง ๆ ของจีนที่ช่วยกระจายสินค้าเกษตรและสินค้าเกษตรแปรรูปจากไทย เช่นที่ มหานครเซี่ยงไฮ้ และเมืองจางชาน ในมณฑลกวางตุ้ง เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีการแสวงหาความร่วมมือในด้านการค้าและการลงทุนเกี่ยวกับสินค้าเกษตร และแปรรูปสินค้าเกษตรระหว่างมณฑลของจีนและไทยอยู่เสมอ

ในขณะเดียวกัน ไทยได้มีการเสริมสร้างความสัมพันธ์ทางการค้า และการลงทุนกับจีนอย่างต่อเนื่อง มีการจัดทำข้อตกลงเร่งรัดภาษาไทย - จีน รวมทั้งข้อตกลงเอฟทีเออาเซียน-จีน (ASIAN - China Free Trade Agreement : ASEAN-FTA) ความตกลงดังกล่าวครอบคลุมทั้งการค้าสินค้า การค้าบริการ การลงทุน และความร่วมมือทางเศรษฐกิจอื่นๆ จากข้อมูลของกระทรวงพาณิชย์ (2557 : 2) รายงานว่าจีนเป็นตลาดส่งออกอันดับที่หนึ่งของไทย มูลค่าการส่งออกรวม 6,863.19 ล้านดอลลาร์ ด้านการนำเข้า จีนเป็นตลาดนำเข้าอันดับที่สองของไทยมีมูลค่าการนำเข้า 7,218.17 ล้านดอลลาร์ นอกจากนี้ รัฐบาลยังกำหนดนโยบายส่งเสริมการจับคู่ธุรกิจไทย - จีน (Business Matching) ระหว่างนักลงทุนของทั้ง 2 ประเทศ เพื่อขยายโอกาสทางการค้า การลงทุน และความร่วมมือทางเศรษฐกิจ โดยคาดว่าจะมีมูลค่าการลงทุนประมาณ 200,000 ล้านบาท ในอีกด้านหนึ่งปริมาณการค้าข้ามพรมแดนระหว่างจีน พม่า ลาว และไทยมีการขยายตัวเพิ่มสูงขึ้นในทุกๆ ปี อีกทั้งปัจจุบันมีบริษัทชาวจีนหันมาสนใจลงทุนในไทยเพิ่มมากขึ้น เช่นเดียวกับจำนวนนักศึกษาชาวจีนเข้ามาศึกษาต่อในไทย การที่ปริมาณการค้าระหว่างจีนและไทยเพิ่มสูงขึ้นและมีการติดต่อค้าขายมากขึ้น ทำให้ไทยต้องหันมาให้ความสำคัญกับบทบาทของจีนที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน นอกจากจะต้องเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนแล้วยังจะต้องเตรียมความพร้อมในด้านที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์กับจีนอีกด้วยโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเร่งผลิตกำลังคนรองรับผลจากการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนและจีน สถาบันการศึกษาจึงมีความจำเป็นเร่งด่วนในอันที่จะตอบสนองผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านการทำธุรกิจกับจีนหรือผลิตบัณฑิตที่มีความรู้เกี่ยวกับจีนให้มากยิ่งขึ้นทั้งในด้านการผลิตบุคลากรเข้าทำงานในสถานประกอบการชาวจีนที่เข้ามาลงทุนในไทยและสถานประกอบการไทยที่เข้าไปลงทุนในจีน รวมทั้งการประกอบอาชีพอิสระที่เกี่ยวข้องกับจีน เป็นต้น

จึงน่าจะเป็นอีกโอกาสของไทยในฐานะประเทศที่มีความก้าวหน้าด้านเกษตรกรรมและเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของโลกที่จะเข้าไปแสวงหาโอกาสในอุตสาหกรรมดังกล่าว ไม่ได้จำกัดเฉพาะกรณีไทยไปลงทุนในจีนเท่านั้น แต่ยังรวมถึงโอกาสที่นักลงทุนจีนจะเข้ามาลงทุนในไทยด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคที่วิกฤติอาหารโลกกำลังขยายตัวและนับวันจะส่งผลกระทบต่อประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะประเทศที่มีประชากรจำนวนมาก อาจประสบปัญหาไม่สามารถผลิตสินค้าเกษตรเพื่อนำไปแปรรูปเป็นอาหารรองรับการขยายตัวของความต้องการในการบริโภคในประเทศได้เพียงพอ อันเนื่องมาจากสาเหตุต่าง ๆ เช่น ภาวะโลกร้อน ภัยแล้ง ฝนทิ้งช่วง ขณะเดียวกันภาคบริการเป็นอีกหนึ่งสาขาที่ไม่อาจมองข้ามได้ เห็นได้จากสถิติการลงทุนในปี.ศ. 2553 ภาคบริการเป็นหนึ่งในภาคการลงทุนที่มีมูลค่าสูงที่สุดในไทย ธุรกิจบริการทางการเงิน หรือสถาบันการเงินเป็นภาคการลงทุนที่จีนเริ่มมีความเคลื่อนไหวมากขึ้น จากที่มีสำนักงานของธนาคารแห่งประเทศจีน (Bank of China) ในไทย ก็มีการลงทุนในไทยเพิ่มอีกแห่งหนึ่งคือ ธนาคารอุตสาหกรรมและพาณิชย์ หรือไอซีบีซี (ICBC : Industrial and Commercial Bank of China) โดยการเข้าซื้อหุ้นของธนาคารสินเอเชีย และเปลี่ยนชื่อเป็นธนาคารไอซีบีซี (ไทย) นอกจากนี้ ธุรกิจบริการที่นำจับตามองอื่นๆ เช่น ธุรกิจสปาไทย ธุรกิจร้านอาหารไทย รวมไปถึงธุรกิจค้าปลีก โดยเฉพาะธุรกิจค้าปลีกนั้นมีการขยายตัวในจีนอย่างรวดเร็วและเป็นที่น่าสนใจของบรรดานักลงทุนต่างชาติมานานแล้วนับตั้งแต่จีนเริ่มเปิดประเทศและมีการปฏิรูปทางเศรษฐกิจ จีนกลายเป็นประเทศผู้บริโภคขนาดใหญ่ จะเห็นได้จากมูลค่าการค้าปลีกในจีนเมื่อปี.ศ. 2553 มีมูลค่าสูงถึงประมาณ 15,4554 ล้านล้านหยวน และถือว่ามูลค่าการค้าปลีกของจีนเพิ่มสูงขึ้นปีละประมาณ 18.421 มูลค่าการช้อปปิ้งออนไลน์ของจีนในปี.ศ. 2552 มีมูลค่ากว่า 36,600 ล้านเหรียญสหรัฐ จากสถิติระหว่างปี.ศ. 2552-2553 มูลค่าการบริโภคสินค้าฟุ่มเฟือย การช้อปปิ้งออนไลน์ของจีนในปี.ศ. 2552 มีมูลค่ากว่า 36,600 ล้านเหรียญสหรัฐ จากสถิติระหว่างปี.ศ. 2552-2553 มูลค่าการบริโภคสินค้าฟุ่มเฟือยในจีนสูงถึง 9,400 ล้านเหรียญสหรัฐ หรือประมาณร้อยละ 27.5 ของมูลค่ารวมของโลก ส่งผลให้จีนแซงหน้าสหรัฐอเมริกาและกลายเป็นประเทศที่บริโภคสินค้าฟุ่มเฟือยมากเป็นอันดับที่ 2 ของโลก รองจากญี่ปุ่น ทั้งนี้จากการสำรวจข้อมูลการบริโภคของจีนโดย McKinsey (2556 : 7) พบว่า กลุ่มผู้บริโภคสินค้าฟุ่มเฟือยส่วนมากจะเป็นกลุ่มคนที่อายุน้อยและอยู่ในวัยทำงาน ร้อยละ 80 มีอายุต่ำกว่า 45 ปี โดยชาวจีนมีแนวโน้มบริโภคสินค้าฟุ่มเฟือยและเพิ่มมากขึ้น และคาดการณ์ว่าในเวลา 5 ปีข้างหน้า จีนจะเป็นตลาดที่มีรายจ่ายสินค้าฟุ่มเฟือยเป็นอันดับหนึ่งของโลก

จากการที่ไทยเป็นประเทศที่เหมาะสมแก่การขยายฐานธุรกิจของนักลงทุนหรือนักธุรกิจชาวจีน องค์กรธุรกิจขนาดใหญ่ กลุ่มทุนหรือร่วมลงทุน ทั้งธุรกิจนำเข้าและส่งออก เพื่อเป็นการเปิดประตูเข้าสู่ประเทศต่างๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ดังนั้น ประเทศไทยจึงกลายเป็นรากฐานในการลงทุนที่สำคัญยิ่งของจีน ในช่วงปี พ.ศ. 2553 ที่ผ่านมานั้น เศรษฐกิจของไทยขยายตัวกว่าร้อยละ 8 ทั้งด้านการส่งออก การนำเข้า เศรษฐกิจการค้าภายในประเทศ การลงทุนระหว่างประเทศ และการท่องเที่ยว อีกทั้งการติดต่อระหว่างไทยและจีน ด้วยความสัมพันธ์แบบเมืองต่อเมือง มีการพัฒนาเป็นไปอย่างรวดเร็ว การค้าระหว่างประเทศของไทยและจีนรวมเป็นมูลค่ากว่า 50,000 ล้านเหรียญสหรัฐ จีนมีการลงทุนในไทยไปแล้วกว่า 8,200 ล้านเหรียญสหรัฐ และการลงทุนของจีนในไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี โดยธุรกิจจากจีนที่กำลังขยายตัวมาที่ไทยเป็นกลุ่มการลงทุนขนาดใหญ่ และในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา มีนักท่องเที่ยวชาวจีนแผ่นดินใหญ่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในไทยเป็นจำนวนมากถึง 1 ล้านคน และนักท่องเที่ยวชาวไทยก็นิยมไปท่องเที่ยวที่จีนเป็นจำนวนมากกว่า 500,000 คน ด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ นักเรียนชาวไทยที่ไปศึกษาต่อในจีนมีมากกว่า 30,000 คน และนักเรียนชาวจีนที่มาศึกษาต่อในไทยก็มีถึงจำนวน 10,000 คน จึงนับได้ว่าเศรษฐกิจของทั้งสองประเทศกำลังขยายตัวอย่างมากและจะพัฒนาต่อไปในอนาคต

การพัฒนาทางด้านสังคม และวัฒนธรรมระหว่างไทยและจีนได้สร้างความสัมพันธ์และความร่วมมืออันดีของทั้งสองประเทศมาโดยตลอด และพัฒนาอย่างรวดเร็วทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ การค้า การทหาร การศึกษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และวัฒนธรรม รวมทั้งสัมพันธ์ไมตรีของประชาชนทั้งสองประเทศที่กระชับแน่นแฟ้น จนกระทั่งไทยและจีนกลายเป็นมิตรประเทศ ที่มีสัมพันธ์ไมตรีอันดีระหว่างกัน ความสัมพันธ์ของทั้งสองประเทศได้รับการพัฒนาในทุกด้าน ส่งผลให้เกิดความไว้วางใจ การอำนวยความสะดวกและความร่วมมืออันดีระหว่างสองประเทศ จนกระทั่งเป็น “สายสัมพันธ์สองแผ่นดิน” ดังนั้น เพื่อรองรับการพัฒนาทางสังคม และวัฒนธรรมดังกล่าว จึงจำเป็นต้องอาศัยบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในการดำเนินธุรกิจอย่างมืออาชีพ มีความเข้าใจระบบเศรษฐกิจ สภาพแวดล้อมและการจัดการข้ามวัฒนธรรม รวมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรม ที่จะช่วยขับเคลื่อนการสานสายสัมพันธ์ระหว่างสองแผ่นดินให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตาม ประเด็นที่ไทยควรพิจารณาเป็นพิเศษต่อกระแสการออกไปลงทุนนอกประเทศจีน อาทิ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม กล่าวคือ การลงทุนนั้นจะส่งผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมหรือไม่ เนื่องจากขณะนี้จีนกำลังเข้มงวดเรื่องการลงทุนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ดังนั้น จึงทำให้เกิดต้นทุนสำหรับผู้ประกอบการที่ลงทุนทำการผลิตในจีนค่อนข้างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้ประกอบการที่อาจจะยังไม่มีระบบการผลิตหรือระบบการดำเนินการที่ได้มาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมส่งผลให้เกิดการปิดโรงงานต่าง ๆ ที่ไม่ได้มาตรฐานจำนวนมาก จึงมีความเป็นไปได้ที่การออกไปลงทุนในต่างประเทศอาจเป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการลดต้นทุนการดำเนินการของนักลงทุนที่มีการลงทุนหรือเคยมีการลงทุนอยู่ในประเทศจีน ดังนั้น ประเทศผู้รับการลงทุนเช่นไทย จึงควรพิจารณาอย่างรอบคอบและมีความเข้มงวดในการอนุมัติการลงทุน และภาพลักษณ์ต่อสินค้าไทย กล่าวคือ เนื่องจากในบางช่วงเวลาเกิดกระแสต่อต้านสินค้าจีน “Made in China” ในตลาดต่างประเทศ ดังนั้น การออกไปลงทุนในต่างประเทศของผู้ประกอบการจีนจึงอาจเป็นการลงทุนเพื่อแก้ปัญหากระแสต่อต้านสินค้าจีนที่เกิดขึ้นในตลาดต่างๆ โดยเข้ามาใช้ประโยชน์จากการตีตรา “Made in Thailand” ซึ่งหากสินค้าที่ผลิตได้ไม่มีมาตรฐานที่ดีและไม่มีความน่าเชื่อถือ ย่อมส่งผลกระทบต่อชื่อเสียง และภาพลักษณ์ของสินค้าไทยอื่นๆ ตามมาในอนาคต

แนวโน้มการลงทุนของจีนในไทยครึ่งหลังปีพ.ศ. 2553 คาดว่าน่าจะชะลอตัวลงจากช่วงครึ่งปีแรกที่ขยายตัวในระดับสูง โดยส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการชะลอตัวในภาคการผลิตของจีน รวมทั้งมาตรการเข้มงวดการเก็งกำไรภาคอสังหาริมทรัพย์ และการชะลอโครงการลงทุนของรัฐบาลจีน สาขาที่นักลงทุนจีนสนใจเข้ามาลงทุนในไทยเพิ่มขึ้น ได้แก่ การผลิตผลิตภัณฑ์อาหาร ผลิตภัณฑ์จากมันสำปะหลัง อาหารแปรรูป ชิ้นส่วนรถยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า และอุตสาหกรรมเบา ธุรกิจบริการ ได้แก่ โรงแรม ศูนย์บริการสุขภาพ และธุรกิจสปา เป็นต้น อุตสาหกรรมที่ไทยสนใจลงทุนในจีน ได้แก่ อุตสาหกรรมการผลิต เช่น ชิ้นส่วนรถยนต์ สิ่งทอ เสื้อผ้าสำเร็จรูป วัสดุก่อสร้างและอุปกรณ์ตกแต่งภายใน เครื่องจักรกลการเกษตร สินค้าอุปโภคบริโภค การผลิตยาสมุนไพร การบรรจุหีบห่อ และภาคบริการ เช่น ร้านอาหารไทย และการลงทุนในภาคอสังหาริมทรัพย์และการก่อสร้างสาธารณูปโภค เป็นต้น (สำนักความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ, 2553)

จากข้อมูลธนาคารแห่งประเทศไทย (2554 : 2) ในวารสารการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสุทธิ (Net Flows of Foreign Direct Investment) จากจีนในปีพ.ศ. 2553 (มกราคม-มิถุนายน) มีมูลค่าทั้งสิ้น 954.71 ล้านบาท เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 124.80 จากช่วงระยะเวลาเดียวกันของปีพ.ศ. 2552 ที่มีมูลค่าเพียง 420.68 ล้านบาท จากสถิติการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนปีพ.ศ. 2553 (มกราคม-มิถุนายน) พบว่า ปริมาณการลงทุนที่มีการถือหุ้นจากจีนเพิ่มขึ้นทั้งในแง่ของจำนวนโครงการและมูลค่าการลงทุน ทั้งนี้ในชั้นการยื่นขอรับการส่งเสริมและขึ้นอนุมัติโครงการ ส่วนใหญ่เป็นโครงการลงทุนในสาขาบริการและสาธารณูปโภค

1. ปริมาณการลงทุน การลงทุนที่มีการถือหุ้นจากจีนในชั้นอนุมัติมีมูลค่าการลงทุนเพิ่มขึ้นทั้งจำนวนโครงการและมูลค่าการลงทุน

- ชั้นคำขอ

จำนวนโครงการลงทุนจากจีนที่ยื่นขอรับการส่งเสริมทั้งสิ้น 15 โครงการ เพิ่มขึ้น 5 โครงการ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 50 โดยมีมูลค่าการลงทุนทั้งสิ้น 6,979.8 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเกือบสามเท่าจากช่วงเดียวกันของปีพ.ศ. 2552

- ชั้นอนุมัติ

จำนวนโครงการลงทุนที่มีการถือหุ้นจากจีนที่ได้รับอนุมัติให้การส่งเสริมทั้งสิ้น 14 โครงการ เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนจำนวน 5 โครงการ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 55.5 มีมูลค่าการลงทุนทั้งสิ้น 9,381 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 8,925 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้น 20 เท่า จากช่วงเดียวกันของปีพ.ศ. 2552

2. ขนาดการลงทุน ส่วนใหญ่เป็นโครงการขนาดใหญ่ทั้งในชั้นคำขอและชั้นอนุมัติ

- ชั้นคำขอ

มีโครงการที่มีมูลค่าการลงทุนน้อยกว่า 50 ล้านบาทเป็นส่วนใหญ่จำนวน 9 โครงการ (ร้อยละ 60) รองลงมาเป็นโครงการที่มีมูลค่าการลงทุนตั้งแต่ 50-99 ล้านบาท จำนวน 4 โครงการ (ร้อยละ 26.7) โครงการที่มีมูลค่าการลงทุนระหว่าง 100-499 ล้านบาท จำนวน 1 โครงการ (ร้อยละ 6.7) โครงการที่มีมูลค่ามากกว่า 1,000 ล้านบาท จำนวน 1 โครงการ (ร้อยละ 6.6)

ในด้านมูลค่าการลงทุนนั้น นักลงทุนจีนสนใจลงทุนในโครงการที่มีมูลค่าการลงทุนมากกว่า 1,000 ล้านบาท คิดเป็นมูลค่ารวม 6,121 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 87.7 ของมูลค่าการลงทุนทั้งหมด ส่วนที่เหลือเป็นโครงการขนาดกลางและขนาดเล็ก คิดเป็นมูลค่ารวม 858.8 ล้านบาท (ร้อยละ 12.3)

- ชั้นอนุมัติ

โครงการที่ได้รับการอนุมัติส่งเสริมการลงทุนส่วนใหญ่เป็นโครงการขนาดเล็กมีมูลค่าการลงทุนน้อยกว่า 50 ล้านบาท จำนวน 7 โครงการ (ร้อยละ 50) โครงการที่มีมูลค่าระหว่าง 50-99 ล้านบาท จำนวน 2 โครงการ (ร้อยละ 14.3) โครงการที่มีมูลค่าการลงทุนระหว่าง 100-499 ล้านบาท จำนวน 1 โครงการ (ร้อยละ 7.1) โครงการที่มีมูลค่าระหว่าง 500-999 ล้านบาท จำนวน 2 โครงการ (ร้อยละ 14.3) และโครงการที่มีมูลค่ามากกว่า 1,000 ล้านบาท จำนวน 2 โครงการ (ร้อยละ 14.3) ตามลำดับ

อย่างไรก็ตาม ในด้านมูลค่าการลงทุนกลับเป็นไปในทิศทางตรงกันข้าม โดยมีการลงทุนขนาดใหญ่ (มูลค่ามากกว่า 1,000 ล้านบาท) รวมมูลค่าทั้งสิ้น 7,871 ล้านบาท (ร้อยละ 83.9) รองลงมาเป็นโครงการขนาดการลงทุนระหว่าง 500-999 ล้านบาท มีมูลค่าการลงทุน 1,117.6 ล้านบาท (ร้อยละ 11.9) โครงการขนาด 100-499 ล้านบาท มีมูลค่าการลงทุน 107.9 ล้านบาท (ร้อยละ 1.1) โครงการขนาด 50-99 ล้านบาท มีมูลค่าการลงทุน 139.3 ล้านบาท (ร้อยละ 1.5) และโครงการที่มีมูลค่าการลงทุนน้อยกว่า 50 ล้านบาท มีมูลค่าการลงทุน 145.7 ล้านบาท (ร้อยละ 1.6) ตามลำดับ

โครงการที่มีการถือหุ้นจากจีนที่ได้รับอนุมัติการลงทุน 5 ลำดับแรก ได้แก่ 1) โครงการลงทุนผลิตพลังงานไฟฟ้าจากแก๊สธรรมชาติของบริษัท Navanakorn Electric จำกัด เป็นโครงการใหม่ต้องอยู่ในเขต 1 มีมูลค่าการลงทุนทั้งสิ้น 6,121 ล้านบาท เป็นโครงการร่วมทุนระหว่างไทยและจีน 2) โครงการลงทุนผลิต Seamless Steel Pipe ของบริษัท WPS Pipe จำกัด เป็นโครงการใหม่ตั้งอยู่ในเขต 2 มีมูลค่าการลงทุนทั้งสิ้น 1,750 ล้านบาท เป็นโครงการที่จีนถือหุ้นทั้งสิ้น 3) โครงการลงทุนผลิตถุงยางอนามัยของบริษัท Thai Nippon Rubber Industry จำกัด เป็นโครงการขยาย ตั้งอยู่ในเขต 2 มีมูลค่าการลงทุนทั้งสิ้น 567.6 ล้านบาท เป็นโครงการร่วมทุนระหว่างไทยและจีน 4) โครงการลงทุนกิจการสวนสนุกของบริษัท Kidz

Entertainment (Thailand) จำกัด เป็นโครงการใหม่ ตั้งอยู่ในเขต 1 มีมูลค่าการลงทุนทั้งสิ้น 550 ล้านบาท เป็นโครงการร่วมทุนระหว่างไทยและจีน 5) โครงการลงทุนผลิต Printing Roller ของบริษัท Yuncheng Plate-Making (Thailand) จำกัด เป็นโครงการใหม่ตั้งอยู่ในเขต 1 มีมูลค่าการลงทุนทั้งสิ้น 107.9 ล้านบาท เป็นโครงการที่เงินถือหุ้นทั้งสิ้น

3. โครงการที่ได้รับอนุมัติส่วนใหญ่เป็นโครงการใหม่

- ชั้นคำขอ

โครงการที่ยื่นขอรับการส่งเสริมของเงินในปีพ.ศ. 2553 (มกราคม-มิถุนายน) ส่วนใหญ่เป็นโครงการใหม่เช่นที่ผ่านมา โดยมีโครงการใหม่ 12 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 80 ของโครงการที่ยื่นขอรับการส่งเสริม มีมูลค่าการลงทุนรวม 6,862.7 ล้านบาท และเป็นโครงการขยาย 3 โครงการ หรือร้อยละ 20 มีมูลค่าการลงทุน 117.1 ล้านบาท

- ชั้นอนุมัติ

โครงการที่ได้รับอนุมัติให้การส่งเสริมเป็นโครงการใหม่มากกว่าโครงการขยายเช่นกัน โดยมีจำนวน 11 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 78.6 ของโครงการที่ได้รับอนุมัติ มีมูลค่าการลงทุนรวม 8,782.8 ล้านบาท และโครงการขยาย 3 โครงการ หรือร้อยละ 21.4 มีมูลค่าการลงทุน 598.7 ล้านบาท

4. สาขาการลงทุน สาขาบริการและสาธารณูปโภคเป็นสาขาที่มีมูลค่าการลงทุนสูงสุด

- ชั้นคำขอ

นักลงทุนเงินยื่นขอรับการส่งเสริมในสาขาเกษตรกรรมและผลิตผลจากการเกษตรมากเป็นอันดับหนึ่ง มีจำนวน 4 โครงการ (ร้อยละ 26.7) รองลงมา ได้แก่ สาขาเคมีภัณฑ์ กระดาษและพลาสติก จำนวน 3 โครงการ (ร้อยละ 20) สาขาเหมืองแร่และเซรามิกส์ สาขาผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักรและอุปกรณ์ขนส่ง สาขาอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า สาขาบริการและสาธารณูปโภค มีจำนวน 2 โครงการเท่ากัน (ร้อยละ 13.3) รวมเป็นร้อยละ 53.3 ของจำนวนโครงการที่ยื่นขอรับการส่งเสริมทั้งหมด

หากพิจารณาถึงมูลค่าการลงทุนสาขาที่มีมูลค่าการลงทุนสูงสุด ได้แก่ สาขาบริการและสาธารณูปโภค มีมูลค่าการลงทุน 6,131 ล้านบาท (ร้อยละ 87.8) รองลงมา ได้แก่ สาขาเกษตรกรรมและผลิตผลจากการเกษตร มีมูลค่าการลงทุน 548.7 ล้านบาท (ร้อยละ 7.9) สาขาเคมีภัณฑ์ กระดาษและพลาสติก มีมูลค่าการลงทุน 117.1 ล้านบาท (ร้อยละ 1.7) สาขาเหมืองแร่และเซรามิกส์ มูลค่าการลงทุน 112 ล้านบาท (ร้อยละ 1.6) สาขาผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักรและอุปกรณ์ขนส่ง 48 ล้านบาท (ร้อยละ 0.7) และสาขาอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า 23 ล้านบาท (ร้อยละ 0.3) ตามลำดับ

- ชั้นอนุมัติ

สาขาที่มีโครงการได้รับอนุมัติส่งเสริมการลงทุนสูงสุด ได้แก่ สาขาเคมีภัณฑ์ กระดาษและพลาสติก จำนวน 3 โครงการ (ร้อยละ 21.4) รองลงมา ได้แก่ สาขาเกษตรกรรมและผลิตผลจากการเกษตร สาขาอุตสาหกรรมเบา สาขาผลิตภัณฑ์โลหะเครื่องจักรและอุปกรณ์ สาขาอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า สาขาบริการและสาธารณูปโภค มีจำนวน 2 โครงการเท่ากัน (ร้อยละ 14.3) รวมเป็นร้อยละ 71.5 ของจำนวนโครงการที่ได้รับการส่งเสริมทั้งหมด และสาขาเหมืองแร่เซรามิกส์ จำนวน 1 โครงการ (ร้อยละ 7.1)

ในด้านมูลค่าการลงทุน สาขาที่มีมูลค่าการลงทุนสูงสุด ได้แก่ สาขาบริการและสาธารณูปโภค มีมูลค่าการลงทุน 6,671 ล้านบาท (ร้อยละ 71.1) รองลงมา ได้แก่ สาขาเหมืองแร่และเซรามิกส์ มีมูลค่าการลงทุน 1,750 ล้านบาท (ร้อยละ 18.7) สาขาอุตสาหกรรมเบา มีมูลค่าการลงทุน 583.9 ล้านบาท (ร้อยละ 6.2) และสาขาผลิตภัณฑ์โลหะเครื่องจักรและอุปกรณ์ มีมูลค่าการลงทุน 127.9 ล้านบาท (ร้อยละ 1.4) สาขาเคมีภัณฑ์ กระดาษและพลาสติก มีมูลค่าการลงทุน 111.1 ล้านบาท (ร้อยละ 1.2) สาขาเกษตรกรรมและผลิตผลจาก

การเกษตร มีมูลค่าการลงทุน 97.3 ล้านบาท (ร้อยละ 1) และสาขาอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า มีมูลค่าการลงทุน 40.3 ล้านบาท (ร้อยละ 0.4) ตามลำดับ

5. แหล่งรองรับการลงทุน เขต 2 เป็นเขตที่นักลงทุนจีนตั้งโรงงานมากที่สุด

- ชั้นคำขอ

โครงการลงทุนจากจีนส่วนใหญ่ต้องอยู่ในเขต 2 กล่าวคือ มีจำนวน 7 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 50 ของจำนวนโครงการทั้งหมด มีมูลค่าการลงทุน 610 ล้านบาท ส่วนในเขต 1 และเขต 3 มีจำนวน 4 โครงการ เท่ากัน ซึ่งมีมูลค่าการลงทุน 6,160.1 ล้านบาท และ 209.3 ล้านบาท ตามลำดับ

- ชั้นอนุมัติ

โครงการลงทุนจากจีนที่ได้รับอนุมัติให้การส่งเสริมการลงทุนส่วนใหญ่ต้องอยู่ในเขต 2 มีจำนวน 7 โครงการ มูลค่าการลงทุน 2,477.9 ล้านบาท รองลงมาได้แก่ เขต 1 จำนวน 4 โครงการ มูลค่าการลงทุน 6,790 ล้านบาท และเขต 3 จำนวน 3 โครงการ มูลค่าการลงทุน 113.6 ล้านบาท

6. การส่งออก

โครงการที่ยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุนเพื่อส่งออกตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป มีทั้งสิ้น 6 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 40 ของจำนวนโครงการที่ยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุนทั้งหมด มีมูลค่าการลงทุน 617.4 ล้านบาท หรือร้อยละ 8.8 ของมูลค่าการลงทุนในชั้นคำขอทั้งหมด ขณะที่โครงการที่ได้รับการอนุมัติส่งเสริมการลงทุนเพื่อการส่งออกตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไปมีทั้งหมด 8 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 57.1 ของจำนวนโครงการที่ได้รับการอนุมัติทั้งหมด มีมูลค่าการลงทุน 2,486.3 ล้านบาท หรือร้อยละ 26.5 ของมูลค่าการลงทุนที่ได้รับอนุมัติทั้งหมด

ตารางที่ 2-3 แหล่งที่มาและจำนวนโครงการของนักลงทุนต่างชาติในไทย

อันดับที่	แหล่งที่มา	จำนวนโครงการ	เงินลงทุน (ล้านบาท)
1	ญี่ปุ่น	226	89,329
2	สหรัฐอเมริกา	17	7,176
3	เนเธอร์แลนด์	12	5,712
4	สิงคโปร์	27	5,294
5	ฮ่องกง	10	3,598

ที่มา : สำนักความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ (2556 : ออนไลน์)

โครงการที่นักลงทุนต่างชาติได้รับการอนุมัติ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตการลงทุนที่ 2 จำนวน 236 โครงการ (87,686 ล้านบาท) รองลงมาคือ เขตการลงทุนที่ 1 จำนวน 117 โครงการ (17,679 ล้านบาท) และเขตส่งเสริมการลงทุนที่ 3 จำนวน 73 โครงการ (33,753 ล้านบาท) ทั้งนี้ โครงการดังกล่าวส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในเขตจังหวัดชลบุรี ระยอง และกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 2-4 เปรียบเทียบโครงการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่ได้รับอนุมัติในปี.ศ. 2552-2553

(มูลค่า : ล้านบาท)

อันดับที่	ปีพ.ศ. 2553			ปีพ.ศ. 2552		
	แหล่งที่มา	จำนวนโครงการ	มูลค่าการลงทุน	แหล่งที่มา	จำนวนโครงการ	มูลค่าการลงทุน
	รวม	856	279,233	รวม	614	142,077
1	ญี่ปุ่น	342	100,305	ญี่ปุ่น	243	58,905
2	เนเธอร์แลนด์	23	25,780	สหรัฐอเมริกา	37	25,591
3	หมู่เกาะเคย์แมน	6	21,341	สิงคโปร์	49	14,699
4	สิงคโปร์	62	19,170	จีน	15	7,009
5	จีน	28	17,312	มาเลเซีย	25	6,389
6	ฮ่องกง	30	13,012	เกาหลีใต้	31	6,278
7	สวิสเซอร์แลนด์	19	8,981	หมู่เกาะบริติช เวอร์จิน	11	5,350
8	สหรัฐอเมริกา	48	6,204	ไต้หวัน	32	5,341
9	ออสเตรเลีย	17	6,081	เนเธอร์แลนด์	22	3,751
10	มาเลเซีย	39	4,808	อินเดีย	17	3,680

ที่มา : สำนักความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ (2554 : ออนไลน์)

จากตารางเปรียบเทียบการลงทุนของนักลงทุนจากต่างประเทศในไทยที่ได้รับการอนุมัติระหว่างปีพ.ศ. 2552-2553 พบว่า ญี่ปุ่นยังเป็นอันดับหนึ่งที่เข้ามาลงทุนในไทยมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 40-50 ของจำนวนเงินลงทุนจากต่างประเทศทั้งหมดใน 5 อันดับแรก ทั้งจำนวนโครงการและมูลค่าของการลงทุน กล่าวคือ ในปีพ.ศ. 2552 ญี่ปุ่นเข้ามาลงทุนในไทยจำนวนโครงการ 243 โครงการ และเพิ่มเป็นจำนวน 342 โครงการ ในขณะที่จำนวนเงินลงทุนเพิ่มขึ้นจาก 58,905 ล้านบาท เป็นจำนวน 100,305 ล้านบาท ในขณะที่จีนยังคงอยู่ในลำดับที่ 4-5 โดยในปีพ.ศ. 2552 มีจำนวนนักลงทุนจากจีนเข้ามาลงทุนในไทยเป็นจำนวน 15 โครงการ มูลค่าเงินลงทุน 7,009 ล้านบาท ขณะที่ในปีพ.ศ. 2553 มีจำนวนโครงการเพิ่มขึ้นเป็น 28 โครงการ และเงินลงทุนเพิ่มขึ้นเป็น 17,312 ล้านบาท

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน รายงานว่า ในปีพ.ศ. 2554 จีนมีอัตราและทิศทางการลงทุนในไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในระดับสม่ำเสมอ โดยในช่วงระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา มีโครงการยื่นขอรับส่งเสริมการลงทุนเฉลี่ยประมาณ 25-27 โครงการต่อปี มูลค่าเงินลงทุนเฉลี่ย 17,000 ล้านบาท โดยในปีพ.ศ. 2551-2552 ซึ่งเป็นปีที่ไทยกำหนดให้เป็นปีแห่งการลงทุน มีการให้สิทธิประโยชน์เพิ่มขึ้นสำหรับอุตสาหกรรมที่เป็นเป้าหมาย ส่งผลให้นักลงทุนจากต่างประเทศรวมถึงจีนให้ความสนใจยื่นขอรับส่งเสริมการลงทุนเป็นจำนวนมากขึ้นอย่างชัดเจน ในปีพ.ศ. 2551 มีโครงการยื่นขอรับส่งเสริมการลงทุนรวม 21 โครงการ มูลค่าเงินลงทุน 1,505 ล้านบาท ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน ปีพ.ศ. 2552 มีโครงการจากจีนยื่นขอรับส่งเสริมการลงทุนรวม 25 โครงการ มูลค่าเงินลงทุนจำนวน 43,189.2 ล้านบาท ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน ในปีพ.ศ. 2553 มีโครงการจากจีนยื่นขอรับส่งเสริมการลงทุนรวม 31 โครงการ มูลค่าเงินลงทุน 10,698.4 ล้านบาท ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน จะเห็นได้ว่าในช่วงปีพ.ศ. 2552-2553 ค่าขอรับส่งเสริมการลงทุนมีจำนวนเพิ่มขึ้น ซึ่งโครงการส่วนใหญ่จะเป็นโครงการขนาดกลางและขนาดเล็กที่มีมูลค่าน้อยกว่า 50 ล้านบาท และไม่

เกิน 500 ล้านบาท ในปีพ.ศ. 2553 การลงทุนจากจีนในไทยจัดอยู่ในอันดับที่ 5 โดยประเทศที่เข้ามาลงทุนไทย ไทยอันดับที่ 1 ยังคงเป็นญี่ปุ่น อย่างไรก็ตามในปีพ.ศ. 2554 มีแนวโน้มการลงทุนจากจีนในไทยเพิ่มสูงขึ้น ทั้งในแง่ ปริมาณและมูลค่าการลงทุนในอุตสาหกรรมหลายประเภทและทุกขนาดของการลงทุน โดยมีแนวโน้มจะ กระจายการลงทุนออกไปตามต่างจังหวัดของไทยเพิ่มขึ้น หลังจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกและสถานการณ์ ทางการเมืองในไทย โดยนักลงทุนจากจีนจะพิจารณาความสำคัญของระบบการคมนาคมขนส่งที่มีความมั่นคง และสะดวกเป็นหลัก สำหรับประเภทธุรกิจที่นักลงทุนจีนให้ความสนใจเข้ามาลงทุนในไทยเพิ่มขึ้น ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ยางพารา ผลิตภัณฑ์จากมันสำปะหลัง อาหารแปรรูป ชิ้นส่วนรถยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า และ อุตสาหกรรมเบา ธุรกิจบริการ เช่น โรงแรม ศูนย์บริการสุขภาพ และธุรกิจสปา

สำหรับในปีพ.ศ. 2555 จีนมีโครงการยื่นขอส่งเสริม 16 โครงการ มูลค่าเงินลงทุน 5,155 ล้านบาท จำนวนโครงการเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 33.3 ส่วนมูลค่าเงินลงทุนลดลงร้อยละ 74.9 สำหรับแหล่งที่มา ของเงินทุนในโครงการที่ได้รับการอนุมัติในปีพ.ศ. 2555 (มกราคม-พฤษภาคม) ส่วนใหญ่มาจากญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา และเนเธอร์แลนด์ จากข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (2557) รายงานว่า ในช่วงระยะเวลา 8 เดือนแรกของปีพ.ศ. 2556 โครงการลงทุนของจีนในไทยที่ได้รับการอนุมัติมีจำนวนทั้งสิ้น 28 โครงการ มีมูลค่าการลงทุน 18,000 ล้านบาท ซึ่งมากกว่ามูลค่าการลงทุนของจีนในไทยเมื่อปีพ.ศ. 2555 แสดงให้เห็นว่ามีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น แม้จะมีความแตกต่างจากญี่ปุ่นที่เป็นนักลงทุนรายหลักในไทยจำนวนมาก (374,000 ล้านบาท) อย่างไรก็ตาม นับถึงต้นปีพ.ศ. 2557 จีนมีโครงการยื่นขอส่งเสริมการลงทุน จำนวน 9 โครงการ มูลค่าเงินลงทุน 9,434 ล้านบาท จำนวนโครงการลดลงจากปีพ.ศ. 2555 ร้อยละ 30.8 ส่วนมูลค่าเงิน ลงทุนเพิ่มขึ้น 2.6 เท่า (มีโครงการขนาดใหญ่ยื่นขอส่งเสริมในกิจการผลิตเหล็กแผ่นรีดร้อนและกิจการผลิต รถยนต์) ทั้งนี้โดยรัฐบาลไทยได้ตั้งเป้าหมายมูลค่าการค้าและการลงทุนระหว่างไทยและจีนเกินกว่า 100,000 ล้านเหรียญสหรัฐในปีพ.ศ. 2560 สำหรับแรงจูงใจของนักลงทุนจีนในการไปลงทุนต่างประเทศอาจเนื่องจาก เหตุผลบางประการ ได้แก่ การแข่งขันทางธุรกิจภายในจีนเป็นไปอย่างรุนแรง มีความเสี่ยงสูง เช่น ธุรกิจ อสังหาริมทรัพย์ จึงแสวงหาโอกาสในการลงทุนต่างประเทศ การที่จีนได้รับผลกระทบจากวิกฤติการณ์ทางการ การเงินน้อย ทำให้นักลงทุนมีความมั่นใจมากขึ้นในการออกไปลงทุน รวมทั้งค่าเงินหยวนแข็งทำให้เป็นข้อ ได้เปรียบในการลงทุนนอกประเทศ ผู้จัดการใหญ่ บริษัทพัฒนานิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน จังหวัดระยอง (2557) ให้ข้อคิดเห็นว่า การลงทุนในไทยแม้ต้นทุนการผลิตจะสูงกว่าจีนร้อยละ 10 แต่ได้รับผลตอบแทนที่ คุ่มค่าเนื่องจากตลาดของผู้บริโภคใหญ่ขึ้น โดยไทยมีศักยภาพเป็นฐานการผลิตสู่ประเทศสมาชิกอาเซียนซึ่งมี ผู้บริโภคจำนวน 600 ล้านคน รวมทั้งธุรกิจบริการที่มีการขยายสาขาของจีนในไทยเพิ่มขึ้นเพื่อรองรับกับ จำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนที่เข้ามาจำนวนมาก สำหรับปัญหาของนักลงทุนชาวจีนในไทยส่วนใหญ่เกิดจากการ ละเลยต่อวัฒนธรรมในการทำงานของคนไทย ไม่ปรับแนวคิดให้สอดคล้องกับความคิดของคนไทย ไม่ใช่ระบบ การบริหารแบบคนไทยในการบริหารงาน จึงนำไปสู่ความขัดแย้งทางวัฒนธรรมและส่งผลกระทบต่อธุรกิจใ นอนาคต

สำหรับแนวโน้มในอนาคตเป็นที่คาดว่าในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ปีพ.ศ. 2557 เป็นต้นไป การลงทุน จากต่างประเทศในไทยยังคงขยายตัวในระดับที่น่าพึงพอใจ โดยเฉพาะการขยายตัวของเศรษฐกิจอาเซียนใน 5 ประเทศหลัก ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ ไทย และเวียดนาม ที่ร้อยละ 5.4 และจะขยายตัวร้อยละ 6.1 ในปีพ.ศ. 2556 ขณะที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานเศรษฐกิจ การคลัง สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม และธนาคารแห่งประเทศไทย คาดการณ์แนวโน้มทิศทางเศรษฐกิจ ในปีพ.ศ. 2555 ไปในทิศทางเดียวกัน โดยเชื่อมั่นว่าอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจจะอยู่ที่ร้อยละ 5.5-6.0 จากการขับเคลื่อนของความต้องการหรืออุปสงค์ภายในประเทศ การเร่งตัวของภาคอุตสาหกรรมที่จะกระตุ้น

การบริโภคของภาคเอกชน และจะมีแรงขับเคลื่อนจากการเร่งผลิตในหลายอุตสาหกรรม อย่างไรก็ตาม ยังมีปัจจัยเสี่ยงจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกและความผันผวนของระบบการเงินโลก ปัจจัยเสี่ยงภายในประเทศอาจเกิดจากความล่าช้าของการฟื้นตัวของบางอุตสาหกรรม ความล่าช้าของการเบิกจ่ายงบประมาณและการดำเนินการตามโครงการลงทุนที่สำคัญ การสูญเสียความสามารถในการแข่งขันด้านแรงงานและการปรับขึ้นค่าแรงขั้นต่ำ ตลอดจนราคาสินค้าเกษตรยังมีแนวโน้มอยู่ในเกณฑ์ต่ำ โดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนคาดว่า การขอรับการส่งเสริมการลงทุนจะขยายตัวอย่างต่อเนื่องจากนักลงทุนทั้งภายในประเทศและต่างประเทศที่เริ่มฟื้นกิจการลงทุนและการขยายการลงทุนในไทยเพิ่มเติม ตลอดจนนักลงทุนรายใหม่หลายรายที่ให้ความสนใจเข้ามาลงทุนสร้างฐานการผลิตในไทย เนื่องจากเห็นโอกาสของตลาดในไทยและประโยชน์จากการใช้ไทยเป็นฐานการผลิตเพื่อส่งออกไปยังประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศคู่เจรจา FTA ของอาเซียน ภายใต้การรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 โดยเฉพาะในภาคการผลิต และอุตสาหกรรมยานยนต์ ชิ้นส่วนและอุปกรณ์ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า โดยมีปัจจัยสนับสนุนหลักจากการขยายตัวของญี่ปุ่น อาเซียน ออสเตรเลีย และประเทศอุตสาหกรรมใหม่ เช่น ไต้หวัน และฮ่องกง

หนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ ฉบับวันพุธที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2556 รายงานโดยอ้างอิงข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน(ปีไอโอ) ว่า นับจากนี้ไปนักธุรกิจจีนจะออกไปลงทุนในต่างประเทศมากขึ้น โดยเฉพาะการเข้ามาลงทุนในไทยที่ขณะนี้จัดเป็นประเทศที่เข้ามาลงทุนในไทยมากเป็นลำดับที่ 2 รองจากญี่ปุ่น โดยในช่วงเดือนมกราคม-พฤศจิกายน 2556 กลุ่มทุนจีนเข้ามาลงทุนในไทยเพิ่มขึ้นประมาณ 4 เท่า จากที่มีมูลค่าค่าขอรับการส่งเสริม 10,000 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเป็น 40,000 ล้านบาท และมีแนวโน้มจะเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง นำร่องด้วยอุตสาหกรรมยานยนต์ เคมีภัณฑ์ แร่และการแปรรูปเกษตร อย่างไรก็ตาม ขณะนี้ทุนญี่ปุ่นยังเป็นทุนต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในไทยมากเป็นลำดับ 1 โดยจีนที่เข้ามาลงทุนในไทยยังทิ้งช่วงห่างจากทุนญี่ปุ่น 5-6 เท่า โดยญี่ปุ่นมีมูลค่าค่าขอส่งเสริมลงทุน ณ เดือนพฤศจิกายนปี 2556 อยู่ที่ 230,000 ล้านบาท โดยทุนส่วนใหญ่เข้ามาปักหลักในไทยเมื่อ 40-50 ปีมาแล้ว ขณะที่จีนระยะหลังรัฐบาลเพิ่งเริ่มสนับสนุนให้ออกมาลงทุนนอกประเทศมากขึ้น จึงกระจายการลงทุนไปยังประเทศต่างๆ โดยมองไปประเทศที่สามารถแข่งขันได้ก่อน จะเห็นว่าในช่วงที่ผ่านมาเงินเข้าไปลงทุนในประเทศที่กำลังพัฒนาจำนวนมาก โดยเฉพาะไทยที่ส่วนหนึ่งเป็นการตอบรับกระแสประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (เออีซี) ด้วย ทั้งนี้การลงทุนของจีนในไทยจะลงทุนในอุตสาหกรรมที่จีนเชี่ยวชาญอยู่แล้ว อย่างอุตสาหกรรมเกษตร สาเหตุที่นักลงทุนจีนเข้ามาลงทุนในไทยเพราะมีวัตถุดิบรองรับ เช่นเดียวกับอุตสาหกรรมยานยนต์ที่จีนเป็นอันดับ 1 ของโลก เมื่อตลาดในจีนชะลอตัว ก็ออกมาลงทุนนอกประเทศ และสนใจเข้ามาลงทุนในไทย เพราะเป็นฐานการลงทุนที่แข็งแกร่ง มีความพร้อมด้านชิ้นส่วนรถยนต์รองรับ โดยจีนมีเป้าหมายออกมาตั้งฐานการผลิตรถพวงมาลัยขวาในไทยเพื่อส่งออกจากที่ปัจจุบันฐานผลิตรถยนต์ในจีนจะผลิตรถพวงมาลัยซ้ายขายในประเทศจีนและส่งออกไป

สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย (2554) คาดการณ์ว่าจีนจะเข้ามาลงทุนในไทยเพิ่มมากขึ้นเพื่อหวังใช้เป็นฐานการผลิต กระจายสินค้าสู่ตลาดอาเซียน ภายหลังจากที่เศรษฐกิจโลกฟื้นตัวและสถานการณ์การเมืองของไทยคลี่คลาย จีนมีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว ในปีพ.ศ. 2553 ผลผลิตมวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) สูงเป็นอันดับที่ 2 ของโลก มากกว่าญี่ปุ่น และรัฐบาลจีนมีนโยบายให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้นักธุรกิจชาวจีนให้ไปลงทุนในต่างประเทศมากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มประเทศอาเซียน และไทยเป็นประเทศหนึ่งที่นักลงทุนจากจีนเดินทางเข้ามาลงทุนจำนวนมาก เนื่องจากมีปัจจัยและความพร้อมที่เหมาะสมแก่การลงทุนอย่างยิ่ง

ปัจจัยเงินเลือกลงทุน ด้านปัจจัยสำคัญที่ทำให้การลงทุนจากจีนในไทยมีทิศทางเพิ่มขึ้นนั้นมาจากนโยบายของรัฐบาลจีนที่ให้การสนับสนุนนักธุรกิจชาวจีนให้ไปลงทุนยังต่างประเทศ เพื่อแสวงหาความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างกัน โดยเฉพาะในกลุ่มประเทศอาเซียน ไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่นักธุรกิจจีนให้ความสนใจค่อนข้างสูง เมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ เนื่องจากไทยมีความพร้อมในหลายๆ ด้าน ทั้งการรองรับการลงทุนทั้งในด้านของนโยบายรัฐบาลและดูแลการลงทุนจากต่างประเทศ รวมถึงปัจจัยต่างๆ ดังนี้

1. เป็นศูนย์กลางทางการค้า การลงทุน การผลิตและการส่งออกในกลุ่มประเทศอาเซียน
2. ระบบสาธารณูปโภคที่ทันสมัย
3. การพัฒนาทางการขนส่งและโลจิสติกส์มีประสิทธิภาพ
4. มีวัตถุดิบในการผลิตและแรงงานมีศักยภาพ
5. ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์มีความโดดเด่น
6. มีนโยบายส่งเสริมการลงทุนที่ชัดเจนและคำนึงถึงชุมชนและสิ่งแวดล้อม
7. มีอุตสาหกรรมสนับสนุนที่หลากหลาย
8. ความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดมานานระหว่างประชาชนทั้งสองประเทศ

นอกจากนี้ไทยยังมีหน่วยงาน ภาครัฐหลายหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้น เพื่อให้ข้อมูลสนับสนุน และส่งเสริมให้ชาวจีนมาลงทุนยังไทย ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน สถานกงสุลไทยในหลายเมืองใหญ่ในจีน และองค์กรรัฐบาลอื่นๆ ทั้งยังเสนอนโยบายที่เอื้อต่อการลงทุนของชาวต่างชาติมากยิ่งขึ้น เพื่อดึงดูดนักลงทุนต่างชาติและชาวจีน โดยต้องการให้ไทยเป็นปลายทางในการลงทุนที่สมบูรณ์อย่างแท้จริง

2.5 นโยบายส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศของไทย

นับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันไทยเป็นประเทศที่มีระบบเศรษฐกิจแบบเปิด (Open Economy) ควบคู่กับการปกครองในวิถีทางระบอบประชาธิปไตย ในสมัยแรกเริ่มที่ไทยเริ่มการติดต่อกับต่างชาติกับต่างประเทศมีประเทศต่าง ๆ สนใจที่จะค้าขายกับไทยจำนวนมาก เช่น อังกฤษ ฝรั่งเศส จีน ญี่ปุ่น อเมริกา การจำแนกระยะเวลาพัฒนาการทางการค้ากับต่างประเทศของไทยนับตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่สอง มีดังนี้

1. ยุคก่อนใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คือนับตั้งแต่ในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สอง (พ.ศ. 2487-2498) เมื่อสงครามโลกยุติลงส่งผลกระทบต่อตลาดการค้าทั่วโลก ประเทศต่าง ๆ จึงพยายามใช้นโยบายควบคุมการค้าและแสวงหาเงินตราเข้าประเทศให้มากที่สุดโดยการส่งเสริมการนำสินค้าไปขายยังต่างประเทศ ในขณะที่เดียวกันก็ลดการนำเข้าสินค้าเพื่อให้มีรายได้เพียงพอแก่การพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้นโยบายควบคุมสินค้าหลักของประเทศ เช่น ข้าว ซึ่งเป็นอาหารหลักของคนไทย มีการใช้มาตรการจำกัดการส่งออกข้าวไปขายในต่างประเทศเพื่อมิให้มีผลกระทบต่อการบริโภคภายในประเทศ การออกระเบียบการค้าข้าวที่ผู้ส่งออกจะต้องได้รับอนุญาตจากทางราชการหรือรัฐบาลเสียก่อน การส่งออกทั้งหมดต้องเป็นไปเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเงินตราสำหรับจ่ายหรือซื้อสินค้านำเข้าเท่านั้น อย่างไรก็ตาม ในระยะเวลาต่อมากฎเกณฑ์ดังกล่าวได้เริ่มยืดหยุ่นมากขึ้น อันอาจเนื่องมาจากแรงกดดันจากต่างประเทศที่มีระบบการค้าแบบเสรี ทำให้มีการยกเลิกการควบคุมการค้าและการใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนหลายอัตรา อย่างไรก็ตามในระยะเวลาหลังจากนั้นมา 5 ปี (2504) ไทยยังคงมีการมาตรการเก็บภาษีส่งออก (Rice Premium) เพื่อควบคุมการส่งออกข้าวซึ่งเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญของไทย

2. ยุคแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในตอนระยะแรกเริ่มเมื่อมีการประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1-2 รัฐบาลได้กำหนดนโยบายด้านการพัฒนาประเทศให้มีโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้น มีการออกพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนเพื่อพัฒนาสร้างโครงสร้างพื้นฐานและส่งเสริมการลงทุนภายในประเทศ อนุญาตให้มีการนำเข้าสินค้าประเภททุน วัตถุดิบและเครื่องจักร ด้วยการลดหย่อนภาษี เพื่อนำเข้าปัจจัยการผลิตมาใช้ในการลงทุนของอุตสาหกรรมภายในประเทศ รวมทั้งออกมาตรการอื่น ๆ เช่น การควบคุมการนำเข้าและส่งออก การให้ความช่วยเหลือด้านสินเชื่อ เป็นต้น รวมทั้งมีการใช้นโยบายการคุ้มครองอุตสาหกรรมภายในประเทศ โดยตั้งกำแพงสินค้าสำเร็จรูปในอัตราสูง เพื่อสนองความต้องการของตลาดภายในประเทศ หลังจากการใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 เป็นต้นมาได้มีการให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า และเน้นส่งเสริมการส่งออกควบคู่กันไป ด้วย ต่อมาเมื่อข้อโต้แย้งทางด้านนโยบายระหว่างการส่งเสริมการส่งออกกับการคุ้มครองอุตสาหกรรมว่า มีข้อขัดแย้งกัน เนื่องจากการให้ความคุ้มครองอุตสาหกรรมโดยการตั้งกำแพงภาษีไว้สูง ทำให้การผลิตสินค้าภายในประเทศบางชนิดที่อาศัยการนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศประสบปัญหาด้านต้นทุน ส่งผลให้อุตสาหกรรมการผลิตอยู่ในสภาพอ่อนแอไม่สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ และเป็นอุปสรรคต่อการส่งออก ดังนั้น ในปีพ.ศ. 2515 รัฐบาลจึงได้ใช้นโยบายเพื่อสร้างแรงจูงใจให้มีการผลิตเพื่อการส่งออกมากขึ้น และลดการคุ้มครองด้านภาษีลง หลังจากนั้นต่อมา รัฐบาลได้เน้นให้มีการขยายการส่งออกอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านปริมาณ ชนิดและตลาดของสินค้า ทำให้ไทยมีสินค้าอุตสาหกรรมที่พัฒนาเพื่อส่งออกหลากหลายขึ้น ขณะเดียวกันได้มีการปรับพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 รวมทั้งได้มีการออกมาตรการเพื่อส่งเสริมการส่งออกในรูปแบบอื่น ๆ เช่น การให้การอุดหนุนการผลิตและการส่งออก การชดเชยด้านภาษีเพื่อการส่งออก การจัดตั้งหน่วยงานบริการการส่งออก เป็นต้น

3. ยุคการเข้าเป็นสมาชิกของแอกตต์ ภายหลังจากปีพ.ศ. 2520 การขยายตัวด้านการส่งออกของไทยเพิ่มมากขึ้น และในขณะเดียวกันการแข่งขันทางการค้าระหว่างประเทศก็มีความรุนแรงมากขึ้นเช่นกัน ทำให้เกิดปัญหาการกีดกันทางการค้าในลักษณะต่างๆ ไทยได้ตัดสินใจเข้าร่วมเป็นสมาชิกของแอกตต์เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2525 นับเป็นประเทศสมาชิกลำดับที่ 88 การเข้าเป็นสมาชิสดังกล่าวทำให้ไทยมีพันธกรณีที่ต้องเปิดเสรีทางการค้าภายใต้ข้อตกลงแอกตต์ โดยการลดหย่อนภาษีศุลกากร ลดการกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศสมาชิก นับแต่นั้นมาการดำเนินนโยบายการค้าระหว่างประเทศของไทยเริ่มเข้าสู่ความเป็นสากลมากขึ้น

หลังจากนั้นเป็นระยะที่ไทยต้องประสบกับปัญหาอุปสรรคทางการค้า เพราะถึงแม้ว่าหลายประเทศมีแนวโน้มเปิดเสรีทางการค้ามากขึ้น แต่การส่งสินค้าไปจำหน่ายยังต่างประเทศยังต้องเผชิญกับปัญหามาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภาษี (Non-Tariff Barriers : NIB) ที่มีความยุ่งยากและซับซ้อนมากขึ้น ทั้งทางด้านมาตรฐานการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม มาตรการสุขอนามัย สุขอนามัยพืช อีกทั้งเงินและเวียดนามก็หันมาใช้ระบบตลาดเสรีทำให้เป็นคู่แข่งสำคัญของไทย โดยเฉพาะทางด้านแรงงาน เนื่องจากทั้งสองประเทศมีค่าจ้างแรงงานต่ำกว่า ทำให้สินค้ามีราคาไม่แพง ส่งผลกระทบต่อสินค้าของไทยในตลาดโลกเป็นอย่างมาก

จากการที่ไทยมีนโยบายที่ส่งเสริมให้ต่างประเทศเข้ามาลงทุนเพื่อเป็นการสร้างงานและกระจายรายได้ โดยมีหน่วยงาน ภาครัฐหลายหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้น เพื่อให้ข้อมูลสนับสนุน และส่งเสริมให้ชาวต่างประเทศเข้ามาลงทุน การเข้ามาลงทุนของนักลงทุนจากต่างประเทศในไทยสามารถเข้ามาลงทุนได้ใน 4 วิธี ได้แก่ วิธีแรก การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment : FDI) คือ การเข้าไปลงทุนของนักลงทุนหรือบริษัทจากต่างประเทศ เพื่อสร้างผลประโยชน์จากการลงทุนในลักษณะของกำไรให้เกิดขึ้น โดยเป็นเจ้าของธุรกิจหรือเป็นผู้บริหารกิจการ วิธีที่สอง การลงทุนในหลักทรัพย์จากต่างประเทศ (Foreign Portfolio

Investment : FPI) คือ การลงทุนด้านหลักทรัพย์ของนักลงทุนจากต่างประเทศ โดยวิธีซื้อหุ้นของบริษัทหรือพันธบัตรในไทย ซึ่งผลตอบแทนที่ได้จะอยู่ในรูปของเงินปันผลจากการเป็นผู้ถือหุ้น และส่วนเกินที่เพิ่มขึ้นจากมูลค่าหุ้นที่ซื้อ วิธีที่สาม คือ การกู้ยืมเงินจากต่างประเทศ (Foreign Loan) โดยเงินทุนได้มาจากการกู้ยืมเงินจากต่างประเทศเพื่อนำมาลงทุนในด้านต่าง ๆ ภายในประเทศ และวิธีสุดท้าย บัญชีเงินฝากของผู้ที่ไม่มีถิ่นฐานในไทย (Non Resident Baht Account) โดยจะเข้ามาในลักษณะของเงินฝากประเภทต่าง ๆ ผ่านทางสถาบันการเงินในไทย การเข้ามาลงทุนในไทยของนักลงทุนจากต่างประเทศส่วนใหญ่ นั้นมักจะลงทุนด้านหลักทรัพย์ โดยวิธีการซื้อหุ้น เป็นการเปรียบเทียบผลตอบแทนจากตลาดหลักทรัพย์กับการลงทุนในประเทศอื่นเพื่อที่จะลดความเสี่ยงจากการลงทุนให้มากที่สุด ทำให้การลงทุนของนักลงทุนจากต่างประเทศในตลาดหลักทรัพย์ของไทยมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น

เพื่อบรรเทาภาระด้านการคลังของรัฐบาล และเพื่อให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนจึงได้กำหนดนโยบายส่งเสริมการลงทุนใหม่ ดังนี้

1. เพิ่มประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการใช้สิทธิและประโยชน์ภาษีอากร โดยให้สิทธิและประโยชน์แก่โครงการที่มีผลประโยชน์ ต่อเศรษฐกิจอย่างแท้จริง และใช้หลักการบริหารและการจัดการองค์กรที่ดี (Good Governance) ในการให้ สิทธิและประโยชน์ด้าน ภาษีอากร โดยกำหนดให้ผู้ได้รับการส่งเสริมต้องรายงานผลการดำเนินงานของโครงการที่ได้รับ การส่งเสริม เพื่อให้สำนักงาน ได้ตรวจสอบก่อนใช้สิทธิและประโยชน์ด้าน ภาษีอากรในปีนั้นๆ

2. สนับสนุนให้อุตสาหกรรมพัฒนาระบบคุณภาพและมาตรฐานการผลิตเพื่อแข่งขันในตลาดโลก โดยกำหนดให้ผู้ได้รับการ ส่งเสริม ทุกรายได้มีโครงการลงทุนตั้งแต่ 10 ล้านบาทขึ้นไป (ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน) ต้องดำเนินการให้ได้รับใบรับรองระบบคุณภาพตามมาตรฐาน ISO 9000 หรือมาตรฐานสากลอื่นที่เทียบเท่า

3. ปรับมาตรการส่งเสริมการลงทุน ให้สอดคล้องกับข้อตกลงด้านการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ โดยการยกเลิกเงื่อนไข การส่งออกและการใช้ชิ้นส่วน ในประเทศ

4. สนับสนุนการลงทุนเป็นพิเศษในภูมิภาคหรือท้องถิ่นที่มีรายได้ต่ำ และมีสิ่งเอื้ออำนวยต่อการลงทุนน้อย โดยให้สิทธิและประโยชน์ด้านภาษีอากรสูงสุด

5. ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม โดยไม่เปลี่ยนแปลงเงื่อนไขเงินลงทุนขั้นต่ำของโครงการที่จะได้รับการส่งเสริมเพียง 1 ล้านบาท (ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน)

6. ให้ความสำคัญแก่กิจการเกษตรกรรมและผลิตผลจากการเกษตร กิจการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเทคโนโลยีและทรัพยากรมนุษย์ กิจการสาธารณสุข สาธารณูปโภค สาธารณูปการ และบริการพื้นฐาน กิจการป้องกันและรักษาสิ่งแวดล้อม และอุตสาหกรรมเป้าหมาย

หลักเกณฑ์การอนุมัติโครงการ

ในการพิจารณาความเหมาะสมของโครงการที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุน คณะกรรมการมีแนวทางการพิจารณา ดังนี้

1. โครงการที่มีเงินลงทุนไม่เกิน 500 ล้านบาท (ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน) จะใช้หลักเกณฑ์พิจารณาอนุมัติโครงการ ดังนี้

1.1 จะต้องมียอดค่าเพิ่มไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของรายได้ ยกเว้นการผลิตผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์และชิ้นส่วน กิจการเกษตรกรรม และผลิตผลจากการเกษตร และโครงการที่คณะกรรมการให้ความเห็นชอบเป็นพิเศษ

1.2 มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนจดทะเบียนไม่เกิน 3 ต่อ 1 สำหรับโครงการริเริ่ม ส่วนโครงการขยายจะพิจารณาตามความเหมาะสมเป็นรายๆ ไป

1.3 ใช้กรรมวิธีการผลิตที่ทันสมัยและใช้เครื่องจักรใหม่ ในกรณีที่ใช้เครื่องจักรเก่าจะต้องให้สถาบันที่เชื่อถือได้รับรองประสิทธิภาพ และคณะกรรมการให้ความเห็นชอบเป็นกรณีพิเศษ

1.4 มีระบบป้องกันสภาพแวดล้อมเป็นพิษที่เพียงพอ โครงการที่อาจจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม คณะกรรมการจะพิจารณาเป็นพิเศษในเรื่องสถานที่ตั้งและวิธีการจัดการมลพิษ

2. โครงการที่มีเงินลงทุนมากกว่า 500 ล้านบาท (ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน) จะใช้หลักเกณฑ์ตามข้อ 1 และจะต้องแนบรายงานศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการตามที่คณะกรรมการกำหนด

3. สำหรับกิจการที่ได้รับสัมปทานและกิจการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ คณะกรรมการจะใช้แนวทางการพิจารณาตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2541 และวันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 ดังนี้

3.1 โครงการลงทุนของรัฐวิสาหกิจตามพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2542 จะไม่อยู่ในข่ายที่จะได้รับการส่งเสริม

3.2 โครงการที่ได้รับสัมปทานที่เอกชนดำเนินการ โดยจะต้องโอนกรรมสิทธิ์ให้แก่รัฐ (Build-Transfer-Operate)

เมื่อการรวมกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีผลอย่างสมบูรณ์ในปีพ.ศ. 2558 ประเทศสมาชิกทั้ง 10 ประเทศจะต้องอำนวยความสะดวกให้กับนักลงทุนจากต่างประเทศที่เป็นสมาชิกประสงค์จะเข้าไปลงทุนในอีกประเทศ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือ สสว. (2555) ได้ศึกษาผลกระทบของนโยบายและกฎหมายของประเทศในภูมิภาคอาเซียนที่มีต่อผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมของไทย ดังนี้

1. สิงคโปร์

สิงคโปร์เป็นประเทศที่ให้ความเท่าเทียมกันระหว่างนักลงทุนในประเทศและต่างประเทศ จึงทำให้กฎหมายการลงทุนของสิงคโปร์เอื้อประโยชน์ต่อผู้ลงทุนเป็นอย่างมาก โดยไม่มีการกำหนดขั้นต่ำของเงินลงทุน การถือครองกรรมสิทธิ์ที่ดิน และสิ่งปลูกสร้างในสิงคโปร์ รวมถึงอิสระในการโอนเงินตราต่างประเทศ และผลกำไรในการประกอบธุรกิจออกนอกประเทศ อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตว่า การลงทุนในลักษณะตั้งโรงงานเพื่อผลิตสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่มและต้องใช้การทำวิจัย (Research & Development) มักจะได้รับการทาบทามขอเป็นหุ้นส่วนจากองค์การของรัฐบาล (Government Link) แต่มีธุรกิจบางประเภทที่จำกัดสัดส่วนการลงทุน อาทิ การกระจายเสียงและการจัดสรรคลื่นความถี่ (สูงสุดไม่เกินร้อยละ 49) กิจการด้านหนังสือพิมพ์ (ไม่เกินร้อยละ 5) และกิจการที่ห้ามนักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุน ได้แก่ ธุรกิจด้านกฎหมายและการประกอบอาชีพ ทนายความรวมถึงบางสาขาที่เกี่ยวข้องกับกิจการวิสาหกิจของรัฐ นอกจากนี้ สิงคโปร์มีการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีหลายประการให้กับนักลงทุนต่างชาติ และส่งเสริมให้นักลงทุนชาวสิงคโปร์ไปลงทุนในต่างประเทศ เช่น ไม่เรียกเก็บ Capital Gain Tax อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลเพียงร้อยละ 17 และใช้ระบบ Single Tier System กล่าวคือ จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลถือเป็นภาษีสุดท้าย นักลงทุนชาวต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในสิงคโปร์ยังสามารถโอนเงินตราต่างประเทศและผลกำไรในการประกอบธุรกิจกลับคืนประเทศผู้ลงทุนได้อย่างเสรี หลังจาก que เสียภาษีให้กับรัฐบาลสิงคโปร์เรียบร้อยแล้ว

2. บรูไน

รัฐบาลบรูไนได้เปิดเสรีทางการค้าและการลงทุนมากขึ้น โดยอนุญาตให้มีการลงทุนจากต่างประเทศเกือบทุกสาขา และอนุญาตให้ต่างชาติถือหุ้นได้ร้อยละ 100 ทุกสาขา ยกเว้นอุตสาหกรรมที่ใช้ทรัพยากรภายในประเทศ และที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงทางอาหารแห่งชาติ ที่ยังต้องมีผู้ถือหุ้นในประเทศอย่างน้อยร้อยละ 30 ในสาขาเกษตร ประมง และแปรรูปอาหาร นอกจากนี้ รัฐบาลบรูไนให้ความสำคัญกับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม การลงทุนเกี่ยวกับการผลิตปิโตรเคมีขั้นปลายน้ำ และสนับสนุนอุตสาหกรรมที่ไม่ใช้พลังงาน นอกจากนี้ รัฐบาลบรูไนได้จัดตั้ง Brunei Economic Development Board (BEDB) ในปีพ.ศ. 2545 เป็นหน่วยงานทำหน้าที่ส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ เพื่อลดการพึ่งพารายได้จากส่งออกน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ ซึ่งมีกระแสคาดการณ์ว่าจะหมดลงในอีกไม่เกิน 20 ปีข้างหน้า ทั้งนี้ในปีพ.ศ. 2552 ธนาคารโลกได้จัดอันดับให้ BEDB เป็นหน่วยงานส่งเสริมการลงทุนที่มีการดำเนินงานยอดเยี่ยม (Good Performance) ติดอันดับ 1 ใน 4 ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงและแปซิฟิก สะท้อนให้เห็นถึงความตั้งใจของรัฐบาลบรูไนในการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศอย่างจริงจัง ทั้งนี้การส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศถือเป็นยุทธศาสตร์สำคัญของบรูไนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศภายใต้ Wawasan Brunei 2035 โดยมุ่งเน้นไปที่การสร้างการจ้างงาน การเปิดตลาดธุรกิจและอุตสาหกรรมใหม่และการเปิดรับเทคโนโลยีใหม่

3. มาเลเซีย

มาเลเซียภายใต้แผนพัฒนามาเลเซียปีพ.ศ. 2551-2563 อนุญาตให้นักลงทุนจากต่างชาติเข้ามาลงทุนได้ร้อยละ 100 ในสาขาบริการย่อย 27 สาขา ครอบคลุมบริการด้านการท่องเที่ยว สุขภาพ เทคโนโลยีสารสนเทศ และขนส่ง รวมถึงการลงทุนในศูนย์กระจายสินค้าระดับภูมิภาค ศูนย์จัดซื้อสินค้าระหว่างประเทศ และการทำธุรกิจเหมืองแร่ ขณะเดียวกันยังมีการผ่อนคลายนโยบายข้อกำหนดการถือหุ้นของนักลงทุนจากต่างชาติและเงื่อนไขด้านการส่งออกในการลงทุนด้านการผลิตอีกด้วย สำหรับสิทธิประโยชน์การลงทุนในมาเลเซีย หน่วยงานหลักที่รับผิดชอบด้านการลงทุนคือ Malaysian Industrial Development Authority (MIDA) ซึ่งเป็นหน่วยงานภายใต้การกำกับของกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรม (Ministry of Trade and Industry : MITI) กิจกรรมที่รัฐบาลให้การส่งเสริมการลงทุนจะมีการให้สิทธิประโยชน์ทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม ภายใต้กฎหมายที่สำคัญ ได้แก่ Promotion of Investment Act 1986 กฎหมาย Income Tax Act 1967, กฎหมาย Customs Act 1967, กฎหมาย Sales Tax Act 1972, กฎหมาย Excise Act 1976, และกฎหมาย Free Zones Act 1990 ซึ่งกฎหมายเหล่านี้ครอบคลุมทั้งภาคอุตสาหกรรม การเกษตร การบริการ และการท่องเที่ยว ทั้งนี้สิทธิประโยชน์หลักตามกฎหมายส่งเสริมการลงทุนอาจจำแนกได้เป็น 2 ลักษณะคือ Pioneer Status และ Investment Tax Allowance (ITA) ซึ่งนักลงทุนสามารถเลือกอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งเห็นว่า เป็นประโยชน์ที่สุดได้ เช่น หากการลงทุนนั้นต้องเน้นการซื้อเครื่องจักรหรือโรงงาน อาจเลือกสิทธิประโยชน์แบบที่สองได้และไม่มีการแบ่งแยกระหว่างนักลงทุนต่างชาติและนักลงทุนท้องถิ่น

4. อินโดนีเซีย

เมื่อต้นปีพ.ศ. 2555 รัฐบาลอินโดนีเซียได้ออกมาตรการใหม่เพื่อกระตุ้นการลงทุนในอินโดนีเซีย โดยให้สิทธิพิเศษทางด้านภาษีแก่นักลงทุนใน 129 สาขา เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมปลายน้ำให้มีการใช้ทรัพยากรในประเทศเป็นวัตถุดิบและลดการนำเข้าสินค้าบริโภคขั้นสุดท้าย เช่น การเพาะปลูก การทำเหมืองแร่ ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ อิเล็กทรอนิกส์ ยา และอาหาร อินโดนีเซียมีนโยบายส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ เนื่องจากต้องการให้การลงทุนดังกล่าวผลักดันให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจ โดยจะเน้นส่งเสริมการลงทุนที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศเป็นสำคัญ ทั้งนี้อินโดนีเซียได้รับปรับปรุงกฎหมายการลงทุน และได้ออกกฎหมายการลงทุนฉบับใหม่โดยสร้างบรรยากาศการลงทุนเพื่อดึงดูดนักลงทุนจากต่างประเทศ รวมทั้งได้

ปรับปรุงกฎระเบียบให้มีความชัดเจนมากขึ้น นอกจากนี้ อินโดนีเซียยังมีการขยายการลงทุนในการพัฒนาโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐานของประเทศ โดยมีความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน (PPP) หน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องการลงทุน ตั้งแต่การเสนอแนะ ดำเนินนโยบาย และส่งเสริมการลงทุนคือ Investment Coordinating Board (BKPM) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ขึ้นต่อประธานาธิบดีและเป็นผู้แต่งตั้งประธาน BKPM ด้วย นอกจากนี้ยังได้มีการจัดตั้ง One Stop Investment Service Center ในหน่วยงานบริหารส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นการส่งเสริมการลงทุนของนักลงทุนทั้งจากภายในประเทศและจากต่างประเทศในอินโดนีเซียที่นอกเกาะชวาและบนเกาะชวา ซึ่งเป็นเกาะที่มีการลงทุนมากที่สุด

5. ฟิลิปปินส์

รัฐบาลมีนโยบายเสริมสร้างบรรยากาศการลงทุนโดยการอำนวยความสะดวกและลดขั้นตอนการดำเนินธุรกิจให้มีความสะดวกรวดเร็วขึ้นทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ส่งเสริมให้ต่างชาติเข้ามาลงทุนสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน เช่น การก่อสร้าง รถไฟฟ้า ท่าอากาศยาน และพลังงาน กฎหมายฟิลิปปินส์อนุญาตให้ต่างชาติลงทุนได้ร้อยละ 100 ในเกือบทุกกิจการ ยกเว้นที่ระบุใน Foreign Investments Negative List (FINL) ในแต่ละปีรัฐบาลจะจัดทำแผนลำดับความสำคัญการลงทุน (Investment Priorities Plan : IPP) เผยแพร่ให้นักลงทุนทราบทางเว็บไซต์ของ BOI (<http://www.boi.gov.ph/>) สาขาการลงทุนที่รัฐบาลให้ความสำคัญสูงสุด 6 สาขา ได้แก่ เกษตร/ธุรกิจการเกษตร ประมง โครงสร้างพื้นฐาน อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว วิจัยและพัฒนา วิศวกรรมการผลิต และกิจกรรมด้านกลยุทธ์ หรือ Strategic Activities หมายถึง โครงการลงทุนขั้นต่ำ 300 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และตรงตามเงื่อนไขอย่างน้อย 1 เงื่อนไขใน 2 เงื่อนไขต่อไปนี้ ประการแรก มีการว่าจ้างงานอย่างต่ำ 1,000 อัตรา หรือประการที่สอง มีการใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ซึ่งได้รับการยอมรับในนานาประเทศ หน่วยงานส่งเสริมการลงทุนของฟิลิปปินส์มี 2 หน่วยงานหลัก ได้แก่ Board of Investments (BOI) ในสังกัดกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรม และ Philippine Economic Zone Authority (PEZA) เป็นรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรม มีหน้าที่กำกับดูแลกิจการที่ตั้งอยู่ในเขตส่งเสริมการลงทุนหรือเขตเศรษฐกิจพิเศษ ก่อตั้งขึ้นตามกฎหมาย Special Economic Zone Act of 1995

6. เวียดนาม

ในช่วงระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมาเวียดนามประสบความสำเร็จในการดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ รัฐบาลมีการปรับปรุงแก้ไขกฎระเบียบทางการและการลงทุนให้เกิดความคล่องตัว สอดคล้องกับมาตรฐานสากล โดยกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศไปสู่อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงขึ้น และปรับเปลี่ยนนโยบายส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ จากกิจการร่วมทุนมาเป็นกิจการที่ลงทุนจากต่างประเทศทั้งหมดมากขึ้น โดยภาคธุรกิจที่รัฐบาลเวียดนามให้การสนับสนุน ได้แก่ การท่องเที่ยว การขนส่ง โลจิสติกส์และการบริการท่าเรือ และภาคการเกษตร รวมถึงการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ นอกจากนี้ เวียดนามยังเตรียมปรับปรุงระบบการจัดเก็บภาษีอย่างจริงจังเพื่อเตรียมพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของเวียดนามได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาทางเศรษฐกิจสำหรับทุก ๆ 5 ปี กระทรวงการวางแผนและการลงทุนของเวียดนามเป็นผู้รับผิดชอบการลงทุนจากนักลงทุนต่างประเทศ สำหรับโครงการที่รัฐบาลได้เปิดให้ต่างชาติเข้ามาลงทุน ดังนี้ โครงการการลงทุนที่ได้รับการส่งเสริมเป็นพิเศษ โครงการลงทุนที่ได้รับการส่งเสริม บริเวณที่เกี่ยวข้องทางภูมิศาสตร์ที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ใบอนุญาตในการลงทุนที่เป็นเงื่อนไข และโครงการลงทุนที่ไม่ได้รับใบอนุญาต

7. กัมพูชา

รัฐบาลกัมพูชาให้ความสำคัญกับนโยบายการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศควบคู่กับการรับความช่วยเหลือจากนานาชาติ เนื่องจากกัมพูชาไม่สามารถผลิตสินค้าเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างเพียงพอ จึงมีนโยบายการค้าเสรีไม่มีข้อกีดกันทางการค้า มีเพียงห้ามการนำเข้าสินค้าบางประเภทที่กระทบกับความมั่นคง สุขอนามัย สิ่งแวดล้อม และการควบคุมสินค้าส่งออก ที่ต้องได้รับอนุญาตก่อนส่งออกจากประเทศ คือ ไม้ ผลิตภัณฑ์จากไม้และข้าว กัมพูชาได้มีการจัดตั้งสภาพัฒนาแห่งกัมพูชา (Council for the Development of Cambodia : CDC) เป็นผู้มีอำนาจในการกำกับดูแลและออกกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนทั้งการลงทุนโดยภาครัฐและเอกชน โดยมีคณะกรรมการการลงทุนในกัมพูชา (Cambodian Investment Board : CIB) เป็นผู้ทำหน้าที่ในการกำกับดูแลโครงการการลงทุนและการจดทะเบียนโครงการลงทุน นอกจากนี้ CDC ยังทำหน้าที่เป็นหน่วยงานที่ให้บริการด้านการส่งเสริมการลงทุนแบบครบวงจร หรือที่เรียกว่า One Stop Shop สำหรับการขอใบอนุญาตต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน รวมทั้งเป็นหน่วยงานที่มีอำนาจในการประเมิน การพิจารณาและอนุมัติโครงการที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนที่มีมูลค่าการลงทุนไม่เกิน 50 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สำหรับการลงทุนที่มีมูลค่าเกินกว่านี้จะเป็นอำนาจพิจารณาอนุมัติของคณะรัฐมนตรี

8. ลาว

แม้ว่ารัฐบาลลาวต้องการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ แต่นักลงทุนยังประสบปัญหาเกี่ยวกับระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานยังไม่เพียงพอ เส้นทางคมนาคมขนส่งภายในประเทศยังไม่ได้มาตรฐาน นโยบายของรัฐบาลกลางกับนโยบายของแต่ละแขวงอาจยังไม่สอดคล้องกันในทางปฏิบัติ แรงงานที่มีทักษะและมาตรฐานสำหรับอุตสาหกรรมบางประเภทยังมีจำนวนน้อย ขาดแคลนแรงงาน สำหรับรูปแบบการลงทุนของต่างชาติในลาวมี 3 ลักษณะ คือ ธุรกิจร่วมสัญญา วิสาหกิจร่วมทุน วิสาหกิจลงทุนจากต่างประเทศทั้งหมด ธุรกิจร่วมสัญญา เป็นการร่วมธุรกิจกันระหว่างนิติบุคคลลงทุนภายในกับฝ่ายต่างประเทศ โดยไม่ได้ก่อตั้งนิติบุคคลใหม่ในลาว วิสาหกิจร่วมทุน เป็นวิสาหกิจที่ก่อตั้งและขึ้นทะเบียนตามระเบียบกฎหมายของลาว มีการดำเนินธุรกิจและเป็นกรรมสิทธิ์ร่วมระหว่างผู้ลงทุนต่างประเทศและผู้ลงทุนในประเทศ โดยผู้ลงทุนต่างประเทศต้องลงทุนอย่างน้อยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 30 ของทุนจดทะเบียน การลงทุนเป็นเงินตราต่างประเทศต้องคิดเป็นเงินกีบ ตามอัตราแลกเปลี่ยนของธนาคารแห่งประเทศไทยลาว แม้ว่าลาวจะสนับสนุนให้นักลงทุนจากต่างประเทศร่วมลงทุนกับนักธุรกิจลาวแต่ก็ได้จำกัดการลงทุนโดยเฉพาะในธุรกิจสถานีโทรทัศน์และวิทยุ หรือการคมนาคมขนส่งไม่เกินร้อยละ 49 และธุรกิจด้านการประกันภัยไม่เกินกว่าร้อยละ 51

9. พม่า

พม่ามีกฎหมายการลงทุนจากต่างประเทศ (Foreign Investment Law) อยู่ในการควบคุมและดูแลของคณะกรรมการการลงทุนของพม่า (Myanmar Investment Commission : MIC) เป็นผู้พิจารณาโครงการลงทุนในเบื้องต้น ซึ่งรูปแบบการลงทุนที่ได้รับอนุญาตจากรัฐบาลมี 2 รูปแบบ ได้แก่ การลงทุนที่ชาวต่างชาติถือหุ้นร้อยละ 100 และการร่วมทุน แบ่งเป็นการร่วมทุนกับรัฐบาลพม่า โดยนักลงทุนจากต่างประเทศสามารถเจรจาขอร่วมลงทุนได้มากกว่าร้อยละ 35 ของมูลค่าเงินลงทุนรวม และการร่วมทุนกับเอกชนพม่า ซึ่งนักลงทุนจากต่างประเทศสามารถลงทุนในสัดส่วนน้อยกว่าร้อยละ 35 นอกจากนี้ ยังเปิดโอกาสให้นักลงทุนจากต่างประเทศเข้าไปลงทุนในลักษณะที่เป็น Build Operate and Transfer (BOT) ในธุรกิจโรงแรมสังหาริมทรัพย์ ส่วนการลงทุนที่เป็น Product Sharing Contract (PSC) อนุญาตให้นักลงทุนจากต่างประเทศเข้าไปลงทุนเฉพาะด้านการสำรวจและขุดเจาะทรัพยากรธรรมชาติออกมาใช้ประโยชน์เท่านั้น สำหรับเป้าหมายของกฎหมายการลงทุนต่างประเทศ ได้แก่ ให้การสนับสนุนและขยายการลงทุน การนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ประโยชน์ สนับสนุนการลงทุนที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือ

การผลิตและภาคบริการที่มีเงินลงทุนสูง เปิดโอกาสให้กับการจ้างงานจำนวนมาก พัฒนางานกิจกรรมที่ช่วยประหยัดพลังงาน และพัฒนาภูมิภาค

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พาสนา พุทธิกำพล (2552) ศึกษาเรื่อง การส่งเสริมการลงทุนจากจีน : บทบาทของสถานกงสุลใหญ่ และสำนักงานเศรษฐกิจการลงทุน ณ นครเซี่ยงไฮ้ มีวัตถุประสงค์เพื่อหาคำตอบว่าจะมีแนวทางใดในการดึงดูดการลงทุนจากจีนให้มาลงทุนในประเทศไทยให้มากขึ้น และสถานกงสุลใหญ่ ณ นครเซี่ยงไฮ้ จะมีบทบาทเสริมหรือช่วยเหลือการดำเนินงานของสำนักงานเศรษฐกิจการลงทุน ณ นครเซี่ยงไฮ้ ได้อย่างไรบ้าง จากผลการศึกษาพบว่า จีนมีศักยภาพมหาศาลในการออกไปลงทุนในต่างประเทศ โดยมีเงินทุนสำรองระหว่างประเทศสูงที่สุดในโลกเป็นจำนวน 2.03 ล้านล้านเหรียญสหรัฐ มีการพัฒนาเทคโนโลยีที่หลากหลาย สืบเนื่องจากการที่จีนเป็นแหล่งลงทุนของบริษัทข้ามชาติในหลากหลายธุรกิจและอุตสาหกรรมเป็นระยะเวลาเกือบ 30 ปี นับตั้งแต่จีนเริ่มเปิดประเทศ และรัฐบาลจีนก็มีมาตรการส่งเสริมให้วิสาหกิจจีนออกไปลงทุนในต่างประเทศให้มากขึ้น โดยมีนโยบาย Going Global เป็นยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมให้วิสาหกิจจีนออกไปลงทุนในต่างประเทศ สำหรับไทยเนื่องจากปัจจัยความไม่แน่นอนทางการเมืองและขีดความสามารถในเชิงแข่งขันที่ลดลงได้ส่งผลกระทบต่อการลงทุนจากต่างประเทศ ทิศทางการลงทุนของนักลงทุนชาวจีนในไทยมีอัตราการขยายตัวที่ลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับการลงทุนของจีนในประเทศอาเซียน เช่น สิงคโปร์ และเวียดนาม ดังนั้น มาตรการเชิงรุกจึงเป็นสิ่งที่จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง สำหรับจุดแข็งของไทย ได้แก่ การพัฒนาทางด้านสาธารณูปโภคพื้นฐาน การขนส่งและโลจิสติกส์ เป็นแหล่งลงทุนที่มีศักยภาพทั้งในด้านทักษะแรงงาน ความเป็นมิตรของคนไทย และความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นยาวนานกับจีน รวมทั้งการมีลักษณะทางด้านภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมในการเชื่อมต่อกับประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน และเป็นศูนย์กลางความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ อย่างใกล้ชิด หากแต่ไทยยังมีจุดอ่อนที่ควรปรับปรุงแก้ไขหลายประการ ได้แก่ ความผันผวนทางการเมือง ปัจจัยด้านวัตถุดิบและค่าจ้างแรงงานสูงขึ้น ขาดแคลนบุคลากรที่มีความสามารถในการสื่อสารกับจีน ต้นทุนโลจิสติกส์ที่อยู่ในระดับสูง รวมทั้งกฎระเบียบปฏิบัติบางประการที่ยังไม่เอื้อต่อนักลงทุนจากต่างประเทศเท่าที่ควร ทำให้ไทยไม่ได้รับการจัดอันดับ 1 ใน 10 ของประเทศที่จีนอยากไปลงทุนในต่างประเทศมากที่สุด สำหรับเวียดนาม (อันดับที่สี่) และสิงคโปร์ (อันดับที่เจ็ด) สาเหตุที่ทั้งสองประเทศจีนให้ความสนใจจะเข้าไปลงทุนเนื่องจากความได้เปรียบในด้านตลาด เทคโนโลยีและการบริหารจัดการที่ทันสมัย ต้นทุนโลจิสติกส์ถูกกว่า ดังนั้น ไทยควรกำหนดยุทธศาสตร์ในเชิงรุกทั้งในด้านการประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การจัดนิทรรศการและงานแสดงสินค้าในจีนอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาความสัมพันธ์อย่างแน่นแฟ้นในระดับผู้นำประเทศ การลดต้นทุนทางด้านโลจิสติกส์ และการปรับปรุงกฎระเบียบข้อบังคับให้มีความเหมาะสมและเอื้ออำนวยความสะดวกแก่นักลงทุน การพัฒนาทรัพยากรบุคคลทั้งทางด้านความรู้และทักษะในการทำงาน การเรียนรู้วัฒนธรรมของจีนและประเทศสมาชิกอาเซียนให้มากขึ้น รวมทั้งการสร้างเครือข่ายพันธมิตรที่เข้มแข็งโดยผ่านสำนักงานเศรษฐกิจการลงทุน ณ นครเซี่ยงไฮ้ รวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมให้มีการเพิ่มกำลังบุคลากรเพื่อรองรับบทบาทและภารกิจในการเตรียมการเพื่อรองรับกับการขยายตัวทางการค้าและการลงทุนระหว่างไทยกับจีน

พิทยา สุวคันธ์ (2549) ศึกษาเรื่อง การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของจีนในไทย และผลกระทบต่อความสัมพันธ์ไทย-จีน เพื่อศึกษาการลงทุนของจีนในไทยว่ามีแรงจูงใจใดบ้าง และเพื่อศึกษาปัจจัยการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของจีนในไทยมีส่วนสนับสนุนการลงทุนของจีนในไทยหรือไม่ และอย่างไร รวมทั้ง

เพื่อศึกษาว่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของจีนในไทยส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ไทย-จีน อย่างไรก็ตาม การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการใช้วิธีการวิจัยทางเอกสาร และการสัมภาษณ์ ผลการศึกษาสรุปสาระสำคัญได้ 3 ประการ คือ ประการแรก ไทยกับจีนมีความสัมพันธ์กันมายาวนานทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรม โดยที่ทั้งสองประเทศมีความสัมพันธ์ทางการทูตตั้งแต่ปีพ.ศ. 2518 จีนได้ลงทุนในไทยเป็นอันดับห้าในระดับโลกและเป็นอันดับหนึ่งในระดับภูมิภาคอาเซียน เนื่องด้วยความได้เปรียบของไทย ที่มีเหนือกว่าประเทศอื่นในอาเซียน ทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ที่มีความใกล้ชิดกัน พิเศษ มีความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้น และมีการผสมกลมกลืนมากกว่าหลายประเทศในอาเซียน ทั้งนี้การลงทุนของจีนในไทยได้ถูกกำหนดด้วยยุทธศาสตร์หลายประการ เช่น ยุทธศาสตร์การก้าวออกไปลงทุนในต่างประเทศ ความร่วมมือทางเศรษฐกิจจีนกับอาเซียน และความร่วมมือในกรอบอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง สิ่งเหล่านี้ได้เป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญของจีนในการขยายการลงทุน โดยไทยเป็นประเทศที่มีศักยภาพสูง ทั้งทางภูมิยุทธศาสตร์ ภูมิรัฐศาสตร์ และภูมิเศรษฐศาสตร์ ที่จะป็นฐานการลงทุนเพื่อเอื้ออำนวยในการกระจายสินค้าไปยังตลาดอาเซียนและตลาดโลก ประการที่สอง การลงทุนของจีนในไทยมีอัตราการขยายตัวในช่วงหลังที่จีนเข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลกพ.ศ. 2544 จีนสามารถก้าวขึ้นมาเป็นมหาอำนาจทางด้านเศรษฐกิจและการเมือง มีปริมาณเงินทุนสำรองระหว่างประเทศมากเป็นอันดับหนึ่งของโลก จีนมีนโยบายส่งเสริมการลงทุนในต่างประเทศ โดยแรงจูงใจของจีนในการเข้ามาลงทุนในไทย เพื่อการแสวงหาตลาดในไทยและตลาดของอาเซียน ทรัพยากรและวัตถุดิบ เช่น ยางพารา น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ และสินค้าอัญมณี แหล่งที่ตั้งของไทยก็ถือว่ามีความได้เปรียบทางภูมิยุทธศาสตร์ของภูมิภาค นโยบายและสิทธิพิเศษที่บริษัทจีนได้รับการสนับสนุนจากไทยและประเทศสมาชิกของอาเซียน ประการที่สาม การลงทุนของจีนในไทยมีความได้เปรียบทั้งปัจจัยทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม เนื่องจากความสัมพันธ์ทางการเมืองระหว่างไทยกับจีนมีความใกล้ชิดกันเป็นพิเศษ ไทยเป็นประเทศที่สนับสนุนจีนในการเข้ามาที่มีความสัมพันธ์กับประเทศสมาชิกของอาเซียนในการเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจ และปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรมก็คือ คนไทยเชื้อสายจีนได้ผสมกลมกลืนในสังคมไทย และสามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างไทยกับจีน และในส่วนผลกระทบการลงทุนของจีนในไทยนั้น เมื่อมีการลงทุน การเผยแพร่แบรนด์สินค้าจีน ศิลปะจีน ภาษาและวัฒนธรรมจีน ในไทยด้วยแล้ว กล่าวได้ว่าการลงทุนลักษณะข้ามชาติของจีนในไทยจะเพิ่มขึ้นอีกมาก ควบคู่ไปกับการดำเนินนโยบายความสัมพันธ์ไทย-จีนที่ใกล้ชิด บนพื้นฐานที่เอื้อประโยชน์ร่วมกันทั้งในด้านความมั่นคงการเมือง และเศรษฐกิจ

หลี่ เหวิน เหลียง (2555) ศึกษาเรื่อง โอกาสในการส่งเสริมการลงทุนของจีนในไทยอย่างยั่งยืน วิเคราะห์จากมิติวัฒนธรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเชื่อ ค่านิยม แบบแผนการกระทำที่เกี่ยวกับโอกาสในการลงทุนของนักลงทุนจีนและคนไทยที่เกี่ยวกับโอกาสในการลงทุนของจีนในไทย กระบวนการปะทะสังสรรค์ของความเชื่อ ค่านิยม แบบแผนการกระทำที่เกี่ยวกับโอกาสในการลงทุนของจีนในไทย และกระบวนการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์การในส่วนที่เป็นพฤติกรรมของผู้บริหารและพฤติกรรมของคนทำงาน วิธีการศึกษาเป็นเชิงปริมาณและคุณภาพ ประชากร ได้แก่ นักธุรกิจจีนในไทยจำนวน 95 ราย ที่เป็นเจ้าของบริษัทหรือผู้บริหารบริษัทที่มีการจดทะเบียนในไทย เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม สำหรับเชิงคุณภาพ ได้แก่ นักลงทุน หรือเจ้าของธุรกิจจีนในไทย ผู้บริหาร พนักงานคนไทยและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจำนวน 36 ราย โดยใช้วิธีสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและการตีความข้อมูลเจาะลึกเชิงตรรก ผลการวิจัยพบว่า นักลงทุนจีนมีความรู้ความเข้าใจและความเชื่อมั่นในโอกาสของการลงทุนในไทย การลงทุนของจีนในไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ความเชื่อ ค่านิยมและแบบแผน พฤติกรรมมีผลต่อปัจจัยทางเศรษฐกิจ การเมือง และการสนับสนุนของหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อโอกาสในการส่งเสริมการลงทุนของนักธุรกิจจีนใน

ไทย นักลงทุนจีนเห็นว่าไทยค่อนข้างมีความโปร่งใสในการดำเนินงาน หน่วยงานของรัฐมีประสิทธิภาพ กฎระเบียบมีความชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อน และข้อตกลงระหว่างประเทศเอื้อต่อการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับจีนทั้งในด้านการค้าและการลงทุน นอกจากนี้ ไทยกับจีนมีความใกล้ชิดทางภูมิศาสตร์ มีความใกล้เคียงทางวัฒนธรรม โดยเฉพาะนักธุรกิจจีนจำนวนมากที่อพยพจากจีน หรือเป็นคนไทยเชื้อสายจีน การบริหารงานยึดหลักจีนผสมผสานไทยและตะวันตก ง่ายต่อการปรับตัวระหว่างคนไทยและคนจีน การปะทะสังสรรค์ทางวัฒนธรรมมีลักษณะผสมผสานกลมกลืนกัน สำหรับบริษัทชาวจีนที่เข้ามาลงทุนในไทยช่วงระยะเวลาไม่นานยังไม่มีความขัดแย้งที่เข้มข้น พฤติกรรมและแบบแผนในการทำธุรกิจยังเป็นแบบจีน และนักธุรกิจจีนยังขาดความเข้าใจและจิตสำนึกในปัญหาสิ่งแวดล้อม ความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อการลงทุนที่ยั่งยืน

อภิรัตน์ จิตต์ (2553) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศไทย และศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิแบบอนุกรมเวลา (Time Series Data) เป็นรายปี ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2530-ปีพ.ศ. 2552 รวมระยะเวลา 23 ปี การวิเคราะห์เชิงปริมาณโดยใช้สมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Regression) ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares : OLS) ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศไทย ได้แก่ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (EX) และการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในปีที่ผ่านมา (FDI) มีความสัมพันธ์กับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำโดยเฉลี่ย (W) มีความสัมพันธ์กับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในทิศทางตรงกันข้ามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้รัฐบาลสามารถใช้เป็นแนวทางในการกำหนดมาตรการและนโยบายต่าง ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมีความจำเป็นต่อประเทศกำลังพัฒนา เนื่องจากระดับการออมภายในประเทศไม่เพียงพอความต้องการลงทุนในประเทศ ดังนั้น เงินลงทุนจากต่างประเทศสามารถช่วยลดปัญหาช่องว่างระหว่างการออมและการลงทุน และข้อดีอีกประการหนึ่งก็คือ มีความเสี่ยงจากการไหลออกของเงินทุนน้อยกว่าเงินทุนจากต่างประเทศประเภทอื่น ๆ โดยเฉพาะเงินกู้ยืม นอกจากนี้ การลงทุนจากต่างประเทศมักจะมาพร้อมกับเทคโนโลยี (Technology) และการถ่ายทอดความรู้ (Know-how) จากต่างประเทศ ซึ่งทำให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมและเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน และยังทำให้เกิดการจ้างงานซึ่งส่งผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในระยะยาว กล่าวโดยสรุปสำหรับไทยเป็นที่น่าสังเกตว่า กำลังแรงงานเป็นปัจจัยเพียงปัจจัยเดียวที่ส่งผลต่อปริมาณการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ แตกต่างจากประเทศอื่นที่มีพื้นฐานการพัฒนาเศรษฐกิจที่ใกล้เคียงกัน คือ ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย และอินโดนีเซีย ที่มีการสะสมทุนภายในประเทศ เป็นปัจจัยดึงดูดการลงทุน ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรใช้แนวทางนี้ในการสร้างแรงดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ซึ่งจะส่งผลดีต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจต่อไป

จากรายงานสรุปผลการสัมมนาเรื่อง “อนาคตลงทุนไทย มองอย่างไรในสายตานักลงทุน” โดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (2556 : 1) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอผลการศึกษา “โครงการศึกษาและวิเคราะห์ความเชื่อมั่นนักลงทุนต่างชาติในไทย ประจำปี 2556” รวมทั้งรับฟังทัศนคติและข้อคิดเห็นของผู้บริหารทั้งจากภาครัฐและเอกชน ในการสัมมนาและอภิปรายในหัวข้อดังกล่าว โดยผู้แทนจากสภาหอการค้าไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และองค์การส่งเสริมการค้าต่างประเทศของญี่ปุ่น (JETRO) พบว่า ในภาพรวมนักลงทุนต่างชาติยังคงให้ความสำคัญต่อการลงทุนในไทย และยังคงสนใจที่จะรักษาการลงทุนในไทยต่อไปร้อยละ 63 และนักลงทุนที่วางแผนจะขยายการลงทุนในอนาคต ร้อยละ 34 สำหรับปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อความเชื่อมั่นและความต้องการขยายหรือรักษาระดับการลงทุนในไทยภาพรวม ได้แก่ 1) โครงสร้าง

พื้นฐานของไทยโดยรวมมีเพียงพอ 2) อุตสาหกรรมสนับสนุนและวัตถุดิบในการผลิตเพียงพอ เช่น กลุ่มอุตสาหกรรม Supply Chain และชิ้นส่วนในการผลิต 3) การให้สิทธิประโยชน์ด้านการลงทุนของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนของไทย นอกจากนี้ ยังมีปัจจัยทางอ้อม ได้แก่ 1) กระบวนการทำงานของภาครัฐมีความโปร่งใส 2) สถานการณ์ทางการเมืองมีเสถียรภาพ 3) ความเชื่อมั่นในนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหาท่วม 4) มาตรการป้องกันการคอร์รัปชันและมาตรการปรับปรุงระบบภาษีศุลกากร อนึ่ง ในอนาคตคาดว่าจะการขยายตัวของการลงทุนจากต่างประเทศโดยเฉพาะจากจีนจะมีแนวโน้มสูงขึ้น และผลจากการเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมอาเซียน ซึ่งมีเป้าหมายให้ไทยเป็นฐานการผลิต/ประกอบธุรกิจในอาเซียน นักลงทุนที่เข้ามาลงทุนในไทยส่วนใหญ่ ร้อยละ 95.6 เข้ามาโดยได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนของไทย เช่น ธุรกิจผลิตโลหะ เครื่องจักรและอุปกรณ์การขนส่ง และอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้ามีจำนวนที่เข้ามาลงทุนกว่าครึ่งหนึ่งของนักลงทุนทั้งหมด โดยส่วนใหญ่เป็นบริษัทที่มีขนาดธุรกิจขนาดใหญ่ สำหรับปัจจัยที่สำคัญที่ดึงดูดนักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนในไทย ได้แก่ 1) ระบบโลจิสติกส์ของไทยมีความพร้อมเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศใกล้เคียงกับไทย และ 2) ที่ตั้งของไทยที่สามารถเชื่อมต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน จึงเป็นปัจจัยเอื้อต่อการขนส่งสินค้ากระจายไปยังประเทศต่าง ๆ ได้สะดวกและถือเป็นยุทธศาสตร์ที่สามารถขยายการลงทุนต่อไปได้ แม้ว่าไทยจะได้เปรียบจากปัจจัยดังกล่าว หากแต่ยังคงมีข้อที่จะต้องพิจารณา ได้แก่ ทางด้านแรงงาน โดยเฉพาะแรงงานไร้ฝีมือ (Unskilled Labors) ซึ่งเป็นแรงงานที่ยังขาดแคลนในภาคการผลิต ปัญหาค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำที่ปรับขึ้นเป็น 300 บาทต่อวัน เป็นอีกปัจจัยที่ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น และทางด้านนโยบายช่วยเหลือผู้ประกอบการในประเทศของภาครัฐ ยังให้การสนับสนุนผู้ประกอบการภายในประเทศมากเกินไปจะส่งผลให้นักลงทุนต่างชาติไม่สามารถแข่งขันได้ และในด้านความโปร่งใสในการดำเนินงานของภาครัฐ สำหรับสิ่งที่นักลงทุนต่างชาติยังคงวิตกกังวล ได้แก่ กระบวนการด้านศุลกากรและการเก็บภาษี รวมทั้งความโปร่งใสในการดำเนินการของภาครัฐ โดยอยากให้ภาครัฐกำหนดนโยบายและกรอบระยะเวลาในการดำเนินการให้ชัดเจนและใช้ระยะเวลาสั้น เนื่องจากบางครั้งการกำหนดพิกต์ใช้เวลาานาน ซึ่งเป็นผลเสียต่อการดำเนินธุรกิจ และการกำหนดนโยบายภาครัฐ โดยเฉพาะมาตรการส่งเสริมการลงทุนใหม่ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนของไทย อาจส่งผลให้นักลงทุนต้องเตรียมการเพื่อปรับแผนการรองรับนโยบายดังกล่าว โดยความไม่ชัดเจนของกฎเกณฑ์อาจส่งผลให้เกิดต้นทุนที่สูง ทำให้เกิดความลังเลในการเข้ามาลงทุนในไทย นอกจากนี้ การเชื่อมโยงระบบขนส่งระหว่างประเทศยังขาดความคล่องตัว ซึ่งภาครัฐควรให้ความช่วยเหลืออำนวยความสะดวกอย่างจริงจัง

2.7 นิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน

2.7.1 กล่าวนำ

จากนโยบาย “ก้าวออกไป” ของรัฐบาลจีนที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นแนวทางสนับสนุนให้นักลงทุนจีนออกไปลงทุนในต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง ภายใต้การส่งเสริมอย่างเป็นทางการของรัฐบาลจีน นิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน แห่งนี้บริหารจัดการโดย บริษัท Thai-Chinese Industrial Realty Development หรือชื่อภาษาไทยว่า “บริษัท พัฒนาอสังหาริมทรัพย์เพื่อการอุตสาหกรรมระยอง (ไทย-จีน) จำกัด” ซึ่งเป็นการเข้ามาลงทุนในไทยโดยกลุ่ม Holley Group จากมณฑลเจ้อเจียง ร่วมมือกับบริษัทในเครืออมตะ (ร่วมถือหุ้นประมาณร้อยละ 25) จัดทะเบียนในปีพ.ศ. 2550 สถานที่ตั้งอยู่ภายในนิคมอมตะ จังหวัดระยอง ในพื้นที่ประมาณ 500 ไร่

2.7.2 วัตถุประสงค์

นิคมอุตสาหกรรมไทย-จีนมีวัตถุประสงค์มุ่งพัฒนาที่ดิน สร้างนิคมอุตสาหกรรมที่ครอบคลุมด้านการผลิต การเก็บรักษา การกระจายและขนส่งสินค้าที่สมบูรณ์แบบ โดยปริมาณเงินลงทุนของเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมมีมูลค่าเบื้องต้นไม่ต่ำกว่า 3,000 ล้านบาท ทั้งในโครงการไฟเบอร์ออฟติกส์ โครงการผลิตล้อรถยนต์ เป็นต้น รวมทั้งเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับบริษัทชาวจีนที่ต้องการออกไปลงทุนในไทย เช่น การให้บริการแบบจุดเดียว (One Stop Service) และรวบรวมเอกสาร กฎหมาย ระเบียบและข้อมูลต่าง ๆ ที่ควรรู้เกี่ยวกับไทย โดยแปลเป็นภาษาจีนกลาง

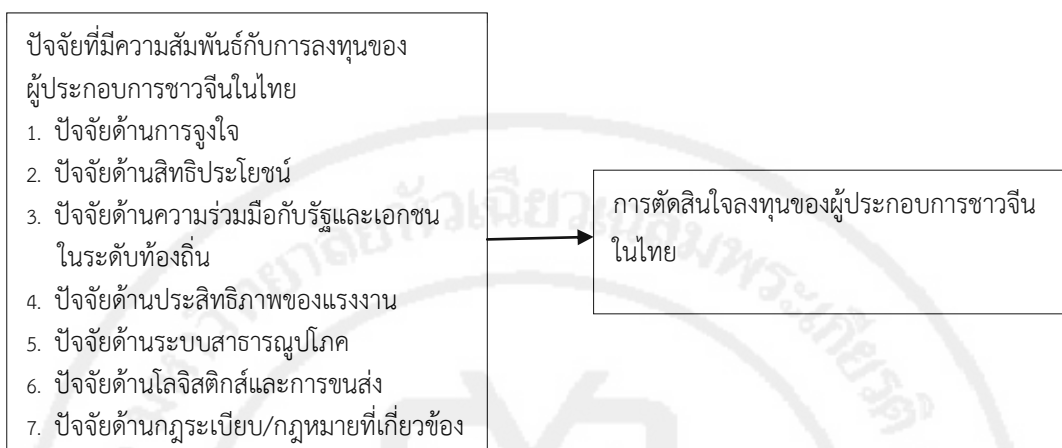
นิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน นับเป็น 1 ใน 8 แห่งของจีนที่มีนักลงทุนชาวจีนออกไปรวมตัวเป็นกลุ่มในนิคมอุตสาหกรรมยังต่างประเทศ การลงทุนของกลุ่ม Holley Group ขยายขอบเขตครอบคลุมธุรกิจหลายด้าน เช่น การผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ กิจกรรมด้านพลังงาน โครงการด้านการเกษตร เช่น การลงทุนในโครงการเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ มันสำปะหลังและยางพารา โครงการพัฒนาที่ดิน เป็นต้น นอกจากนี้ไทยแล้วประเทศที่กลุ่ม Holley Group มีโครงการที่จะออกไปลงทุนได้แก่ กัมพูชา ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย รวมทั้งบางประเทศในทวีปแอฟริกา สหรัฐอเมริกา อาร์เจนตินา อิตาลี อังกฤษ โดยประเทศแรกที่กลุ่มนี้เลือกที่จะเดินออกไปลงทุนคือไทย โดยจีนนอกจากจะให้ความสำคัญกับไทยในการเป็นฐานการลงทุนและ ยังชี้ให้เห็นโอกาสที่จีนจะเข้ามาพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับอุตสาหกรรมต่างๆ ของจีนที่จะย้ายฐานการผลิตเข้ามาในไทย เพื่อใช้เป็นฐานในการกระจายสินค้าออกไปยังกลุ่มประเทศอาเซียน เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียนในปีพ.ศ. 2558

2.8 กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดของการวิจัยมีดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

ในการศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Study) โดยการเก็บข้อมูลปฐมภูมิจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทยของผู้ประกอบการชาวจีนในนิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน จังหวัดระยอง

3.1 ขั้นตอนการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามแนวทางที่กำหนดไว้ในระเบียบวิธีการศึกษา ประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ 5 ขั้นตอน ได้แก่

- ขั้นตอนที่ 1 การออกแบบการวิจัย
- ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- ขั้นตอนที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- ขั้นตอนที่ 5 การสรุปและการนำเสนอผลวิจัย

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่อยู่ในขอบเขตของการวิจัย ได้แก่ บริษัทข้ามชาติชาวจีนที่เข้ามาลงทุนในไทยโดยการจัดตั้งบริษัทหรือสถานประกอบการหรือโรงงานอุตสาหกรรม ทั้งในด้านการผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ กิจการด้านพลังงาน โครงการด้านการเกษตร ที่มีรายชื่อปรากฏอยู่ในทำเนียบโรงงานในนิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน จำนวน 47 บริษัท มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 43 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 91.48 โดยผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากบริษัททั้งหมดจากการใช้แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ผู้บริหารหรือผู้แทนสถานประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมในนิคมอุตสาหกรรมไทย-จีนอีกจำนวน 15 คน โดยมีผู้ให้สัมภาษณ์ครบทุกคน ใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ผู้ให้สัมภาษณ์มีคุณลักษณะดังนี้

- คัดเลือกจากสถานประกอบการหรือบริษัทที่เป็นสาขาของบริษัทแม่ที่มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่สาธารณรัฐประชาชนจีน
- เป็นบุคคลที่เป็นผู้บริหารหรือผู้แทนบริษัทที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและมีความชำนาญในการปฏิบัติหน้าที่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป จัดเป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Information)

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้ศึกษาได้สร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับใช้ในการศึกษาโดยยึดตามกรอบแนวคิดของการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

แบบสอบถาม

เป็นเครื่องมือที่นำมาใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งปฐมภูมิ โดยใช้แบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด ประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนหนึ่ง ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ข้อมูลที่เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายปิดและปลายเปิด เช่น เพศ อายุ สัญชาติ การเปิดดำเนินงาน ระยะเวลาที่พำนักอยู่ในไทย ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในบริษัท และตำแหน่งงาน รวมจำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่สอง ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบและการบริหารจัดการของสถานประกอบการ ได้แก่ ประเภทของธุรกิจ ลักษณะของธุรกิจ ลักษณะของการจดทะเบียนบริษัท เงินทุนจดทะเบียน ลักษณะของการลงทุน การส่งเสริมจากบีโอไอ เหตุผลที่เข้ามาลงทุนในไทย หลักสำคัญในการบริหารงาน และความคาดหวังได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ ปัญหาที่ประสบและแนวโน้มในอนาคต รวมจำนวน 11 ข้อ

ส่วนที่สาม คำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนของผู้ประกอบการชาวจีนในไทย เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนของผู้ประกอบการชาวจีนในไทย ประกอบด้วย 7 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านการจูงใจ ปัจจัยด้านสิทธิประโยชน์ ปัจจัยด้านความร่วมมือกับรัฐและเอกชนในระดับท้องถิ่น ปัจจัยด้านประสิทธิภาพของแรงงาน ปัจจัยด้านระบบสาธารณูปโภค ปัจจัยด้านโลจิสติกส์และการขนส่ง และปัจจัยด้านกฎระเบียบ/กฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมจำนวน 32 ข้อ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert Rating Scale) ลักษณะเป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยดังกล่าวมีจำนวน 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	เห็นด้วยกับปัจจัยดังกล่าวมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	เห็นด้วยกับปัจจัยดังกล่าวมาก
ระดับ 3	หมายถึง	เห็นด้วยกับปัจจัยดังกล่าวปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	เห็นด้วยกับปัจจัยดังกล่าวน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	เห็นด้วยกับปัจจัยดังกล่าวน้อยที่สุด

แบบสัมภาษณ์

เป็นแบบสัมภาษณ์มีโครงสร้าง ประกอบด้วยข้อคำถาม 8 ข้อ ประกอบด้วย บทสัมภาษณ์เกี่ยวกับ ชื่อ-นามสกุล ตำแหน่งงาน ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับบริษัท (ประเภทของธุรกิจที่เข้ามาลงทุน รูปแบบและลักษณะของการลงทุนลักษณะการบริหารจัดการ ลักษณะเด่นของบริษัท) มูลเหตุสำคัญที่บริษัทเข้ามาลงทุนในไทย ปัญหาอุปสรรคในการเข้ามาลงทุนในไทย ปัจจัยสำคัญที่จะดึงดูดให้บริษัทต่างชาติเข้ามาลงทุนในไทย รัฐบาลให้การส่งเสริมนักลงทุนจากต่างชาติในไทย แผนการลงทุนในอนาคต และข้อเสนอแนะ

การสร้างเครื่องมือวิจัย

แบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือแบบสอบถามสำหรับใช้ในการวิจัย โดยศึกษาจากเอกสารทางวิชาการและจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทยของผู้ประกอบการชาวจีนในนิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน จังหวัดระยอง โดยมีขั้นตอนดังนี้

- 1) ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 2) กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือ
 - 3) สร้างเครื่องมือจากกรอบแนวคิดและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย
 - 4) แต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
 - 5) ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
 - 6) หลังจากนั้นจึงนำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญภาษาจีนแปลข้อความในแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แต่ละข้อเป็นภาษาจีนกำกับ
 - 7) นำเครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงสมบูรณ์แล้วไปเก็บข้อมูลในพื้นที่ที่ทำการศึกษาคือ ผู้ประกอบการชาวจีนในนิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน จังหวัดระยอง
- การทดสอบเครื่องมือ

การทดสอบความถูกต้องของเนื้อหา (Content Validity) และความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) โดยวิธีการนำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ไปเสนอผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบ เพื่อให้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์มีเนื้อหาครบถ้วน ถูกต้องครอบคลุมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

- (1) รศ.ดร.วัลย์ลักษณ์ อัครธีรวงศ์ คณะสถิติ มหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- (2) รศ.ดร.พงศ์ หรดาล คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
- (3) รศ. ณรงค์ศักดิ์ บุญเลิศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

แหล่งที่มาของข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นลักษณะของการผสมผสานการวิจัยทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์หามีแหล่งที่มาของข้อมูลดังนี้

1. แหล่งปฐมภูมิ (Primary Data)

เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลโดยตรง คือ ผู้บริหารหรือผู้แทนผู้ประกอบการธุรกิจ ในนิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน จังหวัดระยอง โดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์

2. แหล่งทุติยภูมิ (Secondary Data)

เป็นข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสาร รายงานการประชุม แผนงาน วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์วารสารทางวิชาการ เอกสารเผยแพร่ของสถานประกอบการ รายงานประจำปี หนังสือและ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนโยบายหรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการลงทุนต่างประเทศในไทย และ ข้อมูลทางสถิติที่เกี่ยวข้อง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสือจากคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเพื่อขอความ อนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบเครื่องมือวิจัยทั้งแบบสอบถามและแบบ สัมภาษณ์จำนวน 3 ท่าน
2. นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจจากผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญแปลง เป็นภาษาจีน สำหรับนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรหรือตัวอย่างที่ศึกษา
3. ส่งแบบสอบถามทั้งภาษาไทยและภาษาจีนไปยังสถานประกอบการเป้าหมายของการวิจัย ทั้งโดยทางไปรษณีย์และการส่งด้วยตนเองเพื่อเก็บข้อมูล พร้อมทั้งติดตามเพื่อให้ได้จำนวนครบถ้วน ตามที่กำหนดไว้
4. นัดหมายผู้บริหารสถานประกอบการที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อการสัมภาษณ์ จนได้ข้อมูล ครบถ้วนตามที่ต้องการ

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมโดยใช้แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามเพื่อนำมาสรุปและอภิปรายผล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ภายหลังจากที่ได้รับแบบสอบถามกลับคืนครบถ้วน สมบูรณ์แล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลทั้งหมดมาจัดระเบียบข้อมูลและลงรหัส ทำการวิเคราะห์ตามรายละเอียด ดังนี้

(1) การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ข้อมูลลักษณะของประชากรโดยทั่วไปและข้อมูล เกี่ยวกับรูปแบบและการบริหารจัดการของบริษัท

(2) การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทย

ในส่วนของการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยนั้น ผู้วิจัยได้กำหนดระดับของ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทยตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าเฉลี่ย ของผลคะแนนเป็นตัวชี้วัดตามเกณฑ์ในการวิเคราะห์ ตามแนวคิดของ เบสต์ (Best W. John.1997, p 190) มีรายละเอียดดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.21 – 5.00	หมายถึง	มีระดับของความสัมพันธ์มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.41 – 4.20	หมายถึง	มีระดับของความสัมพันธ์มาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.61 – 3.40	หมายถึง	มีระดับของความสัมพันธ์ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.80 – 2.60	หมายถึง	มีระดับของความสัมพันธ์น้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	0.00 – 1.79	หมายถึง	มีระดับของความสัมพันธ์น้อยที่สุด

(3) การวิเคราะห์ข้อมูลจากข้อเสนอแนะ เป็นการอธิบายในเชิงพรรณนาและนำเสนอในลักษณะการเขียนเชิงอธิบายข้อความ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

เป็นลักษณะของการวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือตัวแทนสถานประกอบการชาวจีนที่เข้ามาลงทุนในไทย โดยวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอในลักษณะการเขียนเชิงอธิบายข้อความ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ตามขั้นตอน ดังนี้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สัญชาติ ระยะเวลาที่พำนักอยู่ในไทย ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในบริษัท ตำแหน่งงาน วิเคราะห์จากการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาค่าแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Average)

2. ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบและการบริหารจัดการของบริษัท โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาค่าแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Average)

3. ข้อมูลปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนของผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมชาวจีนในไทย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาค่าแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Average) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และแปลความหมายตามเกณฑ์ในการวิเคราะห์ตามแนวคิดของ เบสท์

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือตัวแทนสถานประกอบการหรือโรงงานอุตสาหกรรมชาวจีนที่เข้ามาลงทุนในไทยสำหรับบริเวณพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน จังหวัดระยอง โดยใช้วิธีการเชิงพรรณนาในการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอในลักษณะการเขียนเชิงอธิบายข้อความ

3.6 การแปลความหมายและสรุปผล

ในการวิจัยผู้วิจัยได้แปลความหมายผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ แต่ละขั้นตอนของการวิจัย โดยพรรณนาคุณลักษณะของข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย หลังจากนั้น จึงสรุปผลการศึกษาเพื่อดูความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้ในลักษณะของการนำเสนอข้อมูลเป็นตารางแบบทางเดียว ตารางสองทางและตารางหลายทาง

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทยของผู้ประกอบการชาวจีนในนิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน จังหวัดระยอง ครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามและจากการสัมภาษณ์ การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่หนึ่ง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วยข้อมูล ดังนี้

- 1 ข้อมูลทั่วไป
- 2 ข้อมูลสภาพการณ์ทั่วไปเกี่ยวกับการลงทุนของผู้ประกอบการชาวจีนในนิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน จังหวัดระยอง
- 3 ข้อมูลปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนของผู้ประกอบการชาวจีนในนิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน จังหวัดระยอง

ส่วนที่สอง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ส่วนที่หนึ่ง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

1. ข้อมูลทั่วไป

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ สัญชาติ ระยะเวลาเริ่มเปิดดำเนินงานในไทย ระยะเวลาที่ท่านพำนักอยู่ในไทยติดต่อกันนานที่สุด ระยะเวลาที่ท่านปฏิบัติงานในบริษัทปัจจุบัน และตำแหน่งงานปัจจุบัน แสดงในตารางที่ 4-1 ถึงตารางที่ 4-7

ตารางที่ 4-1 การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	31	72.09
หญิง	12	27.91
รวม	43	100

จากตารางที่ 4-1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เพศชาย จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 72.09 และเพศหญิง จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 27.91

ตารางที่ 4-2 การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
20 ปี หรือต่ำกว่า	-	-
21-30 ปี	7	16.28
31 - 40 ปี	11	25.58
41 - 50 ปี	23	53.48
51 ปี ขึ้นไป	2	4.66
รวม	43	100

จากตารางที่ 4-2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 53.48 รองลงมาอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 25.58 อายุระหว่าง 21-30 ปีขึ้นไปจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 16.28 น้อยที่สุดอายุ 20 ปี หรือต่ำกว่า ไม่มีผู้ตอบ

ตารางที่ 4-3 การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละจำแนกตามสัญชาติ

สัญชาติ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไทย	8	18.60
จีน	35	81.40
อื่นๆ	0	0
รวม	43	100

จากตารางที่ 4-3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสัญชาติจีน จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 81.40 รองลงมาสัญชาติไทย จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 18.60

ตารางที่ 4-4 การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละจำแนกตามระยะเวลาเริ่มเปิดดำเนินงานในไทย

ระยะเวลาเริ่มเปิดดำเนินงานในไทย	จำนวน (บริษัท)	ร้อยละ
พ.ศ. 2552	6	13.95
พ.ศ. 2553	3	6.98
พ.ศ. 2554	7	16.28
พ.ศ. 2555	14	32.56
พ.ศ. 2556	12	27.90
อื่น ๆ (ก่อนปีพ.ศ. 2552)	1	2.33
รวม	43	100

จากตารางที่ 4-4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า สถานประกอบการของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เริ่มเปิดดำเนินงานในไทยมากที่สุดปีพ.ศ. 2555 จำนวน 14 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 32.56 รองลงมาเริ่มเปิดดำเนินงานในไทยปีพ.ศ. 2556 จำนวน 12 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 27.90 น้อยที่สุดเริ่มเปิดดำเนินงานในไทยก่อนปีพ.ศ. 2552 จำนวน 1 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 2.33

ตารางที่ 4-5 การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละจำแนกตามระยะเวลาที่ท่านพำนักอยู่ในไทย ติดต่อกันนานที่สุด

ระยะเวลาที่ท่านพำนักอยู่ในไทย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 1 ปี	5	11.63
1-3 ปี	18	41.86
เกินกว่า 3 ปี-5 ปี	11	25.58
เกินกว่า 5 ปี-10 ปี	6	13.96
เกินกว่า 10 ปี ขึ้นไป	3	6.97
รวม	43	100

จากตารางที่ 4-5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระยะเวลาพำนักอยู่ในไทยติดต่อกันนานที่สุด มากที่สุดระยะเวลา 1-3 ปี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 42.86 รองลงมา มีระยะเวลาพำนักอยู่ในไทยติดต่อกันนานที่สุด เกินกว่า 3 ปี-5 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 25.58 น้อยที่สุดมีระยะเวลาพำนักอยู่ในไทยติดต่อกันนานที่สุดเกินกว่า 10 ปีขึ้นไป รวมจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 6.97

ตาราง 4-6 การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละจำแนกตามระยะเวลาที่ท่านปฏิบัติงานในบริษัทปัจจุบัน

ระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 1 ปี	3	6.97
1-3 ปี	21	48.84
เกินกว่า 3 ปีขึ้นไป	19	44.19
อื่นๆ	0	0
รวม	43	100

จากตารางที่ 4-6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระยะเวลาที่ปฏิบัติงานอยู่ในบริษัท 1-3 ปี มากที่สุดจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 48.84 รองลงมา มีระยะเวลาการปฏิบัติงานอยู่ในบริษัทเกินกว่า 3 ปีขึ้นไป จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 44.19 น้อยที่สุดมีระยะเวลาการปฏิบัติงานอยู่ในไทยน้อยกว่า 1 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 6.97

ตาราง 4-7 การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละจำแนกตามตำแหน่งงานปัจจุบัน

ตำแหน่งงานปัจจุบัน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ที่ปรึกษา	0	0
ประธานบริษัท	3	6.98
รองประธานบริษัท	5	11.63
ผู้จัดการ	24	55.81
รองผู้จัดการ	7	16.28
หัวหน้างาน	4	9.30
อื่นๆ	0	0
รวม	43	100

จากตารางที่ 4-7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีตำแหน่งงานปัจจุบันคือ ผู้จัดการ จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 55.81 รองลงมาตำแหน่งรองผู้จัดการ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 16.28 น้อยที่สุดคือตำแหน่งประธานบริษัท จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 6.98

2. ข้อมูลสภาพการณ์ทั่วไปเกี่ยวกับการลงทุนของผู้ประกอบการชาวจีนในนิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน จังหวัดระยอง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลรูปแบบและการบริหารจัดการของสถานประกอบการปรากฏตามตารางที่ 4-8 ถึง 4-14

ตาราง 4-8 การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละจำแนกตามประเภทของธุรกิจที่บริษัทประกอบกิจการ

ประเภทของธุรกิจ	จำนวน (บริษัท)	ร้อยละ
เกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตร	13	30.23
พลังงานทดแทน	2	4.65
ยานยนต์	14	32.55
อิเล็กทรอนิกส์และเทคโนโลยี	12	27.90
สารสนเทศและการสื่อสาร	1	2.33
แฟชั่นและบริการ	0	0
อสังหาริมทรัพย์/ที่อยู่อาศัย	0	0
อื่นๆ	1	2.33
รวม	43	100

จากตารางที่ 4-8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ประเภทของธุรกิจของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ประกอบกิจการ มากที่สุดคือ ยานยนต์ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 32.55 รองลงมาเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตร จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 30.23 น้อยที่สุดคืออสังหาริมทรัพย์/ที่อยู่อาศัย แฟชั่นและบริการ ไม่มีผู้ตอบ

ตาราง 4-9 การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละจำแนกตามลักษณะของธุรกิจ

ลักษณะของธุรกิจ	จำนวน (บริษัท)	ร้อยละ
การผลิต	38	88.37
การขาย	2	4.65
การบริการ	3	6.98
อื่นๆ	0	0
รวม	43	100

จากตารางที่ 4-9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ลักษณะของธุรกิจของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุดคือ การผลิต จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 88.37 รองลงมาเป็นการบริการ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 6.98 น้อยที่สุดคือการขาย จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4.65

ตาราง 4-10 การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละจำแนกตามรูปแบบการจดทะเบียนธุรกิจของสถานประกอบการ

รูปแบบการจดทะเบียนธุรกิจ	จำนวน (บริษัท)	ร้อยละ
กิจการเจ้าของคนเดียว	4	9.30
ห้างหุ้นส่วนสามัญ	1	2.32
ห้างหุ้นส่วนจำกัด	0	0
บริษัทจำกัด	36	83.72
บริษัทมหาชน	2	4.65
องค์การธุรกิจจัดตั้งหรือจดทะเบียนตามกฎหมายเฉพาะ	0	0
อื่นๆ	0	0
รวม	43	100

จากตารางที่ 4-10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า รูปแบบการจดทะเบียนบริษัทของสถานประกอบการผู้ตอบแบบสอบถาม มากที่สุดคือ บริษัทจำกัด จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 83.72 รองลงมาคือกิจการเจ้าของคนเดียว จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 9.30 น้อยที่สุดคือ ห้างหุ้นส่วนจำกัด และ องค์การธุรกิจจัดตั้งหรือจดทะเบียนตามกฎหมายเฉพาะ ไม่มีผู้ตอบ

ตาราง 4-11 การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละจำแนกตามเงินทุนจดทะเบียนของบริษัทปัจจุบัน

เงินทุนจดทะเบียนของบริษัท	จำนวน (บริษัท)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5 ล้านบาท	0	0
5 – 15 ล้านบาท	0	0
16 – 30 ล้านบาท	5	11.63
31 – 50 ล้านบาท	3	6.97
มากกว่า 51 ล้านบาทขึ้นไป	35	81.40
รวม	43	100

จากตารางที่ 4-11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า เงินทุนจดทะเบียนของบริษัทผู้ตอบแบบสอบถาม มากที่สุดคือ มากกว่า 51 ล้านบาทขึ้นไป จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 81.40 รองลงมาคือ 16-30 ล้านบาท จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 11.63 น้อยที่สุดคือ 31-50 ล้านบาท จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 6.97 โดยไม่มีบริษัทที่มีเงินทุนจดทะเบียนต่ำกว่า 15 ล้านบาท

ตาราง 4-12 การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละจำแนกตามลักษณะของการลงทุน

ลักษณะของการลงทุน	จำนวน (บริษัท)	ร้อยละ
ลงทุนเอง	29	67.44
ร่วมลงทุนกับนักธุรกิจไทย	3	6.98
ร่วมลงทุนกับนักธุรกิจจีน	10	23.25
ร่วมลงทุนกับนักธุรกิจต่างชาติ	1	2.33
ร่วมทุนกับรัฐบาล	0	0
อื่นๆ	0	0
รวม	43	100

จากตารางที่ 4-12 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ลักษณะการลงทุนของสถานประกอบการกลุ่มตัวอย่าง มากที่สุดคือ ลงทุนเอง จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 67.44 รองลงมา ร่วมลงทุนกับนักธุรกิจจีน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 23.25 น้อยที่สุดคือ ร่วมทุนกับนักธุรกิจต่างชาติ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.33

ตาราง 4-13 การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละจำแนกตามการได้รับส่งเสริมจากบีโอไอ.

การได้รับส่งเสริมจากบีโอไอ	จำนวน (บริษัท)	ร้อยละ
ได้รับการส่งเสริม	38	88.37
ไม่ได้รับการส่งเสริม	5	11.63
อื่นๆ	0	0
รวม	43	100

จากตารางที่ 4-13 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า สถานประกอบการของกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับส่งเสริมจากบีโอไอ. มากที่สุดคือ ได้รับการส่งเสริม จำนวน 38 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 88.37 รองลงมา คือ ไม่ได้รับการส่งเสริม จำนวน 5 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 11.63

ตาราง 4-14 การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละจำแนกตามหลักสำคัญในการบริหารงานภายใน
องค์กร

หลักสำคัญที่ใช้บริหารภายในองค์กร	จำนวน (บริษัท)	ร้อยละ
การทำงานร่วมกันเป็นทีมงาน	15	34.88
ผลประโยชน์ขององค์การสำคัญที่สุด	9	20.93
ยึดหลักระบบครอบครัว	3	6.98
การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ให้มากที่สุด	4	9.30
ความประหยัด	0	0
การจัดการสมัยใหม่	12	27.91
อื่นๆ	0	0
รวม	43	100

จากตารางที่ 4-14 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า สถานประกอบการของกลุ่มตัวอย่าง มากที่สุดมีการบริหารภายในองค์กรการทำงานร่วมกันเป็นทีมงาน จำนวน 15 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 34.88 รองลงมา การจัดการสมัยใหม่ จำนวน 12 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 27.91 น้อยที่สุดคือ ยึดหลักระบบครอบครัว จำนวน 3 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 6.98 โดยไม่มีบริษัทใดที่มีลักษณะการบริหารภายในองค์กรที่ยึดหลักความประหยัด

3. ข้อมูลปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนของผู้ประกอบการชาวจีนในนิคมอุตสาหกรรม
ไทย-จีน จังหวัดระยอง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนของผู้ประกอบการชาวจีนในไทย
ปรากฏตามตารางที่ 4-15 ถึง 4-25

ตาราง 4-15 การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละจำแนกตามเหตุผลสำคัญด้านใดที่บริษัทของท่านเลือกเข้ามาลงทุนในไทย

เหตุผลสำคัญที่เลือกลงทุนในไทย	จำนวน (บริษัท)	ร้อยละ
ผลประโยชน์ทางภาษี	9	20.93
แรงงานราคาถูก	2	4.65
อาศัยแหล่งวัตถุดิบ	1	2.33
ศักยภาพทางด้านการตลาด	12	27.90
ได้รับการส่งเสริมการลงทุน	13	30.23
ด้านการขนส่งและโลจิสติกส์	0	0
มีเครือข่ายอยู่ในไทย	2	4.65
การเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียนและจีน	3	6.98
อื่นๆ	1	2.33
รวม	43	100

จากตารางที่ 4-15 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า เหตุผลสำคัญที่ผู้ประกอบการชาวจีนเลือกเข้ามาลงทุนในไทย มากที่สุดคือ ได้รับการส่งเสริมการลงทุน จำนวน 13 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 30.23 รองลงมา ศักยภาพทางการตลาด จำนวน 12 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 27.90 น้อยที่สุดคือ อาศัยแหล่งวัตถุดิบ จำนวน 1 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 2.33 สำหรับเหตุผลด้านการขนส่งและโลจิสติกส์ไม่มีผู้ตอบ

ตาราง 4-16 การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละจำแนกตามสิ่งที่คาดหวังว่าจะได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐของไทย

ความคาดหวังที่จะได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ	จำนวน (บริษัท)	ร้อยละ
การผ่อนปรนด้านภาษีมากกว่าเดิม	11	25.58
ความยืดหยุ่นในกฎระเบียบของรัฐ	20	46.51
การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัย	4	9.30
ด้านสาธารณูปโภคที่พร้อมเพียง	5	11.63
การจัดการระบบโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพ	1	2.33
หาผู้ร่วมลงทุนทางธุรกิจ	2	4.65
อื่นๆ	0	0
รวม	43	100

จากตารางที่ 4-16 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ความคาดหวังที่สถานประกอบการชาวจีนที่เข้ามาลงทุนในไทยจะได้รับมากที่สุดคือ ความยืดหยุ่นในกฎระเบียบของรัฐ จำนวน 20 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 46.51 รองลงมา การผ่อนปรนด้านภาษีมากกว่าเดิม จำนวน 11 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 25.58 น้อยที่สุดคือ การจัดการระบบโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพ จำนวน 1 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 2.33

ตาราง 4-17 การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละจำแนกตามปัญหาที่สถานประกอบการประสบมากที่สุดจากการเข้ามาลงทุนในไทย

ปัญหาที่ประสบจากการเข้ามาลงทุนในไทย	จำนวน (บริษัท)	ร้อยละ
ด้านภาษาและการสื่อสาร	9	20.93
ด้านข้อมูลข่าวสาร	1	2.32
ด้านกฎระเบียบปฏิบัติ	11	25.58
ด้านแรงงาน	13	30.23
ด้านการติดต่อประสานงาน	5	11.64
ด้านการตลาด	2	4.65
ด้านภาษี	2	4.65
ด้านเงินทุน	0	0
อื่นๆ	0	0
รวม	43	100

จากตารางที่ 4-17 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ปัญหาที่สถานประกอบการชาวจีนที่เข้ามาลงทุนในไทยประสบมากที่สุดคือ ด้านแรงงาน จำนวน 13 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 30.23 รองลงมา ด้านกฎระเบียบปฏิบัติ จำนวน 11 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 25.58 น้อยที่สุด ด้านข้อมูลข่าวสาร จำนวน 1 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 2.32

ตาราง 4-18 การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละจำแนกตามแนวโน้มในอนาคตภายในระยะเวลา 5 ปี ข้างหน้า เกี่ยวกับสถานประกอบการ

แนวโน้มในอนาคต 5 ปี ของสถานประกอบการ	จำนวน (บริษัท)	ร้อยละ
ขยายการลงทุนเพิ่มขึ้นในไทย	36	83.72
ลดขนาดของสถานประกอบการ	0	0
ขยายการลงทุนไปยังประเทศใกล้เคียง	6	13.95
ย้ายไปลงทุนที่ประเทศอื่น	0	0
เลิกกิจการ	0	0
อื่นๆ	1	2.33
รวม	43	100

จากตารางที่ 4-18 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า แนวโน้มในอนาคต 5 ปี ของสถานประกอบการชาวจีนที่เข้ามาลงทุนในไทย มากที่สุดคือ ขยายการลงทุนเพิ่มขึ้นในไทย จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 83.72 รองลงมาคือ ขยายการลงทุนไปยังประเทศใกล้เคียง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 13.95 น้อยที่สุดคือ อื่นๆ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.33

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนของผู้ประกอบการชาวจีนในไทย

ตารางที่ 4-19 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยด้านการจูงใจ

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทย	Mean	S.D.	ระดับความสัมพันธ์
1. ปัจจัยด้านการจูงใจ			
1.1 มาตรการจูงใจการลงทุนในไทยเหมาะสม	3.56	0.67	มาก
1.2 การขยายตลาดเป็นปัจจัยสำคัญทำให้ลงทุนในไทย	3.26	0.73	ปานกลาง
1.3 มาตรการภาษีเป็นสิ่งจูงใจต่อธุรกิจที่ลงทุนในไทย	3.60	0.67	มาก
1.4 ลักษณะสังคมไทยเอื้อต่อการลงทุนในไทย	3.13	0.65	ปานกลาง
1.5 มีโอกาสจะขยายกิจการในไทยสำหรับอนาคต	3.10	0.99	ปานกลาง
รวม	3.33	0.60	ปานกลาง

จากตารางที่ 4-19 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านการลงทุน พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทยของผู้ประกอบการชาวจีนในภาพรวม มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.33 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.60 โดยปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมีเพียงปัจจัยเดียวคือ มาตรการภาษีเป็นสิ่งจูงใจต่อธุรกิจที่ลงทุนในไทย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 รองลงมา ได้แก่ มาตรการจูงใจการลงทุนในไทยเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 และปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ มีโอกาสจะขยายกิจการในไทยสำหรับอนาคต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.10

ตารางที่ 4-20 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยด้านสิทธิประโยชน์

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทย	Mean	S.D.	ระดับความสัมพันธ์
2. ปัจจัยด้านสิทธิประโยชน์			
2.1 บริษัทได้รับสิทธิประโยชน์จากการลงทุนเต็มที่	2.86	1.19	ปานกลาง
2.2 การได้รับสิทธิประโยชน์ทำบริษัทสามารถแข่งขันได้	2.67	1.12	ปานกลาง
2.3 บริษัทได้รับยกเว้นภาษีขาเข้าที่เหมาะสม	2.93	1.28	ปานกลาง
2.4 ขั้นตอนการได้รับสิทธิประโยชน์มีความสะดวกรวดเร็ว	3.56	0.86	มาก
2.5 เงื่อนไขที่ให้สิทธิประโยชน์มีความเหมาะสม	3.89	0.76	มาก
รวม	3.18	0.68	ปานกลาง

จากตารางที่ 4-20 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านสิทธิประโยชน์ พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทยของผู้ประกอบการชาวจีนในภาพรวม มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.18 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.68 โดยปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมีเพียงปัจจัยเดียวคือ เงื่อนไขที่ให้สิทธิประโยชน์มีความเหมาะสมเป็นสิ่งจูงใจต่อธุรกิจที่ลงทุนในไทย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 รองลงมา ได้แก่ ขั้นตอนการได้รับสิทธิประโยชน์มีความสะดวกรวดเร็ว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 และปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การได้รับสิทธิประโยชน์ทำบริษัทสามารถแข่งขันได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.67

ตารางที่ 4-21 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยด้านความร่วมมือกับรัฐและเอกชนในระดับท้องถิ่น

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทย	Mean	S.D.	ระดับความสัมพันธ์
3. ปัจจัยด้านความร่วมมือกับรัฐและเอกชนในระดับท้องถิ่น			
3.1 หน่วยงานภาครัฐในระดับท้องถิ่นให้ความร่วมมือที่ดี	3.12	0.95	ปานกลาง
3.2 บริษัทมีส่วนร่วมในกิจกรรมกับท้องถิ่นเสมอ	3.15	1.04	ปานกลาง
3.3 บริษัทไม่มีปัญหาเกี่ยวกับภาครัฐและเอกชนในระดับท้องถิ่น	3.32	1.01	ปานกลาง
3.4 บริษัทให้ความสำคัญกับการสร้างความเจริญในท้องถิ่น	3.65	0.87	มาก
รวม	3.31	0.97	ปานกลาง

จากตารางที่ 4-21 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านความร่วมมือกับรัฐและเอกชน ในระดับท้องถิ่น พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทยของผู้ประกอบการชาวจีนในภาพรวม มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.31 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.97 โดยปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมีเพียงปัจจัยเดียวคือ บริษัทให้ความสำคัญกับการสร้างความเจริญในท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 รองลงมา ได้แก่ บริษัทไม่มีปัญหาเกี่ยวกับภาครัฐและเอกชนในระดับท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 และปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ หน่วยงานภาครัฐในระดับท้องถิ่นให้ความร่วมมือที่ดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.12

ตารางที่ 4-22 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยด้านประสิทธิภาพของแรงงาน

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทย	Mean	S.D.	ระดับความสัมพันธ์
4. ปัจจัยด้านประสิทธิภาพของแรงงาน			
4.1 แรงงานไทยมีคุณภาพและมาตรฐาน	3.10	1.09	ปานกลาง
4.2 ค่าจ้างแรงงานเป็นปัจจัยสำคัญให้เข้ามาลงทุนในไทย	3.19	1.17	ปานกลาง
4.3 บริษัทไม่ประสบปัญหาการจ้างแรงงานในท้องถิ่น	3.47	0.91	ปานกลาง
4.4 คุณภาพของแรงงานเหมาะสมกับค่าจ้างแรงงาน	3.62	0.89	มาก
รวม	3.34	0.54	ปานกลาง

จากตารางที่ 4-22 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านประสิทธิภาพของแรงงาน พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทยของผู้ประกอบการชาวจีนในภาพรวม มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.34 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.54 ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมีเพียงปัจจัยเดียวคือ บริษัทให้ความสำคัญกับการสร้างความเจริญในท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 รองลงมา ได้แก่ บริษัทไม่ประสบปัญหาการจ้างแรงงานในท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47 และปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ แรงงานไทยมีคุณภาพและมาตรฐาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.10

ตารางที่ 4-23 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยด้านระบบสาธารณสุขปศุสัตว์

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทย	Mean	S.D.	ระดับความสัมพันธ์
5. ปัจจัยด้านระบบสาธารณสุขปศุสัตว์			
5.1 ความพร้อมระบบสาธารณสุขปศุสัตว์ของไทย	3.70	0.86	มาก
5.2 การจัดการระบบสาธารณสุขปศุสัตว์ของไทยมีประสิทธิภาพ	3.91	0.79	มาก
5.3 ระบบสาธารณสุขปศุสัตว์ทำให้ต้นทุนธุรกิจต่ำลง	3.44	1.07	ปานกลาง
5.4 บริษัทไม่ประสบกับปัญหาด้านสาธารณสุขปศุสัตว์	3.49	1.01	ปานกลาง
รวม	3.64	0.95	มาก

จากตารางที่ 4-23 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านระบบสาธารณสุขปโภค พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทยของผู้ประกอบการชาวจีนในภาพรวม มีความสัมพันธ์ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.64 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.95 โดยปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมีเพียงปัจจัยเดียวคือ การจัดการระบบสาธารณสุขปโภคของไทยมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 รองลงมา ได้แก่ ความพร้อมระบบสาธารณสุขปโภคของไทย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 และปัจจัยที่ได้ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ระบบสาธารณสุขปโภคทำให้ต้นทุนธุรกิจต่ำลง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44

ตารางที่ 4-24 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยด้านโลจิสติกส์และการขนส่ง

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทย	Mean	S.D.	ระดับความสัมพันธ์
6. ปัจจัยด้านโลจิสติกส์และการขนส่ง			
6.1 การจัดการระบบโลจิสติกส์มีประสิทธิภาพ	3.30	1.11	ปานกลาง
6.2 ระบบโลจิสติกส์มีความทันสมัย	3.10	0.99	ปานกลาง
6.3 ระบบโลจิสติกส์ทำให้บริษัทลดต้นทุนทางธุรกิจ	3.86	0.80	มาก
6.4 ความพร้อมด้านการพัฒนาระบบเครือข่ายโลจิสติกส์	3.94	0.75	มาก
6.5 เป็นศูนย์กลางกระจายสินค้าในภูมิภาค	3.80	0.84	มาก
รวม	3.60	0.95	มาก

จากตารางที่ 4-24 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านโลจิสติกส์และการขนส่ง พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทยของผู้ประกอบการชาวจีนในภาพรวม มีความสัมพันธ์ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.60 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.95 โดยปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมีเพียงปัจจัยเดียวคือ ความพร้อมด้านการพัฒนาระบบเครือข่ายโลจิสติกส์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 รองลงมา ได้แก่ ระบบโลจิสติกส์ทำให้บริษัทลดต้นทุนทางธุรกิจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 และปัจจัยที่ได้ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ระบบโลจิสติกส์มีความทันสมัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.10

ตารางที่ 4-25 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยด้านกฎระเบียบ/กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทย	Mean	S.D.	ระดับความสัมพันธ์
7. ปัจจัยด้านกฎระเบียบ/กฎหมายที่เกี่ยวข้อง			
7.1 กฎระเบียบ/กฎหมายที่เกี่ยวข้องไม่ยุ่งยาก	3.54	1.06	มาก
7.2 กฎหมายที่มีความทันสมัย	3.88	0.87	มาก
7.3 มีการประชาสัมพันธ์กฎระเบียบอย่างต่อเนื่อง	3.17	0.90	ปานกลาง
7.4 กฎระเบียบปฏิบัติชัดเจนเอื้อต่อการลงทุนในไทย	3.58	0.86	มาก
7.5 กฎระเบียบไม่เป็นอุปสรรคต่อการลงทุนในไทย	3.79	0.83	มาก
รวม	3.59	0.34	มาก

จากตารางที่ 4-25 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านกฎระเบียบ/กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทยของผู้ประกอบการชาวจีนในภาพรวม มีความสัมพันธ์ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.59 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.34 โดยปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมีเพียงปัจจัยเดียวคือ กฎหมายที่มีความทันสมัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 รองลงมา ได้แก่ กฎระเบียบไม่เป็นอุปสรรคต่อการลงทุนในไทย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 และปัจจัยที่ได้ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ มีการประชาสัมพันธ์กฎระเบียบอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิดสรุปได้ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทยของผู้ประกอบการชาวจีนในนิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน จังหวัดระยอง เพื่อที่จะขยายฐานการผลิตในไทยเพื่อรองรับตลาดอาเซียนที่มีประชากรจำนวน 600 ล้านคน โดยที่ไทยมีศักยภาพในหลายด้าน โดยเฉพาะด้านแรงงานที่มีทักษะการมีทำเลที่ตั้งทางด้านภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมสำหรับการส่งสินค้าไปจำหน่ายในประเทศสมาชิกอาเซียน และการขนส่งโลจิสติกส์ที่มีศักยภาพ
2. แรงงานของไทยส่วนใหญ่ยังขาดทักษะด้านการสื่อสารภาษาต่างประเทศ ขาดความกระตือรือร้น ตลอดจนมักชอบทำงานล่วงเวลามากกว่าในเวลาปฏิบัติงานปกติ เนื่องจากค่านึงถึงค่าตอบแทนพิเศษที่จะได้รับ
3. กฎระเบียบปฏิบัติของหน่วยงานของทางราชการยังไม่เอื้ออำนวยประโยชน์แก่นักลงทุนจากจีนเท่าที่ควร อีกทั้งมีขั้นตอนที่ล่าช้า มีความยุ่งยากในการติดต่อประสานงาน และไม่สามารถสื่อสารภาษาจีนหรือภาษาอังกฤษได้ดี ทำให้มีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนบ่อยครั้ง เสียเวลาในการติดต่อ
4. ปัญหาเกี่ยวกับการให้ผลประโยชน์ตอบแทนเพื่อให้การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ที่มีความสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้นยังคงปรากฏอยู่ในบางหน่วยงาน

ส่วนที่สอง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการผู้บริหารหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการลงทุนของบริษัทชาวจีนในนิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน จังหวัดระยอง ประกอบด้วยผู้บริหารหรือเจ้าของสถานประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 คน สรุปเนื้อหาที่ได้จากสัมภาษณ์มีดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 12 คน (ร้อยละ 80.0) เพศหญิง จำนวน 3 คน (ร้อยละ 20.0) มีตำแหน่งผู้จัดการมากที่สุด จำนวน 9 คน (ร้อยละ 60.0) รองลงมาตำแหน่งรองประธานบริษัท จำนวน 3 คน (ร้อยละ 20.0) ตำแหน่งรองผู้จัดการ จำนวน 2 คน (ร้อยละ 13.4) น้อยที่สุด ตำแหน่ง หัวหน้างาน จำนวน 1 คน (ร้อยละ 6.6)

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

สถานประกอบการชาวจีนที่เข้ามาลงทุนในไทยส่วนใหญ่เป็นประเภท เกษตรกรรมหรือธุรกิจ อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง จำนวน 8 ราย (ร้อยละ 53.3) รองลงมาเป็นอุตสาหกรรมทางด้านยานยนต์ จำนวน 3 ราย (ร้อยละ 20.0) น้อยที่สุดคือ อุตสาหกรรมบริการ จำนวน 1 ราย (ร้อยละ 6.7) ระยะเวลาตั้งแต่เริ่มเปิดดำเนินการ 1-3 ปี มากที่สุด จำนวน 7 ราย (ร้อยละ 46.7) รองลงมา ระยะเวลา 3-5 ปี จำนวน 2 ราย (ร้อยละ 13.3) น้อยที่สุด ระยะเวลาเกินกว่า 5 ปี ขึ้นไป จำนวน 2 ราย (ร้อยละ 13.3) สำหรับรูปแบบการลงทุน มีลักษณะเป็นรูปบริษัทมากที่สุด จำนวน 9 ราย (ร้อยละ 60.0) รองลงมาเจ้าของคนเดียว จำนวน 3 ราย (ร้อยละ 20.0) น้อยที่สุด เป็นบริษัทจำกัด (มหาชน) จำนวน 1 ราย (ร้อยละ 6.7)

สำหรับลักษณะบริหารจัดการ สถานประกอบการที่เข้ามาลงทุนในไทยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่จะมีลักษณะการบริหารจัดการสมัยใหม่ มีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการผลิตและบริการ มีการบริหารแบบทีมงานโดยมุ่งเป้าหมายขององค์กรเป็นหลัก ในการปฏิบัติงานจะให้ความสำคัญแก่บุคลากรในทุกระดับ การสร้างขวัญและกำลังใจให้บุคลากรมีความจงรักภักดีต่อองค์กร ผู้บริหารพยายามเรียนรู้วัฒนธรรมในการทำงานของบุคลากรที่เป็นคนไทยเพื่อปรับรูปแบบ การปฏิบัติงานให้มีความเหมาะสม

3. ลักษณะเด่นของสถานประกอบการมีดังนี้

1. การบริหารจัดการในลักษณะทีมงาน มุ่งสู่เป้าหมายขององค์กร
2. มีความยืดหยุ่นในการดำเนินงาน โดยยึดผลประโยชน์ส่วนใหญ่ของบุคลากร ในองค์กร
3. ใช้วิธีการบริหารจัดการสมัยใหม่ มีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการเพิ่ม ผลผลิตและลดต้นทุนการทำงานให้น้อยลง
4. มีการสร้างระบบเครือข่ายธุรกิจอุตสาหกรรมประเภทเดียวกันเพื่อสร้างความ เข้มแข็งทางธุรกิจ
5. สถานประกอบการส่วนใหญ่มีอัตราการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง ส่งผลทำให้มี การขยายกิจการออกไปอย่างกว้างขวาง

4. สาเหตุสำคัญที่นักลงทุนชาวจีนเข้ามาลงทุนในไทย ประกอบด้วยปัจจัยที่สำคัญได้แก่

1. ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากไทย
2. ขยายฐานการผลิต มายังแหล่งแรงงานที่มีทักษะและค่าจ้างแรงงานไม่แพง
3. ไทยเป็นศูนย์กลางเนื่องจากมีลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่เหมาะสม เหมาะสำหรับการ กระจายสินค้าไปยังประเทศสมาชิกอาเซียน
4. ต้องการแหล่งวัตถุดิบที่มีจำนวนมากในไทย
5. มีการพัฒนาระบบโลจิสติกส์และการขนส่งที่มีศักยภาพ
6. ความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นระหว่างไทยและจีนนับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
7. เพื่อลดความเสี่ยงทางธุรกิจจากการมีตราสินค้าที่ผลิตจากไทยจะดีกว่าผลิตในจีน เนื่องจากทัศนคติของผู้บริโภคในประเทศอื่นๆ

5. ท่านคิดว่าการลงทุนในไทยประสบกับปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าง
 การเข้ามาลงทุนในไทยสำหรับทัศนะของผู้บริหารสถานประกอบการเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค
 ที่สำคัญมีดังนี้

1. ปัญหาด้านพนักงาน

- 1) ขาดความกระตือรือร้นในการทำงาน และขาดความมุ่งมั่นที่จะก้าวสู่ตำแหน่ง
งานที่
สูงขึ้น มักจะพึงพอใจในสิ่งที่มีอยู่ปัจจุบัน หลีกเลี่ยงการเผชิญกับปัญหาเมื่ออยู่ในตำแหน่งที่สูงขึ้น
- 2) มักหลีกเลี่ยงการปฏิบัติงานในเวลาปกติ โดยชอบที่จะทำงานล่วงเวลาเนื่องจาก
ได้รับ

ผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติม

- 3) ขาดทักษะด้านการสื่อสาร โดยเฉพาะภาษาอังกฤษและภาษาจีน ซึ่งเป็นสิ่งที่มี
ความจำเป็นสำหรับการทำงาน
- 4) พนักงานไม่มีความรู้ทางด้านทักษะการคำนวณตัวเลข และความคิดในเชิง
วิเคราะห์ ไม่สามารถเข้าใจในหลักการพื้นฐานทางด้านคณิตศาสตร์ รวมทั้งมาตรฐานทางเทคนิคต่าง ๆ
- 5) ขาดแคลนผู้ที่มีความรู้ทางการด้านการซ่อมบำรุงเครื่องจักร และเครื่องมือ
อุปกรณ์ต่าง ๆ รวมทั้งความชำนาญทางด้านวิชาชีพหายาก
- 6) มีการเข้าออกจากงานบ่อยครั้งของพนักงาน
- 7) คนไทยมักไม่ชอบทำงานในวันหยุดเสาร์อาทิตย์ทำให้งานต้องหยุดชะงัก

2. ปัญหาเกี่ยวกับหน่วยงานของภาครัฐ

- 1) การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานของภาครัฐค่อนข้างล่าช้า ไม่เป็นไปตาม
ระยะเวลาที่กำหนด
- 2) การสื่อสารภาษาจีนและอังกฤษเป็นอุปสรรค เนื่องจากเจ้าหน้าที่ขาดทักษะและ
ความรู้ทางด้านภาษา

3. ปัญหาทางด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์การขนส่ง

- 1) ปัญหาด้านการจราจร ทำให้ต้นทุนการขนส่งสูง
- 2) ปัญหาความไม่สะดวกในการใช้บริการสนามบินของไทย มีความล่าช้า ใช้
ระยะเวลาในแต่ละขั้นตอนของการตรวจสอบผู้โดยสาร ปัญหาใช้ระยะเวลานานในการทำวีซ่า

4. ปัญหาอื่น ๆ

- 1) ความขาดเสถียรภาพทางการเมืองส่งผลกระทบต่อความรู้สึกของครอบครัว
พนักงานชาวจีนที่จะเดินทางเข้ามาทำงานในไทย

6. ท่านคิดว่ามีปัจจัยสำคัญอะไรบ้างของไทยที่จะดึงดูดให้บริษัทต่างชาติเข้ามาลงทุนในไทย
 สำหรับปัจจัยที่จะดึงดูดให้บริษัทต่างชาติเข้ามาลงทุนในไทยที่สำคัญมีดังนี้

- 1) ความมีเสถียรภาพทางการเมือง เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับนักลงทุน
- 2) อธิปไตยของคนไทยที่เป็นมิตรต่อชาวต่างประเทศ ทำให้เป็นการสร้างความเป็น
กันเองสำหรับนักลงทุนจากต่างประเทศ

3) ขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมที่ดีของสังคมไทยทำให้เป็นสังคมที่น่าอยู่หรือทำงานในสายตายนักลงทุนจากต่างประเทศ

4) การมีนโยบายส่งเสริมการลงทุนที่ชัดเจน

7. ท่านคิดว่ารัฐบาลไทยควรให้การส่งเสริมนักลงทุนจากต่างชาติในไทยอย่างไรบ้าง ในทัศนะของนักลงทุนชาวจีนในไทยเกี่ยวกับรัฐบาลไทยควรให้การส่งเสริมนักลงทุนจากต่างชาติในไทยดังนี้

1) ส่งเสริมและพัฒนาทักษะของพนักงานให้ก้าวสู่มาตรฐานการปฏิบัติงานที่สูงขึ้น

2) ลดขั้นตอนหรือระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในไทยให้มีความสะดวกรวดเร็ว และมีความคล่องตัวยิ่งขึ้น

8. บริษัทของท่านมีแผนอย่างไรเกี่ยวกับการลงทุนในอนาคต

สำหรับแผนเกี่ยวกับการลงทุนในอนาคตสำหรับนักลงทุนชาวจีนในไทยมีดังนี้

1) ขยายกิจการในไทย

2) ขยายขอบเขตการลงทุนไปยังประเทศเพื่อนบ้าน

3) ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจในอนาคต

9. ข้อเสนอแนะ

1) สถาบันการศึกษาควรให้ความสำคัญกับการผลิตบุคลากรที่มีความรู้และทักษะเพื่อป้อนสู่ตลาดแรงงาน โดยเฉพาะทักษะทางด้านการวิเคราะห์และคำนวณ รวมทั้งทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศ

2) ภาครัฐควรมีการปรับปรุงกระบวนการในการปฏิบัติงานเพื่อเอื้ออำนวยความสะดวกแก่สถานประกอบการจากต่างประเทศให้มีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ควรลดขั้นตอนที่มีความยุ่งยากและใช้เวลานาน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทยของผู้ประกอบการชาวจีนในนิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน จังหวัดระยอง มีวัตถุประสงค์ดังนี้ เพื่อศึกษาสภาพการณ์ทั่วไปเกี่ยวกับการลงทุนของผู้ประกอบการชาวจีนในนิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน จังหวัดระยอง และวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทยของผู้ประกอบการชาวจีนในนิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน จังหวัดระยอง

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เพศชาย อายุระหว่าง 41-50 ปี มากที่สุด มีสัญชาติจีน สถานประกอบการเริ่มเปิดดำเนินงานในไทยมากที่สุดปีพ.ศ. 2555 ผู้ประกอบการชาวจีนที่เข้ามาลงทุนในไทยมีระยะเวลาพำนักอยู่ในไทยติดต่อกันนานที่สุด มากที่สุดระยะเวลา 1-3 ปี และมีระยะเวลาที่ปฏิบัติงานอยู่ในบริษัท 1-3 ปี มากที่สุดส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งงานปัจจุบันคือ ผู้จัดการ

ประเภทของธุรกิจที่กลุ่มตัวอย่างประกอบกิจการ มากที่สุดคือ ยานยนต์ รองลงมา เกษตร และอุตสาหกรรมบริการ ลักษณะของธุรกิจมากที่สุดคือ การผลิต รองลงมา การบริการ น้อยที่สุดคือการขาย ส่วนใหญ่มีรูปแบบการจดทะเบียนเป็นลักษณะบริษัทจำกัด รองลงมาคือห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทมหาชน ตามลำดับ และมีเงินทุนจดทะเบียนมากกว่า 51 ล้านบาทขึ้นไป ลักษณะการลงทุนของสถานประกอบการชาวจีนในไทยส่วนใหญ่จะเป็นการลงทุนเอง รองลงมา ร่วมลงทุนกับนักธุรกิจชาวจีนด้วยกัน ไม่มีสถานประกอบการชาวจีนใดที่ร่วมทุนกับรัฐบาล และมากกว่าร้อยละ 80 ได้รับส่งเสริมการลงทุนจากบีโอไอ.

ส่วนที่ 2 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการณ์ทั่วไปเกี่ยวกับการลงทุนของผู้ประกอบการชาวจีนในนิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน จังหวัดระยอง

สถานประกอบการของชาวจีนที่เข้ามาลงทุนในนิคมอุตสาหกรรมไทย-จีนส่วนใหญ่จะมีการบริหารงานภายในองค์การทำงานร่วมกันเป็นที่มา รองลงมา เป็นลักษณะการจัดการสมัยใหม่ น้อยที่สุดคือยึดหลักการแบบครอบครัว เหตุผลสำคัญที่สุดของสถานประกอบการของชาวจีนที่เลือกลงทุนใน

ไทย ก็คือ ได้รับการส่งเสริมการลงทุน รองลงมา ศักยภาพทางการตลาด น้อยที่สุดคือ อาศัยแหล่งวัตถุดิบ สำหรับความคาดหวังที่สถานประกอบการชาวจีนจะได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐคือ ความยืดหยุ่นในกฎระเบียบของรัฐ รองลงมา การผ่อนปรนด้านภาษีมากกว่าเดิม น้อยที่สุดคือ การจัดการระบบโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพ ปัญหาที่สถานประกอบการชาวจีนที่เข้ามาลงทุนในไทย ประสบมากที่สุดคือ ด้านแรงงาน รองลงมา ด้านกฎระเบียบปฏิบัติ น้อยที่สุด ด้านข้อมูลข่าวสาร สำหรับแนวโน้มในอนาคต 5 ปี ของสถานประกอบการชาวจีน มากที่สุดคือ ขยายการลงทุนเพิ่มขึ้นในไทย รองลงมาคือ ขยายการลงทุนไปยังประเทศใกล้เคียง

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนของผู้ประกอบการชาวจีนในนิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน จังหวัดระยอง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทั้ง 7 ด้านที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนของผู้ประกอบการชาวจีนในนิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน ดังนี้

ปัจจัยด้านการจูงใจมีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทยของผู้ประกอบการชาวจีนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมีเพียงปัจจัยเดียวคือ มาตรการภาษีเป็นสิ่งจูงใจต่อธุรกิจที่ลงทุนในไทย รองลงมา ได้แก่ มาตรการจูงใจการลงทุนในไทยเหมาะสม สำหรับปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ มีโอกาสจะขยายกิจการในไทยสำหรับอนาคต

ปัจจัยด้านสิทธิประโยชน์ พบว่า มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทยของผู้ประกอบการชาวจีนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมีเพียงปัจจัยเดียวคือ เงื่อนไขที่ให้สิทธิประโยชน์มีความเหมาะสมเป็นสิ่งจูงใจต่อธุรกิจที่ลงทุนในไทย รองลงมา ได้แก่ ขั้นตอนการได้รับสิทธิประโยชน์มีความสะดวกรวดเร็ว สำหรับปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การได้รับสิทธิประโยชน์ทำบริษัทสามารถแข่งขันได้

ปัจจัยด้านความร่วมมือกับรัฐและเอกชนในระดับท้องถิ่น พบว่า มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทยของผู้ประกอบการชาวจีนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมีเพียงปัจจัยเดียวคือ บริษัทให้ความสำคัญกับการสร้างความเจริญในท้องถิ่น รองลงมา ได้แก่ บริษัทไม่มีปัญหากับภาครัฐและเอกชนในระดับท้องถิ่น สำหรับปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ หน่วยงานภาครัฐในระดับท้องถิ่นให้ความร่วมมือที่ดี

ปัจจัยด้านประสิทธิภาพของแรงงาน พบว่า มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทยของผู้ประกอบการชาวจีนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมีเพียงปัจจัยเดียวคือ บริษัทให้ความสำคัญกับการสร้างความเจริญในท้องถิ่น รองลงมา ได้แก่ บริษัทไม่ประสบปัญหาการจ้างแรงงานในท้องถิ่น สำหรับปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ แรงงานไทยมีคุณภาพและมาตรฐาน

ปัจจัยด้านระบบสาธารณูปโภค พบว่า มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทยของผู้ประกอบการชาวจีนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมีเพียงปัจจัยเดียวคือ การจัดการระบบสาธารณูปโภคของไทยมีประสิทธิภาพ รองลงมา ได้แก่ ความพร้อมระบบสาธารณูปโภคของไทย สำหรับปัจจัยที่ได้ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ระบบสาธารณูปโภคทำให้ต้นทุนธุรกิจต่ำลง

ปัจจัยด้านโลจิสติกส์และการขนส่ง พบว่า มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทยของผู้ประกอบการชาวจีนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมีเพียงปัจจัยเดียวคือความพร้อมด้านการพัฒนาระบบเครือข่ายโลจิสติกส์ รองลงมา ได้แก่ ระบบโลจิสติกส์ทำให้บริษัทลดต้นทุนทางธุรกิจ สำหรับปัจจัยที่ได้ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ระบบโลจิสติกส์มีความทันสมัย

ปัจจัยด้านกฎระเบียบ/กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พบว่า มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทยของผู้ประกอบการชาวจีนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมีเพียงปัจจัยเดียวคือกฎหมายที่มีความทันสมัย รองลงมา ได้แก่ กฎระเบียบไม่เป็นอุปสรรคต่อการลงทุนในไทย สำหรับปัจจัยที่ได้ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ มีการประชาสัมพันธ์กฎระเบียบอย่างต่อเนื่อง

5.1.1 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ตัวแทน หรือเจ้าของสถานประกอบการอุตสาหกรรมชาวจีนในนิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน จังหวัดระยอง จำนวน 15 คน สรุปดังนี้

ข้อมูลทั่วไป

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีตำแหน่งผู้จัดการมากที่สุด รองลงมาตำแหน่งรองประธานบริษัท ตำแหน่งรองผู้จัดการ และตำแหน่งหัวหน้างาน

ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

สถานประกอบการชาวจีนที่เข้ามาลงทุนในไทยส่วนใหญ่เป็นประเภท เกษตรกรรมหรือธุรกิจอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง รองลงมาเป็นอุตสาหกรรมทางด้านยานยนต์ระยะเวลาตั้งแต่เริ่มเปิดดำเนินการ 1-3 ปี มากที่สุด รองลงมา ระยะเวลา 3-5 ปี น้อยที่สุด ระยะเวลาเกินกว่า 5 ปี ขึ้นไป สำหรับรูปแบบการลงทุน มีลักษณะเป็นรูปบริษัทมากที่สุด รองลงมาเจ้าของคนเดียว ลักษณะการบริหารจัดการ สถานประกอบการที่เข้ามาลงทุนในไทยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีลักษณะการบริหารจัดการสมัยใหม่ มีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการผลิตและบริการ มีการบริหารแบบทีมงานโดยมุ่งเป้าหมายขององค์กรเป็นหลัก ในการปฏิบัติงานจะให้ความสำคัญแก่บุคลากรในทุกระดับ การสร้างขวัญและกำลังใจให้บุคลากรมีความจงรักภักดีต่อองค์กร ผู้บริหารพยายามเรียนรู้วัฒนธรรมในการทำงานของบุคลากรที่เป็นคนไทยเพื่อปรับรูปแบบการปฏิบัติงานให้มีความเหมาะสม

ลักษณะเด่นของสถานประกอบการมีรูปแบบการบริหารจัดการในลักษณะทีมงาน มุ่งสู่เป้าหมายขององค์กร มีความยืดหยุ่นในการดำเนินงาน โดยยึดผลประโยชน์ส่วนใหญ่ของบุคลากรในองค์กร โดยใช้วิธีการบริหารจัดการสมัยใหม่ มีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการทำงานให้น้อยลง ตลอดจนมีการสร้างระบบเครือข่ายธุรกิจอุตสาหกรรมประเภทเดียวกันเพื่อสร้างความเข้มแข็งทางธุรกิจ นอกจากนี้ สถานประกอบการส่วนใหญ่มีอัตราการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง ส่งผลทำให้มีการขยายกิจการออกไปอย่างกว้างขวาง

สาเหตุสำคัญที่นักลงทุนชาวจีนเข้ามาลงทุนในไทย ประกอบด้วยปัจจัยที่สำคัญ ได้แก่ ได้รับความส่งเสริมการลงทุนจากไทย ขยายฐานการผลิต มายังแหล่งแรงงานที่มีทักษะและค่าจ้างแรงงานไม่แพง ไทยเป็นศูนย์กลางเนื่องจากมีลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่เหมาะสม เหมาะสำหรับการกระจาย

สินค้าไปยังประเทศสมาชิกอาเซียน ต้องการแหล่งวัตถุดิบที่มีจำนวนมากในไทย รวมทั้งมีการพัฒนาระบบโลจิสติกส์และการขนส่งที่มีศักยภาพ ตลอดจนความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นระหว่างไทยและจีน นับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และเพื่อลดความเสี่ยงทางธุรกิจจากการมีตราสินค้าที่ผลิตจากไทยจะดีกว่าผลิตในจีน เนื่องจากทัศนคติของผู้บริโภคในประเทศอื่นๆ

ปัญหาอุปสรรคของการลงทุนในไทย ที่สำคัญก็คือ ปัญหาด้านพนักงาน ขาดความกระตือรือร้นในการทำงาน และขาดความมุ่งมั่นที่จะก้าวสู่ตำแหน่งงานที่สูงขึ้น พนักงานส่วนใหญ่ มักจะพึงพอใจในสิ่งที่มีอยู่ปัจจุบัน หลีกเลี่ยงการเผชิญกับปัญหาเมื่ออยู่ในตำแหน่งที่สูงขึ้น ตลอดจนมักหลีกเลี่ยงการปฏิบัติงานในเวลาปกติ โดยชอบที่จะทำงานล่วงเวลาเนื่องจากได้รับผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติม ขาดทักษะด้านการสื่อสาร โดยเฉพาะภาษาอังกฤษและภาษาจีน ซึ่งเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นสำหรับการทำงาน นอกจากนี้ พนักงานไม่มีความรู้ทางด้านทักษะการคำนวณตัวเลข และความคิดในเชิงวิเคราะห์ ไม่สามารถเข้าใจในหลักการพื้นฐานทางด้านคณิตศาสตร์ รวมทั้งมาตรฐานทางเทคนิคต่าง ๆ สถานประกอบการบางแห่งมักจะขาดแคลนผู้ที่มีความรู้ทางการด้านการซ่อมบำรุงเครื่องจักร และเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ รวมทั้งความชำนาญทางด้านวิชาชีพหายาก มีการเข้าออกจากงานบ่อยครั้งของพนักงาน รวมทั้งพนักงานคนไทยมักไม่ชอบทำงานในวันหยุดเสาร์อาทิตย์ทำให้งานต้องหยุดชะงัก

ปัญหาเกี่ยวกับหน่วยงานของภาครัฐ ที่สำคัญได้แก่ การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานของภาครัฐค่อนข้างล่าช้า ไม่เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด รวมทั้งการสื่อสารภาษาจีนและอังกฤษเป็นอุปสรรค เนื่องจากเจ้าหน้าที่ขาดทักษะและความรู้ทางด้านภาษา

ปัญหาทางด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์การขนส่ง ได้แก่ ปัญหาด้านการจราจร ทำให้ต้นทุนการขนส่งสูง และปัญหาความไม่สะดวกในการใช้บริการสนามบินของไทย มีความล่าช้า ใช้ระยะเวลาในแต่ละขั้นตอนของการตรวจสอบผู้โดยสาร ปัญหาใช้ระยะเวลานานในการทำวีซ่า สำหรับปัญหาอื่น ๆ ก็คือ การขาดเสถียรภาพทางการเมืองของไทยส่งผลกระทบต่อความรู้สึกของครอบครัวพนักงานชาวจีนที่จะเดินทางเข้ามาทำงานในไทย

สำหรับปัจจัยสำคัญที่ผู้บริหารสถานประกอบการเห็นว่าจะจะเป็นสิ่งที่ดึงดูดให้บริษัทต่างชาติเข้ามาลงทุนในไทยที่สำคัญมีดังนี้ ประการแรก ความมีเสถียรภาพทางการเมือง เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับนักลงทุน ประการที่สอง อธิปไตยของคนไทยที่เป็นมิตรต่อชาวต่างประเทศ ทำให้เป็นการสร้างความเชื่อมั่นเองสำหรับนักลงทุนจากต่างประเทศ ประการที่สาม ขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมที่ดีของสังคมไทยทำให้เป็นสังคมที่น่าอยู่หรือทำงานในสายตาของนักลงทุนจากต่างประเทศ และประการสุดท้าย การมีนโยบายส่งเสริมการลงทุนที่ชัดเจน

ในความเห็นของผู้บริหารสถานประกอบการชาวจีนที่เข้ามาลงทุนในไทยเกี่ยวกับการที่รัฐบาลไทยควรให้การส่งเสริมการลงทุนจากต่างชาติ ได้แก่ การส่งเสริมและพัฒนาทักษะของพนักงานให้ก้าวสู่มาตรฐานการปฏิบัติงานที่สูงขึ้น และลดขั้นตอนหรือระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในไทยให้มีความสะดวกรวดเร็ว และมีความคล่องตัวยิ่งขึ้น สำหรับแผนของสถานประกอบการชาวจีนที่เข้ามาลงทุนในไทยสำหรับอนาคต ได้แก่ การขยายกิจการในไทย ขยายขอบเขตการลงทุนไปยังประเทศเพื่อนบ้าน นอกจากนี้ บางส่วนยังเห็นว่าขึ้นอยู่กับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจในอนาคต สำหรับข้อคิดเห็นเสนอแนะของผู้บริหารสถานประกอบการชาวจีนในไทย มีดังนี้ สถาบันการศึกษา

ควรให้ความสำคัญกับการผลิตบุคลากรที่มีความรู้และทักษะเพื่อป้อนสู่ตลาดแรงงาน โดยเฉพาะทักษะทางด้าน การวิเคราะห์และคำนวณ รวมทั้งทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศ นอกจากนี้ ภาครัฐควรมีการปรับปรุงกระบวนการในการปฏิบัติงานเพื่อเอื้ออำนวยความสะดวกแก่สถานประกอบการจากต่างประเทศให้มีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ควรลดขั้นตอนที่มีความยุ่งยากและใช้เวลานาน

5.2 อภิปรายผล

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนของผู้ประกอบการชาวจีนในนิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน จากผลการสำรวจข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามในจำนวนทั้งสิ้น 7 ปัจจัย มีจำนวน 3 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทย ได้แก่ ปัจจัยด้านระบบสาธารณูปโภค ปัจจัยด้านโลจิสติกส์และการขนส่ง และปัจจัยด้านกฎระเบียบ/กฎหมายที่เกี่ยวข้อง สำหรับปัจจัยด้านระบบสาธารณูปโภค พบว่ามีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทยของผู้ประกอบการชาวจีนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมีเพียงปัจจัยเดียวคือ การจัดการระบบสาธารณูปโภคของไทยมีประสิทธิภาพ รองลงมา ได้แก่ ความพร้อมระบบสาธารณูปโภคของไทย สำหรับปัจจัยที่ได้ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ระบบสาธารณูปโภคทำให้ต้นทุนธุรกิจต่ำลง ในส่วนปัจจัยด้านโลจิสติกส์และการขนส่ง พบว่ามีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทยของผู้ประกอบการชาวจีนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ พาสนา พุทธิกำพล (2552) และสภาพหอการค้าแห่งประเทศไทย (2554) ที่ว่า ไทยมีจุดแข็งได้แก่ การพัฒนาทางด้านสาธารณูปโภคพื้นฐาน การขนส่งและโลจิสติกส์ เป็นแหล่งลงทุนที่มีศักยภาพทั้งในด้านทักษะแรงงาน ความเป็นมิตรของคนไทย และความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นยาวนานกับจีน โดยปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมีเพียงปัจจัยเดียวคือ ความพร้อมด้านการพัฒนาระบบเครือข่าย โลจิสติกส์ รองลงมา ได้แก่ ระบบโลจิสติกส์ทำให้บริษัทลดต้นทุนทางธุรกิจ สำหรับปัจจัยที่ได้ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ระบบโลจิสติกส์มีความทันสมัย ปัจจัยสุดท้ายก็คือ ปัจจัยด้านกฎระเบียบ/กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พบว่ามีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทยของผู้ประกอบการชาวจีนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ Dunning (1981) ที่ว่าเงื่อนไขของการเข้าไปลงทุนโดยตรงในต่างประเทศขึ้นอยู่กับนโยบายและกฎเกณฑ์ว่าด้วยการเข้ามาลงทุนของชาวต่างประเทศ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ หลี่ เหวิน เหลียง (2555) ที่ว่า นักลงทุนจีนมีความรู้ความเข้าใจและความเชื่อมั่นในโอกาสของการลงทุนในไทย การลงทุนของจีนในไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ความเชื่อ ค่านิยมและแบบแผน พฤติกรรมมีผลต่อปัจจัยทางเศรษฐกิจ การเมือง และการสนับสนุนของหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อโอกาสในการส่งเสริมการลงทุนของนักธุรกิจจีนในไทย นักลงทุนจีนเห็นว่าไทยค่อนข้างมีความโปร่งใสในการดำเนินงาน หน่วยงานของรัฐมีประสิทธิภาพ กฎระเบียบมีความชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อน โดยปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมีเพียงปัจจัยเดียวคือ กฎหมายที่มีความทันสมัย รองลงมา ได้แก่ กฎระเบียบไม่เป็นอุปสรรคต่อการลงทุนในไทย สำหรับปัจจัยที่ได้ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ มีการประชาสัมพันธ์กฎระเบียบอย่างต่อเนื่อง

สำหรับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์สาเหตุสำคัญที่นักลงทุนชาวจีนเข้ามาลงทุนในประเทศไทย ประกอบด้วยปัจจัยที่สำคัญ ได้แก่ ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากไทย ขยายฐานการผลิต มายังแหล่งแรงงานที่มีทักษะและค่าจ้างแรงงานไม่แพง ไทยเป็นศูนย์กลางเนื่องจากมีลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่เหมาะสม เหมาะสำหรับการกระจายสินค้าไปยังประเทศสมาชิกอาเซียน ต้องการแหล่งวัตถุดิบที่มีจำนวนมากในไทย รวมทั้งมีการพัฒนาระบบโลจิสติกส์และการขนส่งที่มีศักยภาพ ตลอดจนความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นระหว่างไทยและจีนสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (2556) สาเหตุที่นักลงทุนจีนเข้ามาลงทุนในไทยเพราะมีวัตถุดิบรองรับ นักลงทุนต่างชาติให้ความสำคัญกับมาตรการป้องกันคอร์รัปชันและมาตรการปรับปรุงระบบภาษีศุลกากร เป็นอันดับต้นของมาตรการรัฐบาลและสำนักงานส่งเสริมการลงทุน (บีโอไอ) สำหรับความพึงพอใจต่อการให้บริการของบีโอไอพบว่า นักลงทุนต่างชาติส่วนใหญ่พึงพอใจกับสิทธิประโยชน์ของบีโอไอ และสอดคล้องกับสถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (2554) และอภิรัตน์ จิตต์ (2553) ที่ว่า กำลังแรงงานเป็นปัจจัยเพียงปัจจัยเดียวที่ส่งผลต่อปริมาณการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในไทย สาเหตุที่ทำให้ต่างประเทศเข้าไปลงทุนในอีกประเทศหนึ่งนั้น มีสาเหตุที่มาจากต้องการลดต้นทุนการผลิต ทั้งในด้านค่าจ้างแรงงานในประเทศผู้ผลิตมีอัตราค่าจ้างค่อนข้างสูง ทำให้ผู้ผลิตต้องการเคลื่อนย้ายเงินลงทุนไปตั้งฐานการผลิตในต่างประเทศ อีกทั้งสามารถใช้วัตถุดิบภายในประเทศที่เข้าไปลงทุน รวมทั้งประหยัดค่าขนส่งและโลจิสติกส์ในการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบที่ต้องส่งไปยังประเทศ นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (2556) ที่สรุปว่า การเข้ามาลงทุนของนักลงทุนชาวจีนในไทยส่วนใหญ่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน และความพร้อมทางด้านระบบโลจิสติกส์ของไทย รวมทั้งที่ตั้งของไทยเอื้อต่อการขนส่งสินค้ากระจายไปยังประเทศเพื่อนบ้าน ได้สะดวกและถือเป็นยุทธศาสตร์ที่สามารถขยายการลงทุนต่อไปได้ นับเป็นความได้เปรียบทางด้านภูมิยุทธศาสตร์ของภูมิภาค นโยบาย และสิทธิพิเศษที่บริษัทจีนได้รับการสนับสนุนจากไทย

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการที่ไทยมีความพร้อมในหลายด้านและมีปัจจัยเกื้อหนุนสำหรับการเข้ามาลงทุนของนักลงทุนจากต่างประเทศในไทย รวมทั้งการที่ไทยและจีนมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดและแนบแน่นมาเป็นระยะเวลาช้านาน น่าที่จะเป็นสิ่งจูงใจให้นักธุรกิจจากจีนให้เข้ามาลงทุนในไทย แต่จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่าจีนยังให้ความสำคัญกับการลงทุนเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นยังคงมีสัดส่วนที่ไม่มาก การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเข้ามาลงทุนของธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดย่อมของจีนในไทย ทำให้สามารถเข้าใจและมองเห็นปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่จะต้องพิจารณาร่วมกันเพื่อหาแนวทางส่งเสริมและสนับสนุนให้มีขยายจำนวนเงินลงทุนจากจีนให้มากขึ้น เพื่อที่จะเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจของประเทศ ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยที่สำคัญดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

1) ปัญหาสำคัญประการหนึ่งในทัศนของผู้บริหารสถานประกอบการก็คือ ขั้นตอนหรือระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเข้ามาลงทุนของนักลงทุนจากต่างชาติในไทย โดยเฉพาะจากจีน เช่น การออกใบอนุญาต การตรวจสอบโรงงาน พิธีการด้านศุลกากร ฯลฯ ยังคงมีความซ้ำซ้อนและไม่คล่องตัว ดังนั้น ควรมีการสำรวจสภาพปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลต่อการเข้ามาลงทุนในไทยอย่างจริงจังและเร่งด่วน เพื่อที่จะหาแนวทางแก้ไขและปรับปรุงเพื่อให้มีความสะดวกรวดเร็ว ถูกต้องและเป็นมาตรฐานเดียวกัน

2) ควรมีการเร่งรัดให้มีการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรไทยที่จะปฏิบัติงานในสถานประกอบการของต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในไทย ผ่านการสำรวจความต้องการของสถานประกอบการ เช่น ทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศ ทักษะด้านการติดต่อสื่อสาร ทักษะในด้านการปฏิบัติงาน และอื่นๆ เพื่อให้เกิดความพร้อมรองรับปริมาณความต้องการกำลังคนที่เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งการจัดฝึกอบรมในระยะสั้นภายในสถานประกอบการ (In-house Training)

5.3.2 ข้อเสนอในการวิจัยครั้งต่อไป

1) การวิจัยครั้งนี้เป็นการกำหนดขอบเขตของประชากรที่ศึกษาเฉพาะในเขตนิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน เท่านั้น เนื่องจากเหตุผลทางด้านงบประมาณและระยะเวลา จึงควรที่จะมีการศึกษาโดยขยายขอบเขที่ยังจังหวัดหรือภูมิภาคที่มีสถานประกอบการของชาวจีนที่เข้ามาลงทุนในไทยเพิ่มเติม เพื่อที่จะทำให้ได้ข้อมูลที่จะนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการกำหนดแนวทางส่งเสริมการลงทุนของบริษัทข้ามชาติในภาพรวมได้ดียิ่งขึ้น

2) ควรทำการศึกษาโดยใช้มิติของตัวแบบการจัดการโซ่อุปทานสำหรับการลงทุนจากต่างประเทศในไทยในลักษณะภาพรวม เริ่มตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ ได้แก่ แหล่งวัตถุดิบ การผลิต การส่งมอบและกระจายสินค้า การจัดการโลจิสติกส์และการขนส่งภายในโซ่อุปทาน จะทำให้สามารถมองเห็นภาพได้เด่นชัดยิ่งขึ้น หรืออาจศึกษาเป็นลักษณะรายกรณีสำหรับบริษัทต่างชาติที่เข้ามาลงทุน รวมทั้งการศึกษาในเชิงเปรียบเทียบระหว่างการลงทุนของนักลงทุนชาวจีนและญี่ปุ่นในปัจจุบัน

3) การศึกษาเปรียบเทียบอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ ของชาวจีนที่เข้ามาลงทุนในไทยในอีกมิติหนึ่ง โดยเป็นการจัดกลุ่มของธุรกิจหรืออุตสาหกรรมของชาวจีนในพื้นที่จังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ จะทำให้เป็นการขยายผลการวิจัยให้ได้มุมมองที่ชัดเจนและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนส่งเสริมและสนับสนุนเฉพาะด้านยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงพาณิชย์ กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. (2555) **เขตการค้าเสรีอาเซียน-จีน**. กรุงเทพฯ : กรม กระทรวง.
- กระทรวงพาณิชย์ กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. (2556) **อนาคตลงทุนไทย มองอย่างไรในสายตานักลงทุน**. กรุงเทพฯ : กรม กระทรวง.
- กระทรวงพาณิชย์ กรมส่งเสริมการส่งออก. (2554) **สถิติการค้าระหว่างประเทศของไทย**. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://www2.ops3.moc.go.th/> (21 พฤษภาคม 2554)
- กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานยุทธศาสตร์การพาณิชย์. (2552) **พัฒนาการของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ**. กรุงเทพฯ : ศูนย์ความรู้เพื่อการค้าและการลงทุนกับจีน. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://www.chineselawclinic.moc.go.th/> (15 เมษายน 2554)
- กระทรวงการต่างประเทศ กองอาเซียน. (2554) **ความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน (ฉบับย่อ)**. กรุงเทพฯ : กอง กระทรวง.
- _____. (2553) **ASEAN Mini Book**. กรุงเทพฯ : กระทรวงการต่างประเทศ.
- กิตติยา ชินแก้ว. (2551) **ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศสมาชิกอาเซียนใหม่**. วิทยานิพนธ์ ศส.ม. (สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- โกสินทร์ บุญยวัฒน์นภาส. (2556) “โอกาสในการลงทุนจากมุมมองของนักธุรกิจจีน” **ศูนย์ข้อมูลธุรกิจไทยในจีน ณ นครคุนหมิง**. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://www.thaibizchina.com/thaibizchina/th/> (10 ธันวาคม 2556)
- จิตติกานต์ วงษ์กำภู. (2555) **แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ของจีน : นัยต่อประเทศไทย**. กรุงเทพฯ : สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา.
- ชุตีระ ระบอบ (2555) **การจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- ชวพงษ์ สุขสมัย. (2552) **การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเงินลงทุนในหลักทรัพย์สุทธิของนักลงทุนต่างประเทศและดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในตลาดหลักทรัพย์ประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ ศส.ม. (สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์) เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ผู้จัดการออนไลน์. (2554) ผู้นำจีนถก “ธรรมาภิบาลสังคม” **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5**. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://www.manager.co.th/China/> (12 ธันวาคม 2556)
- ผู้จัดการ 360 องศา รายสัปดาห์. (2551) “เจาะเมืองเด่นจีนที่หน่วยงานรัฐแห่งดูงาน เชื่อเป็นต้นแบบเสริมศักยภาพพัฒนาไทย” **ผู้จัดการ 360 องศา รายสัปดาห์**. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://www.manager.co.th/> (14 พฤษภาคม 2554)
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2555) “ทฤษฎีการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ” **ธนาคารแห่งประเทศไทย**. [Online] แหล่งที่มา : <http://www.bot.or.th> (12 กันยายน 2556)
- นิตินันท์ ขาวงาม. (2547) **ผลของดัชนีราคาหลักทรัพย์ต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ**. วิทยานิพนธ์ ศส.ม. (สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- บัณฑิต นิฉถาวร. (2556) “คำเตือนของจีน เรื่องการลงทุนต่างประเทศ” **กรุงเทพธุรกิจ**. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://www.bangkokbiznews.com/home/> (1 กุมภาพันธ์ 2558)

- ประพันธ์ เศวตนันท์. (2537) **ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์มหภาค**. กรุงเทพฯ : คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรชัย ตระกูลวรานนท์. (2554) “คอลัมน์คลื่นบูรพา: เป้าหมายหลักแผนพัฒนา 12/5 สำนักงาน **กองทุนสนับสนุนงานวิจัย** [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://pr.trf.or.th/index>. (16 เมษายน 2554)
- พาสณา พุทธิกำพล (2552) “การส่งเสริมการลงทุนจากจีน : บทบาทของสถานกงสุลใหญ่และ สำนักงานเศรษฐกิจการลงทุน ณ นครเชียงใหม่” **รายงานการศึกษาส่วนบุคคล หลักสูตรนักบริหาร การทูต รุ่นที่ 1**. กรุงเทพฯ : สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ.
- พัชรภา ธรรมานุปถัมภ์. (2546) **ปัจจัยที่กำหนดการลงทุนโดยตรงจากประเทศญี่ปุ่นในอุตสาหกรรม อิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้าในประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ ศส.ม. (สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ไพจิตร วิบูลย์ธนสาร. (2555) “การลงทุนในต่างประเทศของจีน..ทิศทางและแนวโน้มในอนาคต” **ออลไชนีสดอทคอม**. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://www.all-chinese.com/econ/> (30 มกราคม 2555)
- ฤดี พันธุ์ทิพย์แพทย. (2544) **การวิเคราะห์พฤติกรรมการลงทุนโดยตรงจากประเทศญี่ปุ่นในประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ ศส.ม. (สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจ บัณฑิตย.
- รัตนา สายคณิต. (2544) **พัฒนาเศรษฐกิจขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ณัฐชลิษฐ์ ธนปญญารักษ์. (2553) **ภาวะการลงทุนโดยตรงจากจีนในประเทศไทยปี 2553 (มกราคม – มิถุนายน)**. กรุงเทพฯ : กระทรวงพาณิชย์ กรมการค้าต่างประเทศ สำนักความร่วมมือ การลงทุนต่างประเทศ.
- วราภรณ์ โภคภิรมย์. (2547) **ความสัมพันธ์ของการค้าระหว่างประเทศและการลงทุนโดยตรงจาก ต่างประเทศต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ**. วิทยานิพนธ์ ศส.ม. (สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ศูนย์บริการข้อมูลธุรกิจไทยในจีน. (2553) **จีนกำลังจะก้าวขึ้นเป็นประเทศที่บริโภคสินค้าฟุ่มเฟือยมากที่สุดในโลก**. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://www.thaiembbeij.org/thaibizchina/th> (5 มิถุนายน 2554)
- สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ศูนย์บริการข้อมูลธุรกิจไทยในจีน. (2554) **การลงทุนในประเทศไทย**. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://www.thaichamber.org/scripts/detail>. (5 มิถุนายน 2554)
- สมพงษ์ เกษมสิน และจรรยา สุภาพ. (2520) **ลัทธิการเมืองและเศรษฐกิจเปรียบเทียบ**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2554) “โครงการลงทุนของจีนที่ได้รับอนุมัติ การส่งเสริมการลงทุนแยกตามรายอุตสาหกรรม” **ภาวะการลงทุนของจีนในไทยปี 2553**. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://www.thailand-china.com> (12 กรกฎาคม 2554)
- สำนักปลัดกระทรวงพาณิชย์ สำนักบริหารกิจการต่างประเทศ. (2554) **เป้าหมายสำคัญภายใต้แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจีน ฉบับที่ 12 (ปี 2011 – 2015)**. กรุงเทพฯ : สำนักบริหาร กิจการต่างประเทศ.
- สำนักความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ. (2555) **สถิติการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ รายเดือนสะสม ป 2555 (มกราคม-พฤษภาคม)**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน.

- สำนักงานพาณิชย์ในต่างประเทศ. (2556) **เศรษฐกิจจีนครึ่งปีแรก ... ช่วงเวลาของการปรับตัว.**
กรุงเทพฯ : ฝ่ายการพาณิชย์ สำนักงานพาณิชย์ในต่างประเทศ ณ กรุงปักกิ่ง.
- สถาบันการจัดการเพื่อชนบทและสังคม มูลนิธิบูรณะชนบทแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์.
(2548) **ผลการศึกษากาวิเคราะห์การเปิดเสรีทางการคา.** กรุงเทพฯ : มูลนิธิบูรณะชนบท
แห่งประเทศไทย (เอกสารอัดสำเนา)
- หลี่ เหวิน เหลียง (2555) **โอกาสในการส่งเสริมการลงทุนของจีนในไทยอย่างยั่งยืน วิเคราะห์จาก
มิติวัฒนธรรม.** วิทยานิพนธ์ ปร.ด. (พัฒนาสังคมและการจัดการสิ่งแวดล้อม) กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- หนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ. (25 ธันวาคม 2556) **จีนลงทุนไทยพุ่ง 4 เท่า ยืดหัวหาดดึงรับเออีซี.**
กรุงเทพฯ : หนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ.
- หนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ที่กต 1304/ว.2268 ลงวันที่ 29 ธันวาคม 2553 เรื่อง “**แผนพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติระยะ 5 ปี (2554 – 2558) ฉบับที่ 12 ของจีน**” [ออนไลน์] แหล่งที่มา :
<http://www.fti.or.th/2008/> (8 มิถุนายน 2554)
- หนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ (ฉบับที่ 2,578 28-30 ตุลาคม 2553) **ส่งออกไทยไปจีนทะยานขึ้นเบอร์หนึ่ง.**
[ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://ils.labour.go.th/index>. (14 พฤษภาคม 2554)
- อักษรศรี พานิชสาส์น. (2554) **เศรษฐกิจจีน ในมุมมองนักเศรษฐศาสตร์ไทย.** กรุงเทพฯ : โอเพ่นบุ๊กส์.
- เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง (2557) “**ผ่าแผนพัฒนาฯ ฉบับ 12 ของจีน**” จัดโดยสถาบันระหว่างประเทศ
เพื่อการค้าและการพัฒนาร่วมกับคณะเศรษฐศาสตร์ และศูนย์บริการวิชาการเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อภิรัตน์ จิตต์. (2553) **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศไทย.** วิทยานิพนธ์
ศศ.ม. (สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Agiomirgiamak, G.D. Asteruou and K. Papathoma. (2006) “The Determinants of
Foreign Direct Investment : A Panel Data Study for The OECD Countries”
Discussion Paper Series No.03/06. Department of Economics School of Social
Sciences.
- Bahri Yilmaz and Ahsen Barbaros. (2005) **Development and Determinants of Foreign
Direct Investment in Turkey : A Comparison.** Indian Council for Research on
International Economic Relations.
- Burns, E. M. Lerner, R. E. and Meacham, S. (1984) **Western Civilizations.** New York: W. W.
Norton.
- CRI online. (2553) “**แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 5 ปี ฉบับที่ 12 จะสร้างโอกาสใหม่แก่ฮ่องกง**”
China Radio International. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://thai.cri.cn/247/> (16 เมษายน
2554)
- Dunning, J.H. (1981) **International Investment.** Middlesex : Penguin Books.
- _____. (1981) **International Product and Multinational Enterprise.** London :
George Allen and Unwia.

- Dunning, John H. (2003) **Determinants of Foreign Direct Investment : Globalizaion – Induced Change and the Role of Policies**. 5 th Annual World Bank Conference on Development Economics-Europe.
- Ekelund, Jr. R. B. and Herbert, R. F. (1990) **A history of Economic Theory and Method**. New York: McGraw-Hill.
- Ludo Cuyvers et al. (2008) “Determinants of Foreign Direct Investment in Cambodia : Country-Specific Factor Diferentials” **CAS Discussion paper No 61**. University of Antwerp. (March 2008)
- Roll, E. (1973) **A History of Economic Thought**. London: Faber & Faber.
- Taylor, O. H. (1960) **A History of Economic Thought**. London: McGraw hill.
- Thu Thi Hoang. (2006) “Determinants of Foreign Direct Investment in Vietnam” **Multinational Business Review**. Vol. 10.
- Vernon, R. (1979) The Product Cycle Hypothesis in a New International Environment. **Oxford Bulletin of Economics and Statistics 41**.
- Xinhua (March 5, 2011) **Highlights of China’s 12th five-year plan**. Retrieved June 10, 2011. Available : <http://news.xinhuanet.com>. (11 March 2014)

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทยของผู้ประกอบการชาวจีนในนิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน จังหวัดระยอง

แบบสอบถามเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทยของผู้ประกอบการชาวจีนในนิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน จังหวัดระยอง จัดทำขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับนำมาใช้ในการวิเคราะห์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทยของผู้บริหารหรือผู้แทนบริษัทชาวจีนในนิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 ข้อมูลสภาพการณ์ทั่วไปเกี่ยวกับการลงทุนของผู้ประกอบการชาวจีนในนิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน จังหวัดระยอง

ส่วนที่ 3 ข้อมูลปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนของผู้ประกอบการชาวจีนในนิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน จังหวัดระยอง

จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้สำหรับเป็นประโยชน์ในการเรียนการสอนและการพัฒนาความรู้ทางวิชาการ รวมทั้งเป็นแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนการลงทุนของสถานประกอบการชาวจีนในไทยสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กรุณาตอบแบบสอบถามที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ข้อมูลที่ได้จะถูกเก็บเป็นความลับ และนำมาใช้ประโยชน์ทางการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง : โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างที่กำหนดให้ หรือกรอกข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

1. เพศ

1) ชาย

2) หญิง

2. อายุ

1) อายุ 20 ปี หรือต่ำกว่า

2) ตั้งแต่ 20 - 30 ปี

3) ตั้งแต่ 30 - 40 ปี

4) ตั้งแต่ 40 - 50 ปี

5) ตั้งแต่ 50 ปี ขึ้นไป

3. สัญชาติ

1) ไทย

2) จีน

3) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. บริษัทเริ่มเปิดดำเนินงานในไทยเมื่อปีใด

1) พ.ศ. 2552

2) พ.ศ. 2553

3) พ.ศ. 2554

4) พ.ศ. 2555

5) พ.ศ. 2556

6) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

5. ระยะเวลาที่ท่านพำนักอยู่ในไทยติดต่อกันนานที่สุด

1) น้อยกว่า 1 ปี

2) 1 - 3 ปี

3) เกินกว่า 3 ปี - 5 ปี

4) เกินกว่า 5 ปี - 10 ปี

5) เกินกว่า 10 ปีขึ้นไป

6. ระยะเวลาที่ท่านปฏิบัติงานในบริษัทปัจจุบัน

1) น้อยกว่า 1 ปี

2) 1 - 3 ปี

3) เกินกว่า 3 ปีขึ้นไป

4) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

7. ตำแหน่งงานปัจจุบัน

1) ที่ปรึกษา

2) ประธานบริษัท

3) รองประธานบริษัท

4) ผู้จัดการ

5) รองผู้จัดการ

6) หัวหน้างาน

7) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ส่วนที่ 2 ข้อมูลสภาพการณ์ทั่วไปเกี่ยวกับการลงทุนของผู้ประกอบการชาวจีนในนิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน
จังหวัดระยอง (ข้อ 8-12)

8. ประเภทของธุรกิจที่บริษัทท่านประกอบกิจการ

☐ 1) เกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตร	☐ 2) พลังงานทดแทน
☐ 3) ยานยนต์	☐ 4) อิเล็กทรอนิกส์และเทคโนโลยี
☐ 5) สารสนเทศและการสื่อสาร	☐ 6) แพ้ชั้นและบริการ
☐ 7) อสังหาริมทรัพย์/ที่อยู่อาศัย	☐ 8) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

9. ลักษณะของธุรกิจ

☐ 1) การผลิต	☐ 2) การขาย
☐ 3) การบริการ	☐ 4) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

10) สถานประกอบการของท่านจดทะเบียนธุรกิจในรูปแบบใด

☐ 1) กิจการเจ้าของคนเดียว	☐ 2) ห้างหุ้นส่วนสามัญ
☐ 3) ห้างหุ้นส่วนจำกัด	☐ 4) บริษัทจำกัด
☐ 5) บริษัทมหาชน	
☐ 6) องค์การธุรกิจจัดตั้งหรือจดทะเบียนตามกฎหมายเฉพาะ	
☐ 7) อื่นๆ (โปรดระบุ).....	

11) เงินทุนจดทะเบียนของบริษัทปัจจุบัน

☐ 1) ต่ำกว่า 5 ล้านบาท	☐ 2) 5 – 15 ล้านบาท
☐ 3) 16 – 30 ล้านบาท	☐ 4) 31 – 50 ล้านบาท
☐ 5) มากกว่า 51 ล้านบาทขึ้นไป	

12) ลักษณะของการลงทุน

☐ 1) ลงทุนเอง	☐ 2) ร่วมลงทุนกับนักธุรกิจไทย
☐ 3) ร่วมลงทุนกับนักธุรกิจจีน	☐ 4) ร่วมลงทุนกับนักธุรกิจต่างชาติ
☐ 5) ร่วมลงทุนกับรัฐบาล	☐ 6) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

13) บริษัทของท่านได้รับการส่งเสริมจาก BOI ของไทยหรือไม่

☐ 1) ได้รับการส่งเสริม	☐ 2) ไม่ได้รับการส่งเสริม
☐ 3) อื่นๆ (โปรดระบุ).....	

14) เหตุผลสำคัญด้านใดที่บริษัทของท่านเลือกเข้ามาลงทุนในไทย (ตอบตามลำดับความสำคัญ 1-3)

1) ผลประโยชน์ทางภาษี	2) แรงงานราคาถูก
3) อาศัยแหล่งวัตถุดิบ	4) ศักยภาพทางการตลาด
5) ได้รับการส่งเสริมการลงทุน	6) ด้านการขนส่งและโลจิสติกส์
7) มีเครือข่ายอยู่ในไทย	8) การเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียนและจีน
9) อื่นๆ (โปรดระบุ).....	

15) การบริหารงานภายในองค์การท่านยึดหลักสำคัญในข้อใดมากที่สุด (เรียงลำดับความสำคัญ 1-3)

-1) การทำงานร่วมกันเป็นทีมงาน2) ผลประโยชน์ขององค์การสำคัญที่สุด
.....3) ยึดหลักระบบครอบครัว4) การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ให้มากที่สุด
.....5) ความประหยัด6) การจัดการสมัยใหม่
.....7) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

16) ท่านคาดหวังว่าจะได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐของไทยด้านใดบ้าง (เรียงลำดับความสำคัญ 1-3)

-1) การผ่อนปรนด้านภาษีมากกว่าเดิม2) ความยืดหยุ่นในกฎระเบียบของรัฐ
.....3) การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัย4) ด้านสาธารณสุขโรคที่พร้อมเพียง
.....5) การจัดการระบบโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพ6) หาผู้ร่วมลงทุนทางธุรกิจ
.....7) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

17) การเข้ามาลงทุนในไทยสถานประกอบการของท่านประสบกับปัญหาในด้านใดมากที่สุด

☐ 1) ด้านภาษาและการสื่อสาร	☐ 2) ด้านข้อมูลข่าวสาร
☐ 3) ด้านกฎระเบียบปฏิบัติ	☐ 4) ด้านแรงงาน
☐ 5) ด้านการติดต่อประสานงาน	☐ 6) ด้านการตลาด
☐ 7) ด้านภาษี	☐ 8) ด้านเงินทุน
☐ 9) อื่นๆ (โปรดระบุ).....	

18) แนวโน้มในอนาคตภายในระยะเวลา 5 ปีข้างหน้า เกี่ยวกับสถานประกอบการ

☐ 1) ขยายการลงทุนเพิ่มขึ้นในไทย	☐ 2) ลดขนาดของสถานประกอบการ
☐ 3) ขยายการลงทุนไปยังประเทศใกล้เคียง	☐ 4) ย้ายไปลงทุนที่ประเทศอื่น
☐ 5) เลิกกิจการ	☐ 6) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนของผู้ประกอบการชาวจีนในนิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน จังหวัดระยอง

คำชี้แจง : โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างที่กำหนดให้และที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทย	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. ปัจจัยด้านการจูงใจ 1.1 มาตรการจูงใจการลงทุนในไทยเหมาะสม 1.2 การขยายตลาดเป็นปัจจัยสำคัญทำให้ลงทุนในไทย 1.3 มาตรการภาษีเป็นสิ่งจูงใจต่อธุรกิจที่ลงทุนในไทย 1.4 ลักษณะสังคมไทยเอื้อต่อการลงทุนในไทย 1.5 มีโอกาสจะขยายกิจการในไทยสำหรับอนาคต					
2. ปัจจัยด้านสิทธิประโยชน์ 2.1 บริษัทได้รับสิทธิประโยชน์จากการลงทุนเต็มที่ 2.2 การได้รับสิทธิประโยชน์ทำบริษัทสามารถแข่งขันได้ 2.3 บริษัทได้รับยกเว้นภาษีอากรเข้าที่ที่เหมาะสม 2.4 ขั้นตอนการได้รับสิทธิประโยชน์มีความสะดวกรวดเร็ว 2.5 เงื่อนไขที่ให้สิทธิประโยชน์มีความเหมาะสม					
3. ปัจจัยด้านความร่วมมือกับรัฐและเอกชนในระดับท้องถิ่น 3.1 หน่วยงานภาครัฐในระดับท้องถิ่นให้ความร่วมมือที่ดี 3.2 บริษัทมีส่วนร่วมในกิจกรรมกับท้องถิ่นเสมอ 3.3 บริษัทไม่มีปัญหาเกี่ยวกับภาครัฐและเอกชนในระดับท้องถิ่น 3.4 บริษัทให้ความสำคัญกับการสร้างความเจริญในท้องถิ่น					
4. ปัจจัยด้านประสิทธิภาพของแรงงาน 4.1 แรงงานไทยมีคุณภาพและมาตรฐาน 4.2 ค่าจ้างแรงงานเป็นปัจจัยสำคัญให้เข้ามาลงทุนในไทย 4.3 บริษัทไม่ประสบปัญหาการจ้างแรงงานในท้องถิ่น 4.4 คุณภาพของแรงงานเหมาะสมกับค่าจ้างแรงงาน					
5. ปัจจัยด้านระบบสาธารณูปโภค 5.1 ความพร้อมระบบสาธารณูปโภคของไทย 5.2 การจัดการระบบสาธารณูปโภคของไทยมีประสิทธิภาพ 5.3 ระบบสาธารณูปโภคทำให้ต้นทุนธุรกิจต่ำลง 5.4 บริษัทไม่ประสบกับปัญหาด้านสาธารณูปโภค					
6. ปัจจัยด้านโลจิสติกส์และการขนส่ง 6.1 การจัดการระบบโลจิสติกส์มีประสิทธิภาพ 6.2 ระบบโลจิสติกส์มีความทันสมัย 6.3 ระบบโลจิสติกส์ทำให้บริษัทลดต้นทุนทางธุรกิจ 6.4 ความพร้อมด้านการพัฒนาระบบเครือข่ายโลจิสติกส์ 6.5 เป็นศูนย์กลางกระจายสินค้าในภูมิภาค					

ปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการลงทุนในไทย	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
7. ปัจจัยด้านกฎระเบียบ/กฎหมายที่เกี่ยวข้อง					
8.1 กฎระเบียบ/กฎหมายที่เกี่ยวข้องไม่ยุ่งยาก					
8.2 กฎหมายที่มีความทันสมัย					
8.3 มีการประชาสัมพันธ์กฎระเบียบอย่างต่อเนื่อง					
8.4 กฎระเบียบปฏิบัติชัดเจนเอื้อต่อการลงทุนในไทย					
8.5 กฎระเบียบไม่เป็นอุปสรรคต่อการลงทุนในไทย					

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทยของผู้ประกอบการธุรกิจชาวจีนในนิคมอุตสาหกรรม ไทย-จีน จังหวัดระยอง

แบบสัมภาษณ์เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทยของผู้ประกอบการชาวจีนในนิคม
อุตสาหกรรมไทย-จีน จังหวัดระยอง จัดทำขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับนำมาใช้ในการวิเคราะห์เพื่อศึกษา
ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทยของผู้บริหารหรือผู้แทนบริษัทชาวจีนในนิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน

จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านให้ความอนุเคราะห์ในการให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครั้งนี้ เพื่อนำผล
การศึกษาที่ได้สำหรับเป็นประโยชน์ในการเรียนการสอนและการพัฒนาความรู้ทางวิชาการ รวมทั้งเป็น
แนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนการลงทุนของสถานประกอบการชาวจีนในไทยสำหรับหน่วยงานที่
เกี่ยวข้อง ข้อมูลที่ได้จะถูกเก็บเป็นความลับ และนำมาใช้ประโยชน์ทางการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัย

คำชี้แจง : โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

1. ชื่อ-นามสกุล

.....

2. ตำแหน่งงาน

.....

3. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับบริษัท

3.1 ประเภทของธุรกิจที่เข้ามาลงทุน.....

3.2 รูปแบบและลักษณะของการลงทุน.....

3.3 ลักษณะการบริหารจัดการ.....

3.4 ลักษณะเด่นของบริษัท.....

3. มูลเหตุสำคัญที่บริษัทของท่านเข้ามาลงทุนในไทย

.....

.....

4. ท่านคิดว่าการลงทุนในไทยประสบกับปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าง

.....

.....

5. ท่านคิดว่ามีปัจจัยสำคัญอะไรบ้างของไทยที่จะดึงดูดให้บริษัทต่างชาติเข้ามาลงทุนในไทย (3 ประเด็น)

5.1.....

5.2.....

5.3.....

6. ท่านคิดว่ารัฐบาลไทยควรให้การส่งเสริมนักลงทุนจากต่างชาติในไทยอย่างไรบ้าง

.....

.....

7. บริษัทของท่านมีแผนอย่างไรเกี่ยวกับการลงทุนในอนาคต

.....

.....

8. ข้อเสนอแนะ

.....

.....

หนังสือภายนอก

กุมภาพันธ์ 2557

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ขอข้อมูลประกอบการทำวิจัย

เรียน ท่านผู้บริหาร

ด้วยคณะกรรมการธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มีนโยบายสนับสนุนการผลิตผลงานด้านการค้นคว้าวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ทางด้านวิชาการอันจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการพัฒนาคุณภาพชีวิต ในการนี้ได้จัดทำโครงการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสำคัญกับการลงทุนในไทยของผู้ประกอบการจีนในนิคมอุตสาหกรรมไทยและจีน จังหวัดระยอง ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพการณ์ทั่วไปเกี่ยวกับการลงทุน และวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทยของผู้ประกอบการชาวจีน

จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลเพื่อประกอบการทำวิจัยดังกล่าวในการตอบแบบสอบถามตามที่แนบมาพร้อมนี้ จักขอบคุณยิ่ง โดยข้อมูลที่ได้จะถือเป็นความลับและใช้สำหรับการวิจัยเท่านั้น รายละเอียดปรากฏตามแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา และขอขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณราย แสงวิเชียร)

คณบดีคณะบริหารธุรกิจ

สำนักงานเลขานุการคณะบริหารธุรกิจ

โทรศัพท์ 02-3126300 ต่อ 1514, 1522

หรือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชุตีระ ระบอบ โทรศัพท์ 081-8362665

อาจารย์อัญชลี สมบูรณ์ โทรศัพท์

รายชื่อสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมระยองไทย-จีน (พฤษภาคม 2557)

ลำดับ	ชื่อบริษัท	ประเภทกิจการ
1	Peer Bearing (Thailand) Co., Ltd	ชิ้นส่วนรถยนต์ ผลิตและจำหน่ายลูกปืนรถยนต์ ผลิตลูกปืนที่ใช้เครื่องจักร อุปกรณ์ต่าง ๆ
2	Interparts Industries (Thailand) Co., Ltd	ชิ้นส่วนรถยนต์ ซ่อมแซมชิ้นส่วนอะไหล่ระบบ ควบคุมพวงมาลัย ระบบการ ถ่ายกำลังเครื่องยนต์ และช่วง ล่างของรถยนต์ทุกประเภท
3	Zhen Xiong Copper (Thailand) Co., Ltd	ผลิตวัตถุดิบโลหะผสมชนิดใหม่ และชนิดพิเศษ (ลวดทองแดง ผสม สายลวดตัวนำ สายตัวนำ โลหะ)
4	Yi Tai Wood Co., Ltd.	ผลิตจำหน่าย ส่งออกแปรรูปไม้ ยางพารา
5	CIMC Vehicle (Thailand) Co., Ltd	ผลิตรถกึ่งพ่วง
6	Amada Cable & Wire Harness (Thailand) Co., Ltd.	ผลิตผลิตภัณฑ์ประกอบชุดข้อ ต่อ สายต่อ สายพ่วงสำหรับ เครื่องใช้อิเล็กทรอนิกส์ เครื่องใช้ไฟฟ้าทุกชนิด รวมถึง สำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์ และ อุตสาหกรรมเครื่องจักร
7	Luoyang Longmen Ferro-Alloy Factory(Thailand) Co., Ltd.	ผลิตสารเคมี (โมลิบดีนัม อลูมิเนียม โคบอลต์ นิกเกิล) และนำสารเร่งปฏิกิริยาที่ใช้แล้ว (SPENT PETROLEUM MOLYBDENUM CATALYST) จากอุตสาหกรรมปิโตรเลียม มา ผ่านกรรมวิธีการผลิตทาง อุตสาหกรรมเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบ ในการผลิตเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบใน การผลิต Molybdenum Oxide (MoO ₃)

ลำดับ	ชื่อบริษัท	ประเภทกิจการ
8	Changhong Bobbin (Thailand) Co.,Ltd	ผลิตแกนพลาสติกสำหรับเก็บเส้นลวด เส้นด้าย สายไฟ โลหะ
9	Dunan Metals (Thailand) Co., Ltd	ผลิตจำหน่าย อะไหล่เครื่องทำ ความเย็น ชิ้นส่วนต่าง ๆ รวมทั้ง วัสดุดิบจำพวกโลหะต่าง ๆ ทุกชนิด ทุกประเภท
10	Yin Choeng Development (Thailand) Co., Ltd	ผลิตและจำหน่าย รวมทั้งนำเข้า และส่งออกสินค้าประเภทพื้นไม้ลามิเนต
11	QDM (Thailand) Co.,Ltd	ผลิตและจำหน่าย ผลิตภัณฑ์วัสดุ ตกแต่งและวัสดุก่อสร้างชนิดใหม่ ประเภทไม้ลามิเนต พื้นไม้โลหะ ทุกชนิดทุกประเภท
12	Thai Orchid Honey (Thailand) Co., Ltd	ประเภทอาหาร ผลิตน้ำผึ้ง น้ำผึ้งผสม บรรจุขวด และบรรจุถัง
13	Everlight Candle (Thailand) Co.,Ltd	ประเภทของใช้ในชีวิตรประจำวัน ผลิตเทียนไข และซื้อมา-ขายไป ซึ่ง วัสดุอุปกรณ์ที่ผลิตเทียนไข
14	Profound Growth Co.,Ltd	โลหะ ผลิตจำหน่าย นำเข้า ส่งออก ผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับโลหะ ทองเหลืองทองแดง ตะปู น็อต
15	Lifan Manufacture(Thailand) Co.,Ltd	ชิ้นส่วนรถยนต์ ผลิตรถจักรยานยนต์ เครื่องยนต์ มอเตอร์ อะไหล่ชิ้นส่วน รถจักรยานยนต์ และให้เช่าอาคาร โรงงาน
16	Target Spring Manufacturing (Thailand) Co.,Ltd	โลหะ ผลิตจำหน่าย นำเข้า ส่งออกสปริง ที่ใช้กับเฟอร์นิเจอร์เตียงนอนและ อุปกรณ์อะไหล่ต่างๆ เกี่ยวกับการ ผลิตทุกชนิดทุกประเภท
17	WSP Pipe Co.,Ltd	โลหะ ผลิต และจำหน่ายเกี่ยวกับท่อแบบ ไร้ตะเข็บ ท่อน้ำมันชนิดต่างๆ

ลำดับ	ชื่อบริษัท	ประเภทกิจการ
18	Futong Group Communication Technology (Thailand) Co.,Ltd	อิเล็กทรอนิกส์ ผลิตจำหน่าย นำเข้าส่งออก สายเคเบิลใยแก้วนำแสง สาย เคเบิลส่งสัญญาณ สารเคเบิล ประมวลผลข้อมูลคู่สายเคเบิล สายเคเบิลทุกชนิด
19	Glass Fiber Technology (Thailand) Co.,Ltd.	ผลิตจำหน่าย นำเข้า ส่งออก แปรรูป เส้นใยแก้ว ทุกชนิดทุก ประเภท
20	New Thai Wheel (Thailand) Co.,Ltd	ชิ้นส่วนรถยนต์ ผลิตและจำหน่าย ล้อแม็กซ์ล้อ แม็กซ์อลูมิเนียมทุกชนิด
21	Siam BBC Manufacturing Co.,Ltd	โลหะ ผลิตจำหน่าย นำเข้าส่งออก ผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับ โลหะทองแดง อลูมิเนียม ตะปู น็อต สกรู และผลิตภัณฑ์ที่ เกี่ยวข้องทุกชนิดทุกประเภท
22	Zong Shen Machinery Manufacturing(Thailand) Co.,Ltd.	ชิ้นส่วนรถยนต์
23	Hodgen Technology (Thailand) Co., Ltd	เครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้าน
24	Thai Lucky Intergroup Co., Ltd.	โลหะ ผลิต และจำหน่าย นำเข้า ส่งออก ผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับ โลหะ ทองแดง อลูมิเนียม ตะปู น็อต สกรู และผลิตภัณฑ์ที่ เกี่ยวข้องกันทุกชนิด ทุก ประเภท
25	Kingthai Diamond Tools Co.,Ltd	โลหะ ผลิตจำหน่าย นำเข้า ส่งออก เกี่ยวกับอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับ การก่อสร้าง (Cup Wheel, Sintered Blade, Laser Welded, Core Bit)

ลำดับ	ชื่อบริษัท	ประเภทกิจการ
26	Yida (Thailand)Co.,Ltd	ผลิตเส้นใยโพลีเอสเตอร์
27	Diamond Tools Tenology(Thailand) Co.Ltd	โลหะ ผลิตและประกอบอุปกรณ์ใบตัด ต่าง ๆ ที่ใช้สำหรับงาน อุตสาหกรรม
28	Thai Xinda International Co.,Ltd.	ประเภทอาหาร เกี่ยวกับการแปรรูป ผลิตภัณฑ์ ที่เกี่ยวกับสัตว์เลี้ยงประเภทสัตว์ น้ำทุกชนิด และผลิตสารเติม แต่งในอาหารทุกชนิด
29	Asia Composite Material (Thailand) Co.,Ltd	ผลิตใยแก้ว พรมใยแก้ว ผ้าใย แก้ว และเหล็กแก้ว
30	Lite Fiber (Thailand)Co.,Ltd	ผลิตเส้นใยโพลีเอสเตอร์
31	Bosun Tools(Thailand) Co.,Ltd	โลหะ ผลิตและประกอบอุปกรณ์ใบตัด ต่าง ๆ ที่ใช้สำหรับงาน อุตสาหกรรม
32	Yongping Plastic(Thailand) Co.,Ltd.	ผลิตจำหน่าย ส่งออกผ้าไวนิล ผลิตภัณฑ์พีวีซี เคลือบฟิล์มพีวีซี
33	Yuli Plastic(Thailand) Co.,Ltd.	ผลิตจำหน่าย ส่งออกผ้าไวนิล ผลิตภัณฑ์พีวีซี เคลือบฟิล์มพีวีซี
34	HXF (Thailand) Co., Ltd.	โลหะ
35	Vossen Manufacture(Thailand)Co.,Ltd.	ชิ้นส่วนรถยนต์
36	Zhongce Rubber (Thailand) Co.,Ltd.	ชิ้นส่วนรถยนต์
37	OST Tube (Thailand) Co.,Ltd.	โลหะ
38	OST Petrochemical (Thailand) Co.,Ltd.	อุตสาหกรรมเคมี
39	Asia Wheel (Thailand) Co.,Ltd	ชิ้นส่วนรถยนต์ ผลิตและส่งออกชิ้นส่วนล้อ แม็กซ์รถยนต์ที่ทำจากเหล็ก สังกะสีเหล็กแหวนรวมทั้งล้อ แม็กซ์สำเร็จรูป
40	Welling Metal Co.,Ltd.	วัสดุก่อสร้าง
41	Taje Stainless Steel Products (Thailand) Co.,Ltd.	อุปกรณ์ห้องครัว สุขภัณฑ์
42	Luencheong Dispensing Pump (Thailand) Co.Ltd	ประเภทของใช้ในชีวิตประจำวัน

ลำดับ	ชื่อบริษัท	ประเภทกิจการ
43	Flexplas Co.,Ltd.	ผลิตภัณฑ์แปรรูปยางพารา
44	Lison Solar Co.,Ltd.	พลังงานแสงอาทิตย์
45	New Trend Food Ingredient (Thailand) Co.,Ltd.	สารเจือปนในอาหาร
46	Gang Yan Diamond Tools(Thailand)Co.,Ltd.	โลหะ
47	G Q D Special Material (Thailand)Co.Ltd.	โลหะ
48	Hudson Manufacture (Thailand)Co.,Ltd.	ผลิตภัณฑ์พลาสติก
49	Yannfeng Johnson Controls (Thailand) Co.,Ltd.	ชิ้นส่วนรถยนต์
50	Nantong Qi'E Home Textiles Co.,Ltd.	สิ่งทอ
51	Yongling(2013)Co.,Ltd.	ประเภทของใช้ในชีวิตประจำวัน
52	Bozhou Sanbao Biological (Thailand)Co.,Ltd	เทคโนโลยีชีวภาพ
53	Full Solar(Thailand) Co.,Ltd.	พลังงานแสงอาทิตย์
54	Siam Pin Hui International Co.,Ltd.	ของใช้ในสำนักงาน / ชิ้นส่วนประกอบรถยนต์
55	Delong(Thailand) Co.,Ltd.	โลหะ

ประวัติการก่อตั้งนิคมอุตสาหกรรมระยอง ไทย-จีน

นิคมจีนในไทยแห่งนี้บริหารจัดการโดยบริษัท Thai-Chinese Industrial Realty Development หรือชื่อภาษาไทยว่า "บริษัท พัฒนาอสังหาริมทรัพย์เพื่อการอุตสาหกรรมระยอง (ไทย-จีน) จำกัด" ซึ่งเป็นการเข้ามาลงทุนในไทยโดยกลุ่ม ฮอลลี่ กรุ๊ป จากมณฑลเจ้อเจียง ร่วมมือกับบริษัทในเครืออมตะ (รวมถือหุ้นประมาณร้อยละ 25) จัดทะเบียนในปี 2007 และตั้งอยู่ภายในนิคมอมตะ จังหวัดระยอง ด้วยพื้นที่ประมาณ 500 ไร่ มุ่งพัฒนาที่ดิน สร้างนิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน ที่ครอบคลุมด้านการผลิต การเก็บรักษา การกระจาย และขนส่งสินค้าที่สมบูรณ์ที่สุดแห่งหนึ่งในเขตนิคมอุตสาหกรรมของจังหวัดระยอง ขณะที่การลงทุนของเอกชนที่จะเข้ามานั้นจะมีมูลค่าเบื้องต้นไม่ต่ำกว่า 3,000 ล้านบาท ทั้งในโครงการไฟเบอร์ออฟติกส์ โครงการผลิตล้อรถยนต์ เป็นต้น

นิคมจีนแห่งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับบริษัทจีนที่ต้องการออกไปลงทุนในไทย เช่น ให้บริการแบบ One Stop Service และรวบรวมเอกสารกฎหมาย ระเบียบและข้อมูลต่างๆ ที่ควรรู้เกี่ยวกับเมืองไทย โดยแปลเป็นภาษาจีนกลาง

"นิคมแห่งนี้นับเป็น 1 ใน 8 ของนิคมจีนในต่างแดนที่ประสบความสำเร็จ และการลงทุนของกลุ่ม ฮอลลี่ กรุ๊ป เป็นหนึ่งในตัวอย่างความสำเร็จของบริษัทจีนในการพัฒนาสู่การเป็นบริษัทข้ามชาติตามนโยบาย " เดินออกไป" ของรัฐบาลจีน"

อาณาจักรการลงทุนของกลุ่ม Holley Group ในต่างแดนได้ขยายไปครอบคลุมหลากหลายธุรกิจ มีทั้งการผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ กิจกรรมด้านพลังงาน โครงการด้านการเกษตร เช่น การลงทุนในโครงการเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ มันสำปะหลังและยางพารา และโครงการพัฒนาที่ดิน เป็นต้น

นอกเหนือจากประเทศไทยแล้ว ประเทศอื่นในอาเซียนที่กลุ่ม ฮอลลี่ กรุ๊ป ได้ออกไปลงทุน เช่น กัมพูชา ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย และยังได้ขยายออกไปลงทุนในภูมิภาคอื่นที่ไม่ใช่อาเซียนด้วย เช่น รวันดาและเคนยาในทวีปแอฟริกา สหรัฐอเมริกา อาร์เจนตินา ในทวีปอเมริกา และอิตาลี อังกฤษในทวีปยุโรป และประเทศแรกที่กลุ่ม ฮอลลี่ กรุ๊ป เลือกที่จะเดินออกไปลงทุนคือ ประเทศไทย

การเข้ามาร่วมลงทุนจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมในประเทศไทยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าจีนได้ให้ความสำคัญกับไทยในการเป็นฐานการลงทุน และชี้ให้เห็นถึงโอกาสที่จีนต้องการเข้ามาพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับอุตสาหกรรมต่าง ๆ ของจีนที่จะย้ายฐานการผลิตเข้ามาในไทยเพื่อใช้เป็นฐานในการกระจายสินค้าออกไปยังกลุ่มประเทศอาเซียน เพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (เออีซี) ในปี 2558 โดยอุตสาหกรรมที่จีนจะย้ายฐานเข้ามาจะมีทั้งอิเล็กทรอนิกส์ เครื่องใช้ไฟฟ้า อุตสาหกรรมต่อเนื่องอุตสาหกรรมยานยนต์ ซึ่งทั้งหมดจะเป็นอุตสาหกรรมที่ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ที่มา: กรุงเทพธุรกิจ เรื่องนิคมจีนในแผ่นดินไทย

รายชื่อบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมระยอง ไทย-จีน

(ข้อมูลอัพเดทวันที่ 20 พฤษภาคม 2557)

ลำดับ	ชื่อบริษัท	ประเภทกิจการ
1	Peer Bearing (Thailand) Co., Ltd	ชิ้นส่วนรถยนต์ ผลิตและจำหน่ายลูกปืนรถยนต์ ผลิตลูกปืนที่ใช้เครื่องจักรอุปกรณ์ต่าง ๆ
2	Interparts Industries (Thailand) Co., Ltd	ชิ้นส่วนรถยนต์ ซ่อมแซมชิ้นส่วนอะไหล่ระบบควบคุม พวงมาลัย ระบบการถ่ายกำลังเครื่องยนต์ และช่วงล่างของรถยนต์ทุกประเภท
3	Zhen Xiong Copper (Thailand) Co., Ltd	ผลิตวัตถุดิบโลหะผสมชนิดใหม่ และชนิดพิเศษ (ลวดทองแดงผสม สายลวดตัวนำ สายตัวนำโลหะ)
4	Yi Tai Wood Co., Ltd.	ผลิตจำหน่าย ส่งออกแปรรูปไม้ยางพารา
5	CIMC Vehicle (Thailand) Co., Ltd	ผลิตรถกึ่งพ่วง
6	Amada Cable & Wire Harness (Thailand) Co., Ltd.	ผลิตผลิตภัณฑ์ประกอบชุดข้อต่อ สายต่อ สายพ่วงสำหรับเครื่องใช้อิเล็กทรอนิกส์ เครื่องใช้ไฟฟ้าทุกชนิด รวมถึงสำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์ และอุตสาหกรรมเครื่องจักร
7	Luoyang Longmen Ferro-Alloy Factory(Thailand) Co., Ltd.	ผลิตสารเคมี (โมลิบดีนัม อลูมิเนียม โคบอลต์ นิกเกิล) และนำสารเร่งปฏิกิริยาที่ใช้แล้ว (SPENT PETROLEUM MOLYBDENUM CATALYST) จากอุตสาหกรรมปิโตรเลียม มาผ่านกรรมวิธีการผลิตทางอุตสาหกรรมเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิต MOLYBDENUM OXIDE (MoO3)
8	Changhong Bobbin(Thailand)Co.,Ltd	ผลิตแกนพลาสติกสำหรับเก็บเส้นลวด เส้นด้าย สายไฟ โลหะ
9	Dunan Metals (Thailand) Co., Ltd	ผลิตจำหน่าย อะไหล่เครื่องทำความเย็น ชิ้นส่วนต่าง ๆ รวมทั้ง วัตถุดิบจำพวกโลหะต่าง ๆ ทุกชนิดทุกประเภท
10	Yin Choeng Development (Thailand) Co.,	ผลิตและจำหน่าย รวมทั้งนำเข้าและส่งออก

	Ltd	สินค้าประเภท พื้นไม้ลามิเนต
11	QDM (Thailand) Co.,Ltd	ผลิตและจำหน่าย ผลิตภัณฑ์วัสดุตกแต่งและวัสดุก่อสร้างชนิดใหม่ ประเภท ไม้ลามิเนต พื้นไม้โลหะ ทุกชนิดทุกประเภท
12	Thai Orchid Honey (Thailand) Co., Ltd	ประเภทอาหาร ผลิตน้ำผึ้ง น้ำผึ้งผสม บรรจุขวดและบรรจุถัง
13	Everlight Candle (Thailand) Co.,Ltd	ประเภทของใช้ในชีวิตประจำวัน ผลิตเทียนไข และซื้อมา-ขายไป ซึ่งวัสดุอุปกรณ์ที่ผลิตเทียนไข
14	Profound Growth Co.,Ltd	โลหะ ผลิตจำหน่าย นำเข้า ส่งออก ผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับโลหะ ทองเหลืองทองแดง ตะปู น๊อต
15	Lifan Manufacture(Thailand) Co.,Ltd	ชิ้นส่วนรถยนต์ ผลิตรถจักรยานยนต์ เครื่องยนต์ มอเตอร์ อะไหล่ชิ้นส่วนรถจักรยานยนต์ และให้เช่าอาคารโรงงาน
16	Target Spring Manufacturing (Thailand)Co.,Ltd	โลหะ ผลิตจำหน่าย นำเข้า ส่งออกสปริงที่ใช้กับเฟอร์นิเจอร์เตียงนอนและอุปกรณ์อะไหล่ต่างๆ เกี่ยวกับการผลิตทุกชนิดทุกประเภท
17	WSP Pipe Co.,Ltd	โลหะ ผลิต และจำหน่ายเกี่ยวกับท่อแบบไร้ตะเข็บ ท่อน้ำมันชนิดต่างๆ
18	Futong Group Communication Technology (Thailand) Co.,Ltd	อิเล็กทรอนิกส์ ผลิตจำหน่าย นำเข้าส่งออก สายเคเบิลใยแก้วนำแสง สายเคเบิลส่งสัญญาณ สารเคเบิลประมวลผลข้อมูลคู่สายเคเบิลสายเคเบิลทุกชนิด
19	Glass Fiber Technology (Thailand) Co.,Ltd.	ผลิตจำหน่าย นำเข้า ส่งออก แปรรูป เส้นใยแก้ว ทุกชนิดทุกประเภท
20	New Thai Wheel (Thailand) Co.,Ltd	ชิ้นส่วนรถยนต์ ผลิตและจำหน่าย ล้อแม็กซ์ล้อแม็กซ์อลูมิเนียมทุกชนิด
21	Siam BBC Manufacturing Co.,Ltd	โลหะ ผลิตจำหน่าย นำเข้าส่งออก ผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับโลหะทองแดง อลูมิเนียม ตะปู น๊อต

		สกรู และผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องทุกชนิดทุกประเภท
22	Zong Shen Machinery Manufacturing(Thailand) Co.,Ltd.	ชิ้นส่วนรถยนต์
23	Hodgen Technology (Thailand) Co., Ltd	เครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้าน
24	Thai Lucky Intergroup Co., Ltd.	โลหะ ผลิต และจำหน่าย นำเข้า ส่งออก ผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับโลหะ ทองแดง อลูมิเนียม ตะปู น็อต สกรู และผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกันทุกชนิด ทุกประเภท
25	Kingthai Diamond Tools Co.,Ltd	โลหะ ผลิตจำหน่าย นำเข้า ส่งออกเกี่ยวกับอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้าง (Cup Wheel, Sintered Blade, Laser Welded, Core Bit)
26	Yida (Thailand)Co.,Ltd	ผลิตเส้นใยโพลีเอสเตอร์
27	Diamond Tools Tenology(Thailand) Co.Ltd	โลหะ ผลิตและประกอบอุปกรณ์ไบต์ดต่าง ๆ ที่ใช้สำหรับงานอุตสาหกรรม
28	Thai Xinda International Co.,Ltd.	ประเภทอาหาร เกี่ยวกับการแปรรูป ผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับสัตว์เลี้ยงประเภทสัตว์น้ำทุกชนิด และผลิตสารเติมแต่งในอาหารทุกชนิด
29	Asia Composite Material (Thailand)Co.,Ltd	ผลิตใยแก้ว พรมใยแก้ว ผ้าใยแก้ว และเหล็กแก้ว
30	Lite Fiber (Thailand)Co.,Ltd	ผลิตเส้นใยโพลีเอสเตอร์
31	Bosun Tools(Thailand)Co.,Ltd	โลหะ ผลิตและประกอบอุปกรณ์ไบต์ดต่าง ๆ ที่ใช้สำหรับงานอุตสาหกรรม
32	Yongping Plastic(Thailand)Co.,Ltd.	ผลิตจำหน่าย ส่งออกผ้าไวนิล ผลิตภัณฑ์พีวีซี เคลือบฟิล์มพีวีซี
33	Yuli Plastic(Thailand)Co.,Ltd.	ผลิตจำหน่าย ส่งออกผ้าไวนิล ผลิตภัณฑ์พีวีซี เคลือบฟิล์มพีวีซี
34	HXF (Thailand) Co., Ltd.	โลหะ
35	Vossen Manufacture(Thailand)Co.,Ltd.	ชิ้นส่วนรถยนต์
36	Zhongce Rubber (Thailand) Co.,Ltd.	ชิ้นส่วนรถยนต์

37	OST Tube (Thailand) Co.,Ltd.	โลหะ
38	OST Petrochemical (Thailand) Co.,Ltd.	อุตสาหกรรมเคมี
39	Asia Wheel (Thailand)Co.,Ltd	ชิ้นส่วนรถยนต์ ผลิตและส่งออกชิ้นส่วนล้อแม็กซ์รถยนต์ที่ทำ จากเหล็กสังกะสีเหล็กแหวนรวมทั้งล้อแม็กซ์ สำเร็จรูป
40	Welling Metal Co.,Ltd.	วัสดุก่อสร้าง
41	Taje Stainless Steel Products(Thailand)Co.,Ltd.	อุปกรณ์ห้องครัว สุขภัณฑ์
42	Luencheong Dispensing Pump (Thailand) Co.Ltd	ประเภทของใช้ในชีวิตประจำวัน
43	Flexplas Co.,Ltd.	ผลิตภัณฑ์แปรรูปยางพารา
44	Lison Solar Co.,Ltd.	พลังงานแสงอาทิตย์
45	New Trend Food Ingredient (Thailand) Co.,Ltd.	สารเจือปนในอาหาร
46	Gang Yan Diamond Tools(Thailand)Co.,Ltd.	โลหะ
47	G Q D Special Material (Thailand)Co.Ltd.	โลหะ
48	Hudson Manufacture (Thailand)Co.,Ltd.	ผลิตภัณฑ์พลาสติก
49	Yannfeng Johnson Controls (Thailand) Co.,Ltd.	ชิ้นส่วนรถยนต์
50	Nantong Qi'E Home Textiles Co.,Ltd.	สิ่งทอ
51	Yongling(2013)Co.,Ltd.	ประเภทของใช้ในชีวิตประจำวัน
52	Bozhou Sanbao Biological (Thailand)Co.,Ltd	เทคโนโลยีชีวภาพ
53	Full Solar(Thailand) Co.,Ltd.	พลังงานแสงอาทิตย์
54	Siam Pin Hui International Co.,Ltd.	ของใช้ในสำนักงาน /ชิ้นส่วนประกอบรถยนต์
55	Delong(Thailand) Co.,Ltd.	โลหะ

ภาคผนวก ข
ประวัติย่อผู้วิจัย

หัวหน้าโครงการวิจัย

ผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล

ประวัติการศึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชุตินะ ระบอบ

ปริญญาตรี (ศศ.บ) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ปริญญาโท (MBA) มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ปริญญาโท (ITM) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง

สถานที่ทำงาน

ปร.ต. (Vocational Education) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

18/18 ถนนบางนา-ตราด กม.ที่ 18 ต.บางโหลง อ.บางพลี

จ.สมุทรปราการ 10540 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียว

พระเกียรติ โทรศัพท์ 02-3126300 ต่อ 1522

ชื่อผู้วิจัย (ร่วม)

ชื่อ-นามสกุล

ประวัติการศึกษา

อาจารย์ อัญชลี สมบูรณ์

ปริญญาโท สาขาการสอนภาษาจีน มหาวิทยาลัย Beijing Normal
University กรุงปักกิ่ง ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

ปริญญาตรี สาขาเศรษฐศาสตร์การค้าระหว่างประเทศ มหาวิทยาลัย
University of International Business and Economics กรุงปักกิ่ง

ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

สถานที่ทำงาน

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

18/18 ถนนบางนา-ตราด กม.ที่ 18 ต.บางโหลง อ.บางพลี

จ.สมุทรปราการ 10540 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียว

พระเกียรติ โทรศัพท์ 02-3126300 ต่อ 1507

ชื่อ-นามสกุล

ประวัติการศึกษา

อาจารย์สุชาติ วัฒนานนท์

ปริญญาโท บริหารธุรกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ปริญญาตรี ศิลปศาสตร์ภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สถานที่ทำงาน

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

18/18 ถนนบางนา-ตราด กม.ที่ 18 ต.บางโหลง อ.บางพลี

จ.สมุทรปราการ 10540 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียว

พระเกียรติ โทรศัพท์ 02-3126300 ต่อ 1702

ชื่อ-นามสกุล
ประวัติการศึกษา

อาจารย์ ดร.พิชญ์ วรรณกุล
Doctor of Business (DBA) Ateneo de Davao University,
Philippines
วท.ม. (วิทยาการจัดการอุตสาหกรรม) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
วท.บ. (เทคโนโลยีอุตสาหกรรม-อิเล็กทรอนิกส์) วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา
น.บ. (นิติศาสตร์บัณฑิต) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
Electronic Craft Instructor, [HMAS Nirimba, New South Wales,
Australia](#) (now a campus of University of Western Sydney)

สถานที่ทำงาน

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
18/18 ถนนบางนา-ตราด กม.ที่ 18 ต.บางโฉลง อ.บางพลี
จ.สมุทรปราการ 10540 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียว
พระเกียรติ โทรศัพท์ 02-3126300 ต่อ 1702

